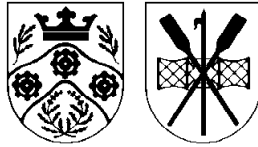

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Social- og Sundhedsudvalget

Protokol

Onsdag den 14. november 2012 kl. 15:30
afholdt Social- og Sundhedsudvalget møde i Udvalgsværelse 1/Rådhus.

Medlemmerne var til stede, undtagen:
Sofia Osmani (C), der havde meldt afbud

Endvidere deltog:
Direktør Søren Hansen
Udvalgssekretær Louise Angelo
Direktør Ulla Agerskov under pkt. 1, 8, 9 og 11
Centerchef Lone Nygaard Jensen under pkt. 1, 8, 9 og 11
Konsulent Jeanette Nygård Madsen under pkt. 2
Ledende sygeplejerske Elisabeth Millang under pkt. 3, 4,
5 og 6

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sag nr:		Side:
01	3. anslået regnskab 2012 - Social- og Sundhedsudvalgets område .	3
02	Ældrestrategi - Visioner og strategiske målsætninger .	8
03	Kvalitetsstandarder i den kommunale ældrepleje .	11
04	Hjerneskodeindsatsen i Lyngby-Taarbæk Kommune .	13
05	Kommuneplanstrategi 2011 - vedtagelse af GRØNT LYS .	15
06	Duften af god mad og hjemmebag## .	18
07	Generationernes dag .	20
08	Indstilling af ny suppleant til Handicaprådet .	21
09	Regeringens socialreform - tilsynsreform på det specialiserede socialområde og etablering af børnehuse. .	22
10	Forslag om revision af Integrationsrådets forretningsorden – udpegning af suppleanter .	24
11	Meddelelser til udvalgets medlemmer november 2012 .	26

1.

3. anslået regnskab 2012 - Social- og Sundhedsudvalgets område

Økonomiudvalget behandlede den 25. oktober 2012 forvaltningens redegørelse vedrørende 3. anslået regnskab for 2012. Redegørelsen er udarbejdet på baggrund af de bevillinger, der er gældende ultimo 2012, samt med udgangspunkt i forbruget pr. 30.9.2012.

Efter indstilling fra forvaltningen drøftede Økonomiudvalget konsekvenserne af redegørelsen og besluttede, at

- tage redegørelsen vedr. 3. anslået regnskab 2012 til efterretning, og
- oversende redegørelsen til fagudvalgene med henblik på deres behandling af redegørelsen forinden forelæggelse for Økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

I indeværende møde skal Social- og Sundhedsudvalget behandle det fremlagte skøn over forventet Regnskab 2012.

Resultatet af fagudvalgets behandling oversendes til Økonomiudvalgsmødet den 22. november 2012.

Driftskonsekvenser

Hovedtallene i 3. anslået regnskab 2012 for 2012:

1.000 kr. netto	Budget 2012	Korrigeret budget *	Anslået regnskab	Afvigelse mellem anslået regnskab og kor. budget	Afvigelse mellem anslået regnskab og opr. budget
Ældre	580.247	554.177	554.177	0	-26.070
Handicappede	335.158	336.280	336.280	0	1.122
Sundhed	282.725	308.920	308.920	0	26.195
Social- og Sundhedsudvalget i alt	1.198.130	1.199.377	1.199.377	0	1.247

- = mindreudgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

* Budget 2012 inkl. tillægsbevillinger siden budgetvedtagelsen i oktober 2011 til og med september 2012.

Hovedtallene i 3. anslået regnskab 2012 for 2013-16:

1.000 kr. netto	Budget 2013	Budgetoverslag 2014	Budgetoverslag 2015	Budgetoverslag 2016
Ældre	0	0	0	0

Handicappede	-600	-600	-600	-600
Sundhed	0	0	0	0
Social- og Sundhedsudvalget i alt	-600	-600	-600	-600

- = mindreudgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

Yderligere specifikation:

Der er samlet set ingen nettoafvigelse i forhold til det korrigerede budget 2012. Det forventede resultat dækker imidlertid over afvigelser mellem følgende områder:

	1.000 kr.
Ældre	
Ældre fælleskonti	100
Frit valg	-300
DKL	-550
Hjælpe midler	1.350
Ældreboliger	-100
Busdrift	-300
Plejevederlag	-200
Handicappede	
Voksenspecialundervisning	100
Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)	-700
Pleje og omsorg	-100
Forebyggende indsats	1.100
Længerevarende botilbud	2.200
Midlertidig botilbud	-1.900
Kontaktperson og ledsageordning	-300
Beskyttet beskæftigelse	400
Aktivitets- og samværstilbud	-200
Førtidspension og personlige tillæg	-600
Sundhed	
Aktivitetsbestemt medfinansiering	-500
Misbrugsområdet	500
I alt	0

Forklaringen til de væsentligste afvigelser er følgende:

Ældre:

- Der er et mindreforbrug på frit valg-puljen grundet tilbagebetaling fra privat leverandør grundet momsfejl.
- Der er et mindreforbrug på hjemmesygepleje-puljen grundet strammere styring, herunder at lade sosu-assistenten udføre mindre komplicerede opgaver.
- Der er et merforbrug på hjælpemiddelområdet væsentligst begrundet med en stigning på stomi- og diabetesområdet.
- Der er et mindreforbrug i forhold til busdrift som skyldes en midlertidig vigende

efterspørgsel på MOVIA-kørsler.

Handicap:

- På baggrund af en målrettet og fokuseret målgruppeafgrænsning forventes et mindreforbrug på STU, hvilket er en forsættelse af tendensen fra seneste budgetopfølgning.
- Der skal afholdes ekstraordinære engangsudgifter på forebyggende indsats som følge af mellemkommunal opkrævning for perioden 2009 til 2011 vedrørende en udenbys borger.
- Der skønnes et merforbrug på længerevarende tilbud grundet lavere indtægter på et af kommunens botilbud, nettotilgang på ordningen samt højere enhedspriser.
- Der skønnes et mindreforbrug på midlertidige botilbud samt på kontakt- og ledsagerordningen, hvilket hovedsageligt skyldes en nedjustering af gennemsnitlige priser på ordningerne.
- Som følge af lavere aktivitet skønnes et mindreforbrug på aktivitets- og samværstilbud samt på førtidspension og personlige tillæg.

Sundhed:

- Aktiviteten i den regionale sygehussektor er lavere end forventet, bl.a. som følge af manglende aktivitetsstigning som følge af afskaffelsen af brugerbetaling for kunstig befrugtning.
- Hjemtagelsen af sager til eget misbrugscenter ikke er gået så hurtigt som forventet, og etableringsomkostningerne har været større end forventet.

Anlægskonsekvenser

Hovedtallene i 3. anslået regnskab 2012 for 2012:

1.000 kr. netto	Budget 2012	Korrigeret budget *	Anslået regnskab	Afvigelse mellem anslået regnskab og kor. budget	Afvigelse mellem anslået regnskab og opr. budget
Ældre	37.681	26.265	25.265	-1.000	-12.416
Handicappede	94.938	97.379	84.179	-13.200	-10.759
Sundhed	1.030	925	925	0	-105
Social- og Sundhedsudvalget i alt	133.644	124.569	110.369	-14.200	-23.280

- = mindreudgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

* Budget 2012 inkl. tillægsbevillinger siden budgetvedtagelsen i oktober 2011 til og med september 2012.

Hovedtallene i 3. anslået regnskab 2012 for 2013-16:

1.000 kr. netto	Budget 2013	Budgetoverslag 2014	Budgetoverslag 2015	Budgetoverslag 2016
Ældre	1.000	0	0	0
Handicappede	13.200	0	0	0
Sundhed	0	0	0	0
Social- og Sundhedsudvalget i alt	14.200	0	0	0

- = mindreudgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

Der tidsforskydes 1 mio. kr. fra 2012 til 2013 på ældreområdet (vedr. montering på Solgården).

Derudover tidsforskydes 13,2 mio. kr. fra 2012 til 2013 på handicapområdet (vedr. dels etablering af boliger på Slotsvænget, dels renovering af Caroline Amalie Vej 118-124).

Specialiserede socialområde

Den lovpligtige kvartalsrapport for 3. kvartal 2012 skal indberettes til Økonomi- og Indenrigsministeriet senest den 1. november 2012.

Som bilag er vedlagt indberetningen til ministeriet samt de udarbejdede nøgletal vedrørende det specialiserede socialområde.

Tallene i indberetningen er identisk med skønnet for 3. anslået regnskab 2012, men ministeriets afgrænsning af det specialiserede socialområde afviger fra LTK's afgrænsning af aktivitetsområde

Økonomiske konsekvenser

Fremgår af sagen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen efter indstilling fra Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. Social- og Sundhedsudvalget tager redegørelsen vedrørende 3. anslået regnskab 2012 til efterretning.
2. Social- og Sundhedsudvalget drøfter det specialiserede socialområde med udgangspunkt i det udarbejdede materiale vedlagt som bilag til sagen.

Social- og Sundhedsudvalget den 14. november:

Ad. 1: Taget til efterretning.

Ad. 2: Drøftet.

Sofia Osmani (C) og Gitte Kjær-Westermann (V) var fraværende.

2.

Ældrestrategi - Visioner og strategiske målsætninger

Sagsfremstilling

I november 2011 godkendte Social- og sundhedsudvalget projektgrundlaget for ældrestrategien. I projektgrundlaget fremgik det, at projektet skulle munde ud i en Strategiplan for Det Gode Ældrelev, med udgangspunkt i de valgte temaer: forebyggelse, frivillighed og velfærdsteknologi samt konkrete indsatser, der understøtter organisationen i at have fokus på disse temaer. Strategien skal udgøre et vigtigt grundlag for den fortsatte prioritering, kvalitetsudvikling og effektivisering af ældreområdet og skal konkretisere visionen i Lyngby-Taarbæk Kommunes ældrepolitik, som lyder: *"Lyngby-Taarbæk Kommune skaber rammerne for, at de ældre borgere kan leve et godt liv med trivsel og livskvalitet - og dermed får flest mulige gode år"*.

I arbejdet med at konkretisere strategien har der været dialog mellem medarbejdere, borgere, civilsamfund og politikere. Alle parter har således bidraget til at formulere og præcisere behov og udfordringer inden for de tre fokusområder og med afsæt heri kvalificeret indhold i strategien. Social- og sundhedsudvalget er senest blevet orienteret om status på arbejdet med ældrestrategien i juni og september 2012. Her ses proces og aktiviteter kort:

- Fremtidsværkstedet "Det gode Ældrelev" er afholdt.
- Livsstilsundersøgelsen er gennemført og resultaterne indgår i arbejdet med ældrestrategien.
- Workshops om forebyggelse og frivillighed samt borgermøde om velfærdsteknologi er afholdt.
- Arbejdsgrupperne har konkretiseret drøftelser og input fra borgere i forslag til visioner og målsætninger for hvert fokusområde i ældrestrategien.
- Styregruppen har drøftet visioner for ældrestrategien og justeret arbejdsgruppernes forslag.

Social- og sundhedsudvalget præsenteres på dette møde for et første udkast til den samlede ældrestrategi, herunder de tre arbejdsgruppers bud på strategiske målsætninger for henholdsvis forebyggelse, frivillighed og velfærdsteknologi. Formålet er at udvalget drøfter og kommenterer det første samlede udkast til ældrestrategi samt forslag til vision og strategiske målsætninger og derved kvalificerer den efterfølgende færdiggørelse af strategien. Det skal understreges, at der er tale om et første udkast. Udkastet fremlægges for udvalget for at give et indtryk af, hvordan det endelige produkt vil se ud. Konkrete formuleringer og

lignende arbejdes der derfor videre med, jf. første udkast af ældrestrategien (bilag).

Der er ikke taget stilling til, om ældrestrategien erstatter den eksisterende Ældrepolitik (2008), men det vil være hensigtsmæssigt, at der tages stilling til dette, jf. Ældrepolitikken (bilag).

Social- og sundhedsudvalgets kommentarer indarbejdes i et endeligt udkast til strategien. Herefter foreslås følgende proces:

- November 2012: Ældrestrategien suppleres med et katalog med konkrete handlenforslag til understøttelse af strategien.
- 28 November 2012: Den endelige ældrestrategi samt handlekatalog sendes til Social- og sundhedsudvalget og Seniorrådet.
- December 2012: Social- og sundhedsudvalget og Seniorrådet mødes drøfter ældrestrategi og handlekatalog.
- Januar 2013: Social- og sundhedsudvalget godkender ældrestrategi og handlekatalog og oversender sagen via økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til ældrestrategiprojektet afholdes inden for ældreområdet rammer.

Afhængig af udfaldet af de politiske drøftelser af ældrestrategien og prioriteringen af de forslag til konkrete handlinger, der også drøftes med Seniorrådet i december 2012, vil forvaltningen udarbejde et oplæg om de økonomiske konsekvenser. I denne forbindelse vil der blive foretaget en vurdering af mulighederne for at omprioritere eksisterende ressourcer og /eller samtænke med eksisterende indsatser og udviklingsopgaver i Center for Træning og Omsorg.

Beslutningskompetence

Social- og Sundhedsudvalget. Kommunalbestyrelsen for så vidt angår den endelige strategi.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at udvalget

1. drøfter det foreløbige udkast til strategien, herunder det fremlagte forslag til vision og strategiske målsætninger
2. tager stilling til, om ældrestrategien erstatter den nuværende Ældrepolitik
3. drøfter den videre proces.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Ad. 1: Drøftet med de faldne bemærkninger.

Ad. 2: Udsat.

Ad. 3: Drøftet. Der planlægges et ekstraordinært møde i udvalget den 12. december kl. 15.00, hvor Seniorrådet og Handicaprådet inviteres til drøftelse.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

3.

Kvalitetsstandarder i den kommunale ældrepleje

.

Sagsfremstilling

Kommunen skal udarbejde kvalitetsstandarder for hjælp efter §83, der omfatter personlig hjælp og pleje samt hjælp til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet. Kvalitetsstandarderne skal løbende vurderes og forelægges én gang om året til godkendelse i Social- og Sundhedsudvalget.

Kvalitetsstandarderne skal synliggøre kommunens serviceniveau for personlig pleje samt praktisk hjælp og er udgangspunkt for al visitation af hjemmehjælp til borgere i eget hjem.

Forvaltningen foretager opfølgning på kvalitetsstandarderne gennem møder med visitatorerne. Visitatorerne anvender standarderne ved tildeling af ydelser og i forbindelse med præcisering af ydelsens indhold. Standarderne er et arbejdsredskab for leverandørerne m.h.p. udførelse af ydelserne.

Ændringerne i kvalitetsstandarderne for 2013 og frem er primært foretaget som følge af det igangværende arbejde omkring mere fokus på aktivitet og træning i hverdagen samt formuleringen af en strategi for Det Gode Ældrelev, hvor et af fokusområderne er velfærdsteknologi. Det fremgår således i udkastet til nye kvalitetsstandarder, at der vil ske en individuel vurdering af, i hvilke hjem det er muligt, at borgeren selv/leverandøren kan benytte velfærdsteknologi.

Derudover er der foretaget mindre redaktionelle ændringer.

Alle væsentlige ændringer er markeret med kursiv/fed og understreget i kvalitetsstandarderne, der er udsendt til udvalgets medlemmer.

Økonomiske konsekvenser:

Der forventes umiddelbart ingen økonomiske konsekvenser.

Beslutningskompetence:

Social- og Sundhedsudvalget skal godkende kvalitetsstandarderne, når Seniorrådet har afgivet høringssvar.

Indstilling:

Forvaltningen foreslår, at kvalitetsstandarderne drøftes og efterfølgende sendes til høring i Seniorrådet.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:
Godkendt.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

4.

Hjerneskodeindsatsen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Sagsfremstilling

I forlængelse af det seneste halve års mange avisskriverier om kommunernes indsats på over for hjerneskedede og KL's udspil på hjerneskodeområdet den 20. september 2012 orienteres Social- og Sundhedsudvalget om Lyngby-Taarbæk Kommunes indsats på hjerneskodeområdet.

I Lyngby-Taarbæk Kommune har vi i de seneste år arbejdet målrettet med at professionalisere hjerneskodeindsatsen, bl.a. gennem koordination og videndeling i et tværfagligt hjerneskedesamråd. Det vurderes, at kommunen i dag har et godt grundlag for samarbejdet omkring hjerneskedede borgere og et godt rehabiliteringstilbud på Fortunen. Omvendt har kommunen i dag en meget ringe dokumentation af indsatsen og dens effekt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i perioden den 1. juni 2012 – 31. december 2014 bevilget i alt: 1.575.000,- kr. til projekt "Styrket rehabiliteringsindsats for personer med erhvervet hjerneskode". Projektet ledes af hjerneskodekoordinator, som siden 1. september 2012 er organiseret i Center for Sundhed og Kultur, men arbejder på tværs af hele organisationen. Formålet med projektet er at styrke rehabiliteringsindsatsen for personer med erhvervet hjerneskode, så der sikres sammenhæng og kvalitet i de lange rehabiliteringsforløb, dels internt i Lyngby-Taarbæk Kommune, dels via 3-kommunesamarbejdet sammen med Gentofte og Rudersdal kommuner at styrke samarbejdet og antal tilbud.

Der vedlægges artikel om kommunens hjerneskodeindsats, som forventes publiceret i Danske Kommuner i denne måned og en artikel om dagtilbuddet Hovedsagen for yngre demente og hjerneskedede borgere bragt i DGO den 15. februar 2012.

Den 20. september 2012 offentliggjorte KL sit nyeste udspil på hjerneskodeområdet, som har til formål at understøtte, at alle kommuner sikrer, at borgerne med komplekse hjerneskedede har adgang til specialiseret hjerneskederehabilitering. Der vedlægges en kort omtale af KL's udspil, derudover henvises til KL's hjemmeside www.kl.dk, hvor det samlede udspil kan hentes.

Desuden vedlægges til udvalget orientering et notat der dels kort skitserer hjerneskodeprojektet, dels relaterer orienteringen Lyngby-Taarbæks projekt og indsats til KL's nye udspil på hjerneskodeområdet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i perioden den 1. juni 2012 – 31.

december 2014 bevilget i alt: 1.575.000,- kr. til projekt ”Styrket rehabiliteringsindsats for personer med erhvervet hjerneskade”.

Beslutningskompetence

Social- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at orienteringen tages til efterretning.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Taget til efterretning.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

5.

Kommuneplanstrategi 2011 - vedtagelse af GRØNT LYS

Sagsfremstilling

Udvalgsbehandlingen af forslag til kommuneplanstrategi 2011 - GRØNT LYS - blev udsat på udvalg i september 2012.

Forslag til kommuneplanstrategi - GRØNT LYS - blev senest behandlet på Udviklings- og Strategiudvalgets møde i oktober. På baggrund af indsigelser og en drøftelse i udvalget blev der enighed om flere tekstændringer. Udviklings- og Strategiudvalgets tekstændringer til GRØNT LYS indgår i bilag 1 Tekstudgave ... 23.10.2012, lagt på sagen. Det er således et nyt tekstudkast i forhold til sagens forelæggelse i udvalg i september 2012. Der er primært blevet ændret i delafsnit om Dyrehavegårds jorder i afsnittet Byvision 2030. Derudover er der blevet ændret i afsnit om landskab og om detailhandel.

Afsnit med klimastrategi er blevet konsekvensrettet på baggrund af lovkrav, så det fremgår, at en del af klimastrategiens indsatsområder konkretiseres og prioriteres i en klimatilpasningsplan, der indarbejdes i Kommuneplan 2013.

En kommunikationsmedarbejder har læst dokumentet igennem med fokus på sproglig formulering, dog uden at ændre konceptet som sådan. Ændringer indgår i ovennævnte bilag 1.

Der vil blive konsekvensrettet i det endelige trykte dokument i illustrationer berørt af tekstændringerne, se notat af 24.10.2012

Der vil desuden blive konsekvensrettet redaktionelt i det endelige trykte dokument, da publikationen går fra at være et forslag til en vedtaget strategi, se notat af 24.10.2012lagt på sagen.

Indsigernotat

Der er kommet 19 indsigelser i høringsperioden 10. maj - 5. juli 2012, se indsigernotat af 23. oktober 2012, lagt på sagen. Indsigelserne er refereret og kommenteret og forvaltningens forslag til besvarelse fremgår heraf. Hovedemnerne i de indkomne forslag og bemærkninger drejer sig om: letbane, bil-, bus- og cykeltrafik, Dyrehavegaardens jorder, byudvikling, natur og kultur. En del bemærkninger er gentagelser i forhold til de bemærkninger, der kom under borgerinddragelsesevenen.

Forvaltningens forslag til punkt 4.2 i indsigernotatet foreslås skrevet ind i GRØNT LYS. En del af de øvrige bemærkninger og indsigelser foreslås at indgå i det videre planlægningsarbejde med letbanen og andre projekter. Enkelte bemærkninger foreslås videre undersøgt og fremlagt i relevante udvalg.

Forvaltningen peger på, at forvaltningens forslag i indsigernotatet til besvarelse anvendes.

Hvidbog

Under høringen blev der afholdt en borgerinddragende event den 29. maj, se vedlagte hvidbog med beskrivelse af eventens indhold.

Det foreslås, at hvidbog med alle de noterede input fra standene godkendes og inddrages i det videre arbejde i de forskellige centre, offentliggøres samt sendes til de samarbejdsparter, der deltog som medarrangører til eventen.

Parallelopdrag

På baggrund af beslutning i Udviklings- og Strategiudvalget i oktober 2012 påbegyndes udarbejdelse af program for parallelopdrag. Dette forelægges Udviklings- og Strategiudvalget. Parallelopdrag og andre lignende former for bearbejdning af byvisionen er beskrevet i "Notat om idekonkurrence, budget og kommuneplanproces 23.10.2012", lagt på sagen.

Proces frem mod vedtagelse af GRØNT LYS

Efter endt udvalgsrunde i november 2012 samles alle bemærkninger i Udviklings- og Strategiudvalget, der indstiller til Økonomiudvalget og videre i Kommunalbestyrelsen. Efter endelig vedtagelse får alle indsigerne svar på deres henvendelse, GRØNT LYS trykkes, offentliggøres og distribueres.

Den af Udviklings- og Strategiudvalget godkendte proces omkring det videre efterfølgende arbejde med revision af kommuneplan m.v. er beskrevet i "Notat om idekonkurrence, budget og kommuneplanproces 23.10.2012", lagt på sagen.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser behandles i Økonomiudvalget i december 2012.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at udvalgene inden for respektive områder tager stilling til hvidbogen, og at forvaltningens forslag i indsigernotatet af 23. oktober 2012 indarbejdes i Grønt lys, idet Udviklings- og Strategiudvalget samler alle udvalgenes bemærkninger inden endelig anbefaling til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Godkendt.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

6.

Duften af god mad og hjemmebag

Gitte Kjær-Westermann (V) begærer i mail af 18-09-2012, en sag på Social og Sundhedsudvalgets dagsorden i oktober/november.

På Social- og Sundhedsudvalgsmødet den 7. december 2011 til sagen om tilsyn af hjemmeplejen foreslog Venstre, at det blev undersøgt, om modtagerne af madservice kan få tilbud om selv at tilberede udvalgte råvarer, som Den Kommunale Leverandør køber ind i storkøb. Det foreslog vi ud fra en idé om, at det kan skabe forøget livskvalitet, mening og en oplevelse af involvering, hvis de ældre på vores plejehjem kan være med til at gøre nogle af de ting, de fleste har et helt livs erfaring i at gøre, for eksempel tilberede den mad, de selv skal spise. I forvejen bliver der jo arbejdet hen imod en større grad af selvaktivering på ældreområdet i øjeblikket. Så vi tænkte, at netop tilberedning af mad kunne være et af de områder, mange ældre vil være glade for at deltage i. Vi forestillede os, at der på vores plejecentre kunne iværksættes en række pilotprojekter i samarbejde med Den Kommunale Leverandør, så mindre enheder på de enkelte plejecentre fik mulighed for selv at tilberede de indkøbte råvarer.

Udvalget besluttede på decembermødet at bede forvaltningen om at vende tilbage i forhold til muligheden for at inddrage borgerne i tilberedning af maden. På Social- og Sundhedsudvalgsmødet den 8. februar 2012 vendte forvaltningen tilbage med en sag, hvor man indstillede, at initiativer omkring spisevenner og madgrupper inddrages i projektet omkring ældrestrategien. Indstillingen blev godkendt, idet det også blev vedtaget, at forvaltningen sideløbende konceptudvikler idéerne.

I forbindelse med min rundtur på kommunens plejehjem var maden noget af det, der blev flittigt debatteret. Samstemmende lød det, at man oplever det som et stort tab, at maden ikke længere laves på plejehjemmene, idet maden er så vigtig en del af de ældres liv, især 'duften af hjemmebagt kage og ribbenssteg til jul', men også det at være med til tilberedningen som en del af princippet om større selvhjælp kunne være ønskeligt. Man savnede mere nærhed i forhold til madlavningen, og mulighed for større spontanitet. Vi diskuterede muligheden for, om vi kan tænke smartere end det, vi gør nu, men også med forståelse for økonomiens begrænsninger.

På den baggrund vil jeg gerne begære en status på, hvordan det går med konceptudviklingen af idéen om at inddrage borgerne mere i tilberedningen af den mad de spiser, og hvordan vi samtidig kan sørge for at genetablere den vigtige sanseoplevelse, det er for de ældre, når duften af god mad og hjemmebag kan brede sig på vores plejehjem igen.

Jeg vil foreslå, at forvaltningen igangsætter 1 eller 2 pilotforsøg på plejecentre, der viser interesse herfor. Jeg vil derfor gerne begære en sag, hvor udvalget får mulighed for at tage stilling hertil.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Drøftet. Der forelægges et notat om dels status for indsatsen, dels om muligheden for at benytte udfordringsretten.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

7.

Generationernes dag

.

Sofia Osmani har i mail af 30-10-2012 anmodet om at få sag på Social- og Sundhedsudvalgets november møde.

Den 1. oktober 2012 var udpeget til Generationernes Dag, og der vil denne dag blive afholdt en række arrangementer rundt omkring i landet. Formanden ønsker en drøftelse af om arrangementet skal gentages i 2013.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Godkendt, idet udvalget anmoder Frivilligcentret om at arrangere begivenheden igen i 2013.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

8.

Indstilling af ny suppleant til Handicaprådet

.

Sagsfremstilling

Der er foretaget udskiftning af Danske Handicaporganisationers (DH) suppleanter i Handicaprådet.

Følgende ændringer er sket:

Karen Hornshøj-Møller (Landsforeningen Autisme) er fratrukket som suppleant for Svend Christensen (Diabetesforeningen).

Jes Erik Jessen (Muskelsvindfonden) er indstillet af DH som ny suppleant for Svend Christensen (Diabetesforeningen).

Opdateret liste over medlemmer af Handicaprådet og deres suppleanter er vedlagt sagen.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at Kommunalbestyrelsen udpeger Jes Erik Jessen som suppleant for Svend Christensen i Handicaprådet.

Social- og Sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Godkendt.

Sofia Osmani (C), Hans Henrik Madsen (F) og Gitte Kjær-Westermann (V) var fraværende.

9.

Regeringens socialreform - tilsynsreform på det specialiserede socialområde og etablering af børnehuse.

Sagsfremstilling

Regeringen har iværksat en reform af hele det sociale område - socialreformen. I denne sag beskrives det konkrete udspil om tilsyn, jf. det sagen vedlagte materiale herom.

Kernen i tilsynsreformen er at styrke tilsynet med alle døgntilbud for udsatte børn og voksne, d.v.s. plejefamilier, opholdssteder, botilbud med særlig støtte og døgninstitutioner. Det betyder, at tilsynsopgaverne med alle kommunale institutioner på voksenhandicapområdet, socialpsykiatrien og de generelle tilsyn med plejefamilier skal varetages af en ny tilsynsfunktion. I dag varetages opgaven i Lyngby-Taarbæk Kommune dels af revisionfirmaet BDO, dels af kommunen selv.

Ifølge udspillet skal det nye tilsyn varetages af én tilsynsfunktion i hvert af de fem KKR-områder. Intentionen i tilsynsreformen er at styrke tilsynet både på det socialfaglige, det juridiske og det økonomiske område. Der har været sager på landsplan, som har vist, at det i den enkelte kommune kan være en udfordring at tilvejebringe de nødvendige kompetencer og rutiner, for at kunne varetage tilsynet på tilstrækkeligt kvalificeret niveau. Tilsynsenheden skal have socialfaglige, socialpsykiatriske, psykologiske, juridiske, økonomiske og administrativ ressourcer på højt kompetenceniveau. Tilsynet med den enkelte borger påhviler stadig den enkelte kommune.

Der skal udvælges én kommune i hvert af de fem KKR-områder, der skal drive og huse tilsynsfunktionen. Tilsynskommunen må ikke føre tilsyn med egne institutioner/familier, det skal nabo-regionens tilsynsfunktion gøre. Valg af tilsynsfunktionen foregår således, at hver af de fem KKR'er skal indstille én kommune til KL, som igen indstiller til ministeren, der udpeger de fem tilsynskommuner. Regeringen forventer, at de nye tilsynsfunktioner skal være etableret og i drift den 1. november 2013. Sagen skal drøftes i KKR den 9. november 2012, og det forventes, at kommunernes frist for at søge om at blive tilsynskommune bliver den 3. december 2012, og at KKR på et ekstraordinært møde ultimo december 2012 indstiller til KL.

Der foreligger pt. ikke præcise oplysninger om det finansielle grundlag for den nye tilsynsfunktion, dog fremgår af den sagen vedlagte nyhed på Social- og Integrationsministeriets hjemmeside den 25.10.2012, at der er afsat 140 mio. kr.

over de næste fire år til at gennemføre reformen. Forvaltningen og KKR's sekretariat forventer, at tilsynsenheden kan blive i størrelsesordenen mindst 75-100 medarbejdere. Kommunerne under ét kommer til at medfinansiere enheden.

Forvaltningen peger på, at sagen drøftes i Social- og sundhedsudvalget og i Børne- og ungeudvalget. Beslutningskompetencen, såfremt kommunen måtte ønske at søge om at blive tilsynskommune, vil da ligge i Økonomiudvalget.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser i forhold til etablering og drift af tilsynsfunktion er der ikke redegjort for fra hverken KL's eller Regeringen side på nuværende tidspunkt, men der vil blive tale om en omfordelingsløsning, hvor kommunerne således selv finansierer enheden.

Beslutningskompetence

Social- og sundhedsudvalget og Børne- og ungdomsudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår at orienteringen om tilsynsreformen på det specialiserede socialområde drøftes.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Drøftet.

Sofia Osmani (C), Hans Henrik Madsen (F) og Gitte Kjær-Westermann (V) var fraværende.

10.

Forslag om revision af Integrationsrådets forretningsorden – udpegning af suppleanter

Sagsfremstilling

Integrationsrådets forretningsorden er senest blevet justeret og vedtaget af kommunalbestyrelsen den 3. maj 2010 (bilag).

Integrationsrådet er etableret som et organ, hvor Kommunalbestyrelsen kan søge vejledning om integrationsindsatsen i kommunen, og medvirker ifølge forretningsordenen til, at Kommunalbestyrelsens integrationsindsats er effektiv og sammenhængende samt egnet til at fremme etnisk ligestilling. Rådet kan ikke behandle enkeltsager, idet enkeltsager dog kan danne grundlag for rådets drøftelse af principielle spørgsmål.

For at sikre kontinuitet i rådets arbejde besluttede Integrationsrådet den 20. september 2012 at anbefale Social- og sundhedsudvalget at justere Integrationsrådets forretningsorden, så det fremover bliver muligt også at udpege suppleanter for medlemmer af rådet, der ikke er kommunalbestyrelsesmedlemmer. Forvaltningen peger nærmere på følgende justeringer med virkning pr. 1. januar 2013:

§2, stk.2: " ...*Kommunalbestyrelsen udpeger endvidere følgende:*

1 medlem og 1 suppleant fra Netværksgruppen

1 medlem og 1 suppleant fra Lyngby Guiderne

1 medlem og 1 suppleant fra LO

1 medlem og 1 suppleant fra skolebestyrelserne

1 medlem og 1 suppleant fra oplysningsforbundene

1 medlem og 1 suppleant fra idrætsforeningerne

1 medlem og 1 suppleant fra børne- og ungdomsorganisationerne

1 medlem og 1 suppleant fra de almene boligorganisationer

6 -8 medlemmer og 3-4 suppleanter for anmeldte flygtninge/indvandrergupper.

Suppleanterne udpeges som 1., 2. og 3. suppleant osv. "

For så vidt angår skolebestyrelserne, oplysningsforbundene, idrætsforeningerne, børne- og ungdomsorganisationerne, boligorganisationerne, samt flygtninge-/indvandrergupper i kommunen indgår forudsætningsvist, at pågældende grupper selv foranstalter intern proces herom på anmodning fra forvaltningen og meddeler forvaltningen resultatet m.h.t. indstilling til udpegning af medlemmer og suppleanter, jf. herved bl.a. den af Social- og sundhedsudvalget vedtagne proces for indstilling af etniske repræsentanter til Integrationsrådet 2010-2013 (bilag).

Suppleanterne fra foreningerne vælges af foreningerne. Social- og Sundhedsudvalget og Kommunalbestyrelsen forelægges i januar 2013 oversigt over Integrationsrådets aktuelle medlemmer og suppleanter.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår at Integrationsrådets forretningsorden justeres som beskrevet.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Godkendt, idet udvalget foreslår at justere antallet af møder fra to til fire møder om året.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

11.

Meddelelser til udvalgets medlemmer november 2012

1.1 Projektbeskrivelse projekt om helhedsplan for socialpsykiatrien

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Taget til efterretning.

Sofia Osmani (C) og Gitte Kjær-Westermann (V) var fraværende.

1.2 Status på paradigmeskifte på ældreområdet.

Social- og sundhedsudvalget den 14. november 2012:

Taget til efterretning.

Sofia Osmani (C) var fraværende.

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

1

Sag nr. 1

Bilag nr. 1

Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 30.09.2012

KVARTALSVIS RAPPORT DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE PR. 30.9.2012

Kvartalsvis rapport - det specialiserede socialområde pr. 30.09.2012

Denne rapport indeholder

1. Ledelsesinformation
2. Nøgletal
3. Indberetning til Indenrigs- og sundhedsministeriet

1. Ledelsesinformation

Ledelsesinformationen har til formål at præsentere den kvartalsvise indberetning af udgifterne på det specialiserede socialområde, så den i højere grad kan understøtte den økonomiske og faglige prioritering mellem de forskellige foranstaltninger.

Præsentationen er baseret på to dele.

- Oversigten, som indberettes til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Indberetningen baseres på forventningen til det endelige regnskab for 2012. Ministeriet anvender en afgrænsning af det specialiserede socialområde, som omfatter udgifter på aktivitetsområderne Ældre, Handicappede, Sundhed og Udsatte børn og unge.
- Nøgletallene skal give et indblik i aktivitetstal og priser, som ligger til grund for Budget 2012-15. Oversigten er ikke udtømmende for det specialiserede socialområde, men er udvalgt ud fra økonomisk relevans og validitet. Fremadrettet vil indholdet af oversigten blive udvidet i det omfang, at nøgletallene er relevante at bringe i spil i en prioriterings- og styringsdiskussion.

Den samlede økonomi

Opgørelsen i afsnit 3 viser samlet set et mindreforbrug på **-1,3 mio. kr.** – mindreudgifter på det specialiserede socialområde på -1,4 mio.kr. og merudgifter på 0,1 mio. kr. på Pleje og omsorg.

Udsatte børn og unge (mindreforbrug på -2,9 mio. kr.)

Der skønnes en mindreudgift på området udsatte børn og unge på 5,0 mio. kr., hvoraf de 0,5 mio. kr. indgår under området udsatte voksne og handicappede, mens 1,6 mio. kr. ikke omhandler Økonomi- og Indenrigsministeriets afgrænsning af det specialiserede socialområde.

Skønnet ligger i forlængelse af den reduktion af budgetrammen på 4,5 mio. kr., der allerede er indarbejdet i 2. anslået regnskab 2012. Opbremningen af forbruget gør sig gældende på stort set hele området, og er et resultat af en indsats på både det specialiserede og det almene område, herunder en mere tværfaglig og fokuseret indsats i forebyggelsen med henblik på at undgå mere indgribende foranstaltninger.

Med de nye skøn reduceres områdets ramme med 1,5 mio. kr. på rammen til særlige klubtilbud efter servicelovens § 36, 2,3 mio. kr. på rammen til forebyggende foranstaltninger, 0,5 mio. kr. på rammen til rådgivningsfunktioner (som grundet Ministeriets opdeling indgår under udsatte voksne og handicappede) og 1,6 mio. kr. på rammen til merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste. Derudover reduceres indtægtskontoen for den særlige refusionsordning med 0,9 mio. kr., hvor der i 2011 grundet en teknisk fejl ved opgørelsen af refusionsbeløbet blev hjemtaget 961.156 kr. for meget i statsrefusion.

Sammenholdt med nøgletallene for 2. kvartal 2012 forventes der i forbindelse med 3. anslået regnskab 2012 et fald i aktiviteten på anbringelsesområdet, som primært gør sig gældende i forhold til børn og unge anbragt på opholdssteder, hvor der hen over året er sket et fald i antal helårspersoner på ca. 5,3. Den lavere aktivitet forventes at fortsætte ind i overslagsårene svarende til ca. 3 helårspersoner i plejefamilieanbringelse og et samlet fald i udgiftsniveauet på 1,5 mio. kr.

I forhold til nøgletallene for kontantydelse har aktiviteten i forhold til merudgiftsydelse efter § 41 været svagt stigende sammenholdt med forventningerne ved 2. anslået regnskab. Omvendt er enhedsprisen faldet, og ligger nu på niveauet ved 1. anslået regnskab på ca. 36.000 kr.

På kontoen for tabt arbejdsfortjeneste efter § 42 har der været tale om et løbende fald i aktiviteten fra ca. 85 helårspersoner ved 1. anslået regnskab, til ca. 78 helårspersoner ved 2. anslået regnskab og til ca. 70 helårspersoner ved 3. anslået regnskab. Enhedsprisen faldt tilsvarende fra 1. anslået til 2. anslået regnskab. Ændringen af ydelsesloftet fra 1. juli 2012 har igen øget enhedsprisen, som ved 3. anslået regnskab ligger på 155.000 kr.

**Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 30.09.2012**

Udsatte voksne og handicappede (1,5 mio. kr.) og pleje og omsorg (0,1 mio. kr.)

I forbindelse med 3. anslået regnskab forventes et merforbrug på det specialiserede voksenområde i størrelsesordnen 2,0 mio. kr. Dette skyldes særligt følgende forhold:

- Et forventet merforbrug til forbyggende indsats i størrelsesordnen 1,1 mio. kr. som følge af en ekstraordinær betaling for én udenbys borger tre år tilbage. Dermed skyldes det forventede merforbrug på ordningen ekstraordinære forhold.
- Et forventet merforbrug til alkohol og stofmisbrugsbehandling svarende til 0,5 mio. kr. som følge af, at den forventede besparelse ved etableringen af et lokalt misbrugstilbud ikke skønnes at få fuld effekt i indværende år.
- Et samlet merforbrug på længerevarende og midlertidige botilbud på godt 0,3 mio. kr. Som følge af en aktivitetstilgang forventes et merforbrug på 2,2 mio. kr. til længerevarende botilbud, hvilket modvirkes af et forventet mindreforbrug på 1,9 mio. kr. til midlertidige botilbud som følge af lavere gennemsnitspriser.
- Et merforbrug på godt 0,3 mio. kr. til hjælpemidler. Dette skyldes en større efterspørgsel på optiske synshjælpemidler, høreapparater og it-hjælpemidler, mens der har været en faldende efterspørgsel på støtte til handicap-biler. I forhold til høreapparater kan merforbruget forklares på baggrund af en stigning i antallet af lægehenvvisninger, mens der i forhold til de øvrige områder er tale om en almindelig variation regnskabsårene imellem.
- Merforbrug til beskyttet beskæftigelse på 0,4 mio. kr. grundet en opjustering af det skønnede aktivitetsniveau i forhold til 2. anslået regnskab 2012.
- Et forventet mindreforbrug til kontakt- og ledsagerordningen på 0,3 mio. kr., på 0,1 mio. kr. til pleje og omsorg af handicappede under 67 år samt på 0,2 mio. kr. til aktivitets- og samværstilbud.

I tillæg til ovenstående forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr. til pleje og omsorg, hvilket skyldes følgende forhold:

- Et skønnet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. til pleje og omsorg af borgere over 67 år. Dette skyldes hovedsageligt et mindre forbrug på 0,6 mio. kr. til hjemmesygeplejepuljen pga. af strammere styring samt en beslutning om, at lade mindre komplicerede sygeplejeopgaver overgå til SOSU.assistenter.
- Et skønnet mindre forbrug på 0,2 mio. kr. til plejevederlag mv. pga. vigende efterspørgsel de seneste måneder
- Et merforbrug til hjælpemidler på godt 1,0 mio. kr. Dette skyldes større efterspørgsel på ortopædiske hjælpemidler, inkontinens, diabetes og kørestole, mens der har været en faldende efterspørgsel på tekniske hjælpemidler, kompressionsstrømper, boligindretning og individuel befordring. I forhold til ortopædiske hjælpemidler er der tale om en stigning i antallet af lægehenvvisninger, mens det i forhold til stomiområdet ikke er muligt at opgøre antallet af borgere eller den gennemsnitlige udgift pr. borger bagudrettet pga. ny leverandør. Med hensyn til diabetes kan merforbruget forklares ved en stigning på ca. 10 % af det samlede antal borgere. I forhold til de øvrige områder er der tale om en almindelig variation regnskabsårene imellem.

Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 30.09.2012

2.2. Nøgletal - Aktivitetsområde Handicappede

	Aktivitet		Helårs-/månedspersoner		Gennemsnitspriser		Økonomi (1.000 kr.)	
	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012
							Afvigelse	
Længerevarende botilbud	100	102	846.442	857.227	84.644	87.540	2.896	
Midlertidige botilbud	50	50	619.485	571.819	30.974	28.321	-2.653	
Beskyttet beskæftigelse	76	81	126.868	117.469	9.642	9.468	-174	
Aktivitets- og samværstilbud	107	97	171.898	178.184	18.393	17.335	-1.058	
<i>Støtteforanstaltninger</i>								
Hjælp til udvikling af færdigheder	184	185	98.875	98.443	18.193	18.212	19	
Personlig og praktisk hjælp	11	11	344.598	341.545	3.791	3.757	-34	
Hjælp til ansættelse af hjælpere	8	8	1.384.000	1.388.500	11.072	11.108	36	
Hjælp til behandling	30	30	18.467	1.667	554	50	-504	
Beskyttede boliger	14	14	428.894	430.588	6.076	6.100	24	
Refusion af særligt dyre enkeltsager					-11.364	-10.141	1.223	
I alt (Specialiseret socialområde)					171.975	171.750	-225	
Ungdomsuddannelse								
(Ikke specialiseret socialområde)	39	37	327.436	315.086	12.770	11.759	-1.011	
I alt					184.745	183.509	-1.236	

2.3. Nøgletal - Aktivitetsområde Ældre

	Aktivitet		Helårs-/månedspersoner		Gennemsnitspriser		Økonomi (1.000 kr.)	
	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012	2. AR 2012	3. AR 2012
							Afvigelse	
Længerevarende botilbud	38	38	470.763	470.763	17.889	17.889	0	
Midlertidige botilbud	1	1	263.700	263.700	264	264	0	
I alt (Specialiseret socialområde)					18.153	18.153	0	

**Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 30.09.2012**

3. Indberetning til Inderigs- og Sundhedsministeriet

Nettodriftsudgifter 1.000 kr.	Budget (1)	Korrigeret budget (2)	Forventet regnskab (3)	Afvigelse til opr. budget (4)=(3)-(1)	Afvigelse til korr. budget (5)=(3)-(2)
Udsatte børn					
Særlige dagtilbud og særlige klubtilbud (05.25.17)	12.302	10.602	9.102	-3.200	-1.500
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 001)	-864	-864	-464	400	400
Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge (05.28.20)	31.218	31.228	28.928	-2.290	-2.300
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 002)	-2.203	-2.203	-1.703	500	500
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge (05.28.21)	22.489	22.226	22.226	-263	0
Døgninstitutioner for børn og unge (05.28.23)	13.828	13.828	13.828	1	0
Sikrede døgninstitutioner for børn og unge (05.28.24)	2.844	2.616	2.616	-228	0
Udsatte børn, i alt (inkl. refusion)	79.613	77.433	74.533	-5.080	-2.900
Udsatte voksne og handicappede					
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (05.32.32, grp. 002 og 003)	22.080	15.367	15.267	-6.813	-100
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 006)	-3.308	-3.308	-3.308	0	0
Forebyggende indsats for ældre og handicappede (05.32.33, grp. 003)	29.058	37.106	38.206	9.148	1.100
Ref. af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 007)	-2.382	-1.782	-1.782	600	0
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording (05.32.35, grp. 001-004, 008 og 091)	12.182	11.783	12.108	-74	325
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner (05.35.40)	6.269	5.300	4.800	-1.469	-500
Botilbud til personer med særlige sociale problemer (05.38.42)	3.742	3.648	3.648	-94	0
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 011)	-2.522	-2.522	-2.522	0	0
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (5.38.44)	2.282	2.008	2.258	-24	250
Behandling af stofmisbrugere (05.38.45)	7.023	7.660	7.910	887	250
Botilbud for længere varende ophold § 108 (05.38.50)	96.477	92.769	94.969	-1.508	2.200
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 013)	-3.763	-3.563	-3.563	200	0
Botilbud til midlertidigt ophold § 107 (05.38.52)	32.220	34.314	32.414	194	-1.900
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 014)	-168	-1.068	-1.068	-901	0
Kontaktperson- og ledsageordning (05.38.53)	3.028	4.203	3.903	875	-300
Beskyttet beskæftigelse § 103 (05.38.58)	9.128	9.168	9.568	440	400
Aktivitets- og samværdstilbud (05.38.59)	24.996	25.726	25.526	530	-200
Ref. af særligt dyre enkeltsager (05.22.07, dr. 2, grp. 017)	-20	-420	-420	-400	0
Udsatte voksne og handicappede, i alt (inkl. refusion)	236.321	236.389	237.914	1.593	1.525
Det specialiserede socialområde, i alt (inkl. refusion)	315.934	313.822	312.447	-3.487	-1.375
Pleje og omsorg					
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (05.32.32 ekskl. grp. 002 og 003)	496.348	498.092	497.342	994	-750
Forebyggende indsats for ældre og handicappede (05.32.33, ekskl. grp. 003)	6.002	7.618	7.618	1.616	0
Plejehjem og beskyttede boliger (05.32.34)	12.432	18.003	18.003	5.571	0
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording (05.32.35, ekskl. grp. 001-004, 008 og 091)	19.768	18.199	19.224	-544	1.025
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem (05.32.37)	1.055	1.855	1.655	600	-200
Pleje og omsorg, i alt	535.605	543.767	543.842	8.237	75

Et godt og aktivt liv

Lyngby-Taarbæk Kommunes strategi for fremtidens ældreservice

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Forord

Et godt og aktivt liv! Det er store ord. Ikke desto mindre er det vores ambition, at vi som kommune og med vores medarbejdere gør vores til, at alle ældre borgere i Lyngby-Taarbæk Kommune har et godt og aktivt liv.

Målet med indsatserne i på ældreområdet er at fastholde de ældres evne, vilje og muligheder for at bevare deres selvstændighed så lang tid som muligt. Derfor er det også med stor glæde, at jeg præsenterer denne Ældrestrategi, der viser hvilken vej Lyngby-Taarbæk Kommune vil gå i de nærmeste år for at sikre indhold og kvalitet i fremtidens Ældreservice.

Lad det være sagt med det samme. Vi står overfor store udfordringer i fremtiden. En presset økonomi og befolkningsudviklingen med færre unge og flere ældre betyder, at det i den nærmeste fremtid bliver afgørende, at vi prioriterer vores indsats, så den skaber størst mulig velfærd for kommunens ældre. Der er derfor behov for at tænke nyt og anderledes på ældreområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune. I denne nytænkning har vi i Social- og Sundhedsudvalget prioriteret temaer: Samarbejdet med civilsamfundet; anvendelse af velfærdsteknologi og en styrket satsning på forebyggelse. Netop disse tre temaer forventer vi rummer store potentialer for Fremtidens Ældreservice.

Strategien er det endelige resultat af en proces, der begyndte i maj 2012, da Virumhallen var rammen om fremtidsværkstedet "Det gode Ældreliv". Siden har vi gennemført en livsstilsundersøgelse blandt ældre over 75 år og i efteråret har vi afholdt workshops og borgermøde under temaerne Frivillighed, Forebyggelse og Velfærdsteknologi. Undervejs er vi blevet udfordret på vores opfattelser af, hvordan det er at være "ældre". For spørgsmålet er om et ældreliv afviger fra livet generelt? Ældre lever nøjagtig ligesom alle andre mennesker forskellige liv. Hvad der er et godt liv for den enkelte, kan være meget forskelligt.

Vigtigst af alt har vi i denne proces inddraget borgere, politikere, medarbejdere og andre vigtige interessenter. Alle parter har bidraget til at formulere og præcisere behov og udfordringer indenfor de tre fokusområder. Indholdet i strategien er konkretiseret og kvalificeret med afsæt heri. Ældrestrategien bygger altså på et solidt grundlag. Strategien følges op af konkrete initiativer som er beskrevet i det medfølgende handlekatalog.

Jeg er overbevist om, at strategien og handlekataloget er et godt fundament for det videre arbejde med ældreområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Den vil være vores ledetråd i det kommende arbejde med at give de bedste rammer for at vore ældre borgere kan udfolde sig fysisk, psykisk og socialt og derved bevare Et godt og aktivt liv.

De ældre i Ældrestrategien

"Ældre er ikke bare ældre". Sådan lød en af konklusionerne, a workshops og borgermøde var gennemført i efteråret 2012. Spørgsmålet er også, hvornår man er ældre. Det forudsættes i denne Ældrestrategi, at ældre er borgere over 65 år¹. Ældrestrategien omfatter desuden både ældre der får hjælp, og ældre der ikke får hjælp pt..

Inspireret af Institut for Sund Aldring skelnes der grundlæggende mellem 4 typer af ældre borgere i Lyngby-Taarbæk Kommune², nemlig:

- A. Ældre, der er helt raske og selvhjulpne
- B. Ældre med kronisk sygdom men selvhjulpne
- C. Ældre med let nedsat funktionsevne
- D. Ældre, der er afhængig af andres hjælp i dagligdagen

De 4 typer af ældre borgere har brug for vidt forskellige *velfærdsløsninger*:

A. Ældre, der er helt raske og selvhjulpne

De løsninger denne gruppe har brug for, adskiller sig ikke fra andre voksne i øvrigt. En styrket kropsbevidsthed og øget fysisk aktivitet er løsninger. Kommunens opgave kan være at gøre dette let tilgængeligt at finde viden om dette

B. Ældre med kronisk sygdom men selvhjulpne

Denne gruppe har brug for optimal behandling, fysisk aktivitet, viden om sygdommen(e), selvmonitorering og egenomsorg.

C. Ældre med let nedsat funktionsevne

Denne gruppe har brug for løsninger i form af optimal behandling, kompensation, fysisk aktivitet – rehabilitering, selvmonitorering, egenomsorg, kommunikation med sundhedspersonale fx telemedicin.

D. Ældre, der er afhængig af andres hjælp i hverdagen

Denne gruppe har brug for teknologiske hjælpemidler, menneskelig omsorg, fysisk aktivitet, medicinsk behandling

Strategiens indsatser i handlekatalogen henvender sig mere eksplicit til en veldefineret målgruppe.

¹ Det fremgår af projektgrundlaget, men det kunne også være 60 + for derved at nå flere i en forebyggende indsats.

² Det skal måske tones så det bliver knap så behandlingsrettet. Spørgsmålet er også om vi kan tillade os at bruge denne differentiering og så i øvrigt primært forholde os til de forskellige målgrupper i handlekataloget. F.eks. kan en "Ældreportal" i højere grad henvende sig til gruppe a) og b), mens konkrete forebyggelsestiltag kan henvende sig til gruppe d) m.m.

Vision

”Fremtidens ældreservice i Lyngby-Taarbæk Kommune sikrer, at borgerne kan leve et godt og aktivt liv”.

Visionen indebærer:

- At borgerne er trygge ved at Lyngby-Taarbæk Kommune yder en kompetent indsats, når der er behov for støtte til at leve et aktivt og selvstændigt liv.
- At vi yder en helhedsorienteret og målrettet indsats, der tager udgangspunkt i borgerens ressourcer og behov.

Vores tilgang

Grundlæggende for Ældrestrategien og de konkrete indsatser der bliver sat i gang er vores tilgang til opgaverne. Vores tilgang er præget af:

- Tidlig indsats
- Samspil med omverdenen og netværk
- Borgerne skal inddrages
- Kommunikation
- Samarbejde med pårørende
- Prioritering af ressourcer

Tidlig indsats

En tidlig indsats kan betyde, at ældre mennesker kan bevare deres funktionsevne gennem hele livet, hvilket har betydning for både livskvalitet og deres behov for hjælp i hverdagen.

En nedsat funktionsevne kan den enkelte ældre selv gøre noget for at undgå ved f.eks. at holde sig fysisk aktiv og få en sund og varieret kost. Lyngby-Taarbæk Kommune kan samtidig gøre en indsats for at støtte disse borgere i at sætte ind i tidligt ved at gøre relevant viden og tilbud om f.eks. fysisk aktivitet og kost er let tilgængelig.

En tidlig indsats i forhold til at opspore sygdom og nedsat funktionsevne blandt de ældre Lyngby-Taarbæk kommune har kontakt til, er helt centralt for at bevare de ældres fysiske, psykiske som sociale funktioner længst muligt.

Samspil med omverdenen og netværk

Vi vil bringe de samlede ressourcer i Lyngby-Taarbæk mere i spil. Det skal ske gennem øget samspil med omverdenen og netværk. Faglige netværk internt på ældreområdet på tværs af lokalområderne kan dels sikre systematisk videndeling og bidrage til gensidig læring. Netværk der rækker ud over ældreområdet og understøtter samarbejdet med eksterne parter vil være med til at sikre bedre udnyttelse af de samlede ressourcer og også synliggøre, hvem der f.eks. bedst kan løse en konkret opgave. Netværkene vil øge den gensidige viden om hinandens kompetencer og styrke relationerne og dermed organisationen som helhed.

Borgerne skal inddrages

Tværgående samarbejde handler også om at inddrage borgerne som ligeværdige partnere. Borgerne skal naturligvis inddrages som eksperter i deres eget liv, når det gælder den støtte de har brug for. Inddragelsen af borgerne indebærer samtidig, at borgerens eget ansvar fastholdes og tydeliggøres.

Herudover vil Lyngby-Taarbæk Kommune være en mere involverende kommune, hvor borgerne inviteres til at bidrage aktivt i nytænkningen og udviklingen af Lyngby-Taarbæks ældreområde. Borgerne kan på den måde inspirere til og kvalificere løsninger som Lyngby-Taarbæk Kommune ikke kan alene ved brug af medarbejderne. Vi vil benytte metoder, som giver os mulighed for at se verden med borgernes øjne, så vi bliver bedre til at håndtere den kompleksitet, borgerne oplever og skabe større helhed for borgerne. Det vil være med til at synliggøre, hvordan de samlede ressourcer i kommunen bedst udnyttes, så kvaliteten stadig forbedres.

Kommunikation

Vi ønsker at nå vores ældre borgere og se en effekt af vores indsatser og tilbud. Livsstilsundersøgelsen viste, at der er rum for forbedring af Lyngby-Taarbæk kommunes kommunikation med de ældre borgere. Samme tilbagemelding gav borgerne på både workshops og borgermødet i efteråret. Der er altså behov for at Lyngby-Taarbæk Kommune har langt større opmærksomhed på hvordan vi kommunikerer med de ældre. Det gælder både den direkte skriftlige og mundtlige kommunikation – i breve og telefon eller i det personlige møde mellem en ansat og en ældre borger. Det gælder også det, der kan kaldes massekommunikationen som f.eks. kommunikationen på vores hjemmeside. Vi skal arbejde med at kommunikere sådan, at borgerne oplever, at de bliver mødt med venlighed og kan få den viden, indsigt og forståelse som borgerne selv søger eller vi ønsker at borgerne får. På samme måde skal vi arbejde med at kommunikere med de pårørende, så de bliver trygge og oplever, at kommunens indsats er kompetent.

Samarbejde med pårørende

Pårørende til den enkelte ældre er en vigtig samarbejdspart, som der skal have større opmærksomhed i fremtidens ældreservice. De pårørende er tæt på den enkelte borger og er ofte en væsentlig støtte for den ældre. For den pårørende vil det være vigtigt at vide, hvad der skal ske i et forløb, og hvad de kan forvente af Lyngby-Taarbæk Kommune. På samme måde er det vigtigt, at medarbejdere i Lyngby-Taarbæk Kommune tydeliggør, hvad der forventes af den pårørende. I vores møde med den pårørende skal vi bidrage til, at dialogen bliver frugtbar, og at de gensidige forventninger bliver klare og afstemt. I de konkrete situationer vil der være behov for at aftale, hvordan den pårørendes ressourcer skal og kan bidrage.

Prioritering af ressourcer

Vi lever i en tid hvor økonomien er under pres, og hvor vi også i fremtiden må forvente at have færre økonomiske ressourcer. Derfor er det afgørende, at den faglige udvikling går hånd i hånd med bevidstheden om de ressourcer, der er tilgængelige. Det gælder de menneskelige ressourcer og i høj grad også de økonomiske ressourcer.

Vi skal have fokus på, at de ydelser vi leverer, og de indsatser vi sætter i gang også har den ønskede effekt. Vi skal med andre ord forstå den konkrete udfordring og inddrage relevant forskning og "best-practice" i løsningen af udfordringen.

Vi skal også være opmærksomme på, at der er et rimeligt forhold mellem det vi investerer i en indsats, og den effekt der kommer ud af den. Vi skal i det hele taget være omkostningsbevidste og have for øje, om vi kan gøre noget på andre og mere rentable måder. Færre ressourcer betyder, at det vil være nødvendigt at prioritere mellem forskellige indsatser, som hver især kan være rigtig gode. Færre ressourcer betyder også, at ambitionsniveauet i forhold til at igangsætte nye initiativer og indsatser skal afpasses de ressourcer, der er tilgængelige. Vi skal derfor foretage det kloge valg – med øje for effekterne.

Forebyggelse

Lyngby-Taarbæk Kommune skaber rammerne for den forebyggende indsats, så den enkelte borger bevarer friheden til at leve et selvstændigt, aktivt og meningsfuldt liv.

Forebyggelse på tre niveauer

Når man taler om forebyggelse skelnes der typisk mellem forebyggelse på tre forskellige niveauer, nemlig forebyggelse der:

- A) Støtter borgerne i at bevare deres helbred, evnen til at klare sig, og bevare funktionsevnen, de sociale netværk og deres aktiviteter
- B) Sikrer tidlig opsporing af sociale og sundhedsmæssige problemer hos ældre borgere samt iværksættelse af den nødvendige indsats/behandling
- C) Støtter og vejleder til praktisk og personlig hjælp og pleje, genoptræning, vedligeholdelsestræning og aktiviteter samt hjælpemidler

Fakta

- 88 pct. Af borgerne der ikke modtager hjemmepleje vurderer deres livskvalitet som god
- 59 pct. Af borgerne der modtager hjemmepleje vurderer deres livskvalitet som god
- 97 pct. Af borgerne der ikke får hjemmepleje svarer, at det har stor betydning for dem at klare sig selv
- 86 pct. af borgerne der modtager hjemmepleje svarer, at det har stor betydning for dem at klare sig selv

Kilde: Livsstilsundersøgelse blandt borgere i Lyngby Taarbæk Kommune der er 75 år og derover, gennemført af Epinion

Mestring af eget liv

Livsstilsundersøgelsen viser tydeligt, at de fleste ældre i Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at klare sig selv længst muligt, og bevare muligheden for at gøre hvad de vil, når de vil. Det gælder også de borgere der modtager hjemmepleje. Det de ældre helst vil kunne klare selv er den personlige hygiejne, at besøge familie og venner samt købe ind og tilberede måltider selv. I de personlige forhold og de sociale relationer ligger altså en væsentlig motivation for Lyngby-Taarbæks ældre borgere i forhold til at mestre deres eget liv.

Et væsentligt aspekt i forebyggelsen er et fokus på, at give borgerne muligheder for, at få den viden de har brug for til at mestre deres eget liv. Vi skal mobilisere de evner hos den enkelte, der gør ham eller hende robust og derved styrke den ældre borger til i højere grad at mestre sin egen tilværelse. Vi skal altså støtte vores ældre borgere i at håndtere deres liv og de begrænsninger de kan opleve. For nogle ældre vil en større kontakt til familie og venner være vigtig. Her skal de ældre måske støttes i at holde kontakten. For andre ældre vil det være vigtigt at komme på gaden og selv købe ind.

Kommunikation

Når borgere der får hjemmepleje eller bor på et plejehjem skal støttes i at mestre eget liv, så handler det i høj grad om, hvordan medarbejderne møder borgerne både i deres kommunikation og tilgang til borgeren. Vi skal turde stille spørgsmålstegn ved, om vi i tilstrækkelig grad tager udgangspunkt i den enkelte borgers behov. Det forudsætter, at vi er i stand til at se hele vejen rundt om det enkelte menneske – og ser både de psykiske, sociale og fysiske behov. Vi skal med andre ord turde se kritisk på vores egen indsats. Vi skal tænke i nye baner, når det handler om at nå ud til den enkelte borger med viden om hvordan kroppens fysik påvirkes af alder, eller hvilken betydning ernæringen har. Og vi skal genoverveje vores rolle, så vi mere aktivt kan støtte de ældre borgere vi ikke kender i dag – så de også i fremtiden kan bevare deres selvstændighed.

Gode forløb for borgeren

Vi skal sikre gode forløb for borgerne. Både i overgangen til og fra hospital men i lige så høj grad på tværs af organisatoriske skel internt på ældreområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Vi skal tænke i sammenhænge på tværs af faggrænser og organisation, så de samlede fagligheder og kompetencer bliver brugt. Et godt forløb for borgeren indebærer, at der sker en koordinering af den tværfaglige indsats. Et godt forløb for den enkelte borger indebærer også, at han eller hun og ved hvorfor en given indsats sættes i gang, og hvad der kan forventes i et videre forløb.

Frivillig forebyggelse

Vi skal blive dygtige til at inddrage frivillige ressourcer i det forebyggende arbejde. Hovedparten af de ældre borgere i Lyngby-Taarbæk Kommune klarer sig selv i det daglige. Hjemmehjælperne, sygeplejerskerne og træningspersonalet møder derfor ikke disse borgere, eller møder dem måske kun i en kort periode. Mange af disse borgere vil have glæde af og brug for initiativer, der gør det lettere for borgerne selv at leve et aktivt liv og fastholde deres hverdagsliv.

I et styrket samarbejde omkring forebyggelse med de frivillige skal vi arbejde med at fastholde eksisterende initiativer og udvikle nye, som støtter borgernes fysiske psykiske og sociale funktioner.

Strategiske målsætninger

- Borgerens og de pårørendes ressourcer inddrages aktivt og de motiveres til at tage et medansvar
- Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder målrettet med det tværfaglige samarbejde og den rehabiliterende indsats for at fastholde eller øge den enkelte borgers fysiske, psykiske og sociale funktionsniveau.
- Lyngby-Taarbæk Kommune sikrer, at information om muligheder og tilbud til ældre er let tilgængelig, og har en aktiv rolle i forhold til at give de ældre borgere relevant viden og indsigt om forebyggelse
- Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder for at mobilisere og skabe gode rammer for netværksaktiviteter i de enkelte bydele
- Lyngby-Taarbæk Kommune har fokus på at sikre at medarbejdere og borgere er motiverede og oplever arbejdet med forebyggelse som meningsfuldt
- Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder målrettet med at reducere antallet af forebyggelige indlæggelser
- Lyngby-Taarbæk kommune arbejder for at etablere et samarbejde mellem de frivillige og den kommunale forebyggende indsats

Frivillighed

I Lyngby-Taarbæk Kommune har frivillige en væsentlig rolle for borgerens trivsel og udviklingen af ældreområdet.

Borgerens trivsel i fokus

Vi ser et potentiale i at kommunen og civilsamfundet på længere sigt går hånd i hånd og er fælles om at skabe større trivsel og blandt borgerne.

Mange ældre i Lyngby-Taarbæk Kommune er allerede i dag aktive som frivillige. Der er således stor vilje til at arbejde frivilligt og eget at bygge videre på. En god trivsel hænger tæt sammen med det sociale liv den enkelte ældre har. Vi skal derfor i højere grad tage afsæt i den enkeltes helt konkrete ønsker og behov.

Et tættere samarbejde

Vi er samtidig opmærksomme på, at der er mange forskellige tilgange til et tættere samarbejde mellem en kommune og civilsamfund, mellem ansat og frivillig. Som kommune kan vi lære af den frivillige sektor, hvor der ikke er langt fra idé til handling. De frivillige kan bidrage med nye perspektiver og måder at håndtere en opgave.

Vi vil gerne være en samarbejdspartner den frivillige vælger aktivt og afprøve nye samarbejdsformer af lokalt. Derfor skal vi også åbne op og invitere de frivillige med, når vi definerer den opgave, der skal løses – i fællesskab med lokalområdet og borgerne. Gennem et ligeværdigt samarbejde kan vi få gode ideer til, hvordan man kan gribe lokale behov an på en ny måde.

Fakta

- 17 pct. Af borgerne der modtager hjemmepleje har dårlig trivsel - de vurderer deres livskvalitet som dårlig eller meget dårlig
- 15 pct. Af de borgere der ikke modtager hjemmepleje kunne tænke sig at være besøgsven for andre ældre
- 5 pct. Af de borgere der modtager hjemmepleje kunne tænke sig at være besøgsvenner for andre ældre
- 15 pct. Af de borgere der modtager hjemmepleje kunne godt tænke sig selv at have en besøgsven, som besøger ham/hende

Kilde: Livsstilsundersøgelse blandt borgere i Lyngby Taarbæk Kommune der er 75 år og derover, gennemført af Epinion

Gensidig anerkendelse

Glæden ved at gøre noget for andre er drivkraft for mange, der arbejder frivilligt. For mange frivillige giver det frivillige arbejde mening og indhold i tilværelsen. Selvom de frivilliges egen motivation er helt afgørende for lysten til at være frivillig, så er det også væsentligt for den enkelte frivillige at blive værdsat og få anerkendelse for det arbejde, han eller hun udfører.

Det samme gælder de ansatte. For mange ansatte på ældreområdet er det væsentligt at gøre en forskel for den enkelte ældre. Derfor betyder det også noget, at det de gør, bliver værdsat af f.eks. frivillige. Vi skal blive bedre til gensidigt at anerkende det konkrete arbejde der gøres. Anerkendelsen er med til at fastholde motivationen og engagementet hos den frivillige og den ansatte.

Ansatte og frivillige

Skal potentialet for frivillige realiseres, er der behov for at opnå en gensidig forståelse for hinandens virkeligheder - ansatte og frivillige imellem. Først når begge parter har større indsigt i og accept af hinandens hverdag kan samarbejdet mellem ansatte og frivillige realiseres. Det gælder f.eks. de vilkår de hver især arbejder indenfor og de konkrete arbejds gange og rutiner dagligdagen er præget af.

Der er derfor behov for at få klarhed over de frivilliges rammer og vilkår på tværs af ældreområdet. Ensydende retningslinier for hvad frivillige må og kan i Lyngby-Taarbæk Kommune er ikke nødvendigvis et endeligt mål. Lokalt er der behov for en fortsat dialog mellem ansatte og frivillige, så vi på sigt tager udgangspunkt i den konkrete udfordring, der skal løses, og i fællesskab eksperimenterer med at finde de bedste løsninger lokalt.

Lyngby-Taarbæk Kommunes rolle

Særligt de frivillige efterspørger, at Lyngby-Taarbæk Kommune har en rolle i forhold til at styre og koordinere forskellige opgaver i relation til de frivillige. Det kan f.eks. være at sikre IT- løsninger, sørge for lokaler og informere om de mange frivillige aktiviteter. Det er forhold der kræver tid og kræfter og som kan virke meget overvældende for den frivillige. De frivillige ser gerne at de primært tager sig af kontakten til den ældre. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at afklare om og hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune kan have en rolle i forhold til de opgaver der efterspørges, så de frivilliges ressourcer primært retter sig mod de ældres trivsel.

Strategiske målsætninger

- Lokalt afprøves nye samarbejder med frivillige med det formål at øge de ældres trivsel
- Lyngby-Taarbæk Kommunes samarbejde med frivillige på ældreområdet er baseret på gensidig respekt og anerkendelse
- Rammer og vilkår for frivillige på ældreområdet samt skillelinjer mellem ansatte og frivillige er klare og kendte for både frivillige og ansatte
- Lyngby-Taarbæk Kommunes styrings- og koordineringsrolle tydeliggøres i et samarbejde med de frivillige.

Velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi bliver alment kendt og en accepteret og integreret del af borgerens hverdagsliv, således at det fremmer et selvstændigt og aktivt liv.

Fakta

- 60 pct. af borgerne, der ikke modtager hjemmepleje kunne godt tænke sig en faldalarm. Det samme kunne 54 pct. af de borgere der modtager hjemmepleje.
- 50 pct. af borgerne, der ikke modtager hjemmepleje kunne godt tænke sig en elevationsseng. Det samme kunne 27 pct. af de borgere der modtager hjemmepleje.
- 41 pct. af de borgere der ikke modtager hjemmepleje kunne godt tænke sig en at benytte telemedicin. Det sammen gælder 23 pct. af de borgere, der modtager hjemmepleje.

Kilde: Livsstilsundersøgelse blandt borgere i Lyngby Taarbæk Kommune der er 75 år og derover, gennemført af Epinion

Strategiske målsætninger

- At kendskabet til velfærdsteknologiens muligheder udbredes.
- At velfærdsteknologi anvendes til at vedligeholde og forbedre borgernes aktive deltagelse i eget liv.

- **Velfærdsteknologi bliver en alment kendt meningsfuld og integreret del af medarbejdernes arbejdsliv m.h.p. at fremme et godt arbejdsmiljø og effektiv ressource udnyttelse**
- **Velfærdsteknologi tænkes ind og benyttes til løsning af kerneopgaver, hvor det giver mening i forhold til ressourcer og arbejdsmiljø**
- **Der sker en systematisk erfaringsudveksling, sparring og vidensdeling i forhold til brug af velfærdsteknologi på tværs i organisationen**
- **Velfærdsteknologi udvikles i samarbejde med medarbejdere og borgere og relevante eksterne samarbejdspartnere**

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 2

Bilag nr. 2

ÆLDREPOLITIK

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

FORORD AF BORGMESTER ROLF AAGAARD-SVENDSEN

Debatten om, hvad der er kvalitet i ældreplejen tydeliggør de udfordringer, vi i dag står overfor i kommunen. Ældrepolitikken dækker en bred gruppe af forskellige borgere, der ikke nødvendigvis opfatter kvalitet på samme måde, men som har alderen tilfælles. Derfor er der mange forskellige idéer og holdninger til, hvad en ældrepolitik skal indeholde. I processen frem til vedtagelsen af denne politik, har Kommunalbestyrelsen så vidt muligt inddraget de berørte på området for at høre synspunkter og få idéer til politikken.

Visionen i den nye ældrepolitik er, at kommunen skaber rammerne for, at de ældre borgere oplever tryghed, trivsel og livskvalitet og dermed får flest muligt gode år. De grundlæggende værdier, som kommunalbestyrelsen mener, skal være med til at føre visionen ud i livet er: tryghed, gensidig respekt, forskelle i behov og ansvar.

Der er blevet flere ældre borgere i kommunen. Nogle ældre kan klare sig selv uden hjælp, mens andre har brug for mere hjælp i det daglige. Derfor trækkes der i politikken en grænse mellem den enkelte borgers ansvar og kommunens ansvar.

Samtidig er gensidig respekt en vigtig forudsætning for at skabe kvalitet på ældreområdet, fordi respekt er forudsætningen for at skabe et godt samarbejde mellem de ældre, kommunens ansatte og eventuelle pårørende, der inddrages.

Det er med denne ældrepolitik, at udfordringerne på ældreområdet skal mødes.

På Kommunalbestyrelsens vegne,

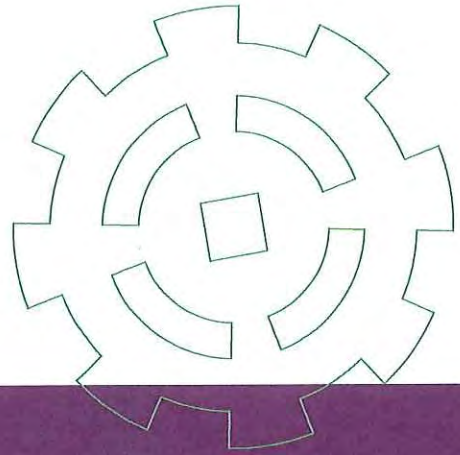

Rolf Aagaard-Svendsen
Borgmester

VISION
FOR ÆLDREPOLITIKKEN I LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

"Lyngby-Taarbæk Kommune skaber rammerne for, at de ældre borgere kan leve et godt og trygt liv med trivsel og livskvalitet – og dermed får flest mulige gode år."

VÆRDIER I ÆLDREPOLITIKKEN

TRYGHED

For Lyngby-Taarbæk Kommune er det værdifuldt,

- at kommunen støtter ældre borgere i at leve et trygt og værdigt liv med størst mulig indflydelse på egen situation
- at kommunen møder den ældre borger med respekt, tillid og interesse
- at de ældre oplever sammenhæng i den service, som kommunen tilbyder

Tillid og interesse er med til at skabe tryghed i hverdagen for den ældre borger. Tryghed fremmes ved at borgeren oplever indflydelse på egen hverdag.

GENSIDIG RESPEKT

For Lyngby-Taarbæk Kommune er det værdifuldt,

- at der i samspillet mellem den ældre, personalet og de pårørende er gensidig respekt og anerkendelse af hinandens opgaver og roller
- at der eksisterer gensidig åbenhed om forventninger til samarbejdet

I mødet mellem den ældre, de pårørende og personalet er gensidig respekt forudsætningen for at skabe et godt samarbejde.

FORSKELLE I BEHOV

For Lyngby-Taarbæk Kommune er det værdifuldt,

- at der ydes en differentieret indsats, der afpasses borgernes forskellige behov
- at der eksisterer gode, let tilgængelige muligheder for ældre med særlige behov

De ældre har forskellige behov og ressourcer. Borgeren kan have tillid til, at medarbejderen tager udgangspunkt i den ældres livssituation og kulturelle baggrund og handler ud fra den.

ANSVAR

For Lyngby-Taarbæk Kommune er det værdifuldt,

- at der er en tydelig grænse mellem på den ene side kommunens ansvar og på den anden side den enkeltes eget ansvar
- at grænsen for den offentlige opgaveløsning formidles til kommunens ældre borgere

Den ældre bevarer ansvaret for eget liv, og derfor ydes hjælpen med udgangspunkt i, hvad der er kommunens ansvar, og hvad der er borgerens eget ansvar.

MÅLSÆTNINGER

TRYGHED, TRIVSEL OG LIVSKVALITET

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker, at kommunens ældre borgere oplever høj grad af trivsel og livskvalitet.

En stor del af kommunens ældre borgere er friske, raske og i stand til selv at tilrettelægge deres hverdag. Det er ældre borgere, der deltager i byens liv som alle andre. Derfor skal fleksibilitet og hensyn til den ældres livssituation være med til at give de ældre indflydelse på kulturelle, sociale og andre tilbud, som de benytter.

Klar og tydelig information skal øge trygheden blandt kommunens ældre borgere.

FOREBYGGELSE OG SUNDHEDSFREMME

Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder for, at de ældre bevarer såvel deres fysiske, psykiske som sociale funktioner længst muligt

Kommunen understøtter sociale aktiviteter og øger derved muligheden for, at de ældre møder nye mennesker, danner netværk og vedligeholder deres sociale kontakter. Kommunen støtter aktivt de ældres mulighed for fysisk udfoldelse gennem tilbud om motion. Kommunen ønsker at fremme tilbud til særlige grupper for derved at styrke de ældres livskvalitet.

Vejledning til ældre borgere om kost, rygning, alkohol og motion, skal være med til at forebygge sygdom og fremme sundheden.

Forebyggelse af livsstilsbetingede sygdomme skal være med til at fremme de ældres generelle sundhed og livskvalitet.

BOLIGEN

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at tilvejebringe et varieret udbud af boliger til ældre borgere med et særligt behov herfor

Boligen har væsentlig betydning for livskvaliteten, og derfor er det vigtigt, at ældre borgere med nedsat funktionsniveau får tilbudt en bolig, der er afpasset deres behov og ønsker. Boligerne skal være varieret med hensyn til placering og ejerforhold, og de skal være tidssvarende med hensyn til størrelse og indretning.

Information og dialog om ældreboliger og plejeboliger skal synliggøre valgmulighederne og derved skabe tryghed og kontinuitet ved boligskit. Specielt når det drejer sig om skift til ældrebolig eller plejehjem.

I planlægningen af ældreegnede boliger tages størst muligt hensyn til de ældres behov for fysisk tilgængelighed omkring adgangsforhold, belysning, trafikforhold mv.

FRIT VALG

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at tilbyde de ældre borgere det frie valg på så mange områder som muligt

Gennem det frie valg opnår borgerne får størst mulig indflydelse på opgaveløsningen, hvilket skal øge brugertilfredsheden.

Kommunen sikrer en god og målrettet information om de foreliggende muligheder og tilbud således, at den enkelte ældre borger i videst muligt udstrækning kan få den ydelse, som passer til deres ønsker og behov.

MÅLSÆTNINGER

Kvaliteten i de kommunale tilbud skal fortsat udvikles gennem gensidig læring med private leverandører og derved sikre, at den kommunale leverandør bevarer sin stærke position som den væsentligste leverandør af ældrepleje.

ÆLDRE MED STORT BEHOV FOR STØTTE

Det er Lyngby-Taarbæk Kommunes ansvar, at der først og fremmest tages hånd om ældre borgere med et stort behov for støtte

Omsorgs- og plejetilbuddene skal være med til at vedligeholde, genoprette og styrke de ældres færdigheder.

Hurtig og nem adgang til tilbud af høj kvalitet skal sikre, at ældre borgere med stort behov for støtte får den nødvendige hjælp. Dette indebærer, at ressourcerne prioriteres på en sådan måde, at der først og fremmest bliver taget vare på de ældre, der er syge, handicappede eller alderssvækkede.

De ældre skal så vidt muligt opleve kontinuitet, – både med hensyn til, at den ældre møder det samme personale og oplever sammenhæng i selve plejen.

FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at styrke samspillet omkring det frivillige sociale arbejde

Kommunen skaber de gode rammer for det frivillige sociale arbejde og støtter aktivt initiativer og nye projekter indenfor området.

Det frivillige sociale arbejde udgør et væsentligt supplement til den kommunale indsats. Samtidig er det frivillige sociale arbejde med til at sikre gensidig erfaringsudveksling og læring.

Samspejlet omkring det frivillige sociale arbejde mellem de ældre, pårørende og personalet baseres på tillid, respekt og forståelse.

Både som "yder" og "modtager" af frivilligt socialt arbejde bidrager indsatsen til et aktivt ældrelev.

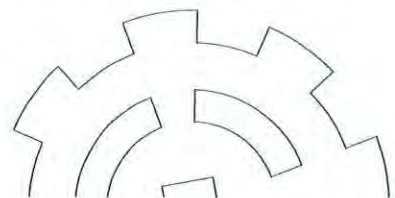
MEDARBEJDERNE PÅ ÆLDREOMRÅDET

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at fastholde og tiltrække gode medarbejdere med en stærk faglighed og interesse for de ældre

Gode, engagerede medarbejdere er forudsætningen for, at kommunen kan yde service af høj kvalitet.

For at tiltrække gode medarbejdere og skabe en eftertragtet arbejdsplads skal der fortsat arbejdes med udvikling af de ansattes kompetencer og faglighed. En løbende dialog omkring kvalitet og faglighed skal sikre medarbejdernes udviklingsmuligheder og fastholde interessen for arbejdspladsen.

En værdibaseret arbejdsplads skal sikre, at den enkelte medarbejder får rum til at udføre det daglige arbejde, der så vidt muligt er tilpasset de ældres individuelle behov.

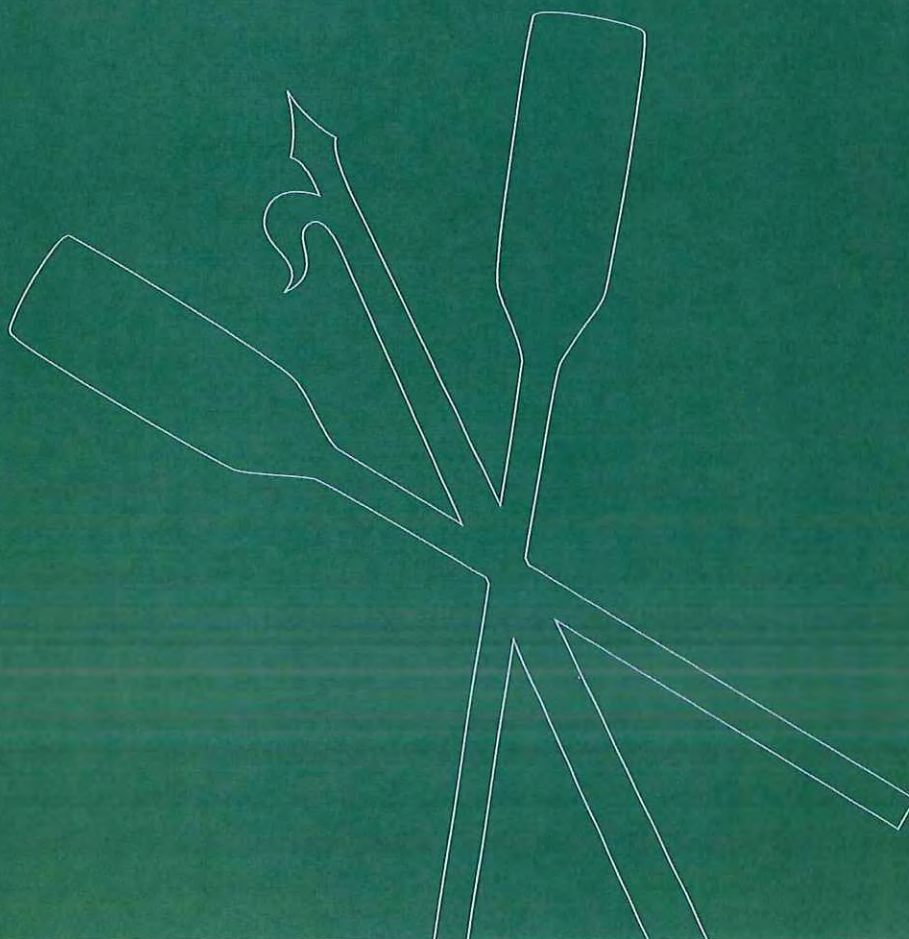

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

www.ltk.dk

Tlf. 45 97 30 00

DESIGN: DUEXDESIGN TRYK: JONSSON GRAFISK

Kvalitetsstandard

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83, i lov om social service.

Ydelsestype: Hjælp til indkøbsliste o.a. i forbindelse med indkøb Kategori: 2 +3 +4

Tillægsydelse ifm. kvalitetsstandard for indkøb, kategori 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At borgeren har almindelige dagligvarer i hjemmet.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udarbejde indkøbsliste - sætte varer på plads - kontrollere og sortere varer i køleskab m.m. <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u> <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der pga. betydelig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at udarbejde indkøbsliste o.a. i forbindelse med indkøbet.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>

Ydelsestype: Indkøb Kategori: 2 + 3 + 4

Januar 2013

5) Ydelsens omfang	Ydelsen er ikke en selvstændig ydelse og bevilges udelukkende i relation til bevilgning af indkøb.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Indkøb er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i håndtering af borgernes penge, reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, miljørigtige rengøringsmidler og værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Indkøb bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: **Indkøb**

Kategori: **1 + 2 + 3 + 4**

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At borgeren har almindelige dagligvarer i hjemmet til eget forbrug.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov indgår i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udføre indkøb - sætte varer på plads efter behov - afregne med borgeren - hæve penge <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret. Såfremt ydelsen er tilrettelagt via et privat firma med fast ordning for udbringning af varer, kan borgeren ikke bytte den visiterede ydelse til andre ydelser.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	<p>Som udgangspunkt er ærinder i bank, på posthus og apotek ikke indeholdt i ydelsen. Det forventes, at borgeren benytter bankernes PBS-ordning og får leveret medicin direkte fra apoteket.</p> <p>Indkøb af tunge / store varer, udføres ikke.</p>
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at foretage indkøb af almindelige dagligvarer eller hæve penge til dagligt forbrug. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn med mindre særlige forhold gør sig gældende. Som udgangspunkt kan borgere, der har fået bevilget en el-scooter/bil ikke modtage</p>

	<p>ydelsen.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Der ydes som udgangspunkt hjælp til indkøb 1 gang ugentligt, og indkøbet foretages hos nærmeste handlende, når det udføres af en medarbejder.</p> <p>I særlige situationer kan der som udgangspunkt ydes hjælp 1 gang mdl. til at hæve op til 1000 kr. i banken.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen leveres af Den Kommunale Leverandør/underleverandør, private leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Indkøb er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i håndtering af borgernes penge, reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, miljørigtige rengøringsmidler og værnemidler samt deltagelse i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Indkøb bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p>

	<p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage efter henvendelsen.</p>

Kvalitetsstandard

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 3

Bilag nr. 2

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: Rengøring - andre opgaver en tillægsydelse

Kategori: 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At renholde daglige opholdsrum i samarbejde med borgeren.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Ydelsen omfatter diverse praktiske opgaver i hjemmet.</p> <p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprydning og tømning af skraldespand - pasning af blomster - opvask <p>Hvis der ikke ydes daglig personlig pleje, hvor nedennævnte opgaver udføres som en del af ydelsen, indgår følgende praktiske elementer tillige i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tømme/rengøre bækkenstol/kolbe - rede seng <p>Omsørgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u></p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen?	Som udgangspunkt ydes der ikke hjælp til pasning af husdyr og huslige pligter i forbindelse med gæster og logerende
4) Hvem kan modtage ydelsen?	<p>Borgere, der, pga. sygdom/handicap, ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at rydde op og holde rent i boligen. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn med mindre særlige forhold gør sig gældende</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan</p>

Ydelsestype: Rengøring – andre opgaver Kategori: 2 + 3 + 4

Januar 2013

	<p>klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	Anden praktisk hjælp en til flere gange ugentligt.
6) Hvem leverer Ydelsen?	Ydelsen kan udføres af en medarbejder i Den Kommunale Ældreomsorg, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Anden praktisk hjælp er elementære opgaver og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, miljørigtige rengøringsmidler og værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Rengøring – andre opgaver bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16.</p> <p>Indsatsen prioriteres først og fremmest til de svage borgere, som ikke længere er i stand til at mestre deres dagligdag.</p> <p>Ved aflysning skal leverandøren yde borgeren erstatningshjælp senest 3 hverdage efter</p>

Ydelsestype: Rengøring – andre opgaver Kategori: 2 + 3 + 4
Januar 2013

	aflysningen.
--	--------------

Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.

*for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.*

Ydelsestype: Rengøring

Kategori: 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At renholde daglige opholdsrum i samarbejde med borgeren.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Ydelsen omfatter almindelig rengøring af én stue, ét soveværelse, ét badeværelse, entré og køkken svarende til en standard ældrebolig på 60 m².</p> <p>Rengøring foretages med rengøringsmidler og arbejdsredskaber, der er anbefalet af Den Kommunale Ældreomsorg og udføres, så det er arbejdsmiljømæssigt forsvarligt.</p> <p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen: Støvsugning: Indsatsen ydes, som udgangspunkt, med selvkørende støvsuger tilhørende borger eller leverandøren. Leverandøren kan igangsætte støvsugning, gulvvask i køkken, badeværelse, stue, entre og soveværelse. støvaftørring på tilgængelige flader i nåhøjde sanitet i badeværelset afvaskes herunder badekar, hvis det benyttes til brusebad, og der ikke er bruseniche. køleskab og ovn rengøres eftersyn af madvarer linnedskifte på sengen</p> <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder. Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen. Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Der bevilges ikke hjælp til rengøring af kældre, loft, udvendige trapper, altan samt vinduespuddning. Der bevilges ikke hjælp til aftørring af dørplader og -karme, fodpaneler, skabslåger, lamper og vægfliser.

	<p>Løsetæpper fjernes ikke.</p> <p>Flytning af møbler</p> <p>Der bevilges ikke hjælp til huslige pligter i forbindelse med gæster og logerende, pasning af husdyr eller rengøring på grund af husdyr.</p>
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der, pga. sygdom/handicap, ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at gøre rent i daglige opholdsrum. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn med mindre særlige forhold gør sig gældende. Som hovedregel forventes børn over 13 år at gøre rent på eget værelse. Ved ekstra rengøring til borgere med støvmiddeallergi forudsættes det, at borger i øvrigt efterlever Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. levevis .</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang ?	<p>Som udgangspunkt ydes hver 14. dag:</p> <p>linnedskifte på sengen gulvvask i køkken, badeværelse afvaskning af sanitet i toilet/bad</p> <p>Som udgangspunkt ydes hver anden måned:</p> <p>støvsugning af indvendige trapper gulvvask i stue, soveværelse, éntre</p> <p>Der kan ydes ugentlig rengøring til konkrete opgaver, såfremt: borgeren har dokumenteret støvmideallergi borger spilder meget mange medarbejdere færdes i hjemmet udendørs hjælpemidler kun kan opbevares/eller også benyttes inde i boligen. Det forudsættes, at der lægges tæppe/måtte ved indgangsdøren for at mindske udefra kommende snavs.</p> <p>Efter behov ydes der i særlige situationer: køleskab og ovn rengøres 1 gang om måneden, eftersyn af madvarer efter behov.</p>
6) Hvem leverer Ydelsen ?	<p>Ydelsen kan udføres af en medarbejder i Den Kommunale Ældreomsorg, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person. Støvsugning foretages af borgeren selv eller ovennævnte.</p>
7) Kompetencekrav til udføreren ?	<p>Rengøring er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte</p>

	<p>medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, miljørigtige rengøringsmidler og værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Rengøring bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Indsatsen prioriteres først og fremmest til de svage borgere, som ikke længere er i stand til at mestre deres dagligdag.</p> <p>Ved aflysning skal leverandøren yde borgeren erstatningshjælp senest 3 hverdage efter aflysningen.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: Rengøring

Kategori: 1

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At renholde daglige opholdsrum i samarbejde med borgeren.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Ydelsen omfatter almindelig rengøring af én stue, ét soveværelse, ét badeværelse, entré og køkken svarende til en standard ældrebolig på 60 m².</p> <p>Rengøring foretages med rengøringsmidler og arbejdsredskaber, der er anbefalet af Den Kommunale Leverandør og udføres, så det er arbejdsmiljømæssigt forsvarligt.</p> <p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Støvsugning: Indsatsen ydes, som udgangspunkt, med selvkørende støvsugere tilhørende borger eller leverandør. Leverandøren kan igangsætte støvsugning. - gulvvask i køkken, badeværelse, stue, entre og soveværelse. - støvaf tørring på tilgængelige flader i nåhøjde - afvask af toiletkumme - køleskab og ovn rengøres - eftersyn af madvarer - linnedskifte på sengen <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	<p>Der bevilges ikke hjælp til rengøring af kældre, loft, udvendige trapper, altan samt vinduespudsning.</p> <p>Der bevilges ikke hjælp til aftørring af dørplader og- karme, fodpaneler, skabslåger, lamper og vægfliser.</p> <p>Der bevilges ikke hjælp til huslige pligter i forbindelse med gæster og logerende, pasning af husdyr, rengøring på grund af husdyr.</p>

	Løse tæpper fjernes ikke. <u>Flytning af møbler.</u>
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der, pga. sygdom/handicap, ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at gøre rent i daglige opholdsrum. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Som hovedregel forventes børn over 13 år at gøre rent på eget værelse. Ved ekstra rengøring til borgere med støvmiddeallergi forudsættes det, at borger i øvrigt efterlever Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. levevis.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Som udgangspunkt ydes hver 14. dag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gulvvask i køkken og badeværelse - afvaskning af toiletkumme. - linnedskifte på sengen <p>Som udgangspunkt ydes hver anden måned:</p> <ul style="list-style-type: none"> - støvsugning af indvendige trapper - gulvvask i stue, soveværelse, éntre <p>Der kan ydes ugentlig rengøring til konkrete opgaver, såfremt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - borgeren har dokumenteret støvmiddeallergi - borger spilder meget <p>Efter behov ydes der i særlige situationer hjælp til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rengøring af køleskab og ovn 1 gang om måneden. - eftersyn af madvarer efter behov. -
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af en medarbejder i Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person. Støvsugning udføres af borgen selv eller ovenævnte.
7) Kompetencekrav til udføreren	Rengøring er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.

	<p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne.</p> <p>Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, miljørigtige rengøringsmidler og værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Rengøring bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Ved aflysning skal leverandøren yde borgeren erstatningshjælp senest 3 hverdage efter aflysningen.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

Social og sundhedsudvalget

14-11-12

Sag nr. _____

3

Bilag nr. _____

3

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83, i lov om social service.

Ydelsestype: Tøjvask

Kategori: 1

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At borgeren har rent tøj og linned.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Ydelsen omfatter almindelig vask af tøj og linned. Så vidt det er muligt udfører medarbejderen andre praktiske opgaver, mens tøjet vaskes. Tøjvask foretages, så det er arbejdsmiljømæssigt forsvarligt. Tøjet vaskes enten i egen vaskemaskine eller på vaskeri i nærheden af bopælen.</p> <p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tidsbestilling i vaskeri • transport til/fra vaskeri • maskinvask og -tørring af tøj og linned • hænge tøj til tørre/tage ned • lægge tøj sammen <p>Såfremt der skal benyttes dankort i vaskeriet forventes det, at borgeren er med i vaskeriet og sørger for betalingen.</p> <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p>

	<p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
<p>3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?</p>	<p>Som udgangspunkt foretages ikke:</p> <p>vask af tøj i hånden rulning og strygning</p> <p>Såfremt borgeren er vant til at skifte tøj hyppigt, og borgeren dermed vasker store mængder tøj, uden at særlige sygdomsmæssige forhold er årsag hertil, kan der ikke bevilges ekstra hjælp til tøjvask. I disse tilfælde må borgeren benytte sig af tilkøbsydelser hos private leverandører eller andre muligheder.</p>
<p>4) Hvem kan modtage ydelsen ?</p>	<p>Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv, eller med hjælp fra pårørende, er i stand til at vaske tøj og linned. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn med mindre særlige forhold gør sig gældende.</p> <p>Såfremt borgeren ikke har adgang til fælles vaskeri i bebyggelsen, og hvor medarbejderens transporttid til vaskeri er over 10 min., forventes det at borgeren har egen vaskemaskine i hjemmet, forudsat at denne kan installeres i boligen.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
<p>5) Ydelsens omfang</p>	<p>Tøjvask ydes som udgangspunkt hver 2. uge.</p> <p>Hvis borgeren har egen vaskemaskine vaskes der én maskinfuld. Såfremt borgeren får vasket tøj i fællesvaskeri, og der indenfor den tildelte tid kan vaskes flere maskiner samtidig, er dette muligt, hvis mængden, der skal transporteres, ikke overstiger arbejds-tilsynets krav.</p> <p>Hvis der er flere personer i husstanden kan der tildeles ekstra hjælp til tøjvask.</p>

	<p>Borgere, der er incontinente, spilder meget på tøjet eller sveder meget, kan som udgangspunkt få hjælp til tøjvask 1 gang ugentligt, hvis det ikke kan afhjælpes med incontinensbleer, linnedservice eller evt. andre foranstaltninger.</p> <p>Borgere med husstøvmideallergi kan få hjælp til vask af rullemadras eller betræk til topmadras 6 gange årligt og vask af dyne og hovedpude 2 gange årligt. Det forudsætter, at borger i øvrigt efterlever anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens vejledning vedr. levevis.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, hos en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Tøjvask er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne.</p> <p>Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Tøjvask bevilges både som midlertidig og varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til</p>

	<p>at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Ydelsen aflyses så vidt muligt ikke, hvis borgeren har reserveret tidspunkt for tøjvask i et fælles vaskeri i ejendommen.</p> <p>Ved aflysning skal leverandøren yde borgeren erstatningshjælp senest 3 hverdage efter aflysningen.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet,
jævnfør § 83, i lov om social service.

Ydelsestype: Tøjvask

Kategori: 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	At borgeren har rent tøj og linned.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Ydelsen omfatter almindelig vask af tøj og linned. Så vidt det er muligt udfører medarbejderen andre praktiske opgaver, mens tøjet vaskes. Tøjvask foretages, så det er arbejdsmiljømæssigt forsvarligt. Tøjet vaskes enten i egen vaskemaskine eller på vaskeri i nærheden af bopælen.</p> <p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indsamling og sortering af vasketøj • tidsbestilling i vaskeri • transport til/fra vaskeri • maskinvask og tørring af tøj og linned • lægge tøj sammen og på plads • i særlige tilfælde indlevering/afhentning af renssetøj • for beboere på centre: vask af gardiner, dyner etc. <p>Såfremt der skal benyttes dankort i vaskeriet forventes det, at borgeren er med i vaskeriet og sørger for betalingen.</p> <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder. Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen. Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Som udgangspunkt bevilges ikke hjælp til vask af tøj i hånden rulning og strygning

	<p>Såfremt borgeren er vant til at skifte tøj hyppigt, og borgeren dermed vasker store mængder tøj, uden at særlige sygdomsmæssige forhold er årsag hertil, kan der ikke bevilges ekstra hjælp til tøjvask. I disse tilfælde må borgeren benytte sig af tilkøbsydelser hos private leverandører eller andre muligheder.</p>
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv, eller med hjælp fra pårørende, er i stand til at vaske tøj og linned. Ydelsen bevilges ikke til borgere med rask ægtefælle eller hjemmeboende børn med mindre særlige forhold gør sig gældende.</p> <p>Såfremt borgeren ikke har adgang til fælles vaskeri i bebyggelsen, og hvor medarbejderens transporttid til vaskeri er over 10 min., forventes det at borgeren har egen vaskemaskine i hjemmet, forudsat at denne kan installeres i boligen.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Tøjvask ydes som udgangspunkt hver 2. uge.</p> <p>Hvis borgeren har egen vaskemaskine vaskes der én maskinfuld. Såfremt borgeren får vasket tøj i fællesvaskeri, og der indenfor den tildelte tid kan vaskes flere maskiner samtidig, er dette muligt, hvis mængden, der skal transporteres, ikke overstiger arbejdstilsynets krav.</p> <p>Hvis der er flere personer i husstanden kan der tildeles ekstra hjælp til tøjvask.</p> <p>Borgere, der er incontinente, spilder meget på tøjet eller sveder meget, kan som udgangspunkt få hjælp til tøjvask 1 gang ugentligt, hvis det ikke kan afhjælpes med incontinensbleer, linnedservice eller evt. andre foranstaltninger.</p> <p>Borgere med husstøvmideallergi kan få hjælp til vask af rulle madrasser eller betræk til topmadrasser 6 gange årligt og vask af dyne og hovedpude 2 gange årligt. Det forudsætter, at borgeren i øvrigt efterlever anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens vejledning vedr. levevis.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	<p>Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, hos en privat leverandør eller af en privat udpeget person.</p>
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Tøjvask er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p>

	<p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne.</p> <p>Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Tøjvask kan bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Ydelsen leveres som udgangspunkt på hverdage mellem kl. 8-16</p> <p>Ydelsen aflyses så vidt muligt ikke, hvis borgeren har reserveret tidspunkt for tøjvask i et fælles vaskeri i ejendommen.</p> <p>Ved aflysning skal leverandøren yde borgeren erstatningshjælp senest 3 hverdage efter aflysningen.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

Social og sundhedsudvalget

14-11-12

Sag nr. 3Bilag nr. 4

for personlig hjælp og pleje i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: Medicingivning og -administration

Kategori: 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgerne får den ordinerede medicin/behandling.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udlevere allerede doseret medicin fra doseringsæske - sikre, at der er drikkevarer til tabletindtagelse - dryppe øjne med 1 præparat - smøre med medicinsk creme/salve - stille frem til borgerens eventuelle behandling af sig selv (f.eks. injektion) og rydde op bagefter <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Afhentning af medicin på apoteket indgår ikke i ydelsen, idet det forventes, at borgeren benytter den service, apoteket tilbyder.

4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at administrere sin medicin.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	Der ydes hjælp til opgaven en eller flere gange dagligt.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Mediciningivning er en elementær eller kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Såfremt det er en elementær opgave, skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Såfremt det er en kompleks opgave, skal medarbejderne derudover have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>

<p>9) Hvordan følges op på ydelsen</p>	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Mediceringivning og –administration ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Ved behov iværksættes hjælp til mediceringivning og –administration fra dag til dag.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

Social og sundhedsudvalget

14-11-12

Sag nr.

3

Bilag nr.

5

for personlig hjælp og pleje samt hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: Personlig pleje

Kategori: 1

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgeren føler velvære ved at være soigneret.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bad (kan i særlige situationer ydes på et af områdecentrenene) - hårvask/-tørring - indsmøring i creme - fodbad - klipning af negle - oprydning og aftørring af badeværelse <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	<p>Opsætning af hår herunder at rulle hår op.</p> <p>Klipning af tånegle hos borgere med diabetes eller kredsløbssygdomme eller hvor klipningen kræver særlige værktøjer.</p>

4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende, er i stand til at udføre personlig hygiejne.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Ydelsen tildeles som udgangspunkt 1 gang ugentlig.</p> <p>Bad kan ydes 2 gange ugentligt til borgere, der har incontinenens, sveder meget.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	<p>Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.</p>
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Personlig hjælp er en elementær opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er det opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Endvidere skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Samtidig skal medarbejderen være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>

<p>9) Hvordan følges op på ydelsen?</p>	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Personlig pleje ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Ved behov iværksættes hjælp til personlig pleje fra dag til dag.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for personlig hjælp og pleje samt hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, jævnfør § 83 i lov om social service.

Ydelsestype: Personlig pleje

Kategori: 2 + 3 +4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgeren føler velvære ved at være soigneret.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at komme ud af/og i seng, evt. ved hjælp af lift - på- og afklædning - bad /etagevask (kan i særlige situationer ydes på et af områdecentrene) - hårvask/-tørring - indsmøring i creme - fodbad, klipning af negle - toiletbesøg og evt. bleskift - tømme kolbe/toiletspand - skift og tømning af kateterpose eller stomipose - mundhygiejne - påsætning/rensning af høreapparat og pudsning og påsætning af briller - barbering - hudpleje - forebyggelse af tryksår - herunder venderegime - forflytning og lejrning samt vedligeholdelse af bevægelighed - observation af almen tilstand - oprydning, aftørring af badeværelse, lægge tøj til vask, rede seng <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u></p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>

3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Opsætning af hår herunder at rulle hår op. Klipning af tånegle hos borgere med diabetes eller kredsløbssygdomme eller hvor klippingen kræver særlige værktøjer.
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at udføre personlig hygiejne. Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet. Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads
5) Ydelsens omfang	Ydelsen kan tildeles flere gange i døgnet afhængig af behov. Bad tilbydes som princip 1x ugentlig.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	Personlig hjælp er en elementær eller kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år. Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren. Såfremt det er en elementær opgave, skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Såfremt det er en kompleks opgave, skal medarbejderne derudover have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse. Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp. Varig og midlertidig hjælp er gratis.

<p>9) Hvordan følges op på ydelsen</p>	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Personlig pleje ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Ved behov iværksættes hjælp til personlig pleje fra dag til dag.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for personlig hjælp og pleje i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Social og sundhedsudvalget 14-11-12
Sag nr. 3
Bilag nr. 6

Ydelsestype: Medicingivning og -administration

Kategori: 1

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgerne får den ordinerede medicin/behandling.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udlevere allerede doseret medicin fra doseringsæske - dosere ordineret medicin i doseringsæske - dryppe øjne med 1 præparat - dryppe øjne med flere præparater - smøre med medicinsk creme/salve - give injektioner <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u> <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Afhentning af medicin på apoteket indgår ikke i ydelsen, idet det forventes, at borgeren benytter den service, apoteket tilbyder.

4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere, der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at administrere sin medicin.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt efter vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	Der ydes hjælp til opgaven efter behov.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Medicingivning er en elementær eller kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Såfremt det er en elementær opgave, skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Såfremt det er en kompleks opgave, skal medarbejderne derudover have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>

<p>9) Hvordan følges op på ydelsen</p>	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Mediceringivning og – administration ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Ved behov iværksættes hjælp til mediceringivning og – administration fra dag til dag.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

for personlig hjælp og pleje i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Social og sundhedsudvalget, 14-11-12
Sag nr. 3
Bilag nr. 7

Ydelsestype: **Undersøgelser og behandling**

Kategori: **1 + 2 + 3 + 4**

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgeren får hjælp og støtte til at udføre ordinerede undersøgelser og behandlinger.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udføre sårpleje og lægge bandager - opsugning af sekret fra øvre luftveje - lejrning - iltbehandling - af- og påtagning af støttestrømper - lægge kompressionsforbinding - vejlede i venepumpeøvelser - måltagning af puls, temperatur, blodtryk, blodsukker, urinstiks - urin- og afføringsprøver, prøver af opspyt - observation af almen tilstand. <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder</p> <p>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen</p> <p>Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u></p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet</p> <p>Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser forudsat at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Vi leverer ikke prøven til læger / apotek og laboratorier.
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv i fuldt omfang eller med hjælp fra pårørende kan udføre opgaven.

	<p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	Undersøgelserne og behandlingerne udføres i et tæt samarbejde med sygeplejerske og praktiserende læge.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Undersøgelse og behandling er en elementær eller kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Såfremt det er en elementær opgave, skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Såfremt det er en kompleks opgave, skal medarbejderne derudover have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p>

	Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Undersøgelse og behandling ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke.</p> <p>Ved behov iværksættes hjælp til undersøgelser og behandling fra dag til dag.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

 Social og sundhedsudvalget 14-11-12
 Sag nr. 3
 Bilag nr. 8

for kommunal genoptræning eller vedligeholdelsestræning,
 jævnfør § 86 stk. 1 og 2 i lov om social service og § 140 i sundhedsloven

Ydelsestype: **Ergoterapi og/eller fysioterapi som dagtilbud**Kategori: **0-1-2-3-4**

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	<p>At borgeren så vidt muligt generhverver og vedligeholder sit funktionsniveau således, at borgerens evne til at klare sig selv længst muligt i egen bolig fremmes, at den daglige tilværelse lettes og borgerens livskvalitet forbedres.</p> <p>At borgeren i videst mulig omfang tager ansvar for og opnår forståelse af, hvordan det opnåede funktionsniveau holdes ved lige.</p>
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terapeutiske undersøgelser, test og vurderinger, træning/behandling som individuel træning eller holdtræning, hjemmetræning, tilpasning og vejledning i relation til ergonomiske redskaber, hjælpemidler, boligændringer. - Logopædiske undersøgelser, test og vurderinger, træning/behandling. - Lægefaglige undersøgelser, test og vurderinger efter behov. - Forebyggende tilbud som rådgivning, vejledning og instruktion til borgeren og pårørende. - Kørsel til og fra træningscentret til borgere, der af fysiske eller psykiske grunde ikke kan transportere sig selv. - <p>Omsorgs-forebyggende og aktiverende elementer:</p> <p><u>Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egen funktion og færdigheder.</u></p> <p><u>Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af det trænende forløb.</u></p> <p><u>Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse i det trænende forløb.</u></p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i det trænende forløb.</u></p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i	Kørsel til og fra genoptræningscentret bevilliges ikke, såfremt borgeren er tildelt han-

ydelsen ?	dicapbil eller el-scooter.
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere med fysisk, kognitiv funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, og som har behov for genoptræning kan efter forudgående visitation modtage ydelsen.</p> <p>Borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har behov for hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder kan efter forudgående visitation modtage ydelsen.</p> <p>Borgere, der søger om praktisk hjælp og/eller lettere personlig pleje samt borgere, der allerede modtager lettere personlig pleje.</p> <p>Borgere, der udskrives med en genoptræningsplan efter en sygehusindlæggelse.</p> <p>Det forudsættes, at borgeren har såvel fysisk som psykisk træningspotentiale.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Ydelsens omfang afhænger af en konkret individuel vurdering af den enkelte borger.</p> <p>Et dagtræningstilbud efter <i>serviceloven</i> kan som udgangspunkt ydes 2-3 gange ugentligt op til max. 36 gange, som planlægges individuelt efter behov. Som udgangspunkt kan dagtræningstilbud højst bevilges 1 gang årligt i relation til samme lidelse.</p> <p>Særligt for dagtræningstilbud i relation til optræning af borgere, der 1. gang søger om hjælp til praktiske opgaver og lettere personlig pleje, gælder, at tilbuddet ydes 1 time max. 6 gange (inkl. undersøgelser, tests og vurderinger).</p> <p>Et dagtræningstilbud efter sundhedsloven kan som udgangspunkt ydes op til 20 gange alt afhængig af diagnose.</p> <p>Alle til træningsforløb kan afsluttes tidligere end aftalt, såfremt målet er nået, eller hvis det efter en terapeutisk vurdering skønnes umuligt at nå målet.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	<p>Træning efter serviceloven og sundhedsloven ydes af fysioterapeuter, ergoterapeuter og logopæder ansat i Træningsenheden i Lyngby-Taarbæk Kommune og foregår på Træningscentret Fortunen, Møllebo eller i hjemmet.</p> <p>Såfremt træningstilbuddet i forhold til §140 ydes indenfor aftalen om 3-kommunesamarbejdet ydes træningen af fysioterapeuter, ergoterapeuter og logopæ-</p>

	<p>der ansat på i Lyngby-Taarbæk, Rudersdal- eller Gentofte kommune og kan foregå på de 3 kommuners respektive træningscentre.</p> <p>Jf. reglerne om frit valg kan tilbud efter sundhedsloven udføres af en andre kommuners institutioner, hvis der er plads.</p>
7) Kompetencekrav til udføreren	Uddannelse som fysioterapeut, ergoterapeut eller logopæd
8)Hvad koster ydelsen for borgeren?	Ydelsen er gratis, dog kan der forekomme brugerbetaling på særlige aktiviteter. Ved træning bevilget efter serviceloven, har borgeren en delvis egenbetaling for kørsel tur/retur til træningscentret.
9) Hvordan følges op på ydelsen?	<p>Ydelsen er tidsbegrænset og borgerens funktionsniveau vurderes løbende af behandlende terapeut under træningsforløbet.</p> <p>Ved et træningsforløbs afslutning modtager borgeren vejledning om, hvordan det opnåede funktionsniveau vedligeholdes, og borgerens egen læge modtager en skriftlig status om det opnåede funktionsniveau udarbejdet af den behandlende terapeut.</p> <p>Er det en borger fra en anden kommune, der har gennemført et træningstilbud i Lyngby-Taarbæk kommune efter frit valg reglerne, sendes status tillige til respektive kommune mhp. evt. videre foranstaltninger i hjemkommunen.</p>
10) Hvad er kommunens servicemål ?	<p>Borgere, som søger om træning omfattet af serviceloven, kontaktes af visitationskontoret inden for 10 arbejdsdage efter henvendelsen.</p> <p>Borgere, som har behov for genoptræning efter et sygehusophold, kontaktes inden for 3 hverdage efter modtagelsen af genoptræningsplanen. Træningen påbegyndes indenfor 10 hverdage efter modtagelsen af genoptræningsplanen.</p>

Kvalitetsstandard

for personlig hjælp og pleje i hjemmet,
jævnfør § 83 i lov om social service.

Social og sundhedsudvalget 14-11-12
Sag nr. 3
Bilag nr. 9

Ydelsestype: **Psykisk pleje og omsorg**

Kategori: **1 + 2 + 3 + 4**

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgeren gennem psykisk støtte og omsorg bliver i stand til at varetage sin egenomsorg.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - læse breve, skrive kort/breve - telefonopkald - tilsyns- og omsorgsbesøg - observation - støtte til at strukturere dagligdag <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Borgeren kan i samarbejde med medarbejderen bytte den visiterede ydelse til andre ydelser, forudsat det ikke er tilsyns- og omsorgsbesøg eller observation, og at den afsatte tid og krav om arbejdsmiljømæssige forhold overholdes. En visiteret ydelse, der byttes, kan efterfølgende ikke kræves leveret.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	

4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Borgere der pga. sygdom/handicap ikke selv eller med hjælp fra pårørende er i stand til at varetage sin egenomsorg.</p> <p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>
5) Ydelsens omfang	Psykisk pleje og omsorg tildeles efter behov og tildeles i en afgrænset periode.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres Den Kommunale Ældreomsorg, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Psykisk pleje og omsorg er en elementær eller kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Såfremt det er en elementær opgave, skal medarbejderen mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v. Såfremt det er en kompleks opgave, skal medarbejderne derudover have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>

<p>9) Hvordan følges op på ydelsen</p>	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af varig hjælp ca. én gang årligt og af midlertidig hjælp i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
<p>10) Hvad er kommunens servicemål ?</p>	<p>Psykisk pleje og omsorg ydes hele døgnet året rundt.</p> <p>Psykisk pleje og omsorg iværksættes efter behov.</p> <p>Ydelsen aflyses ikke, hvis ydelsen omfatter tilsyns- og omsorgsbesøg eller observation.</p> <p>Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.</p>

Kvalitetsstandard

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 3

Bilag nr. 10

for personlig hjælp og pleje samt hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, jævnfør § 83, i lov om social service.

Ydelsestype: Forebyggelse og sundhedsfremme

Kategori: 1 + 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgerens egenomsorgsevne og sundhed bliver taget i betragtning, så trusler mod sundheden kan forebygges, og borgeren fortsat kan klare sig selv.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<ul style="list-style-type: none"> - besøg i forbindelse med ny status som enlig, enke/enkemand - besøg i forbindelse med forebyggelse af fald m.m. <p>Elementer der efter behov kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vejledning som tilskynder borgeren til selv at være aktiv med henblik på tage vare på egen sundhed og så vidt muligt klare sig selv. - vejledning til ændring i livsstilsfaktorer (kost, motion, stress, rygning, sukkersyge o.a.) - handlinger i forbindelse med borgerens sikkerhed. Herunder bl.a.: fjernelse/fastgørelse af løse tæpper, sikring af løse ledninger, relevant lys på trapper, rygeforklæde <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen. Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</p> <p>Fleksibilitet Borgeren medinddrages, og hjælperen tager hensyn til borgerens ønsker og vaner. Ydelsen kan ikke byttes til anden ydelse.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.

	Ydelsen kan først modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.
5) Ydelsens omfang	Forebyggelse og sundhedsfremme tilbydes som en tidsafgrænset ydelse.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Forebyggelse og sundhedsfremme er en kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælps' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Medarbejderne skal have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse, og kunne mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen ?	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af ydelsen i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>
10) Hvad er kommunens	Forebyggelse og sundhedsfremme ydes hele døgnet året rundt.

servicemål?	Forebyggelse og sundhedsfremme iværksættes efter behov. Ydelsen aflyses ikke. Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.
-------------	--

Kvalitetsstandard

for personlig hjælp og pleje i hjemmet,
jævnfør § 83, i lov om social service.

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 3

Bilag nr. 11

Ydelsestype: Målrettede pædagogiske opgaver

Kategori: 1 + 2 + 3 + 4

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	- At borgeren og dennes pårørende gennem undervisning, vejledning og rådgivning selvstændigt kan løse konkrete opgaver.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der efter behov kan indgå i ydelsen: Undervisning/rådgivning/vejledning i forbindelse med f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - injektionsteknik ved insulinbehandling - speciel kost - virkning/bivirkning af medicinsk behandling - korrekt brug af personlige hjælpemidler - selvtræning - motion, stress, rygning, sukkersyge, ernæring <p>Omsorgs- forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv i opgaveløsningen med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egne funktioner og færdigheder Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af opgaveløsningen Medarbejderen tager hensyn til borgerens <u>ressourcer og tager udgangspunkt i disse ved opgaveløsningen.</u> <u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i opgaveløsningen.</u></p> <p>Fleksibilitet Ydelsen kan ikke byttes til anden ydelse.</p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	<p>Hvis det vurderes muligt at genoptræne borgeren til selv at kunne klare opgaverne helt eller delvist, bevilges der genoptræning efter servicelovens § 86. Der ydes hjælp efter servicelovens § 83 samtidig med genoptræningen, i den udstrækning borgeren ikke kan klare opgaverne under genoptræningsforløbet.</p> <p>Ydelsen kan modtages efter en konkret individuel vurdering af borgerens og/eller dennes pårørendes behov samt vurdering af hjemmet som arbejdsplads.</p>

5) Ydelsens omfang	Ydelsen tilbydes efter behov og tildeles i en afgrænset periode ud fra en individuel plan.
6) Hvem leverer ydelsen	Ydelsen kan udføres af Den Kommunale Leverandør, af en privat leverandør eller af en privat udpeget person.
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Målråttede pædagogiske opgaver er kompleks opgave og kan udføres selvstændigt af medarbejdere over 18 år.</p> <p>Som grundlæggende princip er leverandøren forpligtet til at sørge for, at hjælpen til enhver tid ydes af kvalificeret personale, der er i stand til at yde hjælpen efter 'hjælp-til-selvhjælp' princippet, hvorved borgeren i videst mulige omfang inddrages aktivt i løsningen af opgaverne. Det er opgavens art og kompleksitet samt den enkelte medarbejders kompetence, der er afgørende for, hvilken medarbejder der er i stand til at yde hjælpen hos borgeren.</p> <p>Medarbejderne skal have en grundlæggende social- og sundhedsuddannelse, og kunne mestre at kommunikere med borgere, at observere ændringer i almentilstanden, og hvornår og hvordan der meldes tilbage ved ændringer i borgerens situation, ændret behov for hjælp m.v.</p> <p>Alle medarbejdere skal være oplært i reglerne om fleksibel hjemmehjælp, arbejdsfysiologi/ -ergonomi, værnemidler samt deltage i kommunens obligatoriske kurser og have gennemgået obligatoriske kurser og kontinuerligt være under vejledning af en social- og sundhedsassistent/sygeplejerske.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne ?	<p>Ydelsen bevilges både som midlertidig og som varig hjælp.</p> <p>Varig og midlertidig hjælp er gratis.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen ?	<p>Efter et gennemført genoptræningsforløb vurderes det, hvorvidt borgeren er i stand til at udføre opgaverne helt eller delvist. Såfremt det vurderes, at borgeren har behov for hjælp efter servicelovens § 83, bevilges det efter sædvanlige regler.</p> <p>Der foretages revurdering af ydelsen i forbindelse med periodens udløb.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p> <p>Såvel kommunen som leverandøren gennemfører løbende stikprøvekontroller af leverede ydelser ved opringning til borgere.</p>

10) Hvad er kommunens servicemål ?	Målrettede pædagogiske opgaver ydes hele døgnet året rundt. Ydelsen aflyses ikke. Målrettede pædagogiske opgaver iværksættes efter behov. Afgørelsen foreligger indenfor 10 arbejdsdage.
------------------------------------	---

Kvalitetsstandard

for kommunalt aktivitetstilbud jævnfør § 86 stk. 2 i lov om social service.

Ydelsestype: Aktivitet**Kategori: 0+1+2+3+4**

1) Hvad er formålet med ydelsen ?	<ul style="list-style-type: none"> - At understøtte/vedligeholde borgerens mulighed for livsudfoldelse og oplevelse af livskvalitet gennem social kontakt, tilbud om samvær og aktiviteter. - At borgerne får mulighed for erfaringsudveksling og får mulighed for at styrke eget netværk.
2) Hvilke aktiviteter indgår i ydelsen ?	<p>Praktiske elementer der kan indgå i ydelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreative aktiviteter (håndarbejder/håndværk) - højtlesning - pc arbejde (beboerblad o.lign.) - "levegrupper"/samværsgrupper - studiekreds - udflugter - bevægelse til musik, boldspil, boccia - særligt aktivitetstilbud for synshandicappede - kørsel til og fra aktivitetssentret til svage og udsatte borgere, som af fysiske eller psykiske årsager ikke er i stand til at transportere sig selv. <p>Omsorgs, forebyggende og aktiverende elementer: Borgeren medinddrages i opgaveløsningen og medarbejderen tager hensyn til borgerens eventuelle ønsker og vaner under opgaveudførelsen.</p> <p>Omsorgs-forebyggende og aktiverende elementer: Medarbejderen informerer, vejleder, motiverer og tilskynder borgeren til selv at være aktiv med henblik på forebyggelse, sundhedsfremme og vedligeholdelse af egen funktion og færdigheder samt skabe trivsel og livskvalitet. Medarbejderen medinddrager, aktiverer, støtter og guider borgeren i hele eller dele af det aktiverende forløb.</p> <p><u>Medarbejderen tager hensyn til borgerens ressourcer og tager udgangspunkt i disse i det rehabiliterende forløb.</u></p> <p><u>Medarbejderen skal, i det omfang det er muligt og meningsfuldt, anvende teknologiske hjælpemidler i det aktiverende forløb.</u></p>
3) Hvilke aktiviteter indgår ikke i ydelsen ?	Ergoterapeutisk og fysioterapeutisk træning indgår ikke i ydelsen.
4) Hvem kan modtage ydelsen ?	Borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og særlige sociale problemer, som har behov for tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, kan efter forudgående visitation modtage ydelsen.

	<p>Det kan dreje sig om borgere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - med et betydeligt behov for sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende tiltag - der har behov for et plejehjemsforebyggende tiltag - hvor opholdet på aktivitetscenter aflaster ægtefælle/familie <p>Borgere, der benytter/kan benytte andre lignende tilbud som f.eks. åbne dagcentre, kan ikke modtage ydelsen.</p>
5) Ydelsens omfang	<p>Ydelsen gives efter behov på et aktivitetscenter. Som udgangspunkt kan borgeren modtage ydelsen 1 - 2 gange ugentligt. Efter en individuel vurdering kan borgeren i særlige situationer modtage ydelsen mere end 2 gange om ugen.</p>
6) Hvem leverer ydelsen	<p>Ydelsen kan udføres af en aktivitetsmedarbejder i Den Kommunale Ældreomsorg.</p>
7) Kompetencekrav til udføreren	<p>Ydelsen er en elementær opgave og udføres af alle aktivitetsmedarbejdere.</p> <p>Elever over 18 år kan selvstændigt, efter oplæring, udføre opgaven.</p> <p>Minimumskravet for at kunne udføre opgaven er, at aktivitetsmedarbejderen har modtaget oplæring og introduktion, og at ydelsen tilrettelægges i samarbejde med terapeuter i Den Kommunale Ældreomsorg.</p>
8) Hvad koster ydelsen for brugerne?	<p>Aktivitetstilbuddet er gratis, men der opkræves betaling for materialer og andre udgifter, der er forbundet med tilbuddet. Borgeren har en delvis egenbetaling for kørsel tur/retur til aktivitetscentret.</p>
9) Hvordan følges op på ydelsen?	<p>Borgerens funktionsniveau evalueres løbende dog mindst én gang om året af aktivitetscentrets personale, og aktivitetstilbuddet kan afsluttes tidligere, hvis situationen er ændret, og borgeren kan benytte sig af foreningstilbud eller tilbud i privat regi.</p> <p>Leverandøren er forpligtet til, at melde tilbage til visitationen, såfremt der sker ændringer i borgerens funktionsniveau.</p>
10) Hvad er Kommunens Servicemål ?	<p>Borgeren bliver kontaktet af visitationsenheden m.h.p. vurdering af behov for aktiviteter indenfor 20 arbejdsdage efter henvendelsen.</p>

Orientering til direktionen
Om
Hjerneskadeindsatsen i Lyngby-Taarbæk Kommune

I forlængelse af det seneste halve års mange avisskriverier om kommunernes indsats over for hjerneskadede og KL's udspil af den 20. september 2012 har administrationen udarbejdet en orientering om Lyngby-Taarbæk Kommunes indsats på hjerneskadeområdet.

I Lyngby-Taarbæk Kommune har vi i de seneste år arbejdet målrettet med at professionalisere hjerneskadeindsatsen, bl.a. gennem koordination og videndeling i et tværfagligt Hjerneskadesamråd. Det vurderes, at kommunen i dag har et godt grundlag for samarbejdet omkring hjerneskadede borgere og et godt rehabiliteringstilbud på Fortunen. Omvendt har kommunen i dag en meget ringe dokumentation af indsatsen og dens effekt.

Siden Hjerneskadesamrådets opstart midt i 2009 har 48 sager været gennem samrådet og der er indgået fælles aftaler og anbefalinger til indsatsen i den enkelte sag. Tallet er dog ikke retvisende for det reelle antal af hjerneskadesager i perioden, da en del sager i perioden aldrig rundede Hjerneskadesamrådet, og derfor ikke er registreret. I forbindelse med igangsættelse af hjerneskadeprojektet blev det estimeret, at der er 25 nytilkommende svære sager i Lyngby-Taarbæk Kommune om året. Kommunen råder endnu ikke i dag over en samlet oversigt og overblik over de lette sager, men er nu i gang med også at få et overblik herover.

For at forstå det fulde omfang af antallet af sager skal det understreges, at sagerne er mange måneder og ofte op til år, i kommunens system, hvor der løbende og kontinuerligt er behov for, at de drøftes og tages op jævnlige.

Den 1. juni 2012 startede Lyngby-Taarbæk Kommune et større hjerneskadeprojekt op, som dels omfatter et interorganisatorisk spor som sætter fokus på samarbejde, arbejdsgange og dokumentation af kommunens egen hjerneskadeindsats, dels er en udvidelse af 3-kommunesamarbejdet på hjerneskadeområdet.

Den 20. september 2012 offentliggjorde KL sit nyeste udspil på hjerneskadeområdet, som har til formål at sikre, at alle kommuner sikrer, at borgerne med komplekse hjerneskader har adgang til specialiseret hjerneskaderehabilitering. Se i øvrigt det samlede udspil og kort omtale heraf på KLs hjemmeside.

Denne orientering skitserer dels kort hjerneskadeprojektet, dels relaterer orienteringen Lyngby-Taarbæks projekt og indsats til KL's nye udspil på hjerneskadeområdet.

Kort om Lyngby-Taarbæk Kommunes hjerneskadeprojekt

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i perioden den 1. juni 2012 – 31. december 2014 bevilget i alt: 1.575.000,- kr. til projekt "Styrket rehabiliteringsindsats for personer med erhvervet hjerneskade". Projektet ledes af hjerneskadekoordinator Dina Kreiner-Møller, som siden 1. september 2012 er organiseret i Center for Sundhed og Kultur.

Hovedformålet med projektet er at styrke rehabiliteringsindsatsen for personer med erhvervet hjerneskade, så der sikres sammenhæng og kvalitet i de lange rehabiliteringsforløb, dels internt i Lyngby-Taarbæk Kommune, dels via 3-kommunesamarbejdet. Projektet skal sikre

- En tydelig indgang i LTK
- Ensartet, koordineret og sammenhængende indsats
- Optimere kommunikation og koordinering på tværs af faggrupper, kommunale enheder og eksterne samarbejdspartnere
- Neurofaglig videndeling og vidensspredning
- Godt samarbejde både internt i LTK og med eksterne samarbejdspartnere
- Alle sager i målgruppen skal runde koordinatoren

Målet er også at øge de hjerneskadedes mulighed for tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Projektets målgruppe er 18 – 65-årige borgere med erhvervede hjerneskader som har en betydelig kompleksitet i forhold til hjerneskaden og i forhold til tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Projektet omfatter ansættelse af en hjerneskadekoordinator, som skal tilrettelægge arbejds- gange, der inddrager både sundheds- og socialfaglige kompetencer; udarbejde kvalitetsstan- darder for hele området; udvikle en rehabiliteringsplan, som kan danne grundlag for et sty- ringsredskab; udvikle samarbejdet i det kommunale hjerneskadesamråd (faglig sags- og koor- dinationsgruppe); analysere den nuværende indsats og tilbud i kommunen, så der skabes overblik over hvilke opgaver der nu løses internt i LTK, og hvilke der købes udenbys hos pri- vate, regionale eller nationale leverandører med henblik på at afklare om der på sigt er mulig- hed for at løse flere opgaver internt i LTK eller via 3-K samarbejdet; samt på sigt etablere og udvikle samarbejdet med frivillige samt lokale patientforeninger.

Om KL's udspil "En styrket rehabilitering af borgere med hjerneskade"

Med hjerneskadeudspillet ønsker KL at, at alle borgere med hjerneskader kan være sikre på, at kommunerne råder over og anvender den rette palet af specialkompetencer. Udspillet vil sikre, at kommunerne lever op til deres forsyningsansvar og at der er det nødvendige økono- miske sikkerhedsnet under de specialtilbud, som kommunerne er fælles om.

I udspillet foreslår KL, at (teksten med fed er KLs udspil, den kursiverede tekst omhandler indsatsen i Lyngby-Taarbæk Kommune):

- **"Alle kommuner skal sikre, at borgerne har adgang til specialiseret hjerneskadere- habilitering, enten i egne tilbud, i tværkommunale tilbud eller ved samarbejde med specialiserede tilbud"**

Lyngby-Taarbæk Kommunes tilbud på Fortunen med reserveringen af 8 neuro- sengepladser er blevet mere specialiseret, samt som følge af opkvalificering af personalet i foråret 2012, som fortsætter i efteråret.

Derudover har kommunen allerede i dag i regi af 3-kommunesamarbejdet ansat fælles ta- lepædagoger og aftaler om køb af træningspladser hos hinanden. I tilfælde af, at vi ikke har ekspertisen, som fx neuropsykolog og specialiseret kognitiv træning, køber vi det af Center for Hjerneskade, Kommunikationscentret eller HKI. Kommunen råder ikke over en samlet opgørelse af hvad vi årligt bruger på denne indsats.

Lyngby-Taarbæk Kommune har siden 2009 haft et Hjerneskadesamråd, som har søgt at koordinere og videndele vedr. alle indsatser på hjerneskadeområdet. Dog har ikke alle sager hidtil været igennem samrådet, men det er hensigten fremover.

- **"Der skal skabes økonomisk bæredygtighed for de mest specialiserede tilbud."**

Hjerneskadeprojektet er bl.a. et samarbejdsprojekt i regi af 3-kommune samarbejdet – og grundtanken er derfor også at ved deling af ressourcer, tilbud og viden at skabe økonomisk bæredygtighed. Det er desuden sigtet, at den større fælles volumen kan give mulighed for bedre aftaler med eksterne leverandører.

På ViHS's og KL's konference den 25. september 2012 blev det understreget, at der opereres med rehabilitering på 3 niveauer: Basal rehabilitering, som skal og kan løses i kommunerne, avanceret rehabilitering, som skal løses i kommunerne, evt. med konsulentbistand eller i flerkommunalt regi, og højt specialiserede rehabilitering (som Center for Hjernesgade), som ikke kan løses i kommunerne. Sidstnævnte bør forankres nogle få steder i landet, hvor stærke vidensmiljøer tilbyder højt specialiserede rehabilitering og supervision og konsulentbistand til kommunerne i opgaveløsningen. Denne tankegang er netop en del af Lyngby-Taarbæk Kommunes hjerneskadeprojekt.

- **”KL anbefaler en konsolidering blandt de specialiserede tilbud på hjernesgadeområdet, som resulterer i få, særligt stærke vidensmiljøer, som både kan bistå kommunerne i rehabiliteringsarbejdet og understøtter den faglige udvikling og forskning”**

Lyngby-Taarbæk Kommunes trækker i dag allerede på Center for Hjernesgade i form af konsulentbistand, som fx undervisning, jf. ovenfor, og indsats i forbindelse med særlig svære sager.

- **”Alle kommuner skal have en organisering, som understøtter en koordineret rehabiliteringsindsats på tværs af forvaltningsområder, fx via en hjerneskadekoordinator”**

Lyngby-Taarbæk Kommune har pr. 1. juni 2012 ansat en hjerneskadekoordinator.

- **”Der skal udvikles nationale standarder for tværfaglige og monofaglige kompetencer i den specialiserede rehabiliteringsindsats”**

Afventer nationalt udspil.

- **”Alle kommuner skal inden for én uge have kontaktet borgeren og givet borgeren en plan for genoptræningsforløbet”**

Lyngby-Taarbæk Kommune er meget tidligt i forløbet i kontakt med borgerne (dog ikke helt med alle inden for en uge). Det kan både ske på hospitalet eller ifm. udskrivning. Til tider kan der være udfordringer med, at borgerne udskrives uden kontakt til os og uden genoptræningsplan (i tilsyneladende lette sager, som fx hjernerystelse).

Som led i hjerneskadeprojektet skal vi i fremtiden udarbejde en rehabiliteringsplan, som indeholder kommunens indsats, herunder genoptræning, job, hjælpemidler, bolig mv. Planen skal tidlig i forløbet udfyldes af koordinatoren sammen med borgeren.

- **”Alle kommuner skal med afsæt i Voksenudredningsmetoden sikre ensartethed og sammenhæng mellem udrednings- og rehabiliteringsindsatsen. Voksenudredningsmetoden skal suppleres med hjerneskadetspecifikke redskaber”**

Lyngby-Taarbæk Kommune har været pilotkommune for voksenudredningsmetoden (i daglig tale kaldet VUM) og alle sagsbehandlere i socialcenteret er uddannet heri og arbejder med metoden. Den fremtidige rehabiliteringsplan der i hjerneskadeprojektet vil tage udgangspunkt i VUM.

Det er aftalt i KL-regi at udarbejde en fælles standard for en rehabiliteringsplan.

- **”Alle kommuner skal have de samme klare og tilgængelige visitationsretningslinjer for rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade”**

Afventer nationalt udspil, men lige så snart de foreligger, vil kommunen udarbejde visitationsretningslinjer.

- **”KL anbefaler, at VISO og ViHS’s nationale overblik og viden bruges mere aktivt i udviklingen af hjerneskadeområdet”**

Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder tæt sammen med alle nationale aktører på hjerneskadeområdet. Fx deltog Lyngby-Taarbæk Kommune fx i ViHS’s konference den 25. september i Odense. Hjerneskadekoordinatoren indgår ViHS’s landsdækkende koordinator-netværk.

- **”Alle kommuner skal dokumentere deres indsatser på hjerneskadeområdet”**

Del af hjerneskadeprojektet – og omfatter i Lyngby-Taarbæk Kommune bl.a. en analyse af hvilke opgaver der løses hhv. internt/eksternt. Samtidig udarbejdes et ydelseskatalog. I fremtiden skal også selve indsatsens effekt måles og evalueres.

På det nationale hjerneskadekoordinator-netværks møde den 25. september 2012 blev det aftalt at udarbejde fælles nationale retningslinjer og redskaber til effektmåling og evaluering af indsatserne. ViHS og KL vil støtte denne proces og sikre, at alle kommuner måler på de samme forhold og dokumenterer efter samme principper.

Social og sundhedsudvalget

14-11-12

Sag nr.

4

Dato: 24.09.2012

Bilag nr.

2

Ref.: Signe Ortved Krøl-
ner

J.-nr.:

Pressemeddelelse

Hovedsagen er livskvalitet og aktiviteter

Nyt dagtilbud til yngre med demens eller en hjerneskade

Nu skal yngre borgere med en demenssygdom eller en hjerneskade ikke længere køres udenbys for at deltage i et dagtilbud. I maj åbnede det nye dagtilbud *Hovedsagen* i den smukke bygning på Caroline Amalievej, som også huser kommunens demensplejehjem og samværsgrupper for ældre demente.

Det nye dagtilbud er målrettet de 30 til 67-årige: "Denne gruppe borgere kan ofte opleve isolation og ensomhed. De kan på grund af deres hjerne-sygdom have svært ved at huske og svært ved at planlægge aktiviteter og udtrykke sig sprogligt, og det kan give udfordringer i hverdagen og i sociale sammenhænge. Her på *Hovedsagen* kan de hygge sig, skabe nye sociale netværk og deltage i aktiviteter med ligesindede og med engagerede medarbejdere", fortæller hjerneskadekoordinator Dina Kreiner-Møller.

Et stort verdenskort pryder den ene væg i *Hovedsagens* fælleslokale. På verdenskortet er placeret farvede knappenåle – hver bruger har sin farve knappenål. Verdenskortet vidner om mange rejser, også til fjerne rejsemål, og er udgangspunkt for mange snakke. "Vores borgere har levet et rigt liv, med mange oplevelser, det hjælper vi dem med at huske og dele med de andre brugere. Snakkene om brugernes liv bevidner, hvem personen bag f.eks. demenssygdommen er, og nogle gange dukker også glemte minder pludselig frem," siger Vicki Timm, leder af *Hovedsagen*.

Et andet af fokusområderne i tilbuddet er træning gennem aktiviteter. Tina Wehlast Hansen, terapeut i *Hovedsagen* uddyber: "Vi er meget opmærksomme på hele tiden at træne og vedligeholde den enkelte borgers ressourcer og genfinde måske tabte ressourcer. Træningen sker gennem de forskellige aktiviteter, vi tilbyder. Aktiviteterne skal være meningsfulde for den enkelte - nogle elsker fysiske aktiviteter, andre vil gerne nørkle med hænderne, og andre igen nyder at lytte til musik eller spille spil. Vores program tilrettelægges sammen med brugerne og er derfor spækket med mange forskellige aktiviteter. Når dagen er omme, skriver vi fælles dagbog med billeder fra dagens aktiviteter. Flere af vores borgere har svært ved at huske, hvad de har lavet, så dagbogen giver borgerne mulighed for at snakke med pårørende om, hvad der er sket i løbet af dagen."

Dagtilbuddet *Hovedsagen* har åbent i alle hverdage – nye brugere skal visiteres gennem Lyngby-Taarbæk Kommune.

Yderligere oplysninger kan fås hos leder af dagtilbuddet *Hovedsagen*:
Vicki Timm, e-mail: vti@ltk.dk, tlf.: 4528 5003

Social- og Sundheds- forvaltningen

Administrationsbygningen
Toftebæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00
Fax. 45 97 34 34

sik@ltk.dk
www.ltk.dk

Hjerneskadens slutter ikke ved udskrivningen fra hospitalet

Af kommunikationskonsulent Signe Ortved Krølner, Lyngby-Taarbæk Kommune

Bo Johannessen er 47 år. En aften sidder han og arbejder foran sin computer. Pludselig får han skarpe smerter i hovedet og begynder at kaste op. Bo kan mærke, at der er noget helt galt. Han får kæmpet sig hen til telefonen og ringer 112. Han husker tydeligt at ambulanceredderne hjælper ham ned af trapperne, at han igen kaster op i ambulancen, og at han spørger, hvad pokker der sker med ham. Herefter er alt sort.

Bo har fået en apoplexi. Han overlever. Efter flere ugers koma vågner Bo op igen, og det er lykket ham at træne en halvsidig lammelse væk. Bo er ifølge sin egen læge klar til arbejdsmarkedet igen.

Større kommunal indsats for hjerneskadede

Lyngby-Taarbæk Kommune har med ansættelsen af en hjerneskadekoordinator og en pulje projektmidler fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse valgt at sætte ekstra fokus på indsatsen for de af kommunens borgere i den erhvervsaktive alder, der bliver ramt af en hjerneskade. Forløbene skal være bedre, billigere og ikke mindst mere sammenhængende.

Dina Kreiner-Møller, Socialrådgiver og neuropædagog, har siden juli i år fungeret som hjerneskadekoordinator i Lyngby-Taarbæk Kommune. Hendes fornemmeste opgaver er:

- At være borgerens og de pårørendes indgang til kommunen.
- At skabe koordination og sammenhæng i borgerens forløb startende allerede under opholdet på hospitalet og hele vejen tilbage til arbejdsmarkedet igen.
- At styrke fagligheden på hjerneskadeområdet i kommunen.
- At analysere hvilke opgaver Lyngby-Taarbæk Kommune med fordel selv kan klare; hvilke opgaver der kan løses tværkommunalt, og hvilke opgaver der fortsat bør løses af specialiserede videnscentre.

Skal ikke slippes for tidligt

I Bos tilfælde trådte Dina Kreiner-Møller ind på banen med rådgivning og koordination, da Bo af egen læge alt for tidligt var blevet sendt tilbage på arbejdsmarkedet. Nu ville Dina træde til allerede på hospitalet, men i Bos tilfælde var hun ikke ansat, da det skete.

For Bo er det først nu, hvor han er tilbage i dagligdagen og tilbage på arbejdsmarkedet, at det for alvor er svært. Bos handicap er usynligt. Han er stor og stærk, og har trænet sin lammelse væk, men kognitivt halter det stadigvæk. Han er meget træt og lider af depression, og han har svært ved at overskue uforudsigelige og ustrukturerede episoder. Det er svært både for ham selv at acceptere, men også svært for omverden at håndtere, fordi han ikke ser handicappet ud.

Dina Kreiner-Møller har særlig fokus på borgere som Bo: ”Denne gruppe af hjerneskadede borgere med få eller usynlige fysiske handicaps får det først rigtig svært, når de vender tilbage til dagligdagen, og skal have den til at fungere med arbejde, familie og venner. Pludselig opdager de episoder, de ikke længere kan håndtere, måske bliver de hurtigere trætte, glemmer eller mister overblikket. Det er enormt vigtigt, at disse borgere ikke bliver sendt for hurtigt ud på egne ben eller for hurtigt tilbage på arbejdsmarkedet, så kan det ende med tilbageskridt og nederlag,” siger Dina Kreiner-Møller.

Nye lokale indsatser

Udover de mere sammenhængende forløb er der i løbet af kort tid også blevet etableret flere nye tilbud og samarbejder på tværs af Lyngby-Taarbæk Kommune:

- Igangværende neurofaglig kompetenceudvikling af alle medarbejdere, der i deres arbejde har kontakt med hjerneskadede borgere fx socialrådgivere, jobkonsulenter og sundhedspersonale.
- Neuroafdeling med 8 sengepladser på Lyngby-Taarbæk Kommunes genoptræningscenter, hvor personalet er opkvalificeret med neurofaglig viden.
- Neurofaglig opkvalificering af kommunens pædagogiske hjemmevejledere. Førhen købte Lyngby-Taarbæk freelance-hjemmevejledere til hjerneskadede borgere.
- Samværs- og aktivitetstilbud for borgere under 65 år, der er tilkendt førtidspension pga. neurologiske faktorer herunder en hjerneskade.
- I samarbejde med nabokommunerne Rudersdal og Gentofte arbejdes med nye ideer til fælles tilbud, f.eks. træning, aktiviteter og selvhjælpsgrupper målrettet de yngre.

De svære samarbejder

De nye tilbud er med til at skabe langt større faglighed og sammenhæng i kommunens indsats over for hjerneskadede. Men ifølge Dina Kreiner-Møller er der også udfordringer, der skal løses, før målet om et bedre og mere sammenhængende forløb kan nås.

”Lige nu arbejder vi tværkommunalt på at få bedre samarbejder i stand med hospitalerne i regionen. Pt. er det kun Hvidovre Hospital, vi kan være sikre på løbende informerer og inddrager os, når en af vores borgere bliver indlagt med en hjerneskade. Ligesom i flere andre kommuner kæmper vi også i Lyngby-Taarbæk Kommune med silotænkningen. Udfordringen er, at hvert fagområde har sin økonomi, sine kvalitetsstandarder og sine paragraffer, og de kan nogle gange spænde ben for hinanden og dermed for hele indsatsen. Vi prøver i Lyngby-Taarbæk Kommune at løse udfordringen ved at udarbejde arbejdsgangsbeskrivelser. Derudover har vi dannet et hjerneskadesamråd på tværs af faggrupper i kommunen, hvor vi diskuterer hver enkel sag, for derved at sikre sammenhæng og kvalitet i indsatsen,” siger Dina Kreiner-Møller.

Arbejdet nytter

At arbejdet nytter, er der allerede flere gode eksempler på. Hjerneskadekoordinator-funktionen og de lokale tilbud skaber værdi og tryghed hos de berørte borgere og deres pårørende. Samtidig får Lyngby-Taarbæk Kommune glæde af indsatsen både fagligt og økonomisk. I disse sparetider er det værd at bemærke, at det kan betale sig rent økonomisk at tænke bedre og mere sammenhængende forløb for hjerneskadede borgere samt etablere lokalforankrede tilbud.

N O T A T
om
konsekvensrettelser i GRØNT LYS

I forbindelse med den endelige vedtagelse af GRØNT LYS vil der ske følgende konsekvensrettelser pga. ændringer i teksten og overgang fra forslag til endeligt vedtaget kommuneplanstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Der vil blive konsekvensrettet i det endelige trykte dokument i illustrationer berørt af tekstændringer om udviklingsplaner på Dyrehavegaards Jorde. Det drejer sig om følgende sider i GRØNT LYS-hæftet: side 6, 18, 19, 20, 21.

Der vil desuden blive konsekvensrettet redaktionelt i det endelige trykte dokument, da publikationen går fra at være et forslag til en vedtaget strategi.

Det drejer sig om følgende sider: Forside af publikationen, kolofon, indholdsfortegnelse, nederst i forordet, nederst i executive summary, afsnit om debat udgår i afsnit om "Indhold og debat", en enkelt linie nederst i afsnit om letbanen, skema med planer side 45 ang. klimatilpasningsplanen, bagsiden af publikationen samt enkelte andre steder, hvor der er sket ændringer siden godkendelsen af forslaget i april 2011.

Eva Ørum

Bilag: Illustrationer, hvor udbygning på Dyrehavegaards jorde er slettet. Se blå kryds på illustrationerne.

HVIDBOG

GRØNT LYS

SPOT PÅ BYENS UDVIKLING
& KLIMAETS UDFORDRINGER

DIALOG & DEBAT

TIRSDAG 29. MAJ KL. 17 - 20

LYNGBY RÅDHUS

Hvidbog over borgereventen
"GRØNT LYS" – Spot på byens
udvikling & klimaets udfordringer,
afholdt på Lyngby Rådhus den 29.
maj 2012. Eventen blev afholdt i
forbindelse med høringen af
kommuneplanstrategien GRØNT
LYS i foråret 2012.

Hvidbogen indgår som materiale i
forbindelse med den politiske
behandling af indkomne forslag og
bemærkninger til GRØNT LYS.

Udgivet af

Lyngby-Taarbæk Kommune,
september 2012

**Redaktion, design og grafisk
tilrettelæggelse**

Teknisk Forvaltning

Foto

Teknisk Forvaltning

Kontakt

Teknisk Service, tlf. 45 97 35 00

Indhold

Spot på byens udvikling & klimaets udfordringer	5
Målgruppeorienteret invitationer	6
Plakater	7
Program	8
Stande:	10
1. sal	10
2. sal	12
3. sal	14
4. sal	16
5. sal	18
De politiske hjørner	21
Debatmøde	26
Statistik på evalueringsskema udleveret på dagen	32
Presse – op til og efter arrangementet	33
Sammenfatning	36

Spot på byens udvikling & klimaets udfordringer

Hæftet, du sidder med i hånden, indeholder billeder fra eventen "GRØNT LYS – Spot på byens udvikling og klimaets udfordringer", kommentarer fra samarbejdspartnere, referat fra debatmødet, evaluering af borgernes mening om eventen og den pressedækning, der har været i forbindelse med GRØNT LYS.

Hæftet lægges på kommunens hjemmeside og trykkes og distribueres til relevante samarbejdsparter m.fl. efter behandling i kommunalbestyrelsen i forbindelse med endelig vedtagelse af GRØNT LYS.

Mere end 250 interesserede, borgere, foreningsliv, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner, deres ansatte og studerende deltog i borgereventen "GRØNT LYS – Spot på byens udvikling og klimaets udfordringer", som blev holdt på Lyngby Rådhus den 29. maj 2012 kl. 17 til 20.

Eventen blev holdt på baggrund af, at kommuneplanstrategien GRØNT LYS var sendt i høring fra den 10. maj til den 5. juli. GRØNT LYS indeholder strategi for byudvikling, klima og Agenda 21.

Borgereventen var en ny og anderledes måde at involvere borgerne på i høringen af kommuneplanstrategien. Der var livlig aktivitet på de forskellige etager på rådhuset, hvor borgerne kunne besøge forskellige faglige og politiske stande. Her blev der diskuteret løbane, den fremtidige byudvikling, klimaets udfordringer og Lyngby som Vidensby. Diskussionerne blev samlet op og fortsatte på det efterfølgende debatmøde. Fremmødte børn fik også givet en masse spændende bud på fremtidens Lyngby, som de byggede i genbrugsmaterialer i løbet af dagen.

Formålet med eventen var at skabe en anderledes mulighed for borgerne til at komme i uformel dialog om kommuneplanstrategien med politikerne. Overvejelserne om konceptet for eventen og måden at få kontakt til borgere og andre interessenter har været store og afgørende i planlægningen af eventen.

Eventen bestod af to dele; stande, hvis formål var at give viden og mulighed for uformel dialog, og et anderledes debatmøde uden paneldebat men med en ordstyrer. Det vurderes, at hele den samlede event med de mangeartede og forskellige aktiviteter fungerede efter hensigten. Tilbagemeldingerne har været særdeles positive.

Borgerne, interessegrupper m.fl. blev kontaktet via forskellige medier og målgrupper. Invitationer blev sendt ud i forskellige netværk via skoleintra, daginstitutioner, vidensbynetværk m.m. Derudover har der været en intensiv lokal PR og presseindsats i ugerne op til eventen.

Projektgruppen bag eventen repræsenterede i sig selv et samarbejde på tværs af den kommunale organisation. Derudover bød eventen og planlægningen heraf på samarbejde med en række lokale foreninger, institutioner og virksomheder i kommunen.

Der siges hermed tak til de mange borgere og samarbejdspartnere, der har deltaget.

Rigtig god læselyst!

Målgruppeorienteret invitationer

Der blev gjort meget ud af at nå så bredt ud så muligt med budskabet om kommuneplanstrategien og selve eventen. Derfor blev der sendt invitationer ud, der var målrettet fem forskellige målgrupper (*borgeren generelt, internationale borger, vidensbynetværket, børnefamilien og studerende*) gennem forskellige netværk – skoler, institutioner, foreninger, råd og medier. Nedenunder vises de forskellige invitationer (21 x 21 cm.):

Plakater

Der blev lavet to forskellige plakater i A2 format - En der var rettet mod børnefamilierne, som kom til at hænge på institutionerne og skolerne og en generel plakat, som kom til at hænge flere offentlige steder, hvor der typisk kommer mange borgere.

GRØNT LYS
FORSLAG TIL KOMMUNEPLANSTRATEGI
MED SPOT PÅ BYENS UDVIKLING & KLIMAETS UDFORDRINGER

DIALOG & DEBAT
TIRSDAG 29. MAJ KL. 17 - 20
LYNGBY RÅDHUS

PROGRAM

- 17.00-18.30 BESØG STANDE OM BYENS UDVIKLING, KLIMA OG VIDENS-
BY 2020 - SNAK MED KOMMUNALBESTYRELSENS MEDLEM
MER OM **GRØNT LYS**
- 18.30-19.30 DELTAG I DET AFSLUTTENDE DEBATMØDE OM DAGENS
EMNER I KOMMUNALBESTYRELSENS MØDESAL
- 19.30-20.00 KOMMUNEN BYDER PÅ LIDT AT SPISE OG DRIKKE - HØR DEN
LOKALE SANGERINDE AMANDA WIUM UNDERHOLDE I SKY-
CAFÉEN PÅ TOPPEN AF RÅDHUSET

 LÆS MERE PÅ WWW.LTK.DK/GRØNTLYS

SÆRARRANGEMENT FOR BØRN!
ARKITEKT FOR EN DAG - LAD BØRNERNE BYGGE FREMTIDENS KGS. LYNGBY
- FOR BØRN ER ÅR. MODELLEN UDSTILLES PÅ RÅDHUSET. DER TRÆKES
LOD OM ET ÅRSKORT TIL TIVOLI

GRØNT LYS
FORSLAG TIL KOMMUNEPLANSTRATEGI
MED SPOT PÅ BYENS UDVIKLING & KLIMAETS UDFORDRINGER

DIALOG & DEBAT
TIRSDAG 29. MAJ KL. 17 - 20
LYNGBY RÅDHUS

PROGRAM

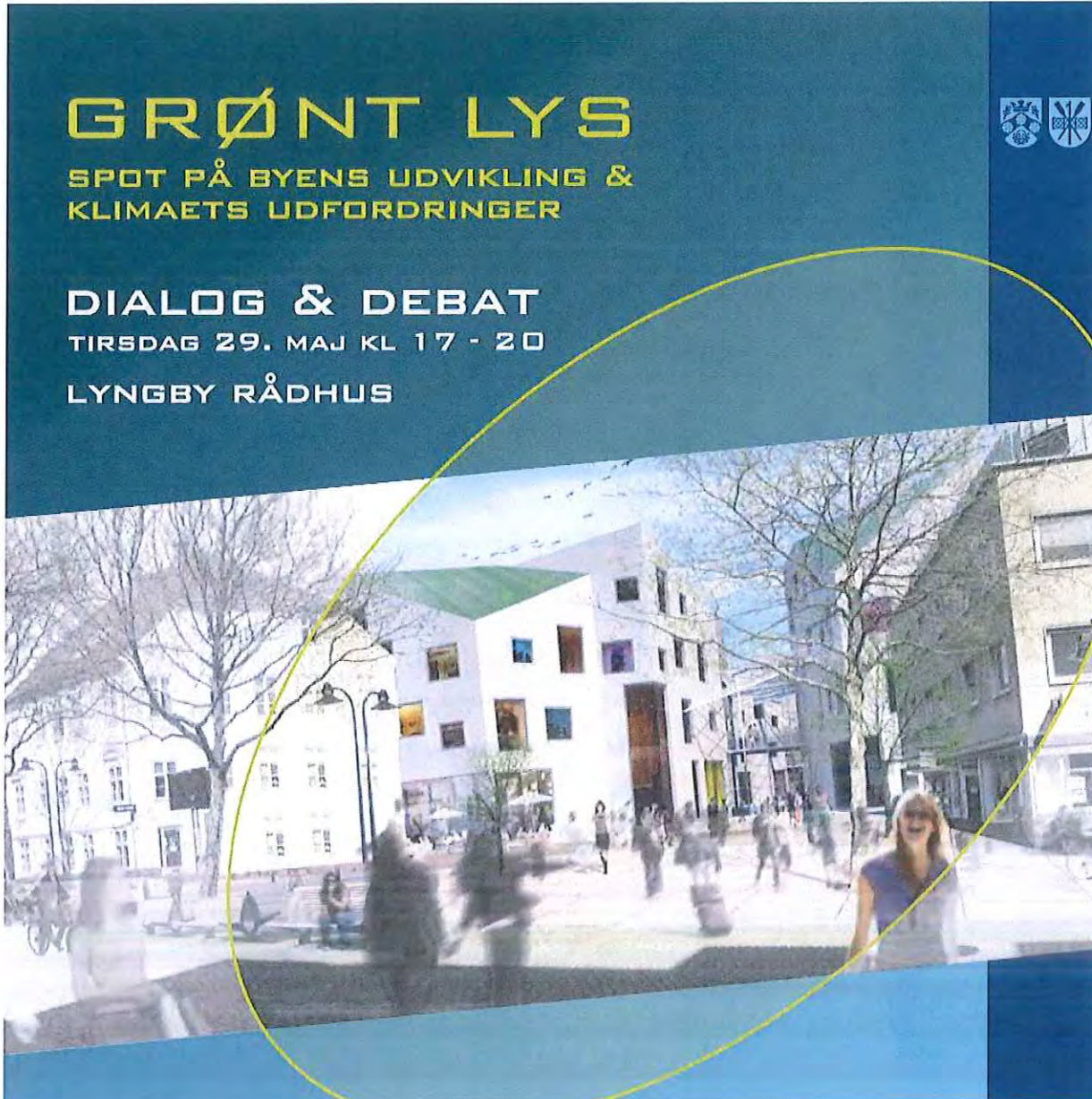
- 17.00-18.30 BESØG STANDE OM BYENS UDVIKLING, KLIMA OG VIDENS-
BY 2020 - SNAK MED KOMMUNALBESTYRELSENS MEDLEM
MER OM **GRØNT LYS**
- 18.30-19.30 DELTAG I DET AFSLUTTENDE DEBATMØDE OM DAGENS
EMNER I KOMMUNALBESTYRELSENS MØDESAL
- 19.30-20.00 KOMMUNEN BYDER PÅ LIDT AT SPISE OG DRIKKE - HØR DEN
LOKALE SANGERINDE AMANDA WIUM UNDERHOLDE I SKY-
CAFÉEN PÅ TOPPEN AF RÅDHUSET

 LÆS MERE PÅ WWW.LTK.DK/GRØNTLYS

Program

Der blev lavet et program, som blev uddelt på dagen. Her kunne borgere se programmet for dagen og få et overblik over, hvad de kunne opleve og hvem de kunne møde på de forskellige etager. Programmet stod både på dansk og engelsk og bestod af 20 sider.

GRØNT LYS
SPOT PÅ BYENS UDVIKLING &
KLIMAETS UDFORDRINGER

DIALOG & DEBAT
TIRSDAG 29. MAJ KL 17 - 20
LYNGBY RÅDHUS

Stande:

De faglige og politiske stande. Kl. 17.00 – 18.30

1. sal

UDSTILLING OM LYNGBY-TAARBÆKS UDVIKLING OG BYLIV

På rådhusets 1. sal kunne borgerne opleve en udstilling om Lyngby-Taarbæks byudvikling og byliv de sidste 100 år.

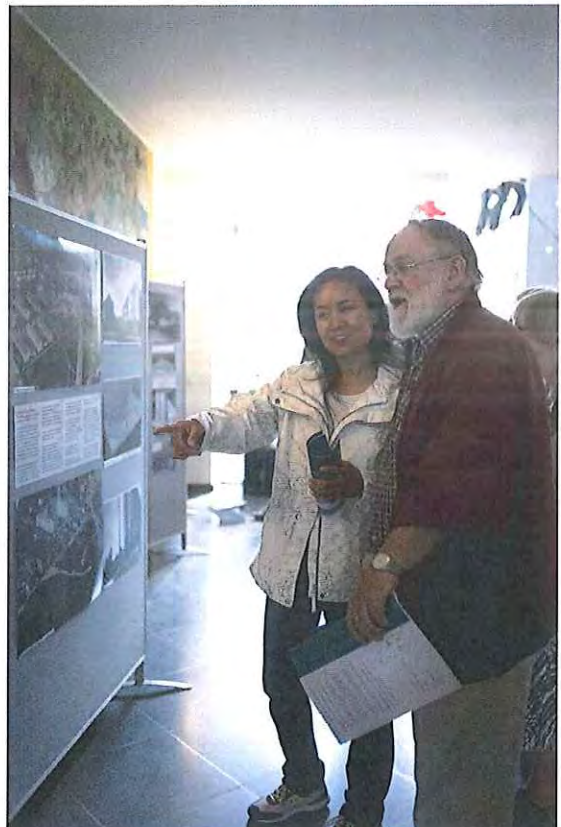
Her kunne de blandt andet læse og se historierne om Lyngby-Taarbæk, som værende en handelsby, med Lyngby Hovedgades livlige handelsstrøg og de mennesker som mødtes i butikkerne, på gader og pladser, i specialforretningerne og senere også i Storcentret, i Magasin og på torvene rundt omkring i kommunen. Folk mødes, køber ind, nogle leger, andre viser sig frem, flirter, forelsker sig, vokser op, hænger ud, drømmer, venter, nyder en fridag, udveksler blikke – og sladder og meget mere.

Borgerne kunne også se ideerne bag den fremsynede byplan, der blev udviklet allerede i begyndelsen af 1930'erne, før det blev et lovkrav at lave kommuneplaner og -strategier.

2. sal

VIDENSBY og THE INTERNATIONAL CORNER

VIDENSBY

På Vidensby etagen kunne borgerne besøge stande om Vidensby 2020 og høre mere om visionerne for, hvordan Lyngby-Taarbæk kan blive en by, der lever af viden.

Der var også mulighed for at møde de lokale politikere, og bestyrelsen for den nyetablerede Foreningen Lyngby-Taarbæk Vidensby. Her kunne borgerne gå i dialog med dem om ambitionerne om at skabe vækst ved at tiltrække flere vidensvirksomheder, flere studerende, samt bygge flere boliger og skabe mere liv i byen.

I det politiske hjørne kunne borgerne give deres mening til kende om, hvordan de forestillede sig, at Lyngby-Taarbæk kan udvikle sig til en internationalt førende videns- og universitetsby.

Caroline Arends, Adm. Direktør for Lyngby-Taarbæk Vidensby: Borgermødet gav bestyrelsesmedlemmerne og jeg – som ny direktør – muligheden for at møde interesserede borgere og for en dialog om de spændende visioner og udfordringer der ligger i Vidensby strategien omkring vækst og udvikling i Lyngby-Taarbæk. Det kom der nogle inspirerende samtaler ud af, og jeg var især imponeret over de mange internationale borgere, der valgte at deltage og tage aktivt del i arrangementet.

THE INTERNATIONAL CORNER

There was spotlight on the development of Lyngby-Taarbæk.

What is your opinion on how we can create an urban life with an international atmosphere? This was one of the questions the citizens could ask the local council members about.

View your council from another angle – The international citizen could hear about the municipality they live in, participate in the activities and get involved in the debate about the future of Lyngby-Taarbæk.

They could also find the answers to practical questions. An employee of Citizen Service was present at the international corner.

The winners of the competition: "My favorite spot in Lyngby-Taarbæk".

Drawing corner for the children.

3. sal

BYUDVIKLING

På byudviklingsetagen havde borgerne mulighed for at se og høre tankerne bag "Byvision 2030".

Der blev blandt andet vist film om letbanen, og tegninger af letbanens linjeføring, som mange borgere havde stor interesse i.

Hans Nielsen, formand for lokalkomiteen for Danmarks Naturfredningsforening: "I denne form for borgerinddragelse er det borgerne og deres spørgsmål og holdninger, der kommer i centrum. Det er nyt i forhold til tidligere. Den nye måde fungerede rigtig godt".

På de forskellige stande kunne borgere møde repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening, Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk, KulturNetværket og Vidensbynetværket Byudvikling og handel.

Det var særligt spørgsmål om, hvordan kan der sikres landskab og bygningskultur i en by med vækst og hvordan kulturen kan bidrage og påvirke udviklingen, der blev drøftet.

Der var også mulighed for at gå i dialog med de lokale politikere om byudvikling, landskab, bygningskultur og kultur og borgerne kunne skrive deres mening på plancher i det politiske hjørne.

Jytte Kløve, formand for KulturNetværket: "Det var et rigtig flot arrangement. Godt initiativ! Dejligt, at se Rådhuset benyttet i andre sammenhænge og med brug af moderne medier. Meget gerne mere af den slags".

Lis Knudsen, repræsentant for Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk: "Dejligt med mulighed for dialog med borgerne. Det at deltage i et sådant arrangement er med til at skabe opmærksomhed omkring vores forening samtidigt med, at vi kan forklare - rent teknisk, hvad en bevaringsværdig bygning betyder for den enkelte ejer".

4. sal

KLIMA

Hvordan kan DU som borger hjælpe til med at løse de klimarelaterede udfordringer? Og hvordan kan kommunen støtte op omkring det? Var nogle af de spørgsmål klimaetagen på 4. sal kunne rådgive borgerne omkring.

Her kunne borgere besøge klimastande, hvor politikere og eksperter stod klar til at drøfte klimaets udfordringer med dem.

På etagen kunne borgerne også få gode råd om energirenovering og se varmetabet fra netop deres hus.

Der blev også svaret på spørgsmål om, hvorvidt det kan betale sig at sætte solceller op, og hvordan det nu er med grønne tage og faskiner. Kan det virkelig holde på vandet, så borgeren mindsker risikoen for oversvømmelser?

Endvidere havde klimaetagen besøg af COWI, som stillede spørgsmålet, om det næste hus skal være et genbrugshus efter princippet "Cradle to Cradle" (vugge til vugge)?

Lokale håndværkere stod klar til at guide borgerne om energirenovering af deres bolig.

Haveselskabet stod for vandbede og information om klimatilpasning på egen grund.

Klimastandene bød også på en inspirerende powerpoint præsentation af klimaproblematikken globalt såvel som lokalt, en række billeder af klimaforandringernes påvirkning lokalt i Lyngby-Taarbæk Kommune og adskillige andre løsningsforslag.

Flere borgere gav deres mening tilkende i det politiske hjørne.

De frivillige fra Haveselskabet: " Vi oplevede, at mange var interesserede og spurgte løs. Vi uddelte mange hæfter om regnvand og forklarede om de planter, vi havde med. Vi synes, vi havde fået lavet en fin stand og fik selv i øvrigt snakket med dem på samme etage".

5. sal

SKYCAFÉ, "ARKITEKT FOR EN DAG" – FOR BØRN OG BYVANDRING FOR ALLE

SKYCAFÉ

På rådhusets 5. sal kunne borgerne finde rådhuset Skycafé. Her kunne alle – børn og voksne – som havde brug for en pause få lidt at spise og drikke. Lyngbys musikspillested Templet stod for udkænkningen i samarbejde med kantinen. Skycaféen havde åbent under hele eventet fra kl. 17.00 til 20.00.

Fra kl. 19.30 – 20.00 var der musik ved den lokale upcoming sangerinde Amanda Wium. Her kunne borgerne få sig en uformel snak med politikerne og hinanden om dagens emner.

"ARKITEKT FOR EN DAG" – FOR BØRN FRA 6 ÅR

Børn fra 6 år havde mulighed for at bygge fremtidens Kgs. Lyngby af genbrugsmaterialer - papir, plast og andre finurlige materialer i samarbejde med Dansk Arkitektur Center, mens deres forældre kunne give deres mening tilkende om fremtidens Lyngby-Taarbæk på de forskellige etager.

Værkstedet havde åbent fra kl. 17.00 til 20.00 og der var slush ice til børnene.

Modelbyen blev efterfølgende udstillet på rådhuset, hvor der blev trukket lod om et årskort til Tivoli. Nedenfor ses Mikkel Hansen, vinderen af "Arkitekt for en dag", som fik overrakt præmien af borgmesteren.

BYVANDRING

Hvor tit får du chancen for at opleve Lyngby fra toppen af Lyngby Rådhus og samtidig høre historierne om byen gennem tiderne?

På toppen af rådhuset kunne borgerne opleve en byvandring, som blev guidet af stadsarkivar Jeppe Tønsberg fra Lyngby-Taarbæk Stadsarkiv.

De guidede ture fandt sted på engelsk kl. 18.00 og kl. 18.30 og sluttede af med en guidet tur på dansk kl. 19.30.

Turene var først og fremmest et tilbud til de internationale borgere, så de fik indsigt i, hvilken by det er, de bor i og et tilbud til de internationale borgere, mens debatmødet foregik, som var på dansk.

De politiske hjørner

For at sætte gang i debatten, var der på de enkelte etager indrettet et "politisk hjørne" med en række forudproducerende spørgsmål. Nedenfor ses borgernes bemærkninger til spørgsmålene.

2. SAL: VIDENSBY I 2020

"Lyngby-Taarbæk som Vidensby i 2020" er en fælles vision for kommunen. Det handler om at viden skal være det råstof, der skaber vækst og udvikling i området. De første skridt er allerede taget i virksomhederne, på uddannelserne, hos de almene boligselskaber og i kommunen.

Men hvordan får vi bedst muligt bragt borgernes viden i spil i byens udvikling?

- Husk den grønne – sunde borger i vidensbyen.
- Bænke til unge og ældre giver nærvær + samvær.
- Det er afgørende, at denne proces følges til dør og at der virkelig lyttes til forslag og ideer samt kritik. Ellers vil fremtidens processer ikke vinde gehør.
- More pubs, museums, restaurants, highrise basement + parking, parks og Starbucktyped cafés.
- Hvad med "udkants Lyngby-Taarbæk?" Fint med visioner, men iøjnefaldende, at bydele udover "centrum/DTU" ikke inddrages.
- Hvad med Rådhus Jazz beat rock – Huset står alligevel tomt i weekenden.
- Velkomst arrangement for alle nye borgere – Ikke kun for udlændinge.

VIDENSBY I 2020

"Lyngby-Taarbæk som Vidensby i 2020" tegner et billede af en udvikling mod en førende universitetsby. Vi skal tiltrække flere studerende, bygge flere kollegier og skabe mere liv i byen, så Lyngby kan måle sig med andre universitetsbyer.

Hvordan skal Lyngby som universitetsby i 2020 se ud? Hvordan tror du, at uddannelsesmiljøet præger byen?

- Jeg kunne godt tænke mig en hytteby/gæsteby (hotel) på jordene omkring svømmehallen – Det vil tiltrække ikke kun studerende, men også deres familier og ikke mindst TURISTER.
- SKAB LIV PÅ DTU OM AFTENEN – lav nærmiljø med cafeer med gratis internet og studenterrabat.
- Samarbejde med lokale og nationale danske firmaer
- Opstil plantekummer eller store fade med blomster (Se på Gladsaxe Kommune).
- Skabe fællesskab, integration, netværk. Hjælpe med alt det praktiske, evt. gennem LTKs netværk – sikre god trivsel for studerende, underviser og evt. deres kone/mand og børn.
- LTK skal sørge for at tage studerende ind i praktik til relevante opgaver – vi har jo mange uddannelsesinstitutioner i kommunen.
- En by der ikke sover i weekenden. Længere åbningstider i butikkerne (som døgnnetto) – kopiér DTU/PF's fritidstilbud nede i byen for unge.
- Diverse udbud af billige ungdomsboliger for DTU-studerende i downtown Lyngby.

INTERNATIONAL ATMOSFÆRE (På dansk og engelsk)

Lyngby-Taarbæks uddannelsesinstitutioner og virksomheder får flere og flere internationale studerende og medarbejdere. Derfor er der behov for en videreudvikling af vores internationale uddannelses- og forskningsmiljø, så byen gøres mere internationalt attraktiv.

Hvordan mener du, at vi kan skabe et byliv med international atmosfære?

- Nordisk samarbejde omkring børn og unge med feriekolonier – ophold.
- Åbne for: 1. Flere bevillinger + åbningstid. 2. Udvid området fra biblioteket til Lyngby sø – langs med roklubben. 3. få bilerne ned i jorden.
- Skiltning på gader og stræder på engelsk – butikker med skilte på engelsk.
- Ved at oprette netværk, hvor I bruger borgernes viden og evt. får engageret borgerne i frivillige netværk, der kan hjælpe.
- Med vidensbystrategien ændrer vi Lyngby-Taarbæk Kommune fra at være en ordinær kommune til at være en unik kommune.
- It is crucial to make easy access to house in Lyngby area for forengers who works in this area.
- Caféeer og butikker kan lave særlige tilbud til internationale studerende med studiekort + biblioteket kan holde foredrag på engelsk.
- Flere musiksteder – Døgnåbent Hovedbibliotek med cafe for at skabe et hæderligt samlingssted, der ikke koster så meget for den enkelte.
- Vidensbyen er for lidt borgerrettet og for meget virksomhedsrettet.

3. SAL: BYUDVIKLING OG FORTÆTNING

Byvision 2030 i GRØNT LYS er en fremtidsrejse. Den er ét bud på fremtidens Lyngby. En udbygning med arbejdspladser og en yderligere fortætning af boliger og erhverv skal ske med respekt for kommunens styrke – nemlig balancen mellem landskab og bebyggelse, boliger og erhverv.

Har byvision 2030 den rette balance mellem flere boliger, mere detailhandel og byliv, flere virksomheder og uddannelsessteder og det gode liv?

- Der skal tages hensyn til "Grønne" miljøer

- Inddrag DTU's studerende i trafikplanlægningen.
- Grav Helsingørmortervejen ned og byg oven på.
- Gerne mere aktive forslag om kulturtilbud.
- Tænk fritidsaktiviteter ind i byrummet.
- Et kollegietårn i bymidten – kan trække flere hundrede studerende ned i byen og skabe liv.
- Brug principperne om stationsnærhed – Høj bebyggelse ved stationerne.
- Cykelbyen Lyngby ? – Cykelstrategi – cykel-super-stativer
- Bilfri bymidte – cykelruter – cykel P
- Bedre og sikrere cykelstier ud af Lyngby mod Ring 3 og Lyngbyvejen/Nybrovej.

BYGNINGSKULTUR OG LANDSKAB

Lyngby-Taarbæk Kommune er kendt for sine smukke landskaber, grønne arealer og fredede og bevaringsværdige bygninger, men også for sit livlige handelscentrum, stærke uddannelsesmiljø og erhvervsliv.

Hvordan skaber vi byudvikling med respekt for at kulturmiljøer og landskab bevares?

- Endelig er der kommet en café (*Café de Picasso, red*) på solsiden af Hovedgaden med intimt uderum, under halvtaget (Motsat Kulturhusets forblæste plads).
- Støjafskærmning er et must☺.
- Kulturoplevelser i byens rum er vigtige.
- Ved at gøre kulturmiljøerne – f.eks. Slotsparken – mere levende og synlige.
- Udvikle Dyrehavegård med besøgslandbrug. Vis Kommunens skoleelever, hvordan landbruget virker.
- Pas på Hovedgadens købstadsmiljø.
- Byen skal bevare de grønne områder – det er dem, der kan tiltrække nye borgere.
- Frilæg fæstningskanalen med vand hele vejen fra Hovedgaden til Ermelunden. Frilæg vandløbet fra Kollemosen til Mølleåen.

LETBANEN

Letbanen kører i 2019! Letbanen giver et løft til den kollektive trafik, store fordele for borgerne og nye muligheder for udvikling. Letbanen vil sandsynligvis køre gennem Lyngby centrum, op ad Klampenborgvej og videre ud til DTU og Lundtofte.

Hvilken forskel kommer Letbanen til at gøre for dig og byen?

- Økonomien skal hænge sammen.
- Skal der eksproprieres på Buddingevej?
- Nærumbanen som Letbane til Lyngby stadion
- At vores bymidte bliver sundere og nemmere at komme frem og igennem på cykel – lav evt. et skilt som viser, hvordan vi kan cykle – biler mf.
- Nej tak til en historisk elendig trafikløsning.
- Letbane og pladsmangel: - Dual mode: elbus der kan køre på monorail - Op i luften!
- Ikke kun "Letbanebyen" – Husk Virum og Sorgenfri
- Forlæng Nærumbanen (Letbanen) til Kystbanen i samarbejde med kommunerne nord på.
- Ville det ikke være en god idé at udsætte renoveringen af torvet...Tænke sig om... Og inkorporere alle de gode visioner i mini-format i Torvet – Hensyn til handel – p-pladser i visse perioder, så varelevering mulig – servicefag: læger, tandlæger, fagterapeuter, mv ikke må lukke, når kunder "Forbydes" adgang – grøn belægning – Planer for placering af sneen beplantning, juletræer og snerydning – Cykelstativer – Behovsurdering. Café m.m. er det lidt hovsa pga. de 2x1 mill. LTK har fået?

4. SAL: KLIMALØSNINGER

Der er behov for nye tiltag i forhold til at håndtere de store regnmængder, så vi minimerer risikoen for oversvømmede veje, tunneller og kældre. Kommunen renoverer kloaker og tænker klimaløsninger ind i vores planlægning. Men det har også en stor betydning, at den enkelte husstand finder løsninger og hjælper til.

Hvordan kan du som borger hjælpe til med at løse udfordringen med de store regnmængder? Hvordan kan kommunen støtte op omkring det?

- Vejledninger som guider husejerne – gør det til en økonomisk gevinst – oplys de mange fordele.
- Solcelle tage. Ex. Lystoftehusene – all over – lav/støt lokale lav!
- LTK som økologisk Kommune – LEJRE Kommune – se Danmarks naturfredningsforening.
- Vis LAR løsninger.
- Bland afledning regnvand med kloakvand – byg faskiner.
- "Grønne" (bede, red) af honningart/blomster langs vejene – opsamling af vand.
- Lokal avis – debat – side til inspiration / deling om grønne løsninger.
- Forum og sted, der "kører", hvor borgerne vedvarende engageres/ får mulighed for at virke/ Ind i avisen.
- Etablere et økologiens hus - Centralt i LTK by som ramme for det innovative NGO miljø.

REDUCERING AF CO2

Kommunens mål er at reducere CO2-udslippet med 20 % i 2020. Det mål kan vi kun nå, hvis vi alle gør en indsats. I kommunen har vi været i gang i mange år.

Hvordan kan du, som borger, bidrage til, at vi når målet om 20 % reduktion i 2020?

- Sluk butiksllys om natten.
- Cykel motorvej – smalle + dårlige cykelstier – mange farlige situationer og langsom kørsel.

- Bruge offentlig transport – cykle – gå.
- Være frivillig i forhold til at fremme – gør det attraktivt.
- Kørselsordning for børn og unge til og fra fritidsaktiviteter.
- Cykelparkeringer.

GRØN OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

Ambitionen i Grønt Lys er, at byen skal udvikles på en grøn og bæredygtig måde – med plads til udvikling. Udviklingen med flere boliger og mere erhverv omkring de stationsnære områder skal ske, samtidig med at vi arbejder for at minimere CO2-påvirkningen. Men det har også en stor betydning at den enkelte husstand gør en forskel.

Hvordan kan vi sikre, at byudviklingen og fortætningen sker på et grønt og bæredygtigt grundlag som minimerer CO2 påvirkningen?

- Lav samspil med Vidensbyen og nye løsninger – Innovationsby.
- Start et "Økologisk fødevarer fællesskab" til engagement og networking for unge medlemmer.
- Havekurser i økologisk havehold for husejere – så vi ikke ødelægger grundvandet – der kan søges tilskud.
- Fremme alternativer til fx bilisme – vise nye veje – nytænke vores måde at leve på.
- Cykel-super-stier – hurtig oprydning
- Partnerring – samarbejde (mellem) alle parter med enig fælles målsætning.
- Økologiske skolehaver for alle børn i LTK – Trygfonden kan evt. støtte
- Uddanne vores unge generation i bæredygtig adfærd – lad dem være ambassadører på skoler og hjemme.
- Indsætte el-shuttel-busser til at køre rundt i Lyngby og lad Hovedgaden blive ensrettet eller lukket for trafik. Der kan laves p-anlæg langs motorvejen og busser kan starte/slutte her. Om sommeren bør busserne også evt. mod betaling køre forbi Rådvald og Sophienholm.
- Uddel kompost beholdere – nedsætte affaldsmængder.

Debatmøde

Efter halvanden time, hvor borgerne kunne bevæge sig rundt på etagerne og besøge de forskellige faglige og politiske stande, blev svarende og kommentarerne fra de politiske hjørner båret ind i kommunalbestyrelsessalen, hvor ordstyrer Bjarke Møller fra Mandag Morgen styrede den opsamlende debat.

REFERAT AF DEBATMØDE

Afholdt den 29. maj 2012 på Lyngby Rådhus kl. 18.30–19.30.

Borgmester Søren P. Rasmussen indledte mødet. Grønt Lys er et skridt på vejen til at få formuleret en strategi, og kommunen ønsker en god dialog med borgerne.

Borgmesteren gav ordet til ordstyrer chefredaktør Bjarke Møller, Mandag Morgen.

I det følgende sammenfattes debatterne i temaer og spørgsmål fra ordstyreren, og svar fra borgere og politikere.

Tema 1: Byudvikling og fortætning

Er der den rigtige balance i Grønt Lys?

- Jeg elsker kollegietårne, specielt dem i centrum. Lad det være Lyngbys nye vartegn!
- Nej tak til at ødelægge byen med tomme rum!
- Ørestaden havde samme problematik for 20 år siden – se, hvad der er sket. Grønt Lys er en flot vision, støt kommunen i at være visionær!
- Hvem siger, at kollegietårne skal være af beton? Kunne det ikke være med lys, der ændrer sig med temperatur?

Skal antallet af bevaringsværdige bygninger sænkes?

- Lyngby-Taarbæk har altid været dynamisk, og det er vigtigt, at man ser, at der både er plads til byliv og fredelige, grønne områder. Det er lykkedes, som det er i dag.

Letbanens linjeføring. Er der holdninger?

- Hjortekær er kritisk overfor letbaneføring langs motorvejen, fordi det skaber en barriere. Hvorfor skal letbanen ligge der, når DTU argumenterer for at flere studerende vil bruge letbanen, hvis den går igennem DTU? Frygten er, at den ikke vil blive brugt nok. Og hvordan skal kommunen finansiere det? Det er borgerne, der kommer til at betale.
- DTU: Linjeføring gennem DTU er den rigtige, mener vi!
- Letbanen langs motorvejen er ikke optimalt for de potentielle brugere fra Lundtofte og DTU. Når vi ved, at der kommer et driftsunderskud på 14 mio, så skal man lægge banen vest for DTU, så der kommer flere brugere fra DTU, Lyngby uddannelsescenter, stadion. Ingen bor langs motorvejen!
- Selvfølgelig skal vi have en letbane, og vi skal lære noget af udlandet. Los Angeles er ved at genindføre deres jernbaner igen. Letbanen skal suppleres af andre tiltag, f.eks. carpool.
- Der er sikkert mange gode forslag til linjeføring, men jeg tror vi skal stille os tilfredse med det forslag, der er lagt frem og med de ændringer, der ligger.
- Utroligt, at høre at politikerne sige, at der skal så lidt debat om letbanen som muligt.
- Vi har brug for letbanen. Jeg bruger offentlig transport meget, og det er besværligt. Jeg ser frem til at letbanen kommer – hvis jeg lever så længe. Den bringer udvikling og vækst med sig. Det tror jeg på!
- Jeg er mødt op i dag pga. letbanen. Men det er svært at danne sig et indtryk. Jeg havde håbet, der var en model i dag. Hvordan skal der blive plads til både biler og letbane på vejen? Jeg opfordrer til, at der laves en model, der visualiserer strækningen, og at der kommer noget på kommunens hjemmeside.
- Støjafskærmning er et must. Når I laver letbanen, så husk støjafskærmning. Også muligt at mindske støjen ved at reducere hastighedsgrænsen på motorvejene og ved at grave nogle af de store veje ned og bygge henover.
- Letbanen kommer 40 år for sent. Jeg er ikke sikker på, at det vil give Lyngby noget. Brug jorden til at lave grøn energi. Det vil give meget. Meget af det, som I politikere laver, handler om branding, det er kopieret fra andre byer. Det har vi ikke brug for i Lyngby, vi er kloge mennesker. Lav hurtigt internet, så vi kan arbejde hjemme. Verden er global og sker via internet.
- Højere huspriser ved letbane gælder ikke i LTK, jo længere væk fra stationerne man kommer, jo højere er priserne.

Tema 2: Klima

Grøn omstillingen i Lyngby – hvad skal målene være?

- Vi skal være visionære ifht. grøn omstilling, men holde fast i de gamle huses kvalitet og holde fast i de nye huses muligheder. Husk at få historien med.
- Bæredygtighed skal i fokus, og folk skal ud af bilerne. Lav højhuse ved letbanernes stationer, så de unge flytter til Lyngby på sigt.
- Grønt Lys er en flot plan. Stor tak for den. Det er inspirerende læsning. Det er rigtigt, at vi skal være en vidensby med kollektiv trafik. Men vi kan godt være mere ambitiøse på klima – vi borgere kan bidrage med mange ting. I skal skabe grønne handlemuligheder for os, så det bliver lettere for os at cykle og træffe miljøbevidste valg. Jeg møder en stiv kommune, når jeg laver byggeansøgninger. De ved ikke noget om jordvarme og solceller. Jeg vil guides mere som borger.
- Grøn vækst og Grønt lys, jeg har foreslået økologisk kommune, økohus og fødevarefællesskaber – andre kommuner er førende på det og trækker folk til fra hele verden. DTU udvikler mange bæredygtige løsninger, som kan afprøves på borgere. Det giver liv, viden, engagement og afsmittende effekt på virksomheder, der skal leve af det.
- Alt handler om vækst, men ingen kan sige, hvad vi lever af om ti år. Lyngby har Danmarks dyreste fjernvarme, som man bør gøre noget ved. Man taler om vækst på et urealistisk grundlag.
- Jeg er formand for en grundejerforening. Når vi nu skal være en vidensby, så skal vi blive jordvarmeby. Lav et fælles kort, hvor man kan se, hvor man kan bore ned.
- Der er nogle, der har lavet jordvarme med lodret boring og sparet 30-40 %.
- Er det så unødvendigt, at udbygge fjernvarmen?
- Det er overraskende, at Lyngby måske ligger på stort varmtvandsbassin. Vi skal have kontakt til Island, der har lært kineserne at hive vand op til varme. Det er ikke den enkelte husstand, der skal gøre det, men lave fælles løsninger. Det ser jeg frem til!
- Jeg er nyttilflytter, og jeg har købt en elcykel og kører ind til København hver dag - men det er lidt livsfarligt, fordi cykelstierne er for smalle. Og så mangler der p-kældre ved stationerne.

Tema 3: Vidensby og byudvikling

Hvad skal Lyngby være i fremtiden?

- Vi er en vidensby, og har været det i mange år, men det skal ikke overvurderes. Vi tænker for traditionelt.
- Opret netværk, hvor i bruger borgernes viden i forhold til klimaløsninger!
- Der står, at et nyt rådhus skal rumme lokaler, der også skal bruges af virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Men hvad med borgerne i de frivillige organisationer? Vi kan ikke finde lokaler.
- Jazz, rock, beatkoncerter mangler i byen!
- By og landskabsstyrelsen siger, at bebyggelse på Dyrehavegaards jorde vil ødelægge den grønne kile!
- Vi skal takke kommunen for at sætte dette projekt i gang!
- Dejligt, som ny borger at blive inddraget. Men hvordan kan min viden komme i spil? Lyngby svømmehal er præget af mange nationaliteter – det skal i tage højde for. Og hvordan integrerer vi de internationale borgere i byen?
- Mere liv i byen om aftenen!

Tema 4: Andet

Har nogle en vision for Lyngby 2030, der overskrider Grønt Lys?

- Lær af San Francisco, hvor man bygger letbane og samtidig laver regler for, at biler skal rumme mere end 1 person på motorvejen.
- Cykelstier, Søren – hvad gør I? Borgmesteren: Vi er med i projekt om cykelsuperstier på tværs af kommuner.
- Infrastruktur er forudsætning for vækst, både letbane og internet.
- Når man kommer fra København, kan man godt blive lidt misundelig på Lyngbys grønne områder, handeslivet og de gode steder at bo. Vi skal tænke os om, inden vi ser os blinde på vækst, for det skal stadig være en grøn kommune.

- Trafikstøj – sæt hastighedsgrænsen ned på motorvejen i bebyggede områder, det hjælper.
- Fokuser på et nyt image med kunstnerisk udsmykning med lys, lyd og vand. Det arbejder kulturnetværket for.
- Grav de store veje ned og byg boliger hen over – så bliver man ikke generet af trafikstøj.

Politiske reaktioner:

- Søren P. Rasmussen: Jordvarme og fjernvarme kan kombineres. Lyngby ligger tilsyneladende over et "varmtvandsbassin". Man ved ikke, at det er der, men regner med det! Men det koster mange millioner kroner, at få det undersøgt. Balancen mellem det grønne og blå er vigtigt. Kommunen sætter fokus på få, udvalgte steder, hvor der skal fortættes, mens villaområderne forbliver uændrede.
- Henrik Brade Johansen: Fjernvarme bliver den største investering de næste 10-15 år. Der er et stort potentiale klimamæssigt og CO2-mæssigt. Det skal kommunen håndtere.
- Lene Kaspersen: Letbanen er mere eller mindre besluttet, men vi kender ikke de økonomiske konsekvenser. Det er ikke gratis.
- Christina Stenberg Lillie: Mange borgere vil gerne selv gøre noget klimamæssigt, men efterspørger vejledninger og ikke alt for stive rammer – det har jeg taget med mig fra i dag.
- Hans Henrik Madsen: Lyngby-Taarbæk må som alle andre kommuner sørge for, at der kommer flere arbejdspladser. Vi er stærke pga. DTU og vidensvirksomheder, og det har vi en forpligtelse til at leve op til. Derfor bakker SF op om Vidensby. Vi behøver letbanen, når virksomheder skal placeres, fordi alle ikke skal komme kørende i bil. Men vi skal passe på. Letbanen bliver måske ikke til noget, hvis der opstår for meget usikkerhed om linjeføringen.
- Simon Pihl Sørensen: Vi skal ikke kunne alting, men forholde os til omverdenen. Hvorfor har vi så mange vidensarbejdspladser? Svaret er et godt miljø, det grønne og gode skoler, tror jeg. Men hvordan kan vi fastholde den udvikling uden at sætte noget over styr? Vi skal finde balancen mellem at være god at bo i og arbejde i. Vi skal erkende, at LTK ikke er en ø og arbejde på tværs af kommunegrænserne både i forbindelse med kollektiv transport og klima. Vi kan ikke brande os til alting. Vi skal lave kollektive løsninger. Det er en hårfin

balance mellem villaby og vidensby. Det kræver nænsom hånd.

- Birgitte Hannibal: Inspirerende at være med til at udvikle Vidensbystrategien, og opleve hvor meget potentiale der er i at kommune, uddannelsesinstitutioner og virksomheder arbejder sammen. LTK har hvad der skal til for at være en god kommune.

Afsluttende bemærkning:

Borgmesteren afsluttede mødet med at takke for de berigende bemærkninger. Han gjorde opmærksom på, at høringsfristen for Grønt Lys er frem til 5. juli, og der er mulighed for at følge med på hjemmesiden. Derudover opfordrede han folk til at gå med op på 5. sal, hvor der var live musik med den lokale kunstner ved navn Amanda Wium. Derudover var der også gratis mad og drikke til alle og børnene havde stadig mulighed for at bygge Kongens Lyngby i genbrugsmaterialer.

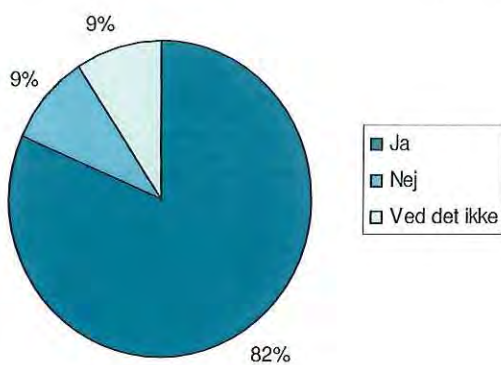

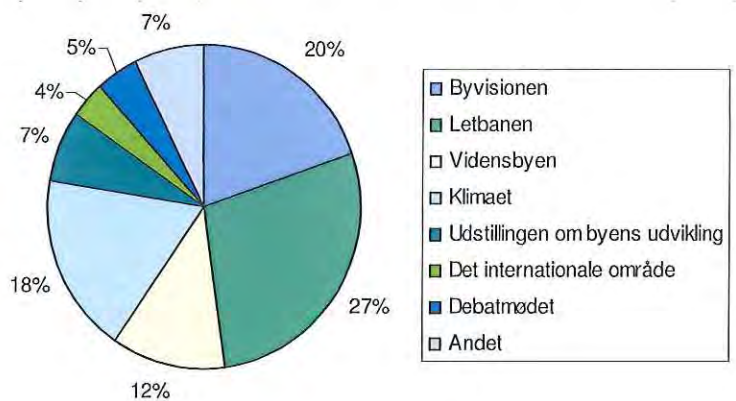
Statistik på evalueringsskema udleveret på dagen

– ud af 44 besvarelser

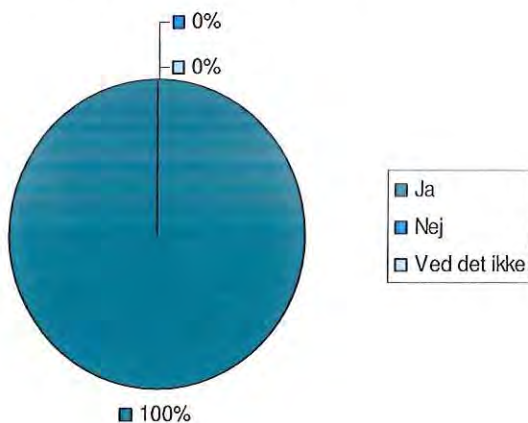
Har du fået større viden om strategien for Lyngby-Taarbæks byudvikling end da du kom?

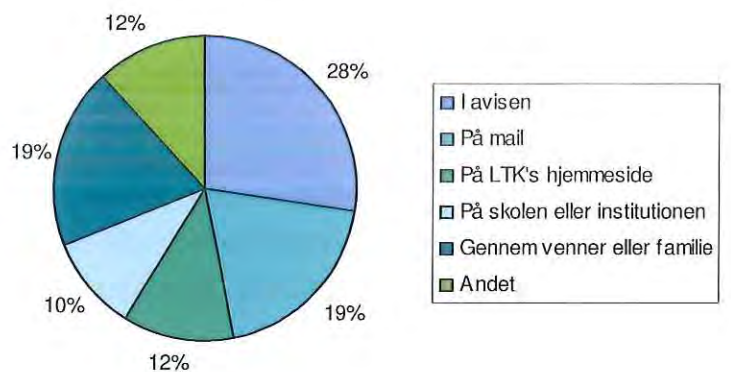
Hvilke emner var du særligt interesseret i?

Vil du komme igen til et ligende arrangement?

Hvor hørte du om arrangementet?

Presse – op til og efter arrangementet

DGO – online som offline

GRØNT LYS – SPOT PÅ BYENS UDVIKLING & KLIMAETS UDFORDRINGER

Forslag til strategi i høring

Kommunalbestyrelsen besluttede den 23. april 2012 at sende strategien GRØNT LYS i høring i 8 uger.

Byvision 2030 i GRØNT LYS skitserer en fremtid med en for tætning, der giver mulighed for flere boliger, flere erhvervsvirksomheder, flere uddannelsessteder, mere byliv og detailhandel men også bedre trafikale løsninger.

GRØNT LYS peger også på strategier for en bæredygtig og klimavenlig udvikling. Strategien opstiller kommunalbestyrelsens vision for CO₂ reduktion, klimatilpasning og inddragelse af eksterne aktører.

Bygningskultur og landskab indgår også i GRØNT LYS med strategier for fremtiden.

Strategien GRØNT LYS kan downloades på www.ltkk.dk/grontlys eller afhentes på kommunens bibliotek, Lyngby Rådhus eller i Administrationsbygningen, Torfbæksvej 12.

Dialog og debat

Alle interesserede, kommunens borgere, erhvervs- og uddannelsesinstitutioner, deres ansatte og studerende inviteres hermed til dialog og debat om Lyngby-Taarbæks udvikling.

KOM OG GIV DIN MENING OM FREMTIDENS LYNGBY-TAARBÆK.

Tirsdag den 29. maj kl. 17.00 - 20.00 på Lyngby Rådhus

DIN MENING GØR EN FORSKEL!

Forslag og bemærkninger er velkomne og inddrages i behandlingen af sagen. Du kan sende dit bidrag senest den 5. juli 2012 til teknisk@ltk.dk eller til Kommunalbestyrelsen, Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17, 2800 Kgs. Lyngby.

Yderligere oplysninger om forslaget fås hos Teknisk Forvaltning, tlf. 45 97 36 10.

På vegne af kommunalbestyrelsen

Søren P. Rasmussen
Borgmester

Vandmasserne var massive i sommer i hele Danmark - også i Lyngby-Taarbæk Kommune. Kommunens klimaspekter kommer tirsdag aften med gode råd til kampen mod oversvømmelser.

Få gode klimaråd på borgermøde

Lyngby-Taarbæk Kommune er klar med en række gode energi- og klimaråd på borgermødet tirsdag aften

Af Thais Otzen

Når Lyngby-Taarbæk Kommune tirsdag aften inviterer til borgermøde om kommuneplanen Grønt Lys er der mulighed for at blive klogere på de klimaudfordringer, som man som borger i Lyngby-Taarbæk står overfor.

Der vil blive givet information om, hvordan man undgår oversvømmelser i kælder. Og hvordan varmetabet er i din bolig, og hvordan man får det bragt ned.

Desuden vil man kunne høre om fordele og ulemper ved at opsætte solceller.

Det foregår alt sammen i forbindelse med borgermødet tirsdag 29. maj klokken 17 til 20 på Lyngby Rådhus.

www.b2bilcenter.dk

Lokalavisen.dk - Sjælland

Dreghavens UNE

DEBAT: Borgerhøring om Grønt Lys

Mogens Friis Langa Høpelt 30.2000 Kgs. Lyngby

Den kommende borgerhøring den 29. maj kaldes "Grønt Lys", men man burde kalde det "Blålys".

"Borgerinddragelse" - det lyder så godt - med mindre man er i stand til at se politikerne i kortene.

Det er de færreste, der har den nødvendige tid, viden og erfaring til det igennem et par år er der blevet arbejdet med forskellige dele i "Grønt Lys", der omfatter byplanlægning, transport og miljø, foruden projektet Lyngby som "Vidensby".

Dette arbejde adskiller sig ikke fra, hvad andre byer som Aalborg, Århus, Odense, Søro m.v. i øjeblikket er i gang med, kommunal "branding", som er en trend på vej frem. Hver anden by i Danmark kalder sig vidensby med grøn udvikling. Alle kommuner vil være den forende vidensby og nummer 1.

Projekternes målsætning er fuldstændig ens og skiller sig ikke ud fra hinanden. Fælles for dem er en høj grad af overvurdering af effekterne på navnlig erhvervsudviklingen.

Man glemmer, at især store erhvervsvirksomheder har helt andre agender end kommunernes strategier og handler ud fra helt andre interesser. Den finansielle og geografiske mobilitet er afgørende for moderne virksomheders overlevelse i dag.

Efter at have arbejdet med kultur "branding" i kommunerne for 20 år siden kom jeg til den erkendelse, at den politiske proces, forberedelse og gennemførelsen blev kort igennem i kommunerne, uden at borgerne fik nogen reel indflydelse på dem.

Mit honorar var projektiden taget i betragtning tårnhøjt, f.eks. 100.000 kr. for et par dages projektdeltagelse med politikere og embedsansatte.

Også Klampenborgvej kan fremover komme til at se anderledes ud.

Udvalgte for Lyngby skal drøftes på et borgermøde 29. maj kl. 17 på rådhuset.

Letbanen vil spille en central rolle i fremtidens Lyngby.

Tip en ven Udskriv Kommentér Del

Ugens TILBUD
KLIK HER
Hjælp en bestemt... se alle ugens
KLIK

Guide - i dit lokalområde
Fri CYKLER
LYNGBY CENTRE
Hvad leder du efter?
ELSKOV'S
TEKNIQ
Seneste nyt
Klub håber stadionarbejde kan starte uden at forlænge
Gløde har været i Lundtofte

en bank med international... der søger det de andre ikke

Jernbaneplassen er et af de steder, der kan ændre sig i fremtiden.

Hvilken vej skal kommunen gå?

En ny kommuneplan skal til diskussion på et borgermøde den 29. maj

41 Tines Øtzen

Tip en ven Udskriv Del

Udviklingen i Lyngby-Taarbæk Kommune skal diskuteres den 29. maj, når kommunen inviterer til temamøde om den kommunale strategiplan: Grønt Lys

Byvisionen 2030 i Grønt Lys beskriver flere boliger og kollegier, mere byliv og detailhandel – efter lukketid – flere caféer og spisesteder, flere virksomheder, flere kultur- og underholdningstilbud og uddannelsessteder, men også bedre transportmuligheder. Alle interesserede, kommunens borgere, erhvervs- og uddannelsesinstitutioner, deres ansatte og studerende kan tage del i kommunens udvikling. Kommunestyrelsen ønsker at debatere nye muligheder for byudvikling med en letbane på vej Lyngby-Taarbæk har gået foran med nye tanker omkring byplanlægning, men hvad med fremtiden?

Den 29. maj kan du optøve ideerne bag den byplan, der blev udviklet allerede i begyndelsen af 1930'erne, for det blev et lovkrav at lave kommuneplaner. Lyngby-Taarbæk har altid været en handelsby med Lyngby Hovedgades livlige handelsstrøg og senere Storcenter, Magasin og torvne rundt omkring i kommunen. Det er her folk mødes, køber ind, nyder en fridag, forelsker sig, hænger ud og meget mere. Nu skal borgerne diskutere hvad de vil med deres by fremover.

På rådhuset er der en udstilling, hvor du kan få et tilbageblik på Lyngby-Taarbæks byudvikling og byliv de sidste 100 år. Det centrale Lyngby har været et mødested siden byen i vikingetiden blev grundlagt ved et vadedsted over Mølleåen. Omkring 1900 tallet var det mest livlige strøg Lyngby Hovedgade nær hjørnet til Jernbanevej. Midt i 1900-tallet blev handelsstrøget på begge sider af Lyngby Torv et centrum, hvor Magasin kom til i 1961 og Lyngby Storcenter i 1973. Ullikenborg Plads og Virum Torv blev begyndelsen på det moderne Lyngby-Taarbæk.

Kom og se udstillingen, som er inspireret af bogen Hovedstadsmetropolen efter 1945? Lyder det i en pressemeddelelse fra

Datoen for et borgermøde om fremtidens Lyngby, møder hertil fra de konservative.

Konservative vil have rykket borgermøde

Et borgermøde om fremtidens Lyngby er programsat fire dage efter fristen for indsigelser mod letbanens linjeføring udløber. Og det er ikke fair overfor borgerne, mener de Konservative. Udvalgsformanden afviser, at der er grund til bekymring

41 Tines Øtzen

Tip en ven Udskriv Del

Borgermøde Lyngby-Taarbæk Kommune har inviteret borgerne til borgermøde om kommuneplanen Grønt Lys tirsdag 29. maj. Fire dage tidligere er der frist for indsigelser mod letbanens linjeføring til Metroselskabet. Og derfor er tidspunktet for borgermødet ikke fair overfor kommunens borgere, mener Lene Kaspersen fra de konservative.

"Borgerne kan ikke blive orienteret ordentligt om det, for høringsfristen udløber, fordi borgermødet først finder sted efter fristens udløb," siger Lene Kaspersen.

Ifølge den tidligere viceborgmester er det især borgere bosat på Buddingevej der bliver ramt af den kommende letbane. Og de skal have mulighed for at komme med deres indsigelser mod letbanen på et oplyst grundlag.

"Dem fra Buddingevej bliver mest berørt. De er nærmest stavsbundet, og ejendomsrådgivere vil ikke røre deres bolig for de ved, hvad der sker med letbanen. De har ikke en chance for at komme med deres indsigelser, når borgermødet ligger så sent," siger Lene Kaspersen. Den midlertidige formand for Teknik- og Miljøudvalget Dorthe la Cour (V) afviser, at datoen for borgermødet skulle være et problem.

"Alle datoer har ligget fast i lang tid, så det er overraskende at man først kommer med den kritik nu. Der skal laves en stor vvm-redegørelse, og den kommer også ud i høring, så jeg er ikke specielt bekymret," siger Dorthe la Cour, som understreger, at der endnu ikke ligger noget fast omkring letbanens linjeføring.

"Lyngby-Taarbæk Kommune skal som myndighed komme med en

Vejlign bestemt i etageplan alle egne anoner

KLIK HER

DEBAT: Tak for jeres engagement

Bigste Kanal (V), kommunestyrelsen

Tip en ven Udskriv Kommentér Del

Tusind tak til de mere end 250 borgere, der mødte op til tirsdagens høringsøvent om kommuneplanstrategien Grønt Lys, som indeholder en vision for byen Kgs. Lyngby år 2030. Jeg vil gerne takke jer alle for jeres deltagelse, hvor I bidrog med såvel positive som kritiske indspark. Der er brug for dem alle i vores videre behandling af kommuneplanstrategien, som opstiller rammerne for den fremtid, vi ønsker for kommunen. Rammer, der efter sommerferien skal vedtages som led i revisionen af kommuneplanen.

Det var meget opløftende at høre borgere takke kommunen for et stykke visionært arbejde. Der var også forståelse for, at kommunen bliver nødt til at udvikle sig for at sikre vækst og arbejdspladser. I det hele taget var det en overordentlig positiv oplevelse at møde engagerede og nysgerrige borgere, der gerne vil bidrage til Lyngby-Taarbæks vej mod målet om at blive en attraktiv videns- og universitetsby.

Som en borger sagde: "Vi kan gå fra at være en ordinær kommune til en unik kommune." Og det mener jeg, fanger hele essensen af Grønt Lys. Vi kan og skal blive en unik by, der er grøn både i forhold til miljø og natur, og som tager godt imod alle borgere, både danske og udenlandske. En by, der tilbyder et attraktivt handelsliv krydret med inspirerende kulturelle oplevelser, og hvor videnstunge virksomheder derfor gerne vil placere sig og skabe nye arbejdspladser. DTUs studerende skal med kollegieboliger og Letbanen ned i byen, og bidrage til at skabe den levende videns- og universitetsby, som vi har alle forudsætninger for at blive.

Der arbejdes i øjeblikket intensivt på at få letbanens linjeføring på plads. Forstærker kan ses i arbejdet med etableringen af banen på i gang.

Kommune har sendt letbane-hørings svar

Lyngby-Taarbæk Kommune er netop kommet med sit hørings svar til letbanens linjeføring. Borgmesteren er glad for den brede politiske opbakning til projektet

41 Tines Øtzen

Tip en ven Udskriv Del

Den kommende letbane, der skal køre mellem Lundtofte og Ishøj, er endnu kun på tegnebrættet. Men selvom vi formentlig skal frem til tidligt 2020, for passagerne kan hoppe på letbanen i Lyngby-Taarbæk Kommune, så bliver der arbejdet intenst i kulisserne for at få planlægningen af den milliarddyre letbane på plads.

Metroselskabet har fået opgaven med at fastlægge linjeføringen for letbanen, som skal gå igennem 11 storkøbenhavnske kommuner.

Lyngby-Taarbæk Kommune sendte i sidste uge sit hørings svar til Metroselskabet, hvor kommunen kom med sin vurdering af forslaget til letbanens linjeføring inden for Lyngby-Taarbæks kommunegrænser.

Borgmester Søren F

Metroselskabet nu

NYHEDER

24. maj 2012

WEEKEND det grønne område

Chefredaktør skal styre borgermøde

Lyngby-Taarbæk Kommunes borgermøde om kommuneplanen grønt lyst, der finder sted 29. maj klokken 17 på rådhuset, får en erfaren samfundseksperter som ordstyrer. Bjørke Møller, der er chefredaktør på Ugebrevet Mandag Morgen skal forsøge at holde styr på borgermødet. Møller har en fortid på Information og har siden 2008 været chefredaktør for Mandag Morgen.

Lyngby år 2030 og klimaet

GRØNT LYS Visionen for Lyngby i år 2030, GRØNT LYS, byder på heder og uddannelsessteder samt bedre trafikale løsninger. Strategien taler også om bæredygtig og klimavenlig udvikling. Forslaget til fremtiden er fremlagt til offentlig høring og 29. maj inviteres borgere til debat på rådhuset kl. 17-20.

DEBAT: "Kommune indkalder til borgermøde 4 dage EFTER sidste frist fra metroselskabet ?

Af Jan kaspersen, Eremitageparken 153, 2800 Kgs. Lyngby

Kommunen har i meget lang tid arbejdet på projekt 'Grønt lys?', som skal danne grundlag for den kommende kommuneplanstrategi. Konservativer har fra start nedlagt veto mod linieføringen, og nu ser økonomien problematisk ud.

Der er mange aspekter i denne enorme plan, derfor kunne kommunalbestyrelsen åbenbart heller ikke blive enige om en konkret udmelding, men de endes om at udsende den af embedsværket udarbejdet i høring, og dertil kunne de enkelte partier meldende en A4 side med deres holdninger.

Det er en omfattende plan - Den del af den, der vedrører letbanen og dens linieføring samt økonomien heri, er den del, der haster mest, fordi metroselskabet skal have kommunens godkendelse af den foreslåede linieføring i slutningen af maj.

Problemerne er:

Letbanen løb med opmærksomheden

Tirsdag havde Lyngby-Taarbæk Kommune inviteret til temamøde om den kommunale strategiplan: Grønt Lys. Arrangementet blev lidt af et tilbudsstykke.

Letbanen blev aftenens varmeste emne, da der tirsdag aften var inviteret til temamøde på rådhuset. Mandag Morgens chefredaktør Bjørke Møller var sat til at styre debatten og sørge for, at så mange meninger som muligt blev repræsenteret.

I løbet af eftermiddagen kunne borgerne høre små seerier om gode ideer og forslag til fremtidens Kgs. Lyngby.

Emnerne var blandt andet byudvikling og fortætning, letbane og bæredygtighed. Bjørke Møller indledte med at oplyse Lyngby-Taarbæks dilemma: "Byerne får en stadig større rolle i forhold til vækst og udvikling. Men kan man på den ene side tale om vækst og byudvikling og på den anden side fastholde kommunens grønne præg?"

Og meningerne var dele. Der var både en, der mente, at man bør lade sig inspirere af udviklingen i Østtaden, mens en anden gjorde opmærksom på at antallet af nye boliger og en reducere af grønne områder er ligefrem proportionalt.

Nedgravet omfartsvej

I løbet af den time debatten varede kom der en del forslag på bordet. En foreslog, at man lagde Lyngby omfartsvej ned i en tunnel og byggede boliger oven på. Andre efterspurgte bedre grøn energisikring til privats og mere jordvarme, et økologiens hus og bedre og bredere cykelstier. Men det emne, der for alvor optog sindene var letbanen. Her var både varme fortalere, der mente at letbanen var helt nødvendig for byens udvikling og skeptikere, der var nervøse for, at økonomien i letbanen er for dårlig og regningen i sidste ende lander i skindet på kommunerne langs banen og dermed skatteborgere. En enkelt angreb også argumentationen om, at en letbane vil give værdien af de omkringliggende grunde.

"Som det ser ud nu, så er de dyreste områder i kommunen, de områder, der ligger længst væk fra en station."

Letbanens linieføring var også et emne, der gik igen. Her var det især beliggenheden langs Dyrehavegaardens jorde, der gav anledning kritik og forslag til i stedet at fore den gennem DTU. Et ønske, der i øvrigt blev bakket op af DTU direktør Claus Nielsen, mens Hans Henrik Madsen fra SF håbede på, at man bare fandt en hurtig afgørelse, så projektet ikke endte med at trække ud over flere år end som Lyngby Stadion-beaktning. En bemærkning, der efterfølgende blev opfattet som en kende udmønstret.

Flere takkede på mødet for invitationen og for kommunens bestræbelser på at inddrage borgerne i processen. Nu skal forvaltning og politikere så til at se på de forslag, der kommer ind og arbejde videre med strategien.

Kulturansvarlsen
 ■ Så dårligt bliver sankthans-vejret
 ■ Tre borgmestre kæmper for bådart
 ■ Lastbilulykken - Bedstemor og hendes 4-årige barnebarn dræbt

Ugens annoncer

Vælg kategori

Vælg en bestemt kategori - eller se alle ugens annoncer

KLIK HER !

UGENS Cheanne

Af gruppeformand Simon Pihl Sørensen (S)

Socialdemokraterne ønsker en bred debat om kommuneplanstrategien. En række af vores forslag indgår i det fremlagte udkast Grønt Lys. Men vi er ikke helt enige i vægtningen. Her er en række af vores tanker i forhold til det videre arbejde.

to år på stribe
 ne. Posthuse o
 samme vej. D
 dringen, at u
 lokationer; A
 somheder til
 me m2. Ikke at
 plastre grønne
 områder til.

I byvisionen tales meget om højt byggeri og tårne. Den udvikling ser vi ikke som værende attraktiv eller nødvendig, uden for Lyngby bymidte.

I strategien er Lyngby-Taarbæk Kommune reduceret til en ringby. Vi er meget mere. Naturen, det blandede boligbyggeri, erhvervsliv, de gode skoler og de mange kultur- og fritidstilbud er nerven.

Vi vil i højere grad udbygge den kollektive trafik. Letbanens linieføring ved DTU er i skrivende stund ikke afgjort.

Mikkel Hansen vandt årstort til Tivoli for sit hus med svævebane og swimmingpool på taget bygget af genbrugsmateriale. Borgmesteren overrakte præmien til den 7-årige arkitekt.

Pris til 7-årig arkitekt

PRIS 7-årige Mikkel Hansen fik forleden overrakt et årstort til Tivoli af borgmester Søren P. Rasmussen.

Kortet fik han, fordi han havde vundet konkurrencen "Arkitekt for en dag", som var blevet udsættet på borgermødet Grønt Lys den 29. maj.

Mange havde givet deres bud på at skabe fremtidens Lyngby i genbrugsmateriale, og konkurrencen var hård,

men Mikkel Hansens hus med en svævebane på siden, klatrebane og swimmingpool på taget, løb med sejren.

"Det var et rigtig hyggeligt og sjovt arrangement. Vi, som familie, blev helt grebet af det. Mikkel er meget stolt og har glædet sig til at møde borgmesteren," sagde Mikkel's mor, Maliken Hansen, jeb.

råderne. Det er helt afgørende, at lokalområderne udvikles med kommunale fritids og kulturtilbud og lokal detailhandel. Vi skal sikre levende bydele i Taarbæk, Lundtofte, Sorgenfri, Virum og Brede. Det er ikke tilstrækkeligt afspejlet i strategien.

I udkast til strategi er forslaget til fremtidig udvikling af Dyrehavegaardens jorde forvoldsomt. Vi skal sikre, at DTU kan udvikle sig i det område, der ligger tættest på DTU. Boliger kan også komme på tale tæt ved letbanen. Men langt den største del af Dyrehavegaard skal forblive landbrug, rekreativt område og natur.

KLIK HER !

UGENS TILBUD

KLIK HER

Fødbøddel til 409,-

Kronby 2.199,- 425,-

LIVORNO BORD 2.270,- 414,-

Guide - i dit lokalområde

Borgermøde om fremtidens Lyngby

Kommunen inviterer til borgermøde om den nye kommuneplanstrategi

Lyngby-Taarbæk Kommune holder borgermøde om byudvikling tirsdag 29. maj klokken 17-20 på Lyngby Rådhus. Kommunen sender i denne uge et forslag til en ny klima- og kommuneplanstrategi til høring blandt borgere, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner.

Strategien, der har fået titlen GRØNT LYS beskriver en mulig fremtid for Lyngby-Taarbæk Kommune

"Der kommer en letbane, der giver fordele og udviklingsmuligheder. Disse kvaliteter skal fastholdes, samtidig med at der kan ske udbygning og udvikling. Udviklingen i fremtiden skal være bæredygtig og klimavenlig. Kommunalbestyrelsen finder, der er plads til en vis fortætning og udvikling med tyngdepunkt i Kgs. Lyngby og på DTU. Men balancen er hårdt. Klimaet er et væsentligt fokusområde. Det drejer sig om vores CO2-udledning og klimaforandringer. Alle skal inddrages, hvis målene skal nås. Klimastrategien beskriver mål og indsatsområder, og kommunalbestyrelsen ønsker at drøfte tiltagene med borgerne," lyder det om den nye kommuneplan.

Kommunen vil gerne i dialog med borgerne, der opfordres til at komme med input til borgermødet, hvor politikere fra kommunalbestyrelsen også vil deltage.

Publiseret: 03. maj 2012 11:58

Del på Facebook

Facebook.com/taarbækkommune

Ugens annoncer

Vælg kategori

Vælg en bestemt kategori - eller se alle ugens annoncer

KLIK HER !

Lotto-millionær søges: Har du gle...
 Revolver lå i dø d læges skab på C...
 Døds-letbilen var lastet med 30 t...
 Dyrehavens UNESCO-drom udsæ...
 Kulturansvarlsen
 ■ Så dårligt bliver sankthans-vejret
 ■ Tre borgmestre kæmper for båda

UGENS TILBUD

KLIK HER

LED lysbånd sæt 295,-

Luksus

Guide - i dit lokalområde

VAN LARSEN

Det Sunde Kokken

THE ORIGINAL

Har du lester du ete?

LYNGBY AUTO CENTER ApS

Sammenfatning

GODE ERFARINGER

På baggrund af evalueringsskemaer m.v. vurderes det:

- Målrettede invitationer til forskellige målgrupper, når flest borgere. Grundlaget for et stort antal deltagere øges hermed.
- Layout har betydning. Det skaber genkendelighed blandt borgerne og er professionelt.
- Den uformelle form på debatmødet og selve oplægget vurderes at give mange lyst til at blande sig i debatten.
- En event, med mange forskellige budskaber; vidensby, klima, byens historie, byudvikling, letbane, internationalisering, byvandring, musik, byg din by osv., giver mulighed for at nå forskellige målgrupper. Det kan medvirke til at give deltagerne indblik i andre emner, end det de kommer for og at deltagegruppen udvides til flere forskellige borgergrupper.
- Det er vigtigt til en borgerevent af denne størrelse, hvor målgruppen er så bred, at have sociale aktiviteter ud over de faglige indslag. Det vurderes, at de sociale tiltag er væsentlige trækplastre.

GODE IDÉER TIL EN ANDEN GANG

- Definer målgruppen og planlæg kommunikationen om arrangementet nøje. Herunder også layout.
- Inkluder pressen tidligt i forløbet.
- Benyt eksisterende netværk, som kommunen eller andre har kontakt til f.eks. skoleintra, daginstitutioner, vidensbynetværk, foreningsliv, frivillige organisationer osv.
- Vælg tidspunkt (årstid, ugedag og klokkeslæt) for arrangementet med omhu. Det har stor indflydelse på, hvilke målgrupper, der dukker op til arrangementet.
- Overvej om der er andre større arrangementer lokalt eller nationalt, der kan påvirke deltagerantallet.

Samarbejdspartnere den 29. maj 2012

HAVESELSKABET

Kulturnetværket i Lyngby-Taarbæk

lyngby storcenter

Bygningskultur Foreningen
i Lyngby-Taarbæk

DE ALMENE
BOLIGSELSKABER
I LYNGBY

Tak for et godt og vellykket arrangement!

Se mere på
www.ltk.dk/groentlys

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Notat om idekonkurrence, budget og kommuneplanproces 23.10.2012

IDEKONKURRENCE

I afsnittet Det Gør Vi i GRØNT LYS er det bestemt, at byvisionens hovedgreb skal bearbejdes i en idekonkurrence om den fysiske udmøntning af visionen om Lyngby-Taarbæk som vidensby.

GRØNT LYS har nu været i offentlig debat og der synes at være en accept af visionen. På den baggrund er det næppe nogen god ide at starte forfra med en idekonkurrence. Men hvad så?

Gennemførelsen af byvisionen for Lyngby-Taarbæk Vidensby er den største samlede planlægningsopgave i mands minde. Det er derfor vigtigt, at byvisionen analyseres og bearbejdes professionelt. Det vil styrke tilliden til, at tankerne i visionen reelt kan ske fyldest.

Notatet gennemgår 5 teoretiske muligheder, der kan erstatte idekonkurrencen.

Det anbefales, at idekonkurrencen erstattes af et paralleloppdrag med deltagelse af 3-5 udviklingsteams. Denne form vil sikre en professionel og grundigt bearbejdning af byvisionen. Budgettet er baseret på denne form med deltagelse af 3 udviklingsteams.

A. IDEKONKURRENCE

- Idekonkurrencen er allerede annonceret i Det Gør Vi
- Formen sikrer at flere og nye øjne laver en fysisk bearbejdning af byvisionens hovedgreb
- Skal konkretisere anvendelser, B% og højder
- Skal sætte kvalitetsmål for hvert af områderne
- Formen har en god PR-værdi og promoverer Lyngby-Taarbæk Vidensby i relevante tidsskrifter og fora
- Formen indebærer en risiko for et ukonkret resultat

B. PARALLELOPPDRAG MED 3-5 TEAMS

- Punktet om idekonkurrencen skal ændres i GRØNT LYS
- Formen sikrer, at flere og nye øjne laver en fysisk bearbejdning af byvisionens hovedgreb
- Skal konkretisere anvendelser, B% og højder
- Skal sætte kvalitetsmål for hvert af områderne
- Formen sikrer erfaringsmæssigt et professionelt og grundigt bearbejdet produkt
- Byvisionen skal opdeles i mindre områder, der bearbejdes
- Lyngby-Taarbæk Kommune skal kunne vælge frit mellem og i de forskellige oplæg
- Resultatet skal kommunikeres og italesættes i relevante tidsskrifter og fora

C. ANSÆTTE KONSULENT(ER)

- Byvisionen skal opdeles i mindre områder, der kan bearbejdes af forskellige konsulenter
- Formen sikrer ikke en "bred" vurdering af byvisionens hovedgreb

D. INSOURCE OPGAVE

- I stedet for at ansætte konsulenter, insources opgaven ved ansættelse af 1 eller flere udviklingsmedarbejdere
- Formen sikrer ikke en "bred" vurdering af byvisionens hovedgreb
- Kommunens byvision valideres af en ny kommunal medarbejder
- Eksternt kan det slække tilliden til, at tankerne i visionen reelt kan gennemføres

E. VI GØR DET BARE

- Byvisionen bruges, som den er
- Der laves rammer og byggeforskrifter ud fra det nuværende vidensgrundlag
- Formen er hurtig og resultatfremmende
- Formen indebærer en usikkerhed om resultatet, da der ikke sker ekstern professionel validering af byvisionen
- Eksternt kan det slække tilliden til, at tankerne i visionen reelt kan gennemføres

BUDGET PARALLELOPPDRAG EKSEMPEL B

	2013	2014	2015	2016	SUM PR. ÅR	SUM TOTAL
DETAILLHANDELSSTRATEGI	200.000	200.000	250.000	10.000	200.000	200.000
TRAFIK- OG PARKERINGSSTRATEGI	250.000	300.000	10.000		450.000	450.000
IDEKONKURRENCE/PARALLELOPPDRAG	2.500.000	300.000	10.000		2.950.000	2.950.000
EKS. B	10.000	150.000	10.000		2.960.000	2.960.000
RESEARCH AF BUTTIKSKONCEPTER						
ANALYSE AF ERHVERVSAREALERNES		200.000	250.000		200.000	3.160.000
ANVENDELIGHED		300.000	10.000		500.000	3.460.000
FLERE BOLIGER I OG OMKRING KGS. LYNGBY		300.000	10.000		800.000	3.760.000
KONKRETE BYRUMSPROJEKTER		150.000	10.000		950.000	3.910.000
BÆREDYGTIGHEDSVURDERING		10.000	10.000		960.000	3.920.000
RESEARCH AF BUTTIKSKONCEPTER		100.000			1.060.000	4.020.000
KONKRETE PROJEKTER FOR CYKKLISTER						
PROCES- OG HANDLEPLAN			250.000		250.000	4.270.000
+ ØKONOMISK RAMMEPLAN			10.000		260.000	4.280.000
RESEARCH AF BUTTIKSKONCEPTER				10.000	10.000	4.290.000
RESEARCH AF BUTTIKSKONCEPTER						

ANDRE PROJEKTER – IKKE BUDGETSAT

- INDVIRKNING PÅ SKOLE OG INSTITUTIONER
- ØKONOMISKE KONSEKVENSANALYSER – SKAT OG GRUNDSKYLD
- KOMMUNALE ANLÆGSINVESTERINGER
- ØKONOMISKE GEVINSTER VED AT INVESTERE I BYLIV OG BYKVALITET

UNDERSØGELSER

”IDEKONKURRENCE”

KOMMUNEPLAN

TRAFIK- OG PARKERINGSSTRATEGI

- Parkering ved indfaldsvej
- Letbane
- Klampenborgvejs lukning

MULIGHEDEN FOR AT REDUCERE PARKERINGSNORMEN I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

PLACERING AF FLERE BOLLIGER I OG OMKRING LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

HELHEDSPLAN KONKRETE BYRUMSPROJEKTER I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

KONKRETE PROJEKTER TIL AT FORBEDRE CYKLISTERNES FORHOLD

- Prioriterede cykelstier
- Cykelparkering

Idekonkurrencen foreslås erstattet med et parallelopdrag mellem 3-4 teams, se side 1

- Trykprøve byvisionens hovedgreb
- Konkretisere anvendelsen, B% og højder
- Udpege kvalitetsmål
- Bæredygtighedsvurdering af projekter og byvision
- Bearbejde og konkretisere rammer i samarbejde med borgere, byggefolk og investorer (netværk)

PROCES- OG HANDLEPLAN

- Fremme byvisionens gennemførelse
- Vurdere mulige konsekvenser for den politiske- og organisatoriske struktur (governance-model)
- Udarbejde en økonomisk rammeplan, der via budgetforhandlingerne i 2013 indarbejdes i kommende budgetter

KOMMUNEPLAN 2013

- Indeholder alle kommuneplanemner fra GRØNT LYS
- Lyngby-Taarbæk Vidensby præsenteres med ...
- Vision
- Kvalitetsmål
- Skitse til proces- og handleplan – herunder baggrund for idekonkurrence/parallelopdrag og efterfølgende kommuneplantillæg
- Nye rammer og byggeforskrifter kommer ultimo 2014 i et særskilt tillæg om Lyngby-Taarbæk Vidensby, se nedenfor

- Godkendes som forslag medio 2013

.....

KOMMUNEPLAN 2013

Tillæg om Lyngby-Taarbæk Vidensby

- Tillæg til Kommuneplan 2013, der samler ALT om Lyngby-Taarbæk Vidensby

Indhold ...

- Vision
- Rammer og byggeforskrifter
- Kvalitetsmål
- Proces- og handleplan
- Tillægget udføres som en indbydende tryksag, der kan rundsendes og udleveres til interessenter
- Godkendes som forslag ultimo 2014

Grønt Lys

Vision Viden Vækst

Forslag Strategi

Det blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 23. 4. 2012 at sende Forslag til GRØNT LYS - kommuneplan-, klima- og Agenda 21-strategi 2011 for Lyngby-Taarbæk Kommune i høring.

Udgivet af
Lyngby-Taarbæk Kommune

Redaktion, design og grafisk tilrettelæggelse
Teknisk Forvaltning

Foto
Lyngby-Taarbæk Kommune med mindre andet er angivet

Papir
Profisilk 130 g, omslag: 250 g Profisilk

Oplag
800 stk.

Tryk
Grefta Tryk a/s

Kontakt
Teknisk Service, tlf. 45 97 35 00

Forslag til GRØNT LYS kan downloades på www.kommuneplan.ltk.dk eller via www.ltk.dk. Forslaget kan afhentes på Stadsbiblioteket, på Lyngby Rådhus eller i Administrationsbygningen, Toftebæksvej 12, så længe lager haves.

GRØNT LYS

Strategien GRØNT LYS har rødder i idéen om Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020, som er en fælles strategi udviklet af erhvervslivet, almene boligorganisationer, uddannelsesinstitutionerne og Lyngby-Taarbæk Kommune. Analyser viser, at Lyngby-Taarbæk har mange forudsætninger for at udvikle sig som vidensby. Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 blev godkendt i august 2011.

Lyngby-Taarbæk indgår i samarbejdet om at gennemføre en letbane fra Lundtofte til Ishøj. Letbanen giver store fordele for borgerne og nye muligheder for udvikling i Lyngby-Taarbæk. Men den er dyr at anlægge og vil veje tungt i de kommunale budgetter i årene fremover. Derfor skal de nye muligheder udnyttes bedst muligt, så investeringen giver bonus for borgere, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner, men også for den kommunale økonomi.

Lyngby-Taarbæk er en god kommune at bo, leve og arbejde i. Det skyldes de grønne områder og nærheden til sø og strand. Og det skyldes et velfungerende erhvervs- og handelsliv, gode skoler og uddannelsesinstitutioner med DTU i spidsen. Men mest betydningsfuldt er det, at borgerne i Lyngby-Taarbæk hører til landets mest kreative og

velfungerende. De har valgt at bo i Lyngby-Taarbæk, netop fordi det er en grøn kommune med gode skoler og nærhed til København. Denne kvalitet skal fastholdes, samtidig med der sker en udbygning og udvikling.

Der er også andre kvaliteter at tage vare på. Lyngby-Taarbæk er kendt for sine landskabstræk, Dyrehaven og Mølleådalene, og den unikke beliggenhed mellem Furesøen og Øresund. GRØNT LYS peger på en udvikling i et afgrænset område, så heller ikke disse kvaliteter anfægtes. Tværtimod styrkes sammenhængen mellem de grønne kiler i Kgs. Lyngby. GRØNT LYS inviterer også til en fremtid med en bæredygtig og klimavenlig udvikling.

Lyngby-Taarbæks udvikling skal ses som en del af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed. En udbygning med arbejdspladser og en yderligere fortætning af boliger og erhverv skal ske med respekt for kommunens styrke, nemlig balancen mellem de grønne landskabstræk, de grønne parcelhus- og rækkehusområder, etageboliger og erhvervsområder. Kommunalbestyrelsen finder, at der er plads til en vis fortætning og udvikling med tyngdepunkt i Kgs. Lyngby og DTU. Men balancen er hårfin.

Kommunalbestyrelsen står samlet om den grundlæggende tanke om at udvikle Lyngby-Taarbæk som vidensby. Men blandt partierne er der naturligvis forskellige opfattelser af, hvordan målet bedst nås. Med udgangspunkt i GRØNT LYS ønsker Kommunalbestyrelsen derfor at debattere en fremtid for Lyngby-Taarbæk, hvor viden, vækst og visionære ideer er i fokus. En fremtid med bedre trafikale løsninger og en bæredygtig og klimavenlig udvikling. Men også en debat om balancen mellem flere boliger, mere detailhandel og byliv, flere virksomheder og uddannelsessteder og det gode liv.

Kommunalbestyrelsen ønsker god læsning og debat.

Kommunalbestyrelsen skal i hver valgperiode udarbejde en kommuneplan- og Agenda 21-strategi og efterfølgende revidere kommuneplanen.

INDHOLD OG DEBAT

Det er kommunalbestyrelsens kommuneplan- og Agenda 21-strategi. Den består af 3 dele samt en klimastrategi og bilag.

INDHOLD

Første del indeholder en indledende tekst, der beskriver kommunalbestyrelsens tanker for udviklingen af kommunen. Dette følges op af en "rejse ud i fremtiden" – en Byvision 2030. En visuel og skriftlig beskrivelse af en mulig fremtid.

Anden del består af "Det gør vi". Her fremgår det hvilke indsatsområder, det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal arbejde på i den nærmeste fremtid.

Tredje del beskriver konkrete revisionstemaer. Det er de forskellige dele i kommuneplanen, som kommunalbestyrelsen ønsker at ændre på. Det drejer sig om letbane, stationer, bygningskultur og landskab samt øvrig planlægning. Temaerne giver borgerne mulighed for at forholde sig til kommende ændringer - også lokalt. De konkrete statslige, regionale og lokale sammenhænge fremgår også af denne del.

Klimastrategien er en selvstændig strategi, som kommunalbestyrelsen har valgt at sætte fokus på og inddrage borgere, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner i. Strategien er opdelt i tre emner: CO2-reduktion, klimatilpasning og inddragelse. Agenda 21-strategien er en naturlig del af klimastrategien.

I bilagsmaterialet har kommunalbestyrelsen valgt at præsentere Vidensby 2020 i resumé. Vidensby 2020 danner baggrund for kommuneplanstrategien og indeholder kommunalbestyrelsens vurdering af udviklingen. Det er også her i bilagsmaterialet, at Ringbyen Loop City kort beskrives. Ringbyen Loop City er et foreløbigt delresultat af Ringby-Letbanesamarbejdet. Sidste bilag beskriver revisionsmetoden teknisk set i forhold til kommuneplanen.

DEBAT

GRØNT LYS peger på strategier for en bæredygtig og klimavenlig udvikling. Som i teatret indikerer det grønne lys, at der stadig er ledige pladser. Det er en invitation til alle om at tage del i kommunens udvikling og dermed en videreudvikling af velfærden for alle kommunens borgere. Det grønne lys indikerer også, at Lyngby-Taarbæk er kendt for flotte landskabstræk og nær tilknytning til sø og hav. GRØNT LYS er et skridt på vejen.

GRØNT LYS sendes nu i høring som forslag til en strategi for udviklingen. Kommunalbestyrelsen ønsker især at drøfte nye muligheder for byudvikling, der følger i sporet af en letbane. Skal der bygges tæt og højt i Kgs. Lyngby? Skal der være flere boliger i Kgs. Lyngby til unge, der kan bidrage til liv efter lukketid? Og hvor og hvordan? Byvision 2030 giver ét bud på en fremtid. Er der andre bud?

Kommunalbestyrelsen ønsker derudover også debat om klimastrategien, der er et nyt og nødvendigt initiativ for at imødegå fremtidens klimaudfordringer. Vision og mål for CO₂-reduktion, klimatilpasning og inddragelse beskrives. Er det de rigtige mål og indsatsområder? Hvordan kan det sikres, at byudvikling sker på et bæredygtigt grundlag? Er der nogen, der ønsker at blive yderligere inddraget? Er der erfaringer, som kommunalbestyrelsen kan drage nytte af?

Kommunalbestyrelsen er med GRØNT LYS åben for dialog og debat. Efter debat og endelig vedtagelse af strategien skal kommuneplanen ændres, så strategierne i GRØNT LYS understøttes.

EXECUTIVE SUMMARY

GREEN LIGHT – An urban development and climate strategy for Lyngby-Taarbæk Municipality.

With GREEN LIGHT, the Municipal Council wishes to invite everyone to participate in the development of Lyngby-Taarbæk Municipality, and with that, a further development of the welfare for all citizens of the municipality.

GREEN LIGHT contains a vision for urban development by 2030, along with other subjects such as: The light rail along Motorring 3, transit oriented development, the Loop City project, building culture and landscape, climate- and Agenda 21 strategy, and a summary of the strategy Lyngby-Taarbæk – a City of Knowledge & Urban Creativity 2020.

The Urban Vision 2030 is a journey through Lyngby-Taarbæk in the year 2030. It describes a potential future urban densification of Kgs. Lyngby, along the coming light rail's tracks, by Fortunbyen and all the way up to DTU.

This urban vision is developed on the basis of the intentions of Lyngby-Taarbæk – City of Knowledge and Urban Development 2020, which is a growth strategy that may well result in an increased housing supply and more urban life, more knowledge-based businesses and retail businesses, more places of education, more cultural offerings, and better public transport options.

In the Climate- and Agenda 21 strategy, the vision is as follows: Lyngby-Taarbæk is to be a cohesive, green and sustainable municipality.

Robust, holistic cross-disciplinary planning, dialogue, and cooperation with external climate actors will ensure that both the private sector and the municipality work to reduce carbon-emission, and that climate changes are addressed through prevention and adaptation.

The overall vision and areas of action of Lyngby-Taarbæk - a City of Knowledge & Urban Creativity 2020 are shown in its executive summary, which is available online, here: www.e-pages.dk/vidensbystrategi

All citizens of the municipality, businesses and places of education, and their employees and students are invited to participate in an afternoon of dialogue and debate on Tuesday May 29.

Focus will be on The Urban Vision 2030, climate strategy, and internationalization.

Be a part of the development of Lyngby-Taarbæk!

VIDENSBY 2020 OG RINGBYEN

"Lyngby-Taarbæk - Vidensby 2020" er en strategi for udvikling af hele kommunen. Den bæres af tanken om at sammenbinde uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og handelsbyen Kgs. Lyngby, så ny synergi opstår. Målt på attraktivitet skal Kgs. Lyngby kunne måle sig med andre universitetsbyer, også på attraktive natur-, kultur- og fritidstilbud.

Der er tale om en vækststrategi, der betyder flere boliger og mere byliv, mere erhvervsliv med fokus på videnserhverv og detailhandel, flere uddannelsessteder og bedre kollektiv trafik. Vidensby 2020 er et fremtidsperspektiv, der er udviklet i et samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og Lyngby-Taarbæk Kommune.

Kommunen er også part i udarbejdelsen af et andet fremtidsperspektiv, nemlig visionen for Ringbyen rundt om København. Målet er at udvikle de 10 kommuner rundt om København til et nyt sammenhængende byområde, der kan give udvikling, vækst og ny identitet til de tidligere omegnskommuner. Livsnerven i det nye sammenhængende byområde er en højklasset kollektiv trafikforbindelse i form af en letbane.

Visionen er udviklet af de 10 kommuner langs Ring 3 sammen med Region Hovedstaden, staten og Realdania. Undervejs i processen blev tegnestuen BIG bedt om at give et bud på, hvordan Ringbyen kunne udvikle sig. BIG lod sin besvarelse indgå i et større perspektiv, hvor Ringbyen er en del af en sammenhængende metropol i Øresundsregionen kaldet Loop City.

Med letbanen får Lyngby-Taarbæk nye muligheder, men også nye byrder. Lyngby-Taarbæks bidrag til gennemførelse af letbanen vil veje tungt i de kommende mange års budgetter. Derfor er det vigtigt at uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og kommunen i fællesskab dyrker de nye udviklingsmuligheder, så det bliver muligt at høste de gevinster, som er en følge af letbanens gennemførelse. Strategien "Lyngby-Taarbæk - Vidensby 2020" og byvisionen "Lyngby-Taarbæk Vidensby" er væsentlige bud på, hvordan det kan ske.

LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

Lyngby-Taarbæk Vidensby er den lokale del af byvisionen, Loop City, og er Lyngby-Taarbæks nye vækstområde, hvor de mange delprojekter i Vidensby 2020 primært skal udvikle sig i de kommende mange år. I geografien svarer området til, at der sættes fokus på et bælte fra DTU til Kgs. Lyngby.

(Illustration af Lyngby-Taarbæk Vidensby)

Den kommende letbane er livsnerven i Lyngby-Taarbæk Vidensby. Den binder by og aktiviteter sammen. Den giver mulighed for, at de studerende på campus, naturligt og let kan benytte tilbuddene i Kgs. Lyngby. Og at de mange tilbud og muligheder på campus kan udnyttes af erhvervsliv og borgere på en anden måde end i dag.

Lyngby-Taarbæk Vidensby bliver det internationale centrum, der kobler sig til resten af hovedstaden via s-banen og den kommende letbane. Man kan drømme om, at Ringbyen på længere sigt kobles til hele Øresundsregionen via en forlænget letbane, der kører som en ringbane rundt i Ørestadsregionen. Med direkte forbindelser til lufthavnen, til Malmø og Helsingborg og til universitetet i Lund.

Perspektivet er, at Øresundsregionen udvikles som en metropol i Nordeuropa, hvor Lyngby-Taarbæk spiller rollen som: Vidensbyen.

DRØMMEN OM DEN TÆTTE BY MED LIV EFTER LUKKETID

Strategien "Lyngby-Taarbæk - Vidensby 2020" og byvisionen "Lyngby-Taarbæk Vidensby" medfører en byfortætning med flere boliger og mere byliv, mere erhvervsliv med fokus på videnserhverv og detailhandel, flere uddannelsessteder, flere kulturelle tilbud og bedre transportmuligheder. Den fremtidige byfortætning vil først og fremmest ske i Kgs. Lyngby.

(Illustration af geografisk afgrænsning af Kgs. Lyngby)

Lyngby-Taarbæk skal udvikle sig som et centrum for forskning og innovation af international kaliber. Lyngby-Taarbæk skal udvikle sig til en uddannelsesby med DTU som kraftcenter suppleret af en underskov af andre uddannelsesinstitutioner. Mange af dem er her allerede, mens andre skal tiltrækkes af det internationale uddannelses- og forskningsmiljø. Lyngby-Taarbæk vil også kunne tiltrække attraktive virksomheder, der vil slå sig ned på grund af det internationale uddannelses- og forskningsmiljø.

Drømmen om den tættere og mere livlige by kræver flere boliger. Der skal være boliger til de mange nye studerende, forskere og gæsteprofessorer og til ansatte i de nye virksomheder. Bosætningen skal først og fremmest ske i Lyngby centrum. Det kan ske ved at opbygge nye attraktive boligkvarterer med et varieret udbud af boligformer så som ejer, lejer og andelsboliger i Lyngby-Taarbæk Vidensby. Eller ved at fortætte eksisterende bykvarterer, ikke mindst i og omkring Lyngby centrum.

I Kgs. Lyngby skal det summe af liv, også efter lukketid. Byen skal fortættes med flere boliger og kollegier. Med vidensvirksomheder og ny handel. Måske suppleret med dele af universitetet, der rykker til byen. Alt i alt bringer det flere mennesker til byen og skaber grobund for et mere levende bymiljø.

Der skal arbejdes bevidst for at tiltrække nye butikskoncepter, der kan supplere de nuværende. Og der skal opbygges et mere mangfoldigt byliv efter lukketid - med flere caféer og spisesteder og med flere kultur- og underholdningstilbud.

Byrummene skal også gøres mere indbydende. Det kan ske ved at indrette byens stræder og pladser, så de inviterer til et byliv, hvor mennesker med forskellig baggrund mødes. Byrummene skal i form og indretning pirre øjne og sanser, hvor lys, lyd og vand kan være væsentlige indslag. Og udformningen skal indbyde til sport, leg og bevægelse.

DRØMMEN OM DEN GRØNNE OG BÆREDYGTIGE BY

Strategien "Lyngby-Taarbæk - Vidensby 2020" slår fast, at Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige teknologier.

Det gælder også for Lyngby-Taarbæk Vidensby, som skal fortættes med boliger, handel og virksomheder, især ved stationerne, hvor der bygges både tæt og højt. Det mindsker biltrafikken og CO₂-udledningen.

Den mere tætte og højere by er også et godt udgangspunkt for at bevare Lyngby-Taarbæks særkende - de grønne landskabstræk. Det grønne og det blå bindes sammen i Kgs. Lyngby med en vandfyldt Fæstningskanal. Der skal arbejdes med at aflede regnvandet lokalt - de såkaldte LAR-projekter. Det vil modvirke overfyldte kloakker ved kraftigt regnvejr. Det vil gavne fauna og flora samt være af stor rekreativ værdi. På lang sigt vil det også gavne drikkevandsforsyningen.

De nye huse skal være med grønne tage, der kan absorbere regnvand. Det mindsker risikoen for oversvømmelser ved skybrud og danner samtidig nye grønne elementer i bybilledet.

Også taghaver er et nyt grønt element, både i forbindelse med nybyggeri og renovering. Taghaverne kan bindes sammen til "grønne hævede parker", især henover centre, industri og andre bygninger med store tagflader.

De nye huse skal anvende mindst mulig energi. Både solceller, vindenergi, solpaneler og jordvarme skal tages i anvendelse. Bygningerne orienteres efter verdenshjørnerne, så de energioptimeres. Og der bygges tæt og højt med kompakte bygningskroppe, så bygningernes overflade mod "klimaet" bliver mindst mulig.

Trafikalt skal der sættes mere på kollektiv trafik. Letbanen er allerede så højt på den politiske dagsorden, at Folketinget forventes at godkende en anlægslov senest 2014, og lokalt tales der positivt for at etablere en shuttlebus i Lyngby-Taarbæk.

Også i Kgs. Lyngby skal der ske trafikale ændringer. For at beslutte hvad der er muligt, mangler endnu nogle centrale undersøgelser om trafikken i Lyngby-Taarbæk.

Men drømmen om trafikken er klar: Et Kgs. Lyngby, hvor den centrale del lukkes for biltrafik. Hvor Lyngby Hovedgade er pulsåren i bylivet uden biltrafik. Og hvor Klampenborgvej lukkes for privat biltrafik, dog med adgang for letbanen, busser, taxier og cykler.

Drømmen er også et Kgs. Lyngby, hvor det er nemt at parkere. Hvor kunderne mødes af store parkeringsanlæg ved indfaldsvejene, så den parkeringssøgende trafik ikke cirkulerer i Kgs. Lyngby.

Også cyklismen skal opprioriteres. At cykling er sundt for helbredet er uomtvisteligt, men det er samtidig alfa og omega for at opnå et mere fredeligt bycentrum med mindre biltrafik og mindre udledning af CO₂. Der skal arbejdes med prioriterede cykelruter, og mere cykelparkering med en god placering er et must.

Vidensby 2020 / Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020:

En strategi udviklet mellem erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og kommune

Ringbyen / Ringbyen Loop City:

Et geografisk område fra Ishøj til Lundtofte og videre koblet til hele Øresundsregionen. Dækker også over en byvision for samme geografiske område.

Lyngby-Taarbæk Vidensby:

Et geografisk område gennem kommunen langs den kommende letbane fra Kgs. Lyngby til DTU i Lundtofte. Samtidigt den lokalt afgrænsede del af Ringbyen Loop City

BYVISION 2030

INVITATION TIL EN REJSE I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY ÅR 2030

Det er svært at spå, især om fremtiden. Sådan lyder et bevinget ord. Men for at kunne sætte fælles mål for fremtiden, er det nødvendigt at have en drøm om den. En drøm der næppe kan - endsige skal - opfyldes fuldt og helt. Men en drøm som sætter billeder på en mulig fremtid. Rejsen i Lyngby-Taarbæk Vidensby år 2030 er sådan en drøm. Den er blot ét bud på, hvordan Lyngby-Taarbæk kunne tage sig ud i 2030. Fremtiden kan jo byde på andre idéer.

Rejsen i Lyngby-Taarbæk Vidensby år 2030 er en fiktion, hvor du skal forestille dig, at vi allerede er i år 2030. Vi skal sammen rejse en tur gennem fremtidens Lyngby-Taarbæk Vidensby. Rejsen starter sydfra, ind ad Buddingevej, rundt i Kgs. Lyngby og videre til DTU.

Vil du med på en rejse i år 2030?

LETBANEN - RYGRADEN I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

Lyngby-Taarbæk Vidensby er bundet sammen af letbanen. Den er rygraden i hele Ringbyen omkring København, fra Ishøj i syd til Lundtofte i nord.

I Lyngby-Taarbæk er der 6 stationer - alle markeret af kollegietårne. Undtagelsen er stationen, Lyngby Galleriet. Den har navn efter den nye hvælvede glaskuppel, der binder Lyngby Storcenter og Lyngby Kulturhus sammen hen over Klampenborgvej.

Udover letbanen er Lyngby-Taarbæk Vidensby også bundet sammen af mange gode stier til gående og cyklister. Mellem Kgs. Lyngby og DTU prioriteres trafikken på stierne, så cyklister har forrang for bilister.

KGS. LYNGBY - HJERTET I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

Kgs. Lyngby er handelsbyen for hele Lyngby-Taarbæk og kommunerne omkring. Her er et utal af handelstilbud med storcenter, stormagasin og strøggade.

Kgs. Lyngby er også pulsen med de mange studerende fra ind- og udland. Og Kgs. Lyngby tiltrækker nye internationale virksomheder til uddannelses- og forskningsmiljøet.

Byen er erobret af mennesker. Færdslen i byens centrale del sker til fods, nu hvor man kan færdes uden tanke for biler. Byens rum har fået en gevaldig overhaling med steder til ophold, eftertanke, sport, leg og bevægelse. Livet i gaderne er i højsædet med caféer og torvehandel.

Også byens kulturliv blomstrer. De flere mennesker i byen har skabt grobund for flere spisesteder, gallerier og udstillinger. Og byens gæster mødes af film, musik, bogcaféer og arbejdende værksteder.

Byens gratis trådløse netværk gør det mulig for studerende at arbejde fra caféen eller overhøre en forelæsning fra DTU eller universitetet i Lund. Det sker enten på egen PC eller caféens storskærm. Også byens erhvervsfolk holder videokonferencer med kunder i andre lande.

Om aftenen er der stadig liv i byen. Lyngby Hovedgade er med sine mange restauranter og caféer nerven i bylivet om aftenen. Og i Kulturhuset vises både teater, film og transmissioner fra koncerter i ind- og udland.

LYNGBY TORV

Rådhuset fra 1941 med den krumme facade af grønlandsk marmor er stadig en smuk afslutning af Klampenborgvejs akse gennem centrum. Rådhusudvidelsen mod Jernbaneplassen er det nye velkomstpunkt af høj arkitektonisk kvalitet. Rådhuskomplekset rummer et modtagecenter for byens internationale gæster og tilflyttere, samt konference- og mødefaciliteter, der også kan benyttes af byens virksomheder og uddannelsessteder.

Sideløbende med rådhusudvidelsen er der sket en renovering af det gamle rådhus, så det samlede rådhuskompleks nu er en effektiv og moderne ramme om den kommunale administration. Tæt ved den nye rådhusudvidelse ligger et stort parkeringsanlæg, der tager imod byens kunder syd fra.

På Lyngby Torv er parkeringspladserne fjernet. I weekenderne er der grøntsagsmarked og anden torvehandel. Og på lune sommeraftener vises film, hvor rådhusets krumme facade benyttes som storskærm.

JERNBANEPLADSEN MED BYGGERI OVER BANEN

Jernbaneplassen er krydsfeltet for den kollektive trafik i Lyngby-Taarbæk. Her mødes S-banen og letbanen, og de mange busser til Kgs. Lyngby krydser Jernbaneplassen. Også shuttlebussen med direkte kontakt til de mange uddannelsesinstitutioner og virksomheder har stoppested her.

Cyklisterne har nu meget lettere ved at bruge byen. De prioriterede cykelruter gør det let at komme frem til de nye cykelparkeringshuse på perronerne og på midterrabatten på busholdepladsen.

Selve Jernbaneplassen er rumligt strammet op med det nye rådhus og de nye bygninger ved Likørstræde. Henover S-banen og Omfartsvejen er der bygget nye domiciler til vidensbaserede virksomheder. Dele af de nye huse har direkte adgang fra Jernbaneplassen og fra området mellem banen og Ulrikkenborg Plads. Det skaber en ny sammenhæng i byen, som er grobund for nye aktiviteter i Ulrikkenborg.

BYENS HOVEDSTRØG

Klampenborgvej og Lyngby Hovedgade er byens vigtigste gader, der i de centrale dele er indrettet til ophold. Begge er strøggader, hvor byens liv kan udfolde sig ... med butikker, boder og caféer.

Lyngby Hovedgade er byens gågade med det traditionsrige købstadsmiljø med huse i lille skala. Klampenborgvej er mere præget af det moderne med større bygninger af modernistisk tilsnit. Letbanen kører gennem Klampenborgvej med stoppesteder ved Jernbaneplassen og ved Lyngby Storcenter i "Lyngby Galleriet". Også busser og taxier kan sive gennem Klampenborgvej. Fortovene er blevet bredere og benyttes ligesom midterhellen til boder og udsækning.

NYE BYHUSE MED GLASOVERDÆKNING TIL STORCENTRET

I mange år var det et stort ønske at binde Storcentret tættere sammen med Lyngby Hovedgade. Nu er det sket. Optakten er et nyt solbeskinnet torv ved Det hvide Palæ, der er et af de få fredede huse i Kgs. Lyngby. De nye byhuse bag torvet fremstår med en knækket og skarpskåren arkitektur og har en spinkel glasoverdækning mellem sig.

Bebyggelsen er en moderne fortolkning af såvel købstad som storcenter og er derfor et selvfølgelig bindeled mellem Lyngby Hovedgade og Lyngby Storcenter.

LYNGBY STORCENTER OG OMGIVELSER I FORANDRING

Det er uden for enhver tvivl, at Lyngby Storcenter har stor betydning for handlen i Kgs. Lyngby. Men centerbebyggelse er ikke venlige ved byen. De lukker sig om sig selv og er indadvendte. Derfor er Storcentret inde i en forandringsproces, der gør det mere udadvendt.

Den nye bebyggelse, der binder Storcentret tættere sammen med Lyngby Hovedgade, er et godt eksempel på det. Længst mod Toftebæksvej opføres en serie af boligårne. Nogle er fritstående med større lejligheder. Andre er kollegietårne, der kobler sig direkte på Storcentret og de nye taghaver på Storcentrets tag. Foruden grønne taghaver er der også tennisbaner, udslagsbaner for golfspillere og et legeland for de mindre børn.

Da letbanen kom til byen, blev "Lyngby Galleriet" et ikon for Kgs. Lyngby. Den mægtige glaskuppel danner paraplyen over letbanestationen, Kgs. Lyngby. Galleriet forbinder de nye taghaver, Lyngby Storcenter, Magasin og Lyngby Kulturhus og danner et overdækket rum, der er meget brugbart i det danske klima.

HANDELSTORVET OG JOHANNES FOGS PLADS

Efter opførelse af den nye bebyggelse på Lyngby Hovedgade – tidligere Bagergården – er Handelstorvet nu blevet anlagt efter sin hensigt. Parkeringspladserne på terræn er blevet færre og der er opstået et byrum, hvor byens liv kan udfolde sig med boder, handel og udeservering.

Selve parkeringshuset fremstår grønt som en lodret have, og byrummet er brudt op i små intime rum adskilt af nye huse til kollegier og kontorer.

På samme måde er Johannes Fogs Plads opdelt i mindre pladser, og butikkerne er nu gennemgående med butiksfacader til både Klampenborgvej og Johannes Fogs Plads.

FÆSTNINGSKANALEN OG DET NYE BYOMRÅDE

Københavns Befæstning er en attraktion i verdensklasse. Befæstningen strækker sig fra Hvidovre i syd til Lyngby-Taarbæk i nord. Efter istandsættelse er det én af Europas bedst bevarede hovedstadsbefæstninger, der gennem intensiv formidling er blevet én af Danmarks helt store turist- og kulturattraktioner med en betydelig rekreativ værdi.

I Kgs. Lyngby er Fæstningskanalen det mest tydelige spor efter Københavns Befæstning. Kanalen løber fra Lyngby Sø til Lyngby Hovedgade, hvor den oprindelige bro over Fæstningskanalen nu er gendannet som en ny ankomst til byen. Kanalen fortsætter til Toftebæksvej på den strækning, der tidligere var tørlagt.

Bag Lyngby Storcenter løber Fæstningskanalen nu gennem den fredede Kanalpark. Visse steder er kanalens oprindeligt stramme forløb gjort mere landskabeligt og suppleret med små søer. Herved er der opnået en så tilpas rummelighed, at anlægget kan benyttes som et oversvømmelsesbassin til regnvand, et såkaldt LAR-projekt. Stedet har udviklet sig til et brugbart grønt åndehul og er nu et udendørs samlingssted for byens mange studerende. Byrummets udformning indbyder til såvel idræts-, bevægelses- og kulturaktiviteter.

Den tidligere parkeringsplads på Kanalvej er erstattet af nye bygninger, der på en markant måde afslutter Kgs. Lyngby mod de mere åbne boligområder nord for. Bygningerne er af høj arkitektonisk kvalitet og tilpasset stedets bymæssige kvaliteter.

Bygningerne giver plads til domiciler for virksomheder, der med deres internationale relationer er dynamoer for Lyngby-Taarbæks fortsatte udvikling som vidensby. Desuden har bygningerne givet plads til en ny videregående uddannelse og et internationalt kollegium. Der er også blevet plads til nye butikker, der supplerer detailhandlen i Kgs. Lyngby med nye vareudbud.

NYT LIV TIL FIRSKOVVEJ

For år tilbage fungerede Firskovvejområdet som aflastning til det centrale Kgs. Lyngby for virksomheder, der ikke passede til byens udvikling som handelsby. Denne strategi lykkedes i sin tid. Området blev benyttet af forskellige serviceerhverv, ikke mindst bilforretninger og værksteder. Rent fysisk var der tale om store bygningsenheder uden nogen bymæssig sammenhæng.

Udviklingen som aflastning for det centrale Kgs. Lyngby er i de forløbne år blevet suppleret med større detailhandelsbutikker, der heller ikke har været oplagte at placere i en bymæssig sammenhæng i Kgs. Lyngby. Detailhandlen har derved gennem årene, der er gået, fået tilført butikstyper, der var savnet i udbuddet, uden at ødelægge bykvaliteten i Kgs. Lyngby.

Ofte henligger sådanne "aflastningscentre" øde og tomme i lukketid. På Firskovvej er dette forhindret ved at tilføre området en markant arkitektonisk kvalitet og nye attraktioner.

Firskovvej er blevet udviklet i samarbejde med grundejerne og er nu en bydel i 2 plan, der bringer områdets tagflader i anvendelse til nye formål. I de små tagtårne er der kollegieboliger, kreative virksomheder, øvesteder for lokalteatre og rytmisk musik. Og selve tagfladen er indrettet til forskellige fritidsformål som skater-baner og parkour. Firskovvej fremstår nu med en ungdommelig profil, der understøtter Lyngby-Taarbæks udvikling som vidensby.

NYE BOLIGER I FORTUNBYEN

Tæt ved lokalcentret på Lyngbygårdsvej ligger letbanestationen, Fortunbyen. Også her er stationen markeret med kollegietårne. Stationens placering giver mulighed for på længere sigt at skabe en direkte forbindelse til Jægersborg Station, men denne mulighed er endnu ikke på dagsordenen.

Fra Fortunbyen station er det muligt at komme hurtigt til DTU. Langs den nye stiforbindelse er der opført nye familieboliger, placeret smukt i de grønne områder. Boligerne udlejes både som almene familieboliger og til udenlandsk arbejdskraft, gæsteprofessorer og forskere. Det store grønne parkanlæg i Fortunbyen er mange steder suppleret med små runde køkkenhaver, der giver beboerne mulighed for at få jord under neglene og dyrke egne grøntsager.

De nye boliger har været en saltvandsindsprøjtning til Fortunbyen, som har givet kvarteret en mere varieret sammensætning. Samtidig har de flere boliger og stationen skabt en positiv udvikling for den lokale handel.

DTU - HJERNEN I LYNGBY-TAARBÆK VIDENSBY

Den sirligt anlagte campus på Lundtoftesletten er rammen om DTU, Danmarks Tekniske Universitet. Med mere end 7000 studerende, 4.500 ansatte og et stort antal gæstelærere og professorer, heraf mange udenlandske, er DTU den helt store drivkraft i det internationale liv omkring Lyngby-Taarbæk Vidensby.

DTU er ikke kun motor i studiesammenhæng, men rummer også private forskningsvirksomheder og offentlige forskningsinstitutioner. Med den meget store mængde viden samlet på ét sted er DTU kraftcentret for innovation og kreativitet i Lyngby-Taarbæk.

Mange studie- og forskningsprojekter ender som små virksomheder - de såkaldte spin-off, som afprøver idéer og koncepter i markedet. Ikke alle overlever, men i nogle spin-off virksomheder er idéerne og konceptet så stærkt og levedygtigt, at virksomheden vokser sig stor. I de nye arealer langs Helsingør-motorvejen og letbanen er der netop afsat plads til sådanne spin-off virksomheder.

Bebyggelsen på DTU er præget af højere bygninger ved de 5 studie-kraftcentre. Denne måde at bygge på har ikke anfægtet de smukke grønne rum på campus. Efter letbanen er etableret overvejes det nu at supplere campus med en tættere og højere bebyggelse omkring de to nye stationer.

Tidligere var DTU en isoleret bydel i Lyngby-Taarbæk, men visionen om Lyngby-Taarbæk som Vidensby har knyttet tættere bånd mellem DTU og Lyngby-Taarbæk. I Kgs. Lyngby tilbydes nu kollegier til de studerende og flere boliger til gæstelærere og forskere. Derfor sætter studentlivet sit præg på byen og byens rum, så Kgs. Lyngby nu fremstår som centrum i en universitetsby.

Men byen er også flyttet til DTU. Hver søndag er der loppemarked på Avenuen, ligesom der hver uge i sommermånederne spærres af og holdes motionsrace på rulleskøjter.

DYREHAVEGÅRDS JORDER - BY OG NATUR

Letbanen er nu i år 2030 ført frem ved DTU og slutter ved Lundtofteparken.

Der er bygget i området tættest ved motorvej og i de stationsnære områder. De nye bebyggelser er udbygget med funktioner, der støtter op om Lyngby-Taarbæks udvikling som vidensby: Boliger, kollegier, forskning og videnstunge virksomheder. Som resultat af den positive udvikling og forskningen på DTU er der oprettet mange nye små spin off-virksomheder, der er placeret tættest muligt på DTU.

I samarbejde med brugere og naboer, blev der lavet en samlet plan for Dyrehavegårds jorder. Langt størstedelen af området er blevet bevaret som fælles, grønne arealer med LAR-projekter, altså lokal opsamling af regnvand, der også er gavnlig i rekreativ henseende. Kun tættest ved motorvejen er der blevet sat plads af til ny bebyggelse.

Det nye grønne område er til glæde for alle borgere i Lyngby-Taarbæk. Men især beboerne i de nye boliger og naboerne i Hjortekær nyder godt af de rekreative muligheder. Samtidig er de gode forhold for rytterne bevaret, og der er plads til at spille bold og tennis på de frit tilgængelige baner. De nye vådområder giver mulighed for oplevelser med naturstier og levesteder for insekter, tudser og frøer.

Tættest ved motorvejen er der, som nævnt udviklet et område til de såkaldte spin-off virksomheder og der er også blevet plads til videnstunge virksomheder, der nyder godt af den tætte relation til universitetet. De nye initiativer fungerer samtidig som en støjskærm til gavn for beboerne i området.

LYNGBY IDRÆTSBY - EN INTEGRERET DEL AF VIDENSBY TANKEN

Rigtigt mange børn, unge og voksne benytter de nye faciliteter i Lyngby Idrætsby. Tidligere var faciliteterne præget af mange års intensiv brug og trængte til modernisering.

Det er der nu rettet op på. Dels er der nu et moderne opvisningsstadion, som anvendes til superliga fodbold. Dels er der sket en gennemgribende modernisering og opgradering af svømmehallen og de andre kommunale idrætsfaciliteter.

Med fuldførelsen af visionen om Lyngby Idrætsby er der udviklet et moderne, sammenhængende idrætsområde med faciliteter for alle aldersgrupper, og for både elite- og breddeidrætten.

Lyngby Idrætsby arbejder også aktivt sammen med uddannelsesinstitutioner og virksomheder i Lyngby-Taarbæk. Man benytter både faciliteterne i Lyngby Idrætsby og stiller egne faciliteter til rådighed for fællesskabet.

DET GØR VI

Det foregående afsnit, "Invitation til en rejse i år 2030", er en beskrivelse af en byvision for Lyngby-Taarbæk Vidensby. Byvisionen kommer imidlertid ikke af sig selv, men skal hjælpes på vej. En række forudsætninger skal være opfyldt, og der skal lægges strategier og tages hånd om de væsentligste indsatsområder.

1 OVERORDNEDE FORUDSÆTNINGER

- Vidensby 2020 skal forankres lokalt blandt borgerne i Lyngby-Taarbæk
- Vidensby 2020 skal ligeledes forankres blandt de lokale uddannelsesinstitutioner, lokale kulturinstitutioner og de lokale virksomheder, handel og service
- Videnstunge virksomheder og potentielle investorer skal gøres bekendt med udviklingsmulighederne, der følger af Vidensby 2020

2 BEARBEJDELSE AF BYVISIONEN

- Byvisionens hovedgreb skal bearbejdes i en idékonkurrence om den fysiske udmøntning af visionen om Lyngby-Taarbæk som Vidensby
- Konkurrencen skal indeholde en bæredygtighedsvurdering af de enkelte projekter
- Byvisionen bearbejdes og konkretiseres efterfølgende i samarbejde med eksterne arkitekter, byggesagkyndige og potentielle investorer, samt med borgerne og lokale parter

3 OVERORDNEDE UNDERSØGELSER

- På baggrund af de seneste trafikanalyser udarbejdes en trafikstrategi, der lægges til grund for bearbejdelsen af byvisionen
- Efter bearbejdelsen af byvisionen skal det undersøges, hvilke konsekvenser de nye boliger vil få for skolestrukturen og for forsyningen med børneinstitutioner
- Der skal løbende gennemføres nødvendige økonomiske konsekvensanalyser i relation til grundskyld og skattegrundlag, samt udarbejdes en investeringsplan for de kommunale anlægsinvesteringer
- Der skal gennemføres en analyse af erhvervsarealernes anvendelighed, både af de eksisterende og de nye erhvervsarealer i byvisionen
- Der skal udarbejdes et beslutningsgrundlag af mulighederne for at bygge højere i Kgs. Lyngby
- Der gennemføres en undersøgelse af de økonomiske gevinster ved investeringer i byliv og bykvalitet – offentlige som private
- Der skal foretages en løbende research af butikskoncepter, kreative erhverv, forlystelses- og restaurationslivet med henblik på at tiltrække de mest succesfulde operatører

4 REALISERING

- Når byvisionen er færdigbearbejdet, jf. pkt. 2, skal der udarbejdes en proces- og handleplan, der kan fremme en virkeliggørelse af byvisionen
- Proces- og handleplanen skal indeholde et oplæg til mulige konsekvenser for den politiske og organisatoriske struktur (governance-model)
- Proces- og handleplanen skal indeholde en økonomisk rammeplan, der kan indarbejdes i de kommunale budgetter
- Proces- og handleplanen indarbejdes som bilag i den kommende kommuneplan

5 BYFORTÆTNING

- De gældende udviklingsmuligheder i Kommuneplan 2009 videreføres og suppleres med nye muligheder, som følge af letbanens gennemførelse
- Alle udviklingsmuligheder i de kommende stationsnære områder indgår i bearbejdelse af byvisionen, jf. pkt. 2, idet der lægges særlig vægt på, at fortætningen i placering og anvendelse understøtter realiseringen af letbanen og Lyngby-Taarbæk Vidensby
- På Dyrehavegårds jorder kan de stationsnære arealer tættest ved DTU udvikles til formål, der støtter op om universitetet, herunder spin-off virksomheder og andre virksomheder med relation til universitetet. De øvrige områder af Dyrehavegårds jorder udbygges ikke i planperioden
- Der skal udarbejdes et beslutningsgrundlag om mulighederne for at bygge flere boliger i områderne tæt omkring Kgs. Lyngby

6 BYRUM

- Idékonkurrencens forslag skal udmøntes i en helhedsplan med konkrete byrumsprojekter
- Der skal ske en forskønnelse af byens torve og pladser, enten i forbindelse med bygge- og fortætningsprojekter eller på grundejernes initiativ
- Renoveringen og forskønnelsen af Handelstorvet mellem Magasin, Fog og parkeringshuset sættes i værk

7 TRAFIK

- Der skal udarbejdes et beslutningsgrundlag om lukning af Klampenborgvej for biltrafik, bortset fra busser og taxier
- Beslutning om gågade eller ej afventer letbanens start og lukning af Klampenborgvej
- Der udarbejdes en trafikmodel baseret på spidstimebelastning for Kgs. Lyngby med henblik på løbende at kunne vurdere de trafikale konsekvenser af fortætningsprojekterne
- Der skal udarbejdes et beslutningsgrundlag med konkrete projekter til forbedring af cyklisternes forhold, prioriterede cykelstier og forbedret cykelparkering

8 PARKERING

- Den gældende parkeringsstrategi – færre og større parkeringsanlæg koncentreret ved indfaldsvejene - fastholdes og udmøntes i konkrete projekter
- Der udarbejdes et beslutningsgrundlag for reduktion af parkerings-normerne i Lyngby-Taarbæk Vidensby

9 GRØNT OG BÆREDYGTIGT

- Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige idéer og teknologier: Forstærke det grønne landskab, grønne tage og lokal afledning af regnvand, taghaver og grønne vægge, stationsnærhed, byfortætning og energirigtigt byggeri
- Der skal udarbejdes en bæredygtighedsvurdering for den bearbejdede byvision

LETBANE

I sommeren 2011 indgik transportministeren, Region Hovedstaden og Ring 3-kommunerne en samarbejdsaftale om anlæg af en letbane i Ring 3. Første etape er Lundtofte – Ishøj, en strækning på 28 km.

Anlægsomkostningerne for etappen er skønnet til 3,75 mia. kr., og beløbet fordeles med 40 % til staten, 26 % til region og 34 % til kommunerne. Den samlede tidsplan for projektet er følgende:

- 2012 Udarbejdelse af beslutningsgrundlag
- 2013 – 2014 Principaftale, anlægslov og VVM-undersøgelse
- 2015 Projektering, udbud og kontraktindgåelse
- 2016 – 2018 Anlæg
- 2019 Ibrugtagning

I Lyngby-Taarbæk planlægges følgende letbanestationer: Lyngby Station, Lyngby Storcenter, Fortunbyen, to ved DTU og endestation ved Lundtofte.

Krydsningen af Lyngby Omfartsvej og S-banen kan medføre ekspropriation af butiksareal under broerne, dels af hensyn til trafikafviklingen, dels for at få plads til en letbanestation med direkte adgang til S-togsperronerne. Trafikmodelberegninger viser, at denne letbanestation vil få næstflest passagerer blandt de knap 30 stationer, der ventes etableret på hele strækningen mellem Lundtofte og Ishøj. Det mest benyttede standsningssted ventes at blive ved Glostrup Station.

Mellem viadukten og Engelsborgvej foreslås letbanen placeret i den østlige side af Buddingevej, som må udvides på denne strækning for at få gode forhold for alle trafikantgrupper. Mellem Engelsborgvej og Chr. X's Allé foreslås en løsning, som ikke påvirker beboernes parkeringsmuligheder.

Ved krydsningen af Nybrovej kan det blive nødvendigt at ekspropriere op til 4 ejendomme, hvis de nuværende svingbaner i krydset skal bevares.

Udarbejdelse af beslutningsgrundlag sker løbende i 2012. Der vil i høringsperioden af GRØNT LYS blive arbejdet videre med beslutningsgrundlaget. Den endelige linjeføring og placering af stationer vil få indflydelse på flere dele i GRØNT LYS.

Strategi

Kommunalbestyrelsen ønsker at fortsætte samarbejdet om etablering af letbanens 1. etape fra Lundtofte til Ishøj og 2. etape fra Park Allé i Brøndby til Avedøre Holme.

STATIONER

Fingerplan 2007 fastlægger, at kommunen skal afgrænse de stationsnære områder omkring stationer på S-banen. Kerneområderne skal afgrænses med udgangspunkt i maksimale gangafstande til stationer på 600 m. Øvrige stationsnære områder kan afgrænses med udgangspunkt i cirkelslag med radius på 1200 m omkring stationerne.

Kommuneplan 2009 definerer de nuværende stationsnære områder. Det har hidtil kun været muligt at udpege arealer omkring S-banen, men i Ringby-Letbanesamarbejdet er der enighed om, at det også skal være muligt at bygge tæt og højt omkring letbanestationerne for at øge passagergrundlaget og få flere til at benytte kollektiv transport.

Desuden er det kommunens holdning, at trafikbetjeningen på Nærumbanen er så god, at der også her kan udpeges stationsnære områder ved udvalgte stationer. Det betyder nye udviklingsmuligheder for erhvervsområdet i f.eks. Ravnholm.

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med forarbejderne til Fingerplan 2012 sendt følgende forslag til Miljøministeriet:

- Letbanestationerne bør kunne udløse stationsnære områder i lighed med mulighederne for S-banestationer.
- Stationerne Nørgaardsvej, Lyngby Lokalstation, Fuglevad og Ravnholm bør ligeledes udløse stationsnærhed.
- Det bør vurderes, om store og små stationer bør udløse samme grad af stationsnærhed.

Strategi

I det omfang ovennævnte forslag indarbejdes i Fingerplan 2012, vil de blive lagt til grund for udpegningen af stationsnære områder i Kommuneplan 2013. Udpegningen vil ske efter samme principper som i Kommuneplan 2009.

Byudvikling skal understøtte den kollektive trafikbetjening. Bebyggelse med høj tæthed og mange arbejdspladser placeres inden for de stationsnære områder og fortrinsvis i de stationsnære kerneområder.

BYGNINGSKULTUR OG LANDSKAB

Bygningskultur, landskab og kultur er med til at gøre kommunen til et godt sted at bo, leve og arbejde. Undersøgelser understreger vigtigheden af, at der er kulturværdier i nærområdet, når der skal vælges bolig eller lokaliseres en ny virksomhed.

Dansk bygningskultur og landskab er rigt repræsenteret i Lyngby-Taarbæk. Mølleåen og dens bygninger er udpeget som et ud af 25 nationale industriminder. Jægersborg Dyrehave står på den tentative liste for UNESCOs verdensarvsliste. Der er gravhøje, slotte, kirker, landliggerhuse, landsbymiljøer, synlige spor af stjerneudstyknings af Lyngby landsby og fiskerlejer.

En del bygninger og en stor del af kommunens landskab er fredet. Gravhøje og landskab, skove, søer og åer er beskyttet af beskyttelseslinier og størstedelen af kommunens landskab er udpeget som kulturmiljø. Der er derudover bevaringsværdige bygninger, kystzone m.m., der skal være med til at sikre dansk bygningskultur og landskab.

Lyngby-Taarbæk sætter fokus på bevaringsværdige bygninger, kulturmiljøer, på åben-lav boligområder og på landskabet.

BEVARINGSVÆRDIGE BYGNINGER

I Kulturstyrelsens database FBB er der udpeget bygninger med bevaringsværdierne 1 - 3 af høj bevaringsværdi, 4 - 6 af middel værdi, mens 7 - 9 er af lav bevaringsværdi. I Kommuneplan 2009 er en bygning bevaringsværdig, hvis den har bevaringsværdi 1 - 4.

Kommunalbestyrelsen ønsker at prioritere energirigtig renovering og energioptimering af bygninger højt i bestræbelserne om at nedsætte CO2-udslippet. Kommunalbestyrelsen ønsker, at bygninger med bevaringsværdi 4 omfattes af bygningsreglementets skærpede energikrav i forbindelse med om- og tilbygninger. Det foreslås derfor, at bygninger med bevaringsværdi 4 ikke udpeges som bevaringsværdige per automatik. I stedet bliver det i lokalplanlægningen undersøgt, om visse bygninger med bevaringsværdi 4 skal opgraderes til bevaringsværdi 3.

Kommunalbestyrelsen og Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk har siden sommeren 2010 gennemført et samarbejdsprojekt om revurdering af bevaringsværdige bygninger med bevaringsværdi 4. Der gennemføres en gennemgang af 4'erne med henblik på at vurdere, om visse 4'ere ud fra en arkitektonisk vurdering skal opgraderes til 3'ere og dermed udpeges som bevaringsværdige. Samtidig vurderes det, om visse 4'ere derudover skal udpeges som bevaringsværdige på baggrund af bygningens særlige kulturhistoriske værdi.

Strategi

Følgende politik indarbejdes i kommuneplanen, der gennemføres i lokalplanerne:

- Alle ejendomme med høj bevaringsværdi (1 – 3) udpeges som bevaringsværdige
- Der udpeges sammenhængende bebyggelser (eksempelvis dobbelt eller rækkehuse) med bevaringsværdi 4 i det omfang, de vurderes særligt bevaringsværdige
- Bygninger med bevaringsværdi 4 og med særlig kulturhistorisk værdi udpeges som bevaringsværdige

KULTURMILJØ

I kommunens landskab er store områder udpeget som kulturmiljøer og som områder med kulturhistoriske værdier. Udpegningerne stammer fra Regionplan 2005. Arbejdet med udpegning af kulturmiljøer primært i byområdet er ikke påbegyndt bortset fra områder, der er udpeget i de bevarende lokalplaner. Den fremtidige udpegning vil ske på baggrund af kendt viden i et samarbejde med Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk og andre relevante interessenter. Det skal her afklares, hvilke formål der skal tilgodeses, hvordan kulturmiljøerne skal registreres og hvilken form, der kræves af det leverede materiale.

Strategi

Formidling af kulturarven indgår i det igangværende arbejde med en ny kulturstrategi. Efter dennes vedtagelse i efteråret 2012 og efter afslutning på samarbejdet med Bygningskultur Foreningen om revurdering af bevaringsværdige bygninger med bevaringsværdi 4, igangsættes nyt projekt om udpegning af kulturmiljøer, primært i byområdet.

De udpegede kulturmiljøer indarbejdes i kommuneplanen. Der fastlægges retningslinjer for områderne, hvor dette findes hensigtsmæssigt.

I Lyngby-Taarbæk er 12.000 bygninger opført til og med 1979 registreret i forhold til deres bevaringsværdi. 13 % af bygningerne har fået bevaringsværdierne 1 - 3, mens 26 % har fået bevaringsværdien 4. I alt 39 % af de 12.000 bygninger er udpeget som bevaringsværdige i Kommuneplan 2009. Udpegningen har blandt andet betydning for lokalplanarbejdet, kommunalbestyrelsens overtagelsespligt, særlige hensyn ved ansøgning om nedrivning og ved bygningsreglementets energikrav.

Kulturmiljø beskrives som et geografisk område med en væsentlig fortælling om den samfundsmæssige udvikling. Det vil sige miljøer i byen eller på landet med særlige kulturhistoriske kvaliteter fra oldtiden til nutiden. I kulturmiljøer kan indgå fredede bygninger og fortidsminder, men også naturmæssige og landskabelige værdier.

ÅBEN-LAV BOLIGOMRÅDER

I Kommuneplan 2009 er der for områder med åben-lav boliger tilføjet særlige bestemmelser, når der er bevaringsværdige bygninger og naturfølsomt område. Naturfølsomme områder dækker landskab, der grænser op til ejendomme i åben-lav boligområder, og hvor ejendomme ved ombygning eller nybyggeri vil kunne komme til at skæmme naturoplevelsen, når man færdes i naturen langs den bymæssige bebyggelse.

Kommunalbestyrelsen har siden vedtagelsen af Kommuneplan 2009 fokuseret på bevaringsværdige bygninger, naturfølsomme områder og også § 3-søer ved udarbejdelsen af lokalplaner i boligområder.

§ 3-søer er udpeget i henhold til Naturbeskyttelsesloven. Omfanget og antallet af § 3-søer kan ændres over tid afhængigt af vandstand og størrelsen på søerne. Nogle svinder ind og andre opstår.

De særlige bestemmelser for åben-lav boligområder i Kommuneplan 2009 er:

Bebyggelsesprocenten kan, hvor særlige hensyn gør sig gældende, ud fra en konkret vurdering i de enkelte lokalplaner, nedsættes til en lavere procentsats. Det kan f.eks. være tilfældet for ejendomme med:

- *Bebyggelse med bevaringsværdi 1-3*
- *Bebyggelse med bevaringsværdi 4 og særlig kulturhistorie*
- *Bebyggelse med bevaringsværdi 4 og en ensartet karakter med naboejendomme*
- *Ejendomme med åben-lav bebyggelse, der grænser op til naturfølsomme områder.*

De naturfølsomme områder er siden vedtagelsen af Kommuneplan 2009 blevet undersøgt og vurderet. De mest berørte områder; Langs Jægersborg Dyrehave, Furesøkysten og Furesøkvarteret (§3-søer) er enten lokalplanlagt eller under planlægning. I flere af de naturfølsomme områder ligger stierne så tilpas langt væk fra bebyggelse, at naturoplevelsen vurderes ikke at blive forringet. Naturoplevelsen vurderes i enkelte tilfælde ikke at være til stede i en grad, så der er tale om et egentlig naturfølsomt område.

Kommunalbestyrelsen har fulgt udviklingen og finder, at der på baggrund af erfaringerne ikke længere skal være særlige bestemmelser for naturfølsomme områder og § 3-søer i områder med åben-lav boliger i den kommende kommuneplan. Kommunalbestyrelsen ønsker dermed at forenkle bestemmelserne for åben-lav boligbebyggelse.

Erfaringer siden vedtagelsen af Kommuneplan 2009 viser, at lokalplaner, der omfatter bevaringsværdige bygninger, naturfølsomme områder og § 3-søer udarbejdes under hensyn til bygningsbevaring, naturoplevelser, områdets beboere og deres færden i området. En af de mest grundlæggende øvelser ved udarbejdelse af lokalplaner er at vurdere de konsekvenser, som en lokalplan vil medføre. Heri indgår også en vurdering af, om bebyggelsesprocent, etagehøjder, byggelinjer, fredninger mv. er tilstrækkelige til at sikre ovennævnte formål. Erfaringen viser ligeledes, at bebyggelsesprocenten som sådan ikke står alene som redskab til at sikre bevaringsværdige bygninger. Der anvendes mange andre redskaber til dette formål. Kommunalbestyrelsen ønsker, at de særlige bestemmelser for åben-lav boligområder med bevaringsværdig bebyggelse udgår af kommuneplanen.

Strategi

De særlige bestemmelser om ændret bebyggelsesprocent ved bevaringsværdige bygninger, om naturfølsomme områder og § 3-søer i områder med åben-lav boligbebyggelse udgår.

LANDSKAB

Lyngby-Taarbæk Kommune er begunstiget af et sammenhængende landskabstræk, der strækker sig fra Furesøen i vest, følger Mølleåen frem til Dyrehaven og Øresund i øst. Dette landskab er et betydeligt aktiv for borgerne og har stor betydning for dem, der vælger at slå sig ned i Lyngby-Taarbæk. Uanset hvor man bor, er der kun kort vej til oplevelser i naturen. Derfor skal der værnes om det grønne landskab.

Landskabet er i væsentlig grad præget af det tunneldalsystem, der er blevet skabt under sidste istid. Mest markant er Mølleådalen med Furesø, Lyngby Sø og Bagsværd Sø. Desuden findes moseområder som Lyngby Åmose, Tordals Mose og Kollelev Mose med et interessant plante- og dyreliv. Ved Frederiksdal er friholdt et stort område med åbne arealer og skov. Ligeledes præges kommunen af Ermelundskilen, Dyrehaven med Eremitagesletten og af Øresundskysten, hvor især Springforbi Strandpark har store rekreative og landskabelige værdier.

Store dele af landskabet er underlagt fredninger og beskyttelse iht. Naturbeskyttelsesloven. Endvidere er væsentlige arealer udpeget som Internationale Naturbeskyttelsesområder, de såkaldte Natura 2000-områder.

Kommunalbestyrelsen ønsker at fastholde og udvikle landskabet til gavn for alle - til benyttelse og beskyttelse.

Strategi

Der skal i kommuneplanen ske en udpegning af eventuelle potentielle naturområder og/eller økologiske forbindelser.

Kommunalbestyrelsen vil derudover arbejde med, om følgende områder skal fastholdes eller ændres:

- Biologiske kerneområder, herunder om der skal indføres særlige retningslinjer i forhold til byudvikling, rekreative eller tekniske anlæg
- Lavbundsarealer, herunder ved Tordals Mose
- Særlige retningslinjer vedr. støjdemning (trafikstøj) i forbindelse med friluftsområder
- Landskabelige værdier, herunder evt. udpegning af Borrebakken
- Geologiske værdier, herunder evt. udpegning af Mølleådalen med sidedale

MØLLE - ET NATIONALT INDUSTRIMINDE

Mølleåen fra Furesøen til Øresund er Danmarks ældste industrilandskab og betegnes som "industriens vugge". Området er et enestående, sammenhængende kulturmiljø, der rummer store landskabelige, naturmæssige, arkitektoniske og kulturhistoriske værdier. Både Mølleåen, mølledammene, møllerne, fabriks- og produktionsbygningerne, arbejderboligerne m.v. repræsenterer væsentlige elementer i fortællingen om landets teknologiske, økonomiske og sociale udvikling samt samfundets tætte tilknytning til naturgrundlaget.

Bygningerne i området er generelt meget velbevarede. Enkelte industribygninger anvendes stadig til produktion, mens andre er indrettet til boliger eller virksomheder. Selvom miljøet i et vist omfang er beskyttet af bygningsfredning eller bygningsbevaring, er dele af industrilandskabet sårbart over for nedrivning eller manglende vedligeholdelse af bygninger samt utilpassede til- og ombygninger.

Strategi

Kommunalbestyrelsen ønsker dels at sikre det tilbageværende overordnede industrilandskab i Mølleådalen, dels at udbrede kendskabet til områdets kulturhistoriske værdier. Det skal bl.a. ske via formidling af bevaringsværdierne i området, revision af kommuneplanens rammer for de berørte områder og via vurdering af i hvilket omfang, der bør udarbejdes bevarende lokalplaner for dele af Mølleådalen.

JÆGERSBORG DYREHAVE - UNESCO'S VERDENSARV

Nordsjællands parforcejagtlandskab er et unikt europæisk kulturlandskab.. Sporene efter forandringerne i adgangen til naturen og dens ressourcer i en af de tættest befolkede egne i Europa er på enestående vis bevaret i disse skove. Det, der begyndte som natur, blev et kongeligt jagtlandskab og endte som et for alle tilgængeligt kulturlandskab med store naturværdier. Derfor arbejder Lyngby-Taarbæk Kommune sammen med de øvrige berørte kommuner, Naturstyrelsen, Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme og Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum for at få optaget de vigtigste og bedst bevarede dele af landskabet på UNESCOs liste over Verdensarv.

Nordsjællands parforcejagtlandskab omfatter Jægersborg Dyrehave, som blev udlagt til parforcejagt i 2. halvdel af 1600-tallet. Her byggede kongen et Hubertushus til sine jagtfrokoster, og det blev i 1736 erstattet af Eremitagen, et lille jagtslot, som den dag i dag benyttes til sit oprindelige formål under kongejafter i Dyrehaven.

Dyrehaven er et imponerende anlæg, der med sin centrale placering i hovedstadsområdet er et vigtigt område for regionens fritidsliv. Terrænet veksler mellem et stærkt kuperet bakkelandskab og de fladsletter med langstrakte, flade bakkedrag og mindre søer og vådområder. Beplantningen er varieret med både tæt og åben skovbeplantning, rumskabende skovbryn og karakterfulde solitære træer. Hovedstierne - oprindeligt skabt til parforcejagt - skærer sig som lange, rette sigtelinjer gennem landskabet.

Der findes en aftale mellem Naturstyrelsen og Lyngby-Taarbæk Kommune om, at man fra Eremitageslottet ikke må kunne se bebyggelse hen over skovbrynet. Aftalen giver anledning til, at der ved planlægning af byggeri vest for Jægersborg Dyrehave tages særligt hensyn til denne udsigt.

Strategi

Kommunalbestyrelsen støtter fuldt op om projektet.

Det Nordsjællandske parforcejagtlandskab er i dag på UNESCO's tentative liste, og Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder for en optagelse på UNESCO's liste over Verdensarv.

Den øvrige planlægning er beskrevet overordnet i det følgende. Beskrivelsen giver et overblik over de planer og ændrede strukturer, der kan få indflydelse på den videre planlægning i Lyngby-Taarbæk.

ØVRIG PLANLÆGNING

LANDSPLANREDEGØRELSE

Landsplanredegørelse 2010 præsenterer regeringens forventninger til kommunernes planlægning i relation til bl.a. følgende emner:

- Klima og energi
- Natur og vand
- Landskabet
- Kyster
- Byer
- Infrastruktur

Redegørelsen er en politisk udmelding fra regeringen om den fysiske og funktionelle udvikling i landet. Den angiver, hvad staten selv vil gøre, og opfordrer regionsråd og kommunalbestyrelser til at handle i overensstemmelse med det. Redegørelsen stiller forskellige forventninger til kommunerne i henholdsvis landdistrikterne, Østjylland, de mellemstore byregioner samt hovedstaden og Sjælland.

FINGERPLAN 2012

Miljøministeriet er gået i gang med at revidere Fingerplan 2007, der udgør den overordnede ramme for hovedstadskommunernes planlægning. Miljøministeren har udsendt et debatoplæg, hvor ministeren peger på følgende temaer, der i særlig grad bør indgå i den kommende revision af fingerplanen:

- Klimatilpasning og kvalitet i de grønne kiler
- Byomdannelse og ny byudvikling
- Erhvervsudvikling og lokalisering

I juni 2011 har kommunalbestyrelsen sendt høringsvar til Miljøministeriet vedrørende bl.a. klimatilpasning, trafikstøj, stationsnærhedsprincippet og Lyngby Idrætsby. Et forslag til Fingerplan 2012 ventes sendt i høring ultimo 2012, og forventes endeligt vedtaget i 2013.

REGIONAL UDVIKLINGSPLAN

Regionsrådene skal udarbejde regionale udviklingsplaner, der opstiller strategiske visioner for regionernes udvikling. Planerne skal ses som et fælles projekt mellem region, kommuner, erhvervsliv m.fl. Region Hovedstaden har i et samarbejde med KKR udarbejdet en ny regional udviklingsplan for hovedstadsregionen. Hovedtemaerne er:

- Infrastruktur
- Erhvervsudvikling og internationalisering
- Bæredygtighed og klima
- Uddannelse og beskæftigelse

Et forslag til ny regional udviklingsplan er sendt i høring med henblik på endelig vedtagelse i 2012.

ERHVERVSUDVIKLING

Vækstforum Hovedstaden har udsendt "Hovedstaden Nordeuropas grønne innovative vækstmotor", som er en erhvervsudviklingsstrategi for hovedstadsregionen 2011 - 2013.

Strategien bygger på OECD's vurderinger af udviklingen og indeholder følgende indsatsområder:

- Ny velfærds- og sundhedsteknologi som en god forretning
- En attraktiv metropol med gode forbindelser
- Innovation og forskning - vidensregionens base
- Talent og kompetencer i verdensklasse
- Erhvervsklynger - stærke niches i global konkurrence
- Vækstiværksættere med international tilgang

Under hvert enkelt indsatsområde er der sat mål for indsatsen. Vækstforum vil løbende vurdere udviklingen i forhold til målene med henblik på eventuel justering af indsatsen.

DETAILHANDEL

Borgernes muligheder for at købe ind er et væsentligt tema i planlægningen. Kommunens centerstruktur er opdelt i det regionale center, Kgs. Lyngby. De store lokalcentre, Virum, Sorgenfri og Lyngbygårdsvej. Og endelig de 10 lokalcentre, Engelsborgvej, Stengårds Allé, Parcelvej, Kongedybet, Lundtofteparken, Brede Torv, Kulsviervej, Ørholm, Eremitageparken, og Bjælkevangen.

Byvisionen beskriver mulighederne for at forbedre indkøbsmulighederne i Kgs. Lyngby. I Virum og Sorgenfri skal der gennemføres en helhedsplanlægning, der ikke bare fremtidssikrer centret med et velassorteret udbud af butikker, der skal også skabes gode adgangsforhold til centrene. Og det skal blive nemmere at parkere. Først og fremmest skal planlægningen sikre attraktive torvemiljøer, der giver mulighed for et nyt byliv.

Lokalcentre er jævnt fordelt i bydelene og giver borgerne mulighed for at købe dagligvarer i nærområdet. Nogle af lokalcentre er yderst velfungerende og tilbyder kunderne et fuldt dagligvaresortiment. I andre lokalcentre er der behov for at fremtidssikre dagligvarehandlen. Kommunalbestyrelsen vurderer løbende, hvordan den lokale dagligvarehandel sikres bedst muligt, og om der er behov for at placere nye dagligvarebutikker i nærområderne.

Som indledning til denne proces har kommunalbestyrelsen besluttet at udarbejde en selvstændig strategi for detailhandlen i Lyngby-Taarbæk. Den nye strategi forventes at komme til at indeholde overvejelser omkring:

- Fastlæggelse af den overordnede strategi for udviklingen af detailhandlen
- Eventuel udvidelse af detailhandelscentret Kgs. Lyngby med Firskovvejområdet
- Beslutning om at planlægge op til 3 nye udvalgsvarebutikker på mere end 2.000 m² i Kgs. Lyngby
- Vurdering af centerstrukturen – lokalcentre, antal og afgrænsning
- Eventuel udpegning af områder til salg af pladskrævende varegrupper
- Vurdering af det maksimale detailhandelsareal i de enkelte centre
- Vurdering af de maksimale butiksstørrelser i de enkelte centre.

REGIONAL KLIMASTRATEGI

Region Hovedstaden og KKR (Kommunekontaktrådet) har i tæt samspil med de 29 kommuner i regionen udarbejdet et forslag til en fælles klimastrategi for hovedstadsregionen.

Den første fælles klimastrategi for hovedstadsregionen er kommunernes og regionens bidrag til at realisere den nye regerings mål om at fremme klimatilpasningsindsatsen, at CO₂-udledningen er reduceret med 40 procent i 2020 i forhold til 1990-niveauet og at el- og varmforsyningen er dækket af vedvarende energi i 2035.

Klimastrategien udpeger regionens væsentligste klimaudfordringer og inspirerer til løsninger og konkret handling på tværs af kommuner, region samt andre relevante parter.

Den overordnede vision er, at "I 2025 er hovedstadsregionen den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark, baseret på stærke regionale og tværkommunale samarbejder, hvor innovative offentlig-private partnerskaber bidrager til grøn vækst i international topklasse."

Klimastrategien indeholder 5 spor inden for strategiens to overordnede udfordringer – tilpasning til klimaforandringer og reduktion af CO₂. De fem spor:

- En klimaberedt region
- Klimavenlig transport
- Omstilling af energisystemet

- Energieffektive bygninger
- Klimavenligt forbrug og indkøb

Klimastrategien rummer også en række anbefalinger og forslag, som kan danne udgangspunkt for fremtidig dialog og samarbejde med staten om de fælles klimaudfordringer.

Forslaget til klimastrategien har været i høring. I den forbindelse bakkede Lyngby-Taarbæk Kommune positivt op om strategiforslaget og gav i et høringssvar udtryk for, at vi i videst muligt omfang vil støtte positivt op om dette. Strategien er vedtaget.

SAMARBEJDER PÅ TVÆRS

Kommunalreformen lægger op til samarbejder på tværs af kommunegrænserne m.m. Kommunekontaktrådet i Region Hovedstaden, der er etableret af Kommunernes Landsforening, er et eksempel på et sådant samarbejde. Rådet drøfter, koordinerer og fastsætter fælles linjer for kommunernes regionalpolitiske indsats. Rådet består af borgmestrene i regionen og et antal kommunalbestyrelsesmedlemmer, så sammensætningen afspejler stemmeforeningen ved kommunevalget.

Ringby-Letbanesamarbejdet er et andet eksempel på et sådant samarbejde. Det består af Transportministeriet, Naturstyrelsen, Region Hovedstaden og kommunernes langs Ring 3, som samarbejder om en ambitiøs og langsigtet vision for byudviklingen langs Ring 3 med den kommende letbane som trafikal rygrad.

VAND- OG NATURPLANER

I december 2011 blev de endelige statslige vand- og naturplaner offentliggjort. Vandplanerne er en samlet plan for et forbedret dansk vandmiljø. Vandplanerne skal sikre renere vand i Danmarks søer, fjorde og åer. Naturplanerne er en samlet plan for, hvordan vi sikrer naturværdierne i de udpegede Natura 2000-områder. Begge planer er udarbejdet i overensstemmelse med Miljømålsloven.

Vand- og naturplanerne sætter rammerne for planer, der berører vand- og Natura 2000-områderne. I vandplanerne er der opstillet mål for miljøtilstanden i søer, vandløb, kystvande og grundvand. Naturplanernes mål vedrører alene udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne.

Kommunerne skal udarbejde handleplaner til opfyldelse af dele af vand- og naturplanernes mål. Handleplanerne skal være godkendt senest 1 år efter, at vand- og naturplanerne er offentliggjort. Herefter skal kommunerne inden 2015 sætte handling bag planerne. Fra og med 2015 vil der være vedtaget nye vand- og naturplaner.

KOMMUNEPLANLÆGNING OG LOKALPLANLÆGNING

I relation til kommuneplanarbejdet har kommunalbestyrelsen den 30.8.2010 vedtaget "Støjhandlingsplan for vejtrafik 2010". Støjhandlingsplanen er baseret på en kortlægning af støjbelastede boliger og personer fra vejtrafikken. Planen gengiver resultatet af støjkortlægningen samt allerede gennemført støjbekæmpelse. Desuden indeholder planen forslag til støjdæmpende foranstaltninger frem til 2013, hvor der skal udarbejdes en ny støjhandlingsplan.

Af skemaerne fremgår hvilke kommuneplantillæg og lokalplaner, der er vedtaget siden den 1.2.2010, hvor Kommuneplan 2009 blev vedtaget.

KLIMA

Lyngby-Taarbæks Klimastrategi er bygget op omkring en vision, en række målsætninger og udpegning af mere konkrete indsatsområder, som efterfølgende vil blive konkretiseret og prioriteret i relevante sektorplaner, som spildevandsplan, klimatilpasningsplan og varmforsyningsplan, samt i en klimahandlingsplan, der forventes vedtaget primo 2013. Strategien forholder sig til de overordnede Agenda 21-krav, og orienterer sig mod såvel CO2-reduktioner som klimatilpasning i forhold til at tilpasse udviklingen til de forventede klimaforandringer.

Siden 2007 har hovedparten af de lokale Agenda 21-aktiviteter været koncentreret omkring klimaproblematikken - bl.a. i form af aktiviteter og events, der har været med til at reducere CO2-udslippet fra den kommunale drift og fra private og virksomheder. Agenda 21-strategien præsenteres sidst i denne strategi.

Klimaproblematikken har to ben. Klimaforandringerne skyldes bl.a. udledning af CO2. For at reducere risikoen for klimaforandringer er det nødvendigt at nedbringe udslippene af CO2 – klimaproblematikkens ene ben!

Klimaproblematikkens andet ben er klimatilpasningen. Opgaven med at tilpasse udviklingen til klimaforandringerne er som i de fleste andre kommuner i en opstartsfasen. Håndtering af regnvand og havvandsstigninger er den største udfordring, som kommunen allerede har taget fat på. Men området kræver også på længere sigt stor bevågenhed, hvis kommunen skal tilpasse sig de forventede fremtidige klimaforandringer.

Kommunes muligheder for at håndtere de klimaudfordringer vi står over for, kræver involvering og handling fra eksterne aktører – borgere, boligselskaber, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Derfor er et særligt strategisk indsatsområde i en vellykket klimastrategi, at sikre, at eksterne aktører involveres, samt at der samarbejdes om løsningen på klimaproblematikken på tværs af kommunegrænserne, så de klimarelaterede problemerne ikke blot eksporteres fra en kommune til en anden.

Klimastrategien, hviler derfor på tre ben, der er vigtige at have med, når de fremtidige klimaudfordringer skal håndteres. De tre ben beskrives enkeltvis i det følgende.

Klimavision

*Lyngby-Taarbæk vil være en sammenhængende, grøn og bæredygtig kommune.
Robust helhedsorienteret planlægning, dialog og samarbejde på tværs med eksterne klimaaktører skal sikre, at der privat og kommunalt arbejdes for at reducere CO2-udslippet og at der tages højde for klimaforandringer gennem forebyggelse og tilpasning.*

Lyngby-Taarbæk vil

- Reducere CO2-udslippet fra LTK som geografisk område med 20 % i 2020, i forhold til CO2-udslippet i 2008.
- Reducere CO2-udslippet fra den kommunale drift med 2 % om året frem til 2025

CO2- REDUKTION

Lyngby-Taarbæk Kommune har siden 70'erne arbejdet på at nedbringe energiforbruget og dermed også CO2-udslippet fra de kommunale bygninger, ligesom vi siden 2007 har sat fokus på klimaproblematikken i forbindelse med forskellige interne og borgerrettede klimaaktiviteter. CO2-udslippet fra den kommunale drift udgør kun ca. 3-4 % af det samlede CO2-udslip i kommunen (incl. andel af trafik). Alligevel er kommunens indsats vigtig som et godt eksempel på, at vi løfter vores del af opgaven, og fordi kommunen med denne strategi påtager sig en central rolle, som formidler af viden og erfaring.

Et konsekvent og vedvarende fokus på energistyring og energirenovering af de kommunale bygninger siden 1979 har resulteret i en samlet besparelse på ca. 800 mio. kr i forhold til opvarmningsforbruget.

En kortlægning af CO₂-udslippet i 2008 fra Lyngby-Taarbæk som geografisk område viser, at der samlet blev udledt 426.646 ton CO₂ – svarende til 8,3 ton CO₂ pr. indbygger.

De tre altovervejende kilder til CO₂-udledning i Lyngby-Taarbæk er el (40 %), transport (34 %) og individuel opvarmning og procesvarme (18 %).

På baggrund af CO₂-kortlægningen fra 2008 kan der konstateres et samlet tilgængeligt besparelspotentiale på 71.000 ton CO₂ inden for el og varme samt et ikke-kvantificerbart potentiale inden for trafik.

Målene for reduktion af CO₂-udslippet er udarbejdet som en afvejning mellem ønsket om at skære kraftigt i udledningen og at lave målsætninger, der er opnåelige. Det betyder konkret, at målene tager afsæt i vurderinger af reduktionspotentialet, forventningen om udvikling af nye løsninger til reduktion af CO₂, forventninger til renere energikilder, kommunens nuværende indsats på området samt de nationale målsætninger.

Reduktionsmålene for Lyngby-Taarbæk Kommune er tænkt som absolutte mål, og er som udgangspunkt uafhængige af vækst i befolkning og erhverv. Reduktionsmålene og ambitionen i Vidensbystrategien om at udvikle attraktive erhvervsarealer og fortætte byen langs de kommende letbanestationer, med flere borgere og virksomheder til følge, er således ikke tænkt som modsætninger, men som udfordringer, der skal udvikles sammenhængende løsninger på. Stor vækst på disse områder, kan dog betyde, at målene kun kan opfyldes relativt.

Indsatsområder

Med udgangspunkt i CO₂-kortlægningen fokuserer Lyngby-Taarbæk på følgende indsatsområder, når CO₂-udslippet skal reduceres:

Transport

- Forbedret og mere sammenhængende kollektiv trafik
- Etablering af letbane
- Infrastruktur for elbiler
- Forbedring af cykelforhold
- Udnyttelse af stationsnærhedsprincippet, - med mulighed for byudvikling med høj bebyggelsesprocent
- Indkøb af miljøvenlige biler, internt i kommunen

Opvarmning og elforbrug

- Ny varmforsyningsplan, med fokus på bl.a. affaldsbaseret fjernvarme og vedvarende energi
- Energikrav til bygninger (nye, eksisterende og egne)
- Fokus på energirenovering, opfølgning på termografering mm.
- Vedvarende energi
- Energisparekampagner, internt og eksternt
- Fortsat intern energistyring
- Grønne indkøb, herunder skærpede krav til kommunens leverandører på energi- og miljøområdet

Indsatsområderne vil blive konkretiseret og prioriteret i relevante sektorplaner, samt i en klimahandlingsplan.

Udfordringer

Fysisk planlægning

Den fysiske planlægning er et væsentligt redskab at benytte, for at nye bygninger og bydele bliver miljømæssigt bæredygtige. På tilsvarende vis kan den øvrige kommunale planlægning påvirke fremtidens energiforsyning til eksisterende boliger, med mulighed for at fremme brug af vedvarende energi. Udfordringen bliver at sikre klimahensyn i al planlægning i balance med udvikling og økonomi.

Der lægges generelt op til, at byen skal fortættes, samt at der kan ske vækst i de stationsnære områder langs den planlagte letbane. Væksten i de nye stationsnære byområder langs letbanen betyder dog, at den samlede CO₂-udledning i Lyngby-Taarbæk Kommune ikke nødvendigvis vil falde, da væksten vurderes at generere mere trafik i de nye byudviklingsområder. En udfordring der bør tages højde for, hvis der i kommuneplanstrategien tages beslutning om fortætning af byen.

Hvis vi skal fastholde billedet af Lyngby-Taarbæk som en grøn kommune, er det derfor afgørende, at fortætningen sker på et grønt og bæredygtigt grundlag. Det vil sige, at der skal udvikles lavenergibyggeri samtidig med, at der fortsat investeres i energi- og miljøvenlige tiltag i områdets eksisterende bygninger.

De kommunale virkemidler

Udfordringen på transportområdet er dobbelt, idet CO₂-udslippet skal reduceres og stigningen i bilkørslen skal modvirkes. Kommunens muligheder for at styre trafikudviklingen er relativt begrænset, idet trafikken er betinget af en lang række forhold, der i bedste fald kun er delvist styrbare for kommunen. Kommunen kan dog sammen med andre kommuner og regionen søge at påvirke regeringen og de overordnede myndigheder til forbedret offentlig transport og en statslig plan for, hvordan biltrafikken og CO₂-udslippet herfra reduceres. Herunder mulighed for indførelse af trængselsafgifter lokalt.

Kommunen kan heller ikke direkte regulere det private el- og varmeforbrug, men er henvist til at søge at påvirke borgere og virksomheder til at reducere forbruget. De forskellige roller, som kommunen har mulighed for at bringe i spil for at reducere CO₂-udslippet, kan dog tages mere aktivt i brug – f.eks. som myndighed, planlægger, serviceudbyder, indkøber, bygherre, vejleder og inspirator.

F.eks. lægges der i Vidensby 2020 op til, at der skal udvikles et rådgivningstilbud, hvor aktørerne kan få foretaget en energiteknisk gennemgang og modtage forslag og anbefalinger til energioptimeringer. Rådgivningstilbuddet kan udvikles i et samarbejde mellem forsyningsselskaberne og områdets øvrige nøgleaktører med udgangspunkt i det etablerede vidensbynetværk VBN "Klima og grøn teknologi" for at sikre bred forankring.

Et andet eksempel på, hvordan kommunen kan vejlede og inspirere, er den termografiske overflyvning af samtlige bygninger i kommunen, som blev gennemført i 2010. Resultatet er frit tilgængeligt på kommunens hjemmeside, og har bl.a. til formål at give borgere og virksomheder en indikation af, hvor stort et evt. varmetab fra de pågældende bygninger er. Viden der bl.a. skal inspirere til energirenovering af bygninger, hvor det er relevant. Et indsatsområde kunne være at markedsføre termograferingsresultaterne mere målrettet til virksomhederne i kommunen.

KLIMATILPASNING

Fremtidens klima bliver varmere og mere ekstremt. Ifølge Klima- og Energiministeriet er temperaturen i Danmark steget med halvanden grad siden 1873. I samme periode er nedbøren steget med 15 %. Vindforhold og vandstande har også ændret sig.

Danmark får ifølge DMI et varmere og vådere vejr med flere ekstremer i fremtiden. De vigtigste forventede ændringer er:

- Mere regn. Der kommer mere regn om vinteren og mindre om sommeren. Om sommeren vil der være både tørkeperioder og kraftigere regnskyl
- Mildere vintre. Vintrene vil blive mildere og fugtigere
- Varmere somre. Somrene bliver varmere, og der kan komme flere og længere hedeølger
- Højere vandstand. Der forventes en generel vandstandsstigning i havene omkring Danmark
- Mere vind. Der kan forventes flere kraftige storme
- Større skydække. Der vil generelt være et svagt stigende skydække, som vil være størst om vinteren

Ifølge FN's klimapanel (IPCC) skyldes hovedparten af ændringerne menneskelige aktiviteter. Især udslip af CO₂ fra afbrænding af kul, olie og gas, udslip af andre drivhusgasser og fældning af skove. Hvor meget klimaet vil ændre sig i fremtiden, er svært at forudsige, men FN's klimapanel har udarbejdet en række scenarier, som denne klimastrategi læner sig op af.

Klimaændringer forventes at påvirke Lyngby-Taarbæk på mange områder. Der har allerede været en forsmag på, hvad der kan forventes fremover, bl.a. regnhændelserne i 2007 og 2010.

Det vurderes, at der allerede nu bør udarbejdes beredskabsplaner for særligt sårbare områder i kommunen med kendte klimaproblemer. Beredskabsplanerne skal kunne fungere, indtil områderne på forskellig vis er blevet klimatilpasset. Dette er en proces, der vil skulle foregå over mange år, og som skal sikre en langsigtet tilpasning til de kommende klimaforandringer.

Indsatsområder

På baggrund af risikovurderinger og sårbarhedsanalyser af situationen lokalt i Lyngby-Taarbæk vil kommunen, som det væsentligste i forbindelse med klimatilpasningen i forhold til regnvandshåndtering, recipienter (søer, vandløb og kysten), grundvand, natur og parker fokusere på nedenstående indsatsområder:

- Beredskabsplaner for udvalgte sårbare områder
- Øget satsning på Lokal Afledning af Regnvand (LAR-løsninger), f.eks. "Blå byrum", grønne tage m.m.
- Forsinkelsesbassiner for at minimere overløb til recipienter
- Tilstands- og risikovurdering af Mølleåens sluser
- Grundvandsbeskyttelse i områder med særlige drikkevandsinteresser
- Byggerier - så det ikke får u hensigtsmæssige konsekvenser for borgerne, at grundvandsniveauet og temperaturen stiger
- Invasive arter, der truer den biologiske mangfoldighed på grund af temperaturstigning eller vådere klima

Indsatsområderne vil blive konkretiseret og prioriteret i relevante sektorplaner, samt i en klimahandlingsplan.

Udfordringer

Den største udfordring med hensyn til håndtering af regnvand er det økonomiske aspekt. Derfor er udfordringen at få størst effekt for færrest penge. Samtidig er der tale om grænseoverskridende problemstillinger, som kræver tæt samarbejde og koordination med nabokommunerne. Jo før der sættes ind og prioriteres og jo bredere de forskellige tiltag indarbejdes i forskellige planer, desto bedre vil kommunen være rustet til de kommende udfordringer. Ved således at være på forkant vil kommunen på den lange bane kunne spare mange penge frem for senere - med store udgifter til følge - at skulle udbedre skaderne forårsaget af klimaforandringerne.

Lyngby-Taarbæk vil

- *Undersøge og fastlægge behovet for tilpasning til fremtidige klimaændringer og handle på baggrund af resultatet*

- *Indarbejde klimatilpasning rettidigt i relevante sektorplaner, så sagsbehandling og nye projekter er fremtidssikrede*
- *Arbejde for at den grønne kommune også bliver blå ved at anvende regn- og overfladevand som et synligt og rekreativt element i byrummet*
- *Arbejde for at lokale aktører med viden på dette område spiller sammen med kommunen om at skabe innovative løsninger*

INDDRAGELSE

Dialog og samarbejde med borgere, erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og andre aktører er helt afgørende for, at CO₂-reduktionsmålene i klimastrategien kan nås. Ca. 95 % af CO₂-udledningen inden for kommunegrænsen kommer nemlig fra andre end kommunen som virksomhed, så her er kommunens mulighed for påvirkning kun indirekte og afhængig af samspil og dialog med eksterne aktører.

Klimatilpasning er grænseoverskridende problemstillinger, som kræver tæt samarbejde og koordination med nabokommunerne for ikke at eksportere problemer fra den ene kommune videre til den anden. Derfor er der behov for at skabe stærke netværk og nye partnerskaber samt at samarbejde på tværs af kommunegrænser. At følge strategiarbejdet i KKR (KL's Kommunekontaktråd) og Region Hovedstaden tæt er også en forudsætning for succes på dette område.

Lyngby-Taarbæk deltager allerede i forskellige samarbejder om klimaproblematikken, bl.a.:

- "Klikovand", som er et tværkommunalt projekt om udfordringerne på vand- og spildevandsområdet, som også involverer kommunernes forsyningsselskaber
- "Natur- og Miljøsamrådet" med 6 "nabokommuner", hvori klimaforandringerne og kampagner målrettet CO₂-udledningen fra kommunen som geografisk område allerede er sat på dagsordenen
- Samarbejde omkring Furesøens fremtid med bl.a. Rudersdal og Furesø kommuner
- Samarbejde om udarbejdelse af nyt regulativ for Mølleåen med Rudersdal og Gladsaxe Kommune
- Netværk for "Klima og grøn teknologi", med deltagelse af lokale virksomheder og uddannelsesinstitutioner - udløber af Vidensbystrategien
- Klimasamarbejde med DTU, hvor kommunen stiller sig til rådighed som case for studerende der vil arbejde med klimarelaterede projekter
- Samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning om klimatilpasning i kommunen
- Ringbyprojektet; bæredygtig byudvikling omkring de kommende letbanestationer langs Ring 3

Indsatsområder

For at efterleve målene om øget dialog, inddragelse og samarbejde i forhold til implementering af klimastrategien, vil der være fokus på:

- Netværk/partnerskaber med erhverv og uddannelsesinstitutioner om fremtidige klimaløsninger, bl.a. i regi af Vidensbystrategien og de vidensbynetværk (VBN) der dannes her
- Fortsættelse af eksisterende samarbejder og udbygge dem, hvor det er relevant
- Koordinering, implementering og udvikling af klimaindsatsen internt i kommunen
- Adfærdskampagner internt i kommunen og over for borgere og virksomheder

Fra strategi til handling

I skemaet nedenfor ses en forventet tidsplan for ikrafttrædelse af sektorplaner mm., hvori klimastrategiens indsatsområder vil blive konkretiseret og prioriteret. Helhedsorienteret planlægning skal løbende sikre, at klimaproblematikken indarbejdes i sektorplanerne samt, at der er sammenhæng mellem det, der beslutes i de enkelte planer.

Lyngby-Taarbæk vil

- *I dialog med borgere, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv*
- *Forankre arbejdet med at reducere CO2-udslippet internt og eksternt i kommunen*
- *Samarbejde på tværs af kommunegrænserne om løsninger*

AGENDA 21

Siden 2007 har hovedparten af de lokale Agenda 21-aktiviteter været koncentreret omkring klimaproblematikken - bl.a. i form af aktiviteter og events, der har været med til at reducere CO2-udslippet fra den kommunale drift og fra private og virksomheder. Den forebyggende indsats har hovedsageligt haft til formål at reducere udledningen af drivhusgasser og derved medvirke til en opbremsning af temperaturstigningerne.

I følge Planloven skal der hvert 4. år vedtages en ny Agenda 21-strategi, som indeholder kommunalbestyrelsens målsætninger for det fremtidige arbejde med at:

- mindske miljøbelastningen
- fremme en bæredygtig byudvikling og byomdannelse
- fremme biologisk mangfoldighed
- inddrage borgerne og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde
- fremme samspillet mellem beslutninger på tværs af sektorer

I kommuneplanstrategien er der generelt fokus på bæredygtig byudvikling og byomdannelse, samt inddragelse af erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne i forbindelse hermed.

Inddragelse af borgere og erhvervslivet spiller en vigtig rolle i forbindelse med udmøntningen af klimastrategien, da de store udfordringer med at reducere CO2-udslippet i kommunen, som geografisk enhed kræver involvering af eksterne klimaaktører som borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner m.fl.

Det er også en naturlig del af denne klimastrategi og de efterfølgende sektorplaner og klimahandlingsplanen at mindske miljøbelastningen og fremme den biologiske mangfoldighed

Agenda 21-strategi

Kommunalbestyrelsen ønsker, at de 5 Agenda 21- emner fortsat vurderes og målsættes, hvor det er relevant i det løbende strategiarbejde i kommunen.

BILAG

RINGBYEN – LOOP CITY

Lyngby-Taarbæk Kommune er med i Ringby-Letbanesamarbejdet, der er et dialogprojekt bestående af Naturstyrelsen, Transportministeriet, Region Hovedstaden, og kommunerne Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe, Herlev, Glostrup, Ishøj, Brøndby, Hvidovre, Rødovre, Albertslund og Vallensbæk. I kommuneplan 2009 beskrev Lyngby-

Taarbæk Kommune, at vi – sammen med de andre parter i Ringby–Letbanesamarbejdet - ønskede en vision for en bæredygtig byomdannelse for den ring af byområder, der ligger ved en kommende letbane langs Ring 3. Målet var en fælles byvision, der kunne nytænke byplanen for området og markere sig i det 21 århundrede. Byvisionen kaldes LOOP City.

LOOP CITY

Byvisionen LOOP City er udviklet af et internationalt rådgivningsteam i et ambitiøst samarbejde mellem Ringby–Letbanesamarbejdet og Realdania.

Med afsæt i Fingerplanen fra 1947 er LOOP City en vision for, hvordan bæredygtighed og fornyelse af en række byudviklingsområder i de 10 kommuner kan tænkes ind som en del af et nyt regionalt udviklingsperspektiv frem imod 2050. Formålet er at øge hele hovedstadsområdet tiltrækningskraft ved at skabe nye attraktive byudviklingsmuligheder og sikre høj mobilitet. Dette er nødvendigt, hvis hovedstadsregionen og Danmark skal gøre sig gældende i den internationale konkurrence.

Byvisionen er tænkt i en helhed. Den går på tværs af både sektorer, geografiske grænser og myndighedsområder og tager på strategisk vis fat på mange af de allerstørste udfordringer, som moderne byer står overfor i dag. Dette er formuleret i 10 udfordringer – de såkaldte BIG bets, som ses i spalten yderst til højre.

Byvisionen tegner en oplevelsesrig by og det strategiske arbejde, der skal svare på fremtidens udfordringer, tager afsæt i forstadsområdernes nuværende kompetencer, identitet og bystruktur.

LETBANEN

En af de teknologier, der skal medvirke til at løfte visionen og sikre mobilitet, er en letbane i Ring 3. Den højklassede kollektive trafikforbindelse er en forudsætning for den byudvikling, der skal finde sted og er dermed ryggraden i byvisionen.

Fra regional og kommunal side er der stort fokus på, at der vælges en fremtidssikret transportløsning, der løfter byvisionen bedst muligt. Visionen er at få etableret en letbane fra Lundtofte i nord til Avedøre Holme og Ishøj i syd, og på sigt koble den til det eksisterende kollektive transportnet der forbinder Danmark og Sverige, for derved at fuldende 'LOOP'et' og sikre en sammenhængende Øresundsregion.

SAMARBEJDET

Visionsprojektet er politisk forankret i Ringby-Letbanesamarbejdet. Det er unikt i Danmark, at så mange myndigheder går ind i et frivilligt samarbejdsprojekt af denne karakter og med dét formål at arbejde for en samlet by- og trafikudvikling.

Ringby-Letbanesamarbejdets fundament er en tro på, at parterne - i fællesskab - med en ligeværdig, positiv og frivillig samarbejdsånd kan nå længere, end parterne hver især ville kunne alene. Sammen med de øvrige kommuner i Ring 3 forfølger Lyngby-Taarbæk Kommune byvisionen LOOP City og søger at løse dens 10 store udfordringer. Det gør vi ved at lade visionen danne grundlag for egentlige udviklingsstrategier i de ti samarbejdskommuner.

LOOP City har været behandlet i de 10 involverede kommunalbestyrelser og i regionsrådet. Alle de politiske høringsvar er samlet i en hvidbog. Hvidbogen danner afsæt for det videre fælles arbejde.

VIDENSBY 2020

Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 er den strategiske overligger for kommunens klima- og kommuneplanstrategi. Den er formuleret af en Task Force nedsat af Erhvervsrådet i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommunes Udviklings- og Strategiudvalg.

Sammen har de sat sig i spidsen for at sætte en fælles retning for lokalområdet, der skal fremme vækst og udvikling for borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Det gøres gennem foreningen Lyngby-Taarbæk Vidensby, der blev stiftet i januar 2012.

Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 kan læses i sin fulde udstrækning på www.e-pages.dk/vidensbystrategi

RESUME

Lyngby-Taarbæk har alle forudsætninger for at blive et kraftcenter for viden i 2020 – en vidensby. Undersøgelser viser, at området har en nærmest ekstrem specialisering inden for videnstunge erhverv, et af Europas førende tekniske universiteter (DTU), nogle af landets bedste folkeskoler, gymnasier og erhvervsskoler og 18 procent borgere med en videregående uddannelse.

Som by står Kgs. Lyngby stærkt med Storcenteret, specialbutikkerne på hovedgaden og Magasin som attraktioner. Samtidig har området mange rekreative kvaliteter. Begge dele vægter højt, når man søger bolig. Hertil kommer, at en letbane er på vej til byen. Det øger mobiliteten og skaber nye muligheder.

Men undersøgelser viser også, at Lyngby-Taarbæk er udfordret på sine styrkepositioner:

- Nogle af kommunens erhvervsarealer skal udvikles og omdannes for at blive attraktive igen.
- Den grønne profil er udfordret. At være en grøn kommune handler i fremtiden ikke kun om natur, parker, søer og skove. Fremtidens "grønne" konkurrence kommer også til at handle om klima og grøn teknologi.
- Kommunens detailhandelsposition er udfordret af nye store centre i regionen.
- Der er pres på velfærdsydelse, både økonomisk og i forhold til stigende forventningerne fra brugerne.
- Byens aktiver hænger ikke godt nok sammen. Den kollektive transport til og fra DTU, K-Nord (Lyngbys handelsskole og erhvervsakademi) og de vigtigste erhvervsområder er ikke optimal. Men også de mentale koblinger vurderes at være for svage. Det er f.eks. ikke synligt i bybilledet, at et stort universitet ligger i byen. Svaghederne i infrastrukturen medvirker til, at byens handelsliv ikke drager den fulde fordel af de mange indpendlende studerende og medarbejdere.

VISIONEN FOR VIDENSBY 2020

På baggrund af styrkepositioner og udfordringer er der formuleret en vision for Vidensby 2020. Udgangspunktet for visionen er, at bedre livskvalitet og velfærdsydelser, bæredygtig og grøn byudvikling, en mere attraktiv handelsby, et stærkere forsknings- og uddannelsesmiljø og vækst i områdets videnstunge erhverv ikke er modsætninger. Tværtimod skal der udvikles fælles og sammenhængende løsninger på de udfordringer, der er skitseret i partnerskaber mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner og kommune.

Visionen er, at Lyngby-Taarbæk i 2020 er:

- En af Nordeuropas førende videns- og universitetsbyer
- En førende uddannelsesby med høj kvalitet, bredt udbud og et generelt højt uddannelsesniveau
- Et internationalt orienteret knudepunkt for arbejdskraft, kultur og handel
- Et område kendetegnet ved bæredygtig vækst, velfærd og byudvikling.

INDSAT SOMRÅDER

For at nå målene arbejdes der med ni indsatsområder.

1. Tiltrække og fastholde vidensvirksomheder

Ambitionen er, at Lyngby-Taarbæk er en by, der især lever af viden. Det er vigtigt, at satse bredt på at tiltrække og fastholde vidensvirksomheder, herunder dem, der bygger på tekniske og ingeniørmæssige kompetencer og forskningsresultater. DTUs beliggenhed i kommunen giver et væld af muligheder inden for områder som IT, cleantech og velfærdsteknologi. Der er behov for, at den forskningsmæssige viden fra DTU indgår direkte i den erhvervsservice, som kommunen yder til iværksættere og virksomheder, og at der er et højt kendskab til Matchpoint, som er et tilbud etableret af DTU Match og Lyngby-Taarbæk Kommune.

Hvis målet om en internationalt orienteret attraktiv videns- og universitetsby skal opnås, er det vigtigt også at sikre adgang til attraktive kollegier og boliger især i Kgs. Lyngby – også for studerende og medarbejdere, der kommer fra udlandet. Jo flere mennesker, der bor i den centrale del af Kgs. Lyngby, jo større basis vil der være for liv i byen.

2. Udvikle Lyngby-Taarbæk som universitetsby med effektiv infrastruktur

"Den mindste by med det relativt største universitet". Sådan kan man karakterisere Lyngby-Taarbæk, hvis man sammenligner universitetsbyer i Nordeuropa. At DTU har over 7.000 studerende og 4.500 ansatte og at området har mange andre, store uddannelsesinstitutioner, er ikke synligt nok i bybilledet. Ambitionen er, at man skal kunne mærke i byrummet, at Lyngby-Taarbæk er en videns- og universitetsby med mange nationaliteter. For at sikre let adgang til byen er der behov for at styrke den kollektive transport til og fra byens knudepunkter og at lette adgangen til DTU for borgere, elever og lærere samt virksomhedernes ansatte.

3. Levende og attraktivt bymiljø med unikke kvaliteter

Det er vigtigt, at være en attraktiv handelsby, der tiltrækker handlende fra både det nordsjællandske område og kommunerne langs Ring 3, når letbanen kommer.

Det vil kunne støtte en udvikling af et centralt område med oplevelses- og udfoldelsesmuligheder, restauranter, caféer, specialbutikker, internationale detailkæder, studiemiljø, spændende byrum, arkitektur mv. Det vurderes, at der er et stort potentiale i at tiltrække flere studerende til byens butikker og byrum.

Ambitionen er, at der samarbejdes om en koncept- og kvalitetsudvikling, der sætter nye standarder for Kgs. Lyngby som handelsby. Dertil er det en god ide at udvikle unikke byrumskvaliteter f.eks. gennem arkitektkonkurrencer og ved at være i fortsat dialog med brugerne.

4. Netværk for vidensvirksomheder

Mange af målene i Vidensby 2020 kan kun realiseres, hvis der etableres nye samarbejdsprojekter på tværs af sektorerne. Der er allerede etableret fem Vidensbynetværk (VBN), hvor engagerede og vidende deltagere fra området mødes for at drøfte, hvordan Vidensbystrategien kan blive realiseret.

Der bør også sættes ind for at styrke netværk mellem virksomhederne. Den geografiske nærhed og kombinationen af unge og veletablerede vidensvirksomheder og forskningsaktiviteter i området giver gode muligheder for at etablere udbytterige relationer, der kan fremme væksten.

5. Udvikle grønne boliger og grøn teknologi

Lyngby-Taarbæks grønne, rekreative identitet skal bevares. Det bidrager til en høj livskvalitet og er et godt udgangspunkt for at tiltrække flere borgere og virksomheder. Men ambitionen kan løftes: Lyngby-Taarbæk bør være et bæredygtigt udviklingslaboratorium, hvor virksomheder, kommune, forskere og forsyningsselskaber samarbejder om at udvikle bæredygtige teknologier og bæredygtigt byggeri. Hvis en kommende byfortætning sker på et bæredygtigt grundlag, kan der skabes en fælles identitet i Lyngby-Taarbæk som en grøn og bæredygtig kommune. Der skal udvikles lavenergibyggeri samtidig med, at det grønne element tænkes ind i udviklingen af nye bygninger – f.eks. i form af grønne tage og grønne uderum.

Indsatsområdet skal også ses i sammenhæng med afsnit om klimastrategi, der opstiller mål for såvel CO₂-udledning, som for, hvordan kommunen kan forebygge og tilpasse sig de forventede klimaforandringer.

6. Udvikle fremtidens velfærdsydelser

Det er nødvendigt at nytænke måden, kommunen udvikler og leverer velfærdsydelser på. Den demografiske udvikling betyder, at stadigt færre arbejdende mennesker skal finansiere velfærdsydelser til stadigt flere personer uden for arbejdsstyrken. Samtidig stiger brugernes forventninger til kvaliteten af velfærdsydelserne.

DTU forsker i teknologier med stor relevans for fremtidens velfærdsydelser. Området har en masse virksomheder, der teknologisk og kompetencemæssigt kan bidrage til nye velfærdsteknologier. Og kommunen rummer ca. 100 velfærdsinstitutioner, der kan bidrage med knowhow og viden, og fungere som testlaboratorium for nye forretningsideer.

7. Fremme iværksættere og entrepreneurship

Lyngby-Taarbæk skal være en kommune med langt flere succesfulde iværksættere. Forskerparken Scion-DTU A/S Lyngby er i dag Lyngby-Taarbæks flagskib på iværksætterfronten. Også K-Nord har en bred portefølje af initiativer rettet mod dette indsatsområde, men der mangler sammenhæng mellem aktiviteterne.

En af ambitionerne i Vidensby 2020 er at skabe en fødekæde for innovation, der starter i folkeskolen og fortsætter op gennem skolesystemet.

8. Fremme energirådgivning

Hvis Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et grønt og bæredygtigt område, er det vigtigt, at områdets virksomheder, uddannelsesinstitutioner og kommunale ejendomme bliver blandt landets mest energieffektive.

For at fremme energieffektiviseringer er det ambitionen, at områdets nøgleaktører udvikler et rådgivningstilbud, hvor virksomheder kan få foretaget en energiteknisk gennemgang og modtage forslag og anbefalinger til energioptimeringer.

9. Fremme erhvervs- og borgerservice

Den kommunale service skal samtidigt være i top. Kommunen vil arbejde for, at det bliver let for både virksomheder og borgere at komme i kontakt med relevante personer i administrationen.. Kommunen digitaliserede i 2011 byggesagsområdet. På www.ltk.dk kan man 24 timer i døgnet afklare muligheder, se arkivoplysninger og søge om byggetilladelse. Samme udvikling skal fremmes i forhold til borgerservice, hvor borgerne skal kunne løse flest mulige opgaver via digitale selvbetjeningsløsninger. I mødet med Jobcenteret, skal virksomheder opleve en hurtig og professionel behandling, f.eks. i forhold til at få ledige akademikere ud i små og mellemstore virksomheder.

REVISIONSMETODE

GRØNT LYS er Lyngby-Taarbæk Kommunes kommuneplan-, klima- og Agenda 21-strategi i den 4-årige planperiode 2010-2013.

GRØNT LYS er udviklet på baggrund af tankerne i "Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020".

Revisionsmetode

Kommuneplan 2009 er digital og ligger på <http://www.kommuneplan.ltk.dk/> Den består af 4 overordnede emner: Byudvikling, Bygningskultur, Hvad gælder og Øvrig planlægning.

Der er tale om en delvis revision af kommuneplanen med revision i følgende afsnit:

Alle afsnit under emnet Byudvikling skal revideres sammen med de berørte rammer under Hvad gælder.

Der tilføjes nye afsnit under emnet Byudvikling.

Enkelte afsnit revideres i afsnit om Bygningskultur.

Revision af rammer for åben-lav boligbebyggelse under emnet Hvad gælder.

Eventuel revision af enkelte retningslinjer for landskabet under emnet Hvad gælder og

Relevante afsnit revideres/ajourføres under emnet Øvrig planlægning.

Indsigelser og bemærkninger til GRØNT LYS – KOMMUNEPLANSTRATEGI 2011-12

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>1 Mogens Friis Langs Hegnet 39 2800 Kgs. Lyngby</p>	<p>1.1</p>	<p>Borgernes inddragelse er for svag. Der er tale om kommunal branding. Der sker en overvurdering af effekterne navnlig for erhvervsudviklingen. Vigtigt at have kritisk opmærksomhed og indgang til projekter, der lægges frem.</p>	<p>Ud over den lovpålagte 8 ugers høring af GRØNT LYS har der den 29. maj 2012 været afholdt en stort anlagt begivenhed for at inddrage borgerne og give mulighed for debat om emnerne i det strategiske redskab GRØNT LYS. Der mødte 260 borgere op til begivenheden den 29. maj.</p> <p>Uddannelsesinstitutioner, erhvervsvirksomheder og kommune har i et samarbejde udviklet strategien: Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020. Strategien danner baggrund for GRØNT LYS og var et af de tre hovedemner under den borgerinddragende begivenhed den 29. maj.</p> <p>Der blev i forbindelse med Vidensby 2020 oprettet 5 netværk, hvoraf 3 var repræsenteret den 29. maj på Lyngby Rådhus.</p> <p>Analyser af den erhvervs-mæssige specialisering og det kreative Lyngby-Taarbæk dokumenterer, at viden, uddannelse, handel og grønne områder, er de markante styrker i Lyngby-Taarbæk.</p>	<p>Bemærkningerne i indsigelsen medfører ingen ændringer i GRØNT LYS.</p> <p>Social og sundhedsudvalget 14-11-12</p> <p>Sag nr. 55</p> <p>Bilag nr. 55</p>
<p>2 Kjeld Almer Hvidegårdsparken 10 2800 Kgs Lyngby</p>	<p>2.1</p>	<p>Forslår et samarbejde med Vejdirektoratet om etablering af tilkørsel til Helsingørsmotorvejen for den sydgående trafik og afkørsel for den nordgående ved Rævehøjvej.</p>	<p>Rampeanlæg ved Rævehøjvej er en nærliggende tanke i forbindelse med udbygning ved DTU og Dyrehavegården. Pga. den forholdsvis korte afstand til rampeanlægene ved Klampenborgvej og i Lundtofte er det tvivlsomt, om Vejdirektoratet vil godkende et ved Rævehøjvej.</p>	<p>Forslaget drøftes ved Vejdirektoratet.</p>

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 55

Bilag nr. 55

1/28

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	2.2	Foreslår kunstgræs som i Farum på Lyngby Stadion for at støtte kommunens image som klimakommune.	I forbindelse med projekteringen af ny opvisningsbane bør de forskellige muligheder for valg af belægning (kunstgræs, græs, blandingsbelægning) undersøges, herunder de miljømæssige aspekter af anlæg og drift.	Forslaget undersøges.
3 Viggo Pedersen Vig- go.pedersen@webspeed.dk	3.1	<p>GRØNT LYS er et positivt indslag omend fantasien er løbet løbsk.</p> <p>Vurderer, at de beskrevne aktiviteter omkring DTU - flere arbejdspladser og studerende - ikke vil skabe mere liv netop i Kgs. Lyngby.</p> <p>Vurderer, at flere boliger til unge studerende ikke giver flere penge i kommunekassen. Bedre at satse på de ansatte på DTU.</p>	<p>Beregninger fra kommunen (som er beskrevet af Cowi) viser, at studerende uden børn er en økonomisk gevinst for kommunen, idet de ikke har noget forbrug af udgiftstunge kommunale ydelser i form af institutions- og skolepladser. Derved bliver de studerende på trods af beskedne indkomster en ren økonomisk "overskudsforretning" for kommunen.</p> <p>Udenlandske forskere og ansatte på DTU uden børn vil ligeledes være en ren økonomisk "overskudsforretning" for kommunen.</p> <p>For familier med gennemsnitsindkomster bestående af 2 voksne og 1 institutionsbarn og 1 skolebarn vil de samlede kommunale udgifter overstige indtægterne. Er de voksne i denne familie udenlandske forskere vil skattereglerne dog omvendt betyde, at de samlede kommunale indtægter over stiger udgifterne.</p>	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	3.2	Dyrehavegårds jorder ønskes ikke bebygget.	Forslag til kommuneplanstrategi - GRØNT LYS - blev senest behandlet på Udviklings- og Strategiudvalgets møde i oktober. På baggrund af indsigelser og en drøftelse i udvalget blev der enighed om flere tekstændringer. Udviklings- og Strategiudvalgets tekstændringer til GRØNT LYS indgår i bilag 1. Tekstudgave ... 23.10.2012, lagt på sagen.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	3.3	Forslag om at nedrive boliger på Melagervej og bygge nyt. Alternativt indgå som arealer til letbanen.	Ejendommen Melagervej 1-27 er en tidligere pensionistboligejendom, som i dag primært udlejes til borgere med særlige sociale problemer. Ejendommen indeholder 56 tidssvarende boliger, fordelt på 42 et-værelses boliger og 14 to-værelses boliger. Der er ingen planer om nedrivning af disse boliger.	Forslaget imødekommes ikke.
	3.4	Letbanens linjeføring samt reduktion i antallet af busser bør overvejes. Letbanen skal betjene DTU og K-Nord mest muligt. Det foreslås, at linjeføringen går via Melagervej over det grønne område ved Bauneporten og derfra frem mod DTU.	Der er indgået aftale med Metroselskabet om nærmere undersøgelser af letbanelinjeføring via DTU, der samtidig vil forbedre betjeningen af K-Nord. En mulig linjeføring via Bauneporten indgår i undersøgelserne. Etablering af letbanen vil indebære omlægninger/reduktioner i busdriften.	Forslag om linjeføring via Bauneporten og DTU vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linjeføring.
4 Bo Kolbe N. Madsen Trongårdsvej 59 2800 Lyngby	4.1	Stor ros til visionerne i GRØNT LYS. Vigtigt at fastholde kommunens drømmeudvikling, være bevidste om hvilken samfundsudvikling, drømmen bygger på og hvorvidt drømmen skaber værdier for andre. Og ikke mindst overveje, hvilke tiltag dette kræver af kommunen.		
		Støtter tanken om kollegietårne - særligt i Kgs. Lyngby.		

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	4.2	Foreslår Lyngby Rådhus anvendt til koncerter.	<p>LTK har mange muligheder for afholdelse af koncerter bl.a. på de kulturelle institutioner: Stadsbiblioteket, Sophienholm og på Ny Lyngbygaard, hvor Musikskolen også afholder koncerter. Rådhuset bruges ind imellem også til koncerter, men de fremtidige anvendelsesmuligheder herfor er endnu ikke afklaret.</p>	<p>Forslaget indgår allerede i forvaltningens overvejelser om den fremtidige brug af Lyngby Rådhus.</p> <p>Der indskrives følgende kursivtekst i Byvision 2030 om "Rådhuset og Lyngby Torv": Rådhuskomplekset rummer modtagecenter for byens internationale gæster og tilflyttere, <i>mulighed for koncerter</i> samt konference- og mødefaciliteter, der også kan benyttes af byens virksomheder og uddannelsessteder."</p>
	4.3	<p>Foreslår åbent i Stadsbiblioteket 24/7. En studentercafé åben for alle med billig mad og kaffe bør indarbejdes.</p>	<p>Det er en spændende tanke at videreudvikle bibliotekets eksisterende 24/7 service i det digitale rum på nettet til også at omfatte et 24/7 åbent fysisk bibliotek. – Mulighederne for at realisere det vil kræve nærmere sonderinger.</p> <p>En studentercafé, som skitseret i forslaget, vil være vanskelig at rumme indenfor bibliotekets fysiske rammer.</p> <p>Men måske mindre kan gøre det, således at muligheder for at udvide åbningstiden i den eksisterende bibliotekscafé undersøges i forbindelse med en eventuel markant udvidelse af Stadsbibliotekets åbningstid.</p>	<p>Forslaget indgår i bibliotekets Projekt 2015.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>4.4 Vigtigt, at involvere de unge i udviklingen af byen og byens liv.</p>		<p>Høringen af GRØNT LYS og invitationer (måltrettet de unge og studerende) til deltagelse i den borgerinddragende begivenhed den 29. maj blev sendt til alle studerende i kommunen via forskellige intra på uddannelsesinstitutionerne. Der blev ligeledes hængt plakater op på centrale udvalgte uddannelsessteder. Det vurderes i øvrigt, at der er et godt samarbejde omkring blandt andet studenteropgaver mellem uddannelsesinstitutionerne, de studerende og de forskellige relevante forvaltninger. Lyngby-Taarbæk Kommune har derfor uden en samarbejdsaftale med DTU indeholdende forskellige samarbejdsprojekter.</p>	<p>Bemærkningerne medfører ingen ændringer i GRØNT LYS.</p>	
<p>5 Meta Christina Borgen Dam Agervang 102 2800 Kgs. Lyngby</p>	<p>5.1</p>	<p>Spændende visioner og godt forslag med vandløb fra DTU til Fæstningskanelen.</p>	<p>Indgår i planlægningen.</p>	<p>Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
	<p>5.2</p>	<p>Foreslår Ermelundskilen som overløbsbassin, idet bevoksningen mod Firskovvejområdet foreslås bevaret og udvidet.</p> <p>Finder at høj bebyggelse i Firskovvejområdet vil skæmme naturoplevelsen i Ermelundskilen.</p>	<p>Muligheden for at udnytte arealerne i Ermelundskilen som et fremtidigt bassin til opstuvning af regnvand, har tidligere været drøftet. Derfor antages det også at indgå i et fremtidigt projekt.</p> <p>Efter forvaltningens vurdering vil det være muligt at bygge højere på Firskovvej uden at tilsidesætte naturoplevelsen i Ermelundskilen.</p>	<p>Overvejes i den videre planlægning.</p>
	<p>5.3</p>	<p>Opføres der støjskærme langs den kommende letbane?</p> <p>Etableres der gangbroer over letbanens tracé for gående og cyklister? Foreslår, at broen kunne gå fra Agervang 4 til Bækkevang 19.</p>	<p>Som udgangspunkt planlægges der ikke støjskærme, da letbanen ikke ventes at øge støjniveauet. Der er ikke taget stilling til spørgsmålet om niveaufri skæringer af letbanetracéet.</p>	<p>Mulighederne for at reducere letbanens barrierevirkning indgår i det videre arbejde med beslutningsgrundlaget for letbanen.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	5.4	Foreslår parkeringsanlæg mellem Lundtoftgårdsvej og Helsingørmotorvejen med gratis letbanebillet for at lette trafikken på Klampenborgvej og presset på p-pladserne i det centrale Lyngby.	Et parkér-og-rejs-anlæg ved en af letbanens stationer mellem Lundtoftgårdsvej og motorvejen bør overvejes i det videre arbejde med letbanen.	Forslaget overvejes i det videre planlægningsarbejde med letbanen.
	5.5	Foreslår mindre område i Kgs. Lyngby, der kan udvikle sig med klubber, barer og live musik.	Efter forvaltningens opfattelse er Kgs. Lyngby netop et mindre afgrænset område, der skal summe af liv efter lukketid, hvorfor det er vigtigt ikke at lægge yderligere restriktioner.	Forslaget imødekommes ikke.
6 Niels Jørgen Christensen Niels-j-chr@live.dk	6.1	Foreslår et vandland i Lalandia-format på Dyrehavegårds jorder. Kan bidrage til turismen i kommunen.	I Byvision 2030 beskrives anvendelsen af Dyrehavegårds Jorder til boliger, kollegier, forskning og videnstunge virksomheder. Et vandland vurderes ikke at være lig/passé ind i ovennævnte anvendelser og dermed indgå i det beskrevne "billede" af, hvordan Dyrehavegårds Jorder kan komme til at se ud i 2030. Hver sommer besøger ca. 2 mio. gæster Dyrehavsbakken og ca. 400.000 Fri-landsmuseet.	Forslaget imødekommes ikke.
	6.2	Foreslår skaterpark i Virumpark - samlingssted for unge mennesker.	Der er truffet politisk beslutning om etablering af en skaterbane, men den oprindelige tiltænkte placering bag Virum Station måtte opgives på baggrund af indsigelser til Natur- og Miljøklagenævnet.	Der undersøges alternative placeringsmuligheder.
7 DTU v/ rektor Anders Bjarklev Anker Engelunds Vej 1 Bygning 101 A 2800 Kgs. Lyngby	7.1	Bemærker, at GRØNT LYS er en ambitiøs plan for kommunens udvikling som vidensby. En strategi, der tydeligt indrager DTU som en central aktør. Såvel GRØNT LYS som Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 støttes varmt af DTU. Det bemærkes endvidere at vidensby-netværkene har styrket båndene mellem DTU og kommunen.	DTU indgår gerne i det videre arbejde.	

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	7.2	En letbane med stoppesteder på campus vil øge fremkommeligheden for studerende og ansatte på DTU. Opfordrer til fortsat at tale for etablering af letbanen sammen med DTU.	Der er indgået aftale med Metroselskabet om nærmere undersøgelser af linjeføring og stationsplacering på DTU.	Metroselskabets undersøgelser vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linjeføring.
	7.3	DTU planlægger udvidelser. Der vil blive behov for internationale skoletilbud, nye boliger og kollegier. DTU støtter at disse kan placeres centralt i Kgs. Lyngby.	<p>På Børne- og Ungdomsudvalgs mødet i august måned forelægges "Skoleudviklingsstrategi 2020". Sammen med denne forelægges et notat, hvori det vises, hvilke muligheder der er for etablering af et internationalt skoletilbud i LTK. Sagen er ønsket behandlet af det politiske udvalg. Der er pr. 1. august 2012 oprettet en engelsksproget børnehøvegruppe i Børnehuset Drivhuset. Drivhuset er en selvstændig institution beliggende på DTUs campusområde.</p> <p>Kommunen samarbejder derudover med DTU og Foreningen Lyngby-Taarbæk Vindensby om at løse en række af de opgaver, der følger med udvidelsen af områdets uddannelsesinstitutioner, herunder behovet for internationale skoletilbud, nye boliger og kollegier.</p> <p>På skoleområdet afsøges modeller for et engelsksproget undervisningstilbud.</p> <p>På boligområdet er igangsat et tværgående analysearbejde, der har til formål at øge antallet af boliger i Lyngby-Taarbæk til studerende, forskere og internationale medarbejdere.</p>	Bemærkningerne medfører ingen ændringer i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	7.4	Den internationale dimension er vigtig at inddrage i visionen for kommunens udvikling.	<p>På Børne- og Ungdomsudvalgsmødet i august måned forelægges "Skoleudviklingsstrategi 2020". Et af de centrale emner i denne er globalisering og herunder arbejdet med den internationale dimension i undervisningen.</p> <p>En del af grundlaget for teksten ligger i Fælles Mål for folkeskolen og i KL's strategi for den internationale dimension i undervisningen. Sidstnævnte er også grundlaget for arbejdet i Skoleafdelingens netværk om internationalisering.</p> <p>Vi har også stor fokus på den internationale dimension, herunder velkomsten og integration af lokale udenlandske verdensmedarbejdere og deres familier og vi udvikler løbende</p> <ul style="list-style-type: none"> • flere kommunale medarbejdere deltager i vidensbynetværkets internationalisering • Velkomstmøder for udenlandske borgere, næste velkomstmøde d. 4 oktober • Engelsk velkomstguide til Lyngby-Taarbæk med information og gode links www.ltk.dk/welcome • Fokus på mere oversættelse af den nye hjemmeside - der går i luften næste år • Engelsk søgning på sportsaktiviteter www.motion.ltk.dk 	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	7.5	Udvikling af arealerne langs Helsingørsmotorvejen er perspektivrig. Det er vigtigt, at det tydeliggøres, hvilke virksomhedstyper de pågældende arealer har for øje.	I GRØNT LYS står der følgende: " Som resultat af den positive udvikling og forskningen på DTU er der oprettet mange nye små spin off-virksomheder, der er placeret tættest muligt på DTU." Der vil i forbindelse med idékonkurrence, kommuneplanrevision og kommende lokalplaner blive konkretiseret i videst muligt omfang, hvilke erhverv, der ønskes placeret i de forskellige udbygnings- og fortætningsområder.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	7.6	Målet om, at Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige teknologier, følges med interesse.	Et mål for Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 hedder Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige teknologier. Målet går igen i GRØNT LYS i afsnittet "Det gør vi" under pkt. 9 Grønt og bæredygtigt. Målet er udvidet med følgende: forstærke det grønne landskab, grønne tage, og lokal afledning af regnvand, taghaver og grønne vægge, stationsnærhedsprincipet og energirigtigt byggeri. For begge strategiers vedkommende gælder at for at nå målene kræves en aktiv indsats af flere parter og en fælles strategi.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	7.7	Visionen om et forskningsplejehjem, hvor nye teknologier udvikles og afprøves, følges ligeledes nøje.	Se punkt 3.2.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>8 Fortunfortets Venner v/ Nete Munk Nielsen fortunfortet@gmail.com</p>	<p>8.1</p>	<p>Står gerne til rådighed med oplysninger om alle befæstningsanlæg i kommunen. Glæder sig over, at Københavns nyere Befæstning omtales i GRØNT LYS.</p> <p>Kommentarer forkert tekst under figur/kort. Det bør rettelig være: "Københavns landbefæstning strækker sig fra Avedøre i syd, op langs Vestvolden over Lyngby til Taarbæk i nord. Københavns søbefæstning slutter ringen fra Mosele i syd op gennem Øresund til Taarbæk i nord."</p>	<p>Der findes forskellige navne for Københavns (nyere) Befæstning. På hjemmesiden: http://www.befaestningen.dk/ kaldes det for Københavns Befæstning. Forvaltningen har illustrationen fra denne hjemmeside og har derfor valgt denne betegnelse.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på andre hjemmesider om samme emne herunder: http://www.faeastningskanalen.dk/download/Befaestningspjece.pdf</p>	<p>Tekst under figur/kort i GRØNT LYS rettes som foreslået.</p> <p>Københavns Befæstning fastholdes som navn.</p>
	<p>8.2</p>	<p>Det foreslås, at Lyngbyfortet og Fortunfortet også nævnes i GRØNT LYS.</p>	<p>Det er korrekt, at forterne ejes og vedligeholdes af Lyngby-Taarbæk Kommune.</p> <p>Begge forter er som nævnt i indsigelsen vigtige kulturhistoriske og rekreative anlæg. Fæstningskanalen er dog det mest tydelige spor efter Københavns Befæstning i <u>Kgs. Lyngby</u>. Forterne, der ligger i Ulrikkenborg tæt på kommunegrænsen til Gladsaxe og ved grænsen til Dyrehaven mellem Fortunen og Hjortekær, er derfor ikke inddraget i beskrivelsen i Byvision 2030.</p> <p>I arbejdet med kulturmiljøer vil det være naturligt at overveje spor efter Københavns nyere Befæstning inddraget.</p>	<p>Forslaget imødekommes ikke.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>9. Støtteforeningen for kulturstedet Lindegaarden v/ Formand Marianne Hillton Nørregade 7D st. tv. 2800 Kgs. Lyngby Sendt af Jytte Kløve jytte@kloeve.dk</p>	<p>9.1</p>	<p>Gamle kulturrammer skal bevares og levendegøres. Foreningen foreslår Lindegaarden som et oplagt sted – bruges som et åbent, multikulturelt og integrerende mødested, hvor samarbejde og kommunikation bliver den røde tråd.</p>	<p>LTK samarbejder allerede nu med Lindgården om anvendelsen til kulturelle og folkeoplysende aktiviteter og vil også gerne indgå i et fremtidigt samarbejde med Lindegården om forskellige aktiviteter.</p>	<p>Samarbejdet fortsættes.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
10. KulturNetværket Guldsmed Jytte Kløve Lyngby Hovedgade 44 2800 Kongens Lyngby	10.1	<p>KulturNetværket har med stor interesse fuldt med i visionerne for Lyngby-Taarbæk Kommune og opfordrer til, at LYS LYD VAND kan blive inddraget i fremtidsplanerne for design- og medieprofilen.</p> <p>KulturNetværket ser frem til det fremtidige samarbejde med kommunen.</p>	<p>Teknik- og Miljøudvalget anmodede i december 2011 i forbindelse med sag om KulturNetværkets LYS LYD VAND forvaltningen om at indlede en dialog med KulturNetværket.</p> <p>Forvaltningen havde 29. marts 2012 et møde med KulturNetværket og netværket indgik i et positivt samarbejde med forvaltningen omkring afholdelse af den borgerinddragende event den 29. maj. På møder i Teknik- og Miljøudvalget samt Byplanudvalget 13. juni 2012 blev sag omkring idéforslag til strategi fra KulturNetværket behandlet. I forbindelse med sagens behandling blev det blandt andet besluttet: at et arbejde med udarbejdelse af strategi for forskønnelse af byens stæder, torve og pladser afventer resultatet af høringen på kommuneplanstrategien GRØNT LYS.</p>	<p>I forbindelse med udarbejdelse og gennemførelse af konkrete projekter for torve og pladser vil det blive overvejet i hvilken form og omfang KulturNetværkets visjoner om LYS LYD VAND kan inddrages.</p>
	10.2	<p>Stadsbiblioteket som "motoren" for byens kulturelle vækst. Et nyt kulturcenter.</p>	<p>Efter endelig vedtagelse af GRØNT LYS lægges der op til idékonkurrence. Idékonkurrencens forslag skal udmøntes i en helhedsplan med konkrete byrumsprojekter – (pkt. 6 i afsnittet "Det gør vi").</p> <p>Af afsnittet "Det gør vi", punkt 2 Bearbejdelse af byvisionen, 3. punkt fremgår, at byvisionen bearbejdes om konkreteiseres efterfølgende i samarbejde med ... lokale parter.</p> <p>Tilbud om fremtidigt samarbejde er noteret.</p>	<p>Forslaget indgår i bibliotekets Projekt 2015.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	10.3	Et nyt kunsthús i sammenhæng med Templet, som kan skabe sammenhæng mellem kunst og musik.	Et nyt kulturbyggeri er næppe økonomisk realiserbart indenfor de kommende år, men en udnyttelse af de eksisterende rammer og samarbejdsmuligheder med forskellige kulturelle aktører som f.eks. Templet er igangsat og kan udvikles nærmere f.eks. også ifb. med præsentation af kunst.	Sammenhæng mellem kunst og musik søges støttet i samarbejder generelt.
	10.4	Lindegaarden som et nyt kulturelt samlingssted, hvor et internationalt kultursamarbejde kan finde sted. Fokus på kunst og videnskab.	LTK samarbejder allerede nu med Lindegaarden om anvendelsen til kulturelle og folkeoplysende aktiviteter og vil også gerne indgå i et fremtidigt samarbejde med Lindegaarden om forskellige aktiviteter.	Samarbejdet fortsættes.
	10.5	Parkkirkegården som et kulturkapel i samarbejde med DTU.	Parkkapel har været undersøgt nærmere omkring anvendelse til kulturelle formål. En stram kommunal økonomi er en barriere, men det kan undersøges, hvorvidt DTU er interesseret i et konkret samarbejde.	Samarbejder med eksterne parter støttes generelt også i forbindelse med kultur.
	10.6	Underetagen i Pritzels Hus skal gøres offentlig tilgængelig.	Ejeren af ejendommen er i gang med renovering af ejendommen i overensstemmelse med gældende lokalplan. Lokalplanens formål er, at sikre at stueetagen i Pritzels fabriksbygning anvendes til formål, der understøtter områdets funktion som udflugtsområde, dog med mulighed for indpasning af kantine og mødefaciliteter for de ovenfor liggende kontorer.	Lokalplanens formål fastholdes.
	10.7	Lokale mødesteder for lokalbefolkningen i bebyggede områder.	I Lundtofte er der f.eks. Lundtofte Medborgerhus ellers kan der måske også samarbejdes med de lokale boligforeninger om mulighederne.	Samarbejder med eksterne parter støttes generelt også i forbindelse med kultur.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	10.8	Et stort behov for lokaler til afholdelse af møder i de lokale frivillige foreninger.	Se 10.7	Samarbejder med eksterne parter støttes generelt også i forbindelse med foreningsarbejde.
	10.9	Oprettelse af kunstråd – så kommunen kan gøre brug af 50 % ordningen fra Statens Kunstråd.	Lyngby-Taarbæk Kommune har ikke haft et decideret kunstråd. Kommunen har haft en kunsthåndværkerfond (oprettet i 1961) - den nuværende kunsthåndværkerfond. Kunsthåndværkerfonden blev senest anvendt til køb af kunst i 2007 i forbindelse med en statue opstillet udenfor Stadsbiblioteket.	Forslag om oprettelse af et kunstråd tages op i relevant udvalg.
	10.10	Midlerne til de forskellige aktiviteter kan komme fra en pulje, som opstår ved nybyggeri, hvor der lægges 1 ½ % til kunstnerisk udsmykning.	Lyngby-Taarbæk Kommune afsætter pt. ikke en procentdel til kunstnerisk udsmykning ved f.eks. nybyggeri af en vis størrelse.	Forslag om at afsætte f.eks. 1 ½% til udsmykning ved f.eks. nybyggeri undersøges.
11.1 Bondebylauget i Kgs. Lyngby v/ Niels Friderichsen stelni@pc.dk	11.1	Den infrastrukturelle akse. Bondebylauget foreslår, at linieføringen for letbanen føres fra Klampenborgvej og via Bauneporten og gennem DTUs midteravenue (N. Koppels Alle – K. Wintherfelds Alle).	Der er indgået aftale med Metroselskabet om nærmere undersøgelser af letbanelinieføring via DTU. En mulig linieføring via Bauneporten indgår i undersøgelse.	Forslaget vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linieføring.
	11.2	Den kulturhistoriske akse. Det foreslås, at Kulturstedet Lindegaard den bliver et kulturelt bindeled mellem DTU og handelsbyen Lyngby.	LTK samarbejder allerede nu med Lindegården om anvendelsen til kulturelle og folkeoplysende aktiviteter og vil også gerne indgå i et fremtidigt samarbejde med Lindegården om forskellige aktiviteter - også gerne i samarbejde med eksterne parter.	Samarbejdet fortsættes.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
11.3 Den teknologiske og erhvervsmæssige akse. Bondebylauget er for bymiljøet på hovedgaden og det gode handelsliv, men imod højhussiloer i bymidten. Lyngby må ikke blive en Ørestad nr. 2.	11.3	Den teknologiske og erhvervsmæssige akse. Bondebylauget er for bymiljøet på hovedgaden og det gode handelsliv, men imod højhussiloer i bymidten. Lyngby må ikke blive en Ørestad nr. 2.	Byvision 2030 er ét bud på, hvordan den fremtidige udvikling i Lyngby-Taarbæk kan se ud. Med statens udpegning af stationsnære områder lægges der op til fortætning i disse områder. GRØNT LYS støtter op om denne strategi. En fortætning kan alt andet lige være med til at sikre eksisterende grønne og blå værdier i området i øvrigt.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af GRØNT LYS.
12. Civ. Ing. Jens Ulrik Madsen Hummeltoftevej 113 2830 Virum Ing. M.A.I. Niels Friderichsen Høstvej 4 2800 Kgs. Lyngby	12.1	For at undgå gener for beboerne på Buddingevej-viadukten foreslås en ændring af letbanens forløb: Fra Gladsaxe køres ad Gammellosevej til Nybrovej og videre langs Mariebjerg Kirkegård til krydset Lyngby Hovedgade/Christian X's Allé. Herfra fortsættes ad Lyngby Hovedgade og ind på Jernbaneplassen.	Forslaget kan ikke anbefales, da det vil indebære omvejskørsel og betydeligt forøgede anlægs- og driftomkostninger.	Forslaget tages ikke til følge.
12.2	12.2	Desuden foreslås et forløb via DTU, hvor der fra Klampenborgvej køres via Bauneporten og gennem DTUs midteravenue (N. Koppels Alle - K. Wintherfelds Alle).	Der er indgået aftale med Metroselskabet om nærmere undersøgelser af letbanelinjeføring via DTU. En mulig linjeføring via Bauneporten indgår i undersøgelserne.	Forslaget vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linjeføring.
12.3	12.3	Der opfordres til at letbanen i bymidten udføres uden skæmmende master og luftledninger.	Af samme årsag har kommunalbestyrelsen foreslået anvendelse af letbanemateriel med batteri. Dette undersøges nu af Metroselskabet.	Forslaget indgår i letbaneprojektet.
13. Tom Ulvman Jensen Langs Hegnet 14 2800 Kgs. Lyngby	13.1	Forslag til håndtering af trafikken på Klampenborgvej. Det foreslås, at den gennemkørende trafik ad Klampenborgvej ledes ned i en tunnel før Kanalvej og op igen efter jernbanebroen.	I 2005 skønnede Cowi, at en underjordisk vejforbindelse vil beløbe sig til omkring 1,7 mia. kr. ekskl. moms og i prisniveau 2003. Forslaget kan ikke anbefales af økonomiske grunde.	Forslaget tages ikke til følge.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	13.2	Letbanen erstattes med elektriske busser – billigere og lærer mindre.	Som baggrund for beslutningen om en højklasset kollektiv trafikforbindelse i Ring 3-korridoren lavede Cowi i 2010 en rapport, hvor man sammenlignede letbaneløsningen med en såkaldt BRT-løsning (højklasset busløsning i eget tracé). På baggrund af rapporten besluttede Transportministeriet, Region Hovedstaden og kommunerne langs Ring 3 at gå videre med letbaneløsningen.	Forslaget tages ikke til følge.
	13.3	Foreslår at der skabes bedre sammenhæng mellem Ulrikkenborgområdet og det centrale Lyngby ved at føre omfartsvejen og jernbanen i tunnel.	Grundlæggende et godt forslag, der dog ikke vurderes at kunne realiseres af økonomiske årsager.	Forslaget tages ikke til følge.
	13.4	Dyrehavegårds jorder bevares som de er. DTU har rigeligt med plads.	Se pkt. 3.2.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.
14. Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk v/ Formand Anne Mette Kolringen Christiansrovej 2 2930 Klampenborg	14.1	Foreningen ønsker, udpegning af kulturmiljøerne fremmes, så de kan indgå i revisionen af kommuneplanen.	GRØNT LYS fastlægger følgende: "Formidling af kulturarven indgår i det igangværende arbejde med en ny kulturstrategi. Efter dennes vedtagelse i efteråret 2012 og efter afslutning på samarbejdet med Bygningskultur Foreningen om revidering af bevaringsværdige bygninger med bevaringsværdi 4 igangsættes nyt projekt om udpegning af kulturmiljøer, primært i byområdet. De udpegede kulturmiljøer indarbejdes i kommuneplanen." Det afhænger således af det nuværende samarbejdsprojekt med Bygningskultur Foreningen, hvornår nyt projekt om udpegning af kulturmiljøer igangsættes.	Forslaget tages ikke til følge.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	14.2	Foreningen ønsker fokus på formidling af kulturet og bygningsskulptur.	I forbindelse med udarbejdelsen af kulturstrategien er forvaltningen i gang med interessentmøder m.v. hvor også Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk Kommune er inviteret. I den forbindelse vil emnet omkring formidling af kulturet og bygningsskulptur blive taget op.	Samarbejdet fortsættes.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	14.3	<p>Foreningen er imod en ændret bebyggelsesprocent ved bevaringsværdige bygninger i områder med åben-lav boligbebyggelse.</p> <p>Foreningen mener, at det skal fremgå af kommuneplanen, at bevaringsværdig bebyggelse ikke må nedrives eller ændres uden kommunalbestyrelsens tilladelse.</p>	<p>Nedsat bebyggelsesprocent sikrer ikke alene bevaringsværdige bygninger. En god og indlevende arkitektur kan gøre forskellen.</p> <p>Af kommuneplanen fremgår generelt ikke, hvad der er fastsat i anden lovgivning.</p> <p>På kommunens hjemmeside fremgår følgende:</p> <p>Hvad betyder det, at en ejendom er bevaringsværdig?</p> <p>Udpegningen af bevaringsværdige bygninger er ikke bindende for de enkelte grundejere, men kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse. Ved ansøgninger om tilbygning til eller nedrivning af en bevaringsværdig bygning vil kommunen få kendskab til sagen og kan nedlægge § 14 forbud i henhold til Planloven, såfremt bygningen ønskes bevaret via en lokalplan. Inden en bevaringsværdig bygning kan tillades nedrevet, skal kommunalbestyrelsen foretage en offentlig høring i henhold til bevaringslovgivningen.</p> <p>Hvis man ønsker at ombygge eller udvide en bevaringsværdig ejendom skal man altid tænke bevaringsværdien ind i planlægningen af byggeriet. Man bør kontakte kommunen for en vurdering af sagen, når man har skitseret de fremtidige facader. Til kommunens vurdering skal fremsendes tegning og gerne fotos af det eksisterende hus, tegninger og evt. visualisering af de ønskede facader, og arkitektens vurdering af projektet i forhold til bygningens bevaringsværdi. Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk er en lokal forening der evt. kan kontaktes om gode råd ved planlægning og udførelse af om- og tilbygninger, se foreningens hjemmeside www.bygningskultur-lfk.dk eller klik på link i højre side.</p>	<p>Forslaget tages ikke til følge.</p>
	14.4	<p>Ingen bebyggelse på Dyrehavegårds jorder.</p>	<p>Se pkt. 3.2.</p>	<p>Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
14.5	Foreningen er imod byudviklingsplanerne i vision 2030 – for meget bebyggelse (400.000 m ²).	<p>Det oplyste tal er anvendt som baggrundsmateriale i trafikanalyse ultimo 2011. Heri indgår udviklingsmuligheder for et større område (DTU, arealerne langs Helsingørmotorvejen, Firskovvej, Kanalvejsgrunden osv). Udviklingsmulighederne er beskrevet i Byvision 2030. Tallene er et skøn til brug for trafikanalyse.</p> <p>Med statens udpegning af stationsnære områder lægges der op til fortætning i de stationsnære områder. GRØNT LYS støtter op om denne strategi. En fortætning kan alt andet lige være med til at sikre eksisterende grønne og blå værdier i området i øvrigt.</p> <p>Forslag til kommuneplanstrategi - GRØNT LYS - blev senest behandlet på Udviklings- og Strategiudvalgets møde i oktober. På baggrund af indsigelser og en drøftelse i udvalget blev der enighed om flere tekstændringer. Udviklings- og Strategiudvalgets tekstændringer til GRØNT LYS indgår i bilag 1 Tekstudgave ... 23.10.2012, lagt på sagen.</p>	<p>Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.</p>	
14.6	Letbanen bør gå gennem DTU.	Der er indgået aftale med Metroelskabet om nærmere undersøgelser af linjeføring og stationsplacering på DTU.	Metroelskabets undersøgelser vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linjeføring.	
14.7	Foreningen støtter op om miljøvenlige torve og byggeri og overdækning af Lyngby Station og Omfartsvej.	-	-	

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>15. Danmarks Naturfredningsforening v/ Hans Nielsen Kastanievej 4 B, st. mf. 2800 Kgs. Lyngby</p>	<p>15.1</p>	<p>GRØNT LYS bør sikre, at naturområderne, landskaberne og kulturhistorien bevares og forbedres.</p>	<p>I forordet i GRØNT LYS står: Lyngby-Taarbæk er en god kommune at bo, leve og arbejde i. Det skyldes de grønne områder og nærheden til sø og strand. Og det skyldes et velfungerende erhvervs- og handelsliv, gode skoler og uddannelsesinstitutioner med DTU i spidsen. Men mest betydningsfuldt er det, at borgerne i Lyngby-Taarbæk hører til landets mest kreative og velfungerende. De har valgt at bo i Lyngby-Taarbæk, netop fordi det er en grøn kommune med gode skoler og nærhed til København. Denne kvalitet skal fastholdes, samtidig med der sker en udbygning og udvikling.</p> <p>Men der er også andre kvaliteter at tage vare på. Lyngby-Taarbæk er kendt for sine landskabstræk, Dyrehaven og Mølleådal, og den unikke beliggenhed mellem Furesøen og Øresund. GRØNT LYS peger på en udvikling i et afgrænset område, så heller ikke disse kvaliteter anfægtes. Tværtimod styrkes sammenhængen mellem de grønne kiler i Kgs. Lyngby. GRØNT LYS inviterer også til en fremtid med en bæredygtig og klimavenlig udvikling.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
		<p>I GRØNT LYS nævnes desuden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at der arbejdes på, at Jægersborg Dyrehave skal blive udpeget som Unescos verdensarv, - at Mølleåen er et nationalt industriminde. Ved kommuneplanrevisionen vil det blive vurderet hvordan berørte rammer skal ændres og i hvilket omfang der bør udarbejdes bevarende lokalplaner for dele af Mølleåen. - at der skal ske en udpegning af eventuelle potentielle naturområder og/eller økologiske forbindelser og - at kommunalbestyrelsen vil arbejde med, om der skal ske ændringer i forhold til biologiske kerneområder, lavbundsarealer, landskabelige og geologiske værdier. 		

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	15.2	Støtter op om Vidensby, men mener ikke at forslaget til strategi GRØNT LYS om opførelse af ca. 400.000 m ² nybyggeri bør gennemføres.	Støtten til ideen om Lyngby-Taarbæk som Vidensby er noteret. Udviklingsmulighederne er beskrevet i Byvision 2030. Byvision 2030 er ét bud på en udvikling i fremtiden. Efterfølgende udviklingsarbejde og planlægningsarbejde med konkretisering af byvisionen vil gøre udviklingen mere konkret også set i et tidsperspektiv. Se i øvrigt pkt. 14.5.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.
	15.3	Støtter op om Lyngby-Taarbæk som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige teknologier, men ikke på bekostning af de eksisterende grønne områder.	Et mål for Lyngby-Taarbæk Vidensby 2020 hedder Lyngby-Taarbæk skal være kendt som et testlaboratorium for nye, grønne og bæredygtige teknologier. Målet går igen i GRØNT LYS i afsnittet "Det gør vi" under pkt. 9 Grønt og bæredygtigt. Målet er udvidet med følgende: forstærke det grønne landskab, grønne tage, og lokal afledning af regnvand, taghaver og grønne vægge, stationsnærhedsprincipet og energirigtigt byggeri. Det er noteret, at foreningen ikke støtter grønne og bæredygtige teknologier, hvis det sker på bekostning af eksisterende grønne områder.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	15.4	Dyrehavegårds marker mellem Helsingørsmotorvejen og Hjortekærvej skal ikke bebygges.	Se pkt. 3.2.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.
	15.5	Støtter, at Fæstningskanalen genskabes fra Lyngby Hovedgade til Klampenborgvej.	Indgår i planlægningen.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	15.6	Foreningen ønsker reduktion af trafikstøj i Mølleådal og Ermelundskilen.	<p>Støjen i disse områder stammer fra Helsingørmotorvejen, som er en statsvej.</p> <p>Det anses for vigtigst, at prioritere indsatsen mod trafikstøj ved boliger frem for rekreative områder.</p> <p>Støjdæmpning af Mølleådalen indgår i en evt. støjdæmpning af boligområdet Hjordekær nord.</p> <p>Der skal udarbejdes en ny/revideret støjhandlingsplan i 2013. Her vil rekreative områder eventuelt kunne medtages.</p>	Behandles i forbindelse med støjhandlingsplan 2013.
	15.7	Foreningen ønsker ingen stationsnærhed ved Fuglevad Station	<p>Baggrunden for, at kommunalbestyrelsen ønsker at kunne udpege stationsnære arealer omkring Fuglevad Station, er projektet om Lyngby Idrætsby. P.t. afventes den videre proces om Fingerplan 2012, der lægger rammerne for hovedstadskommunernes fysiske planlægning. Herunder mulighederne for at kunne udpege stationsnære områder omkring lokalbaner og letbanestationer.</p>	På baggrund af Fingerplan 2012 og i forbindelse med udarbejdelsen af Kommuneplan 2013 vil der ske en afgrænsning af stationsnære områder i Lyngby-Taarbæk.
	15.8	Letbanen bør gå gennem DTU.	Der er indgået aftale med Metroselskabet om nærmere undersøgelser af linjeføring og stationsplacering på DTU.	Metroselskabets undersøgelser vil indgå i beslutningsgrundlaget for letbanens linjeføring.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	15.9	Foreningen støtter op om klimastrategien, men savner større fokus på reduktion af de befæstede arealer og de trafikmæssige konsekvenser ved at udbygge butiksarealet i Kgs. Lyngby.	For så vidt angår øget fokus på reduktion af de befæstede arealer, er et af klimastrategiens indsatsområder i forhold til den fremtidige klimatilpasning en øget satsning på Lokal Afledning af Regnvand (LAR-løsninger) som bl.a. opnås ved at minimere de befæstede arealer. Det vil indgå i overvejelserne i forbindelse med den nye kommuneplan, at bruge planlovens muligheder for at opstille generelle retningslinjer for reduktion af de befæstede arealer, da dette er et godt redskab til at fremme nedsivning af regnvand.	Bemærkningerne vil indgå i det videre arbejde med at konkretisere og prioritere klimastrategiens indsatsområder i relevante sektorplaner.
			Forvaltningen vil i øvrigt have øget fokus på mulighederne for at nedsive regnvand i forbindelse med f.eks. letbaneprojektets gennemførelse. De trafikmæssige konsekvenser af byudviklingen er en af de store udfordringer, der skal findes bæredygtige løsninger på. Som det fremgår af klimastrategien, er der opmærksomhed på dilemmaet mellem vækst og trafik. I det omfang det besluttes at fortætte byen, vil fortætningen skulle ske på et grønt og bæredygtigt grundlag.	
16. Cyklistforbundet v/ Formand Niels Wellendorf Fuglsangvej 18 2830 Virum Cyklistforbundet.lyngby-sollerod@dcf.dk	16.1	Tilfredshed om visionen for cyklismen og er interesseret i et samarbejde i forbindelse med udmøntningen af den samt med DTU's faglige miljøer for trafikplanlægning og vejbygning.	Interessen for samarbejde er noteret.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	16.2	<p>Fokus på cykeltrafikken i bymidten og tilkørslen hertil.</p> <p>Forbundet ønsker, at infrastrukturen for cyklister skal omtænkes.</p> <p>Forbedring af cykelparkeringen i bymidten.</p>	<p>Det fremgår af GRØNT LYS, at cyklisternes forhold skal opprioriteres generelt, bl.a. med cykelruter og mere cykelparkering. Dette indebærer også forholdene i bymidten.</p>	<p>Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
	16.3	<p>En cykelrute fra DTU til Lyngby bymidte skal have en høj standard, direkte og føres via cykelstier langs veje eller cykelstier i eget tracé.</p> <p>En cykelrute gennem boligområdernes grønne arealer anbefales ikke.</p> <p>Ved cykelstiers krydsning af veje skal cykeltrafikken prioriteres.</p> <p>Denne cykelrute bør priorites højt og indgå som en af de første aktiviteter i visionen 2030.</p>	<p>Angående prioriteringen har kommunen planer om cykelsuperstier. Desuden er der stadig trafikveje uden cykelstier.</p>	<p>Bemærkningerne vil indgå i en nærmere udformning af cykelruten.</p>
17. Niels Wellendorf Fuglsangvej 18 2830 Virum	17.1	<p>Byfortætning langs Letbanen skal ses i sammenhæng med, hvad der er behov for af nybyggeri i hele kommunen. Der er i dag tomme bygninger i flere af kommunens bydele.</p>	<p>I afsnittet "Det gør vi" lægges der op til under pkt.3 Overordnede undersøgelser, at der skal gennemføres en analyse af erhvervsarealernes anvendelighed, både af de eksisterende og de nye erhvervsarealer i byvisionen.</p>	<p>Bemærkningerne giver ingen anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
	17.2	<p>Behov for en helhedsplan over Virum station og det omkringliggende område. Der foreslås, at det lukkede posthusområde bruges som et kommunalt medborgerhus – lokaler for foreninger og en restaurant.</p>	<p>I forbindelse med Post Danmarks afhængelse af området vil kommunen i samarbejde med områdets grundejere og beboere udarbejde en helhedsplan for området, der sikrer Virum Center som et centralt og vitalt område i bydelen.</p>	<p>Forslaget overvejes i forbindelse med i planlægningen.</p>

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	17.3	Dyrehavegårds jorder bevares som et grønt areal.	Se pkt. 3.2.	Beskrivelsen om Dyrehavegårds Jorde i Byvision 2030 er ændret i GRØNT LYS.
	17.4	Udbygning af Firskovvej bør overvejes, så Lyngby ikke bliver delt i to områder.	En udbygning af Firskovvejområdet skal netop sikre en større funktionel sammenhæng til Kgs. Lyngby. Firskovvej skal være et område, der ikke kun besøges på grund af genbrugsstationen.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændring i GRØNT LYS.
	17.5	Udbygning af Lyngby Stadion vil byplanmæssig ikke være en fordel og give store trafikale problemer. Det foreslås, at der indsættes en særlig buslinje i forbindelse med større arrangementer. Der foreslås et samarbejde med Gentofte Kommune om udbygning af stadion ved Jægersborg station.	Da Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker at udvikle Lyngby Stadion til Lyngby Idrætsby, er det besluttet, at opvisningsstadion til fodbold skal bibeholdes på det nuværende stadionområde. I forbindelse med større arrangementer på stadion vil der kunne indsættes shuttlebusser, som det kendes fra andre stadions.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS. Ved fremtidige arrangementer med større deltagerantal vil shuttlebusser kunne overvejes.
	17.6	Udbygning skal primært ske i de stationsnære områder. Det gælder også områderne omkring Sorgenfri og Virum stationer.	Staten fastlægger i Fingerplanen udpegningen af de stationer, der giver mulighed for, at kommunen kan udpege stationsnære områder og dermed fortætte på den baggrund. GRØNT LYS bakker op om dette direktiv. Kgs. Lyngby, Sorgenfri - og Virum stationer har udpegede "stationsnære kerneområder" og "øvrige stationsnære områder" i den gældende kommuneplan. Kommende helhedsplaner for Virum - og Sorgenfri stationer vil give udbygningsmuligheder.	Bemærkningerne giver ingen anledning til ændringer af GRØNT LYS.
	17.7	Da en letbane ikke har samme kapacitet som en S-bane, bør de stationsnære områder omkring Letbanestationer være mindre end om S-togsstationer.	Der vurderes ikke at være nogen planmæssig begrundelse for et fast princip om at gøre forskel på størrelsen af stationsnære områder ved S-togs- og letbanestationer.	Udpegning af stationsnære områder omkring de kommende letbanestationer vil ske på baggrund af Fingerplan 2012 og efter en konkret vurdering for hver station.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
	17.8	Fuglevad station ønskes ikke udbygget.	Baggrunden for, at kommunalbestyrelsen ønsker at kunne udpege stationsnære arealer omkring Fuglevad Station, er projektet om Lyngby Idrætsby. P.t. afventes den videre proces om Fingerplan 2012, der lægger rammerne for hovedstads-kommunerne fysiske planlægning. Herunder mulighederne for at kunne udpege stationsnære områder omkring lokalbane- og letbanestationer.	På baggrund af Fingerplan 2012 og i forbindelse med udarbejdelsen af Kommuneplan 2013 vil der ske en afgrænsning af de stationsnære områder i Lyngby-Taarbæk.
	17.9	Hvis Nærumbanen kobles til Letbanen, vil den kollektive trafik blive løftet yderligere.	Pga. en række problemer kan Metro-skabet ikke anbefale en sammenkobling af de to systemer.	Forslag om at koble Nærumbanen og letbanen sammen tages ikke til følge.
	17.10	Foreslår, at der bør sættes på en kraftig udbygning af busstrafikken som tilbringer til stationerne.	I forbindelse med planlægningen af letbanen på Ring 3 vil Movia analysere oplandene, for at vurdere, hvor der skal ske en tilpasning i busnettet. I den forbindelse vil forslag til nye tilbringerbusser til metrostationerne forventeligt blive vurderet.	Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	17.11	Mindre biltrafik - Det ønskes at fredeliggøre bymidterne i lokalcentrene. Eksempelvis Virum Torv og Sorgenfri Torv.	I forbindelse med Post Danmarks afhængelse af området ved Virum Torv vil kommunen i samarbejde med områdets grundejere og beboere udarbejde en helhedsplan for området, der sikrer Virum Center som et centralt og vitalt område i bydelen - herunder vil det være naturligt også at se på de trafikale forhold.	De trafikale forhold vurderes i forbindelse med udviklingen generelt i områderne.
			I forbindelse med en helhedsplan for Sorgenfri stationsområde er det ligeledes en naturlig del at se på trafikforholdene i området.	

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
18. Foreningen Lyngby-Taarbæk Vidensby v/ bestyrelsen Bestyrelsesformand Claus Nielsen Scion DTU Diplomvej 381 2800 Kgs. Lyngby	18.1	Kommuneplanstrategien stemmer overens med opfyldelsen af Vidensbystrategien. Bestyrelsen og sekretariatet ser frem til forsat godt samarbejde om Lyngby-Taarbæks udvikling.		
	18.2	Bestyrelsen er enig i, at det er erhvervsstrategien, der er med til at drive byudviklingen. Vækst skal være i fokus.		
	18.3	Det forslås, at der sættes fokus på de arealudviklingsmæssige muligheder, der er omkring DTU. Bestyrelsen støtter op om en byfortætning omkring centrum.	I GRØNT LYS er der ikke fastlagt en rækkefølge for udvikling af arealer i Lyngby-Taarbæk Kommune generelt. Der lægges efter vedtagelsen af GRØNT LYS op til en proces omkring idékonkurrence/parallelopdrag, kommuneplanrevision m.v.	Forslaget giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.
	18.4	Bestyrelsen pointerer, at en ligelig udvikling i Lyngby-Taarbæk er vigtig, hvor der skal være sammenhæng mellem by- og erhvervsudviklingen og en bæredygtig by med en grøn profil.	GRØNT LYS lægger op til fortætning og byudvikling ved letbanens stationer. Samtidigt lægges der i afsnittet "Det gør vi" op til under pkt.3 Overordnede undersøgelser, at der skal gennemføres en analyse af erhvervsarealernes anvendelighed, både af de eksisterende (i hele kommunen) og de nye erhvervsarealer i byvisionen. I punkt 9 i afsnittet "Det gør vi" lægges der op til at der skal ske en bæredygtighedsvurdering af den bearbejdede byvision. Dette fremgår også af 2. punkt i punkt 2 Bearbejdelse af byvisionen.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.

Henvendelse fra:	Nr.	Resumé:	Forvaltningernes kommentarer:	Forvaltningernes forslag:
<p>19. COLBERGS v/ Irene Krustrup Lyngby Torv 5 2800 Kgs. Lyngby Plus 20 forretninger</p>	<p>19.1</p>	<p>Forretningerne og klinikkerne efterspørger bedre kommunikation og orientering fra kommunen, når der sker ting på torvet foran rådhuset.</p>	<p>Forvaltningen vil generelt se på, hvordan kommunikationen vedr. ændringer i trafik/parkering mv. kan forbedres.</p> <p>Der har været afholdt info-møde den 23. august vedr. torvets ombygning.</p>	<p>Bemærkninger giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
	<p>19.2</p>	<p>Det foreslås, at en tilbygning til rådhuset kan indeholde en parkeringskælder med fri parkering 1-2 timer og delvis kort parkering foran forretningerne.</p>	<p>I forbindelse med planlægning af en rådhusudbygning, vil der også blive taget stilling til parkeringsforhold. En parkeringskælder vil sandsynligvis blive tilgængelig for offentligheden hele/dele af døgnet mod betaling.</p>	<p>Forslaget giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>
	<p>19.3</p>	<p>Hvordan kan letbanen gå hen over et cafeteria?</p> <p>Er der nok toiletter til de fremtidige kunder fra torv og cafeteria?</p> <p>Kommer der ordentlige og nok cykelstativer og hvordan undgår man, at torvet bliver en cykelbane?</p> <p>Er torvet gammel mosejord?</p> <p>Mistet indtægtsgrundlag?</p>	<p>Den endelige linjeføring på Letbanen er ikke fastlagt endnu. Hvis letbanen etableres, kan det blive nødvendigt at fjerne/flytte cafeteriaet.</p> <p>I forbindelse med indretning af Café vil der blive indrettet toiletfaciliteter.</p> <p>Eksisterende cykelstativer vil blive fornyet og kapaciteten vil blive øget.</p> <p>Rådhuset er pælefunderet pga. lag med gytje.</p> <p>Forvaltningen har ikke kendskab til, at pladسدannelser generelt formidsker indtægtsgrundlaget for nærliggende forretninger. Det kan dog ikke afvises, at visse virksomheder kan opleve en ændret (større/mindre) kundefløde pga. ændrede forhold på torvet.</p>	<p>Spørgsmålene giver ikke anledning til ændringer i GRØNT LYS.</p>

NOTAT

om

Handicaprådets medlemmer og suppleanter, oktober 2012

Handicaprådet – Medlemmer og suppleanter, Oktober 2012

Udpeget af Kommunalbestyrelsen:

<u>Medlem</u>	<u>Stedfortræder</u>
Kommunalbestyrelsesmedlem Jørn Moos Kollemosevej 34 2830 Virum Tlf.: 45 42 01 67 Mail: moo@ltk.dk	Kommunalbestyrelsesmedlem Sofia Osmani Nymøllevej 24 2800 Kgs. Lyngby Mail: soo@ltk.dk Tlf.: 45 88 10 01
Kommunalbestyrelsesmedlem Dorethe Dandanell Frederiksdalsvej 101 E, st. th. 2830 Virum Tlf.: 45 85 95 06 Mail: dda@ltk.dk	Kommunalbestyrelsesmedlem Bodil Kornbek Hybenvej 49 2830 Virum Tlf.: 45 85 83 78 Mail: boko@ltk.dk
Kommunalbestyrelsesmedlem Anne Körner Furesøvænget 3 2830 Virum Tlf.: 22 41 55 53 Mail: anko@ltk.dk	Kommunalbestyrelsesmedlem Birgitte Hannibal Ingvar Hjorts Vej 23 2830 Virum Tlf.: 38 34 30 60 Mail: biha@ltk.dk
Kommunalbestyrelsesmedlem Curt Købsted Nørgaardsvej 34 G, 1. th. 2800 Kgs. Lyngby Tlf.: 21 75 00 96 Mail: ceko@ltk.dk	Kommunalbestyrelsesmedlem Gitte Kjær-Westermann Skovvej 8 A, st 2930 Klampenborg Tlf.: 50 30 12 01 Mail: giwe@ltk.dk

Udpeget af DH:

<u>Medlem</u>	<u>Stedfortræder</u>
Ion Meyer (LEV) Myrtevang 17 2830 Virum Tlf.: 45 85 27 21 + Mobil 28 75 38 04 Mail: ion@post.cybercity.dk	Karen Hornshøj-Møller (Landsforeningen Autisme) Astilbehaven 161 1. th. 2800 Kgs. Lyngby Tlf.: 45 88 00 98 Mail: kh-m@mail.dk

<p>Svend Christensen (Diabetesforeningen) Bjælkevangen 58 2800 Kgs. Lyngby Tlf.: Mobil 28 60 08 75 Mail: kongsager@webspeed.dk</p>	<p>Jes Erik Jessen (Muskelsvindfonden) Lyngbygårdsvej 130, st.tv., 2800 Kgs. Lyngby tlf: 2989 6505 mail: jes.e@jessen-net.dk</p>
<p>Paula Jakobsen (PTU) Gadevangen 42 2800 Kgs. Lyngby Tlf.: 45 88 39 80 + Mobil 22 54 49 44 Mail: paula@jakobsen.mail.dk (priv.)pja@datea.dk</p>	<p>Arne Christensen (Dansk Blindesamfund) Baneledet 30 2830 Virum Tlf.: 45 85 70 11 + Mobil 24 82 70 11 Mail: acvirum@get2net.dk</p>

Udpeget af Støtteforeningen for udviklingshæmmede:

<u>Medlem</u>	<u>Stedfortræder</u>
<p>Linda Niebuhr Brovænget 14 2830 Virum Tlf.: 26 22 92 13 Mail: niebuhr@post.tele.dk</p>	<p>Elsebeth Staal Thomsen Bredesvinget 7 B 2830 Virum Tlf.: 45 85 41 17 Mail: esthomsen@mail.tele.dk</p>

Ditte Marie E. Pedersen

Social og sundhedsudvalget 14-11-12

Sag nr. 9

Bilag nr. 1

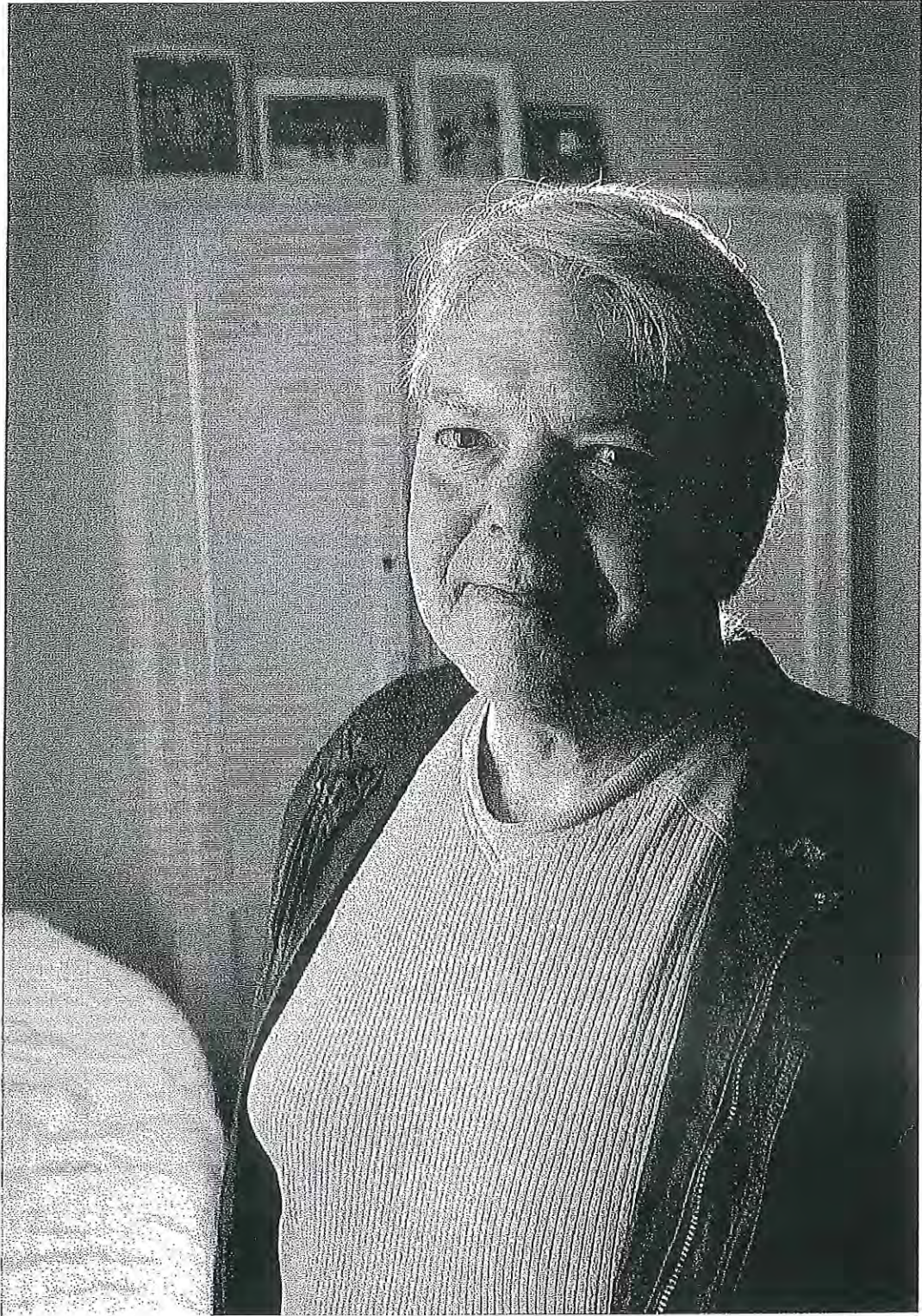
ET NYT SOCIALTILSYN
BEDRE KVALITET FOR
UDSATTE BØRN OG VOKSNE

INDLEDNING - Et nyt socialtilsyn - Bedre kvalitet for udsatte børn og voksne	5
Et mere professionelt og uafhængigt tilsyn	6
Fra tilfældige indsatser til systematisk inddragelse af viden	8
Borgerne i centrum	11
Flere tilbud skal godkendes	12
Fagligt stærke og bæredygtige tilbud	15
Bedre styr på økonomien	16
Kolofon	18

ET NYT SOCIALTILSYN
BEDRE KVALITET FOR
UDSATTE BØRN OG VOKSNE

ET NYT SOCIALTILSYN - BEDRE KVALITET FOR UDSATTE BØRN OG VOKSNE

Regeringen mener, at Danmark skal kendes på den gode måde, vi behandler vores udsatte borgere. Vores vision er, at alle danskere skal have mulighed for at tage del i samfundet. Ingen skal overlades til sig selv, og ingen skal stå alene med sin egen skæbne.

Det kræver en ambitiøs socialpolitik, der tør stille krav til kvaliteten og fagligheden i de sociale indsatser.

Regeringen har derfor iværksat en reform af det sociale område – Socialreformen - der udrulles i de kommende år. Det første store skridt i Socialreformen er en tilsynsreform, der skal styrke den indsats, vi tilbyder vores allermost udsatte borgere. Næmlig de borgere, som på grund af en uheldig start på livet eller på grund af andre omstændigheder har ophold i et af de sociale døgntilbud.

Det drejer sig om børn og unge, der er anbragt i plejefamilier, på opholdsteder

eller på døgninstitutioner og voksne, der på grund af sociale problemer eller fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse bor i et tilbud med særlig støtte.

De sociale tilbud til disse borgere har i mange år fået lov at leve deres eget liv. Nogle tilbud gør det fantastisk. Men vi har desværre set alt for mange eksempler på tilbud, som aldrig burde have haft ansvaret for de svage i vores samfund. Hvor snyd, misbrug og mistrivsel har været hverdagen – uden at de ansvarlige myndigheder har reageret i tide. Eller hvor der ikke har været den kvalitet og de kompetencer, som er nødvendige for reelt at hjælpe disse borgere, som ofte har komplekse problemer.

Det er ikke godt nok! Som led i Socialreformen fremlægger regeringen her sit udspil, Et nyt socialtilsyn – Bedre kvalitet for udsatte børn og voksne, der blandt andet indfører et uafhængigt tilsyn og stiller høje, centralt fastsatte krav til tilbuddene.

ET MERE PROFESSIONELT OG UAFHÆNGIGT TILSYN

Opgaven med at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud ligger i dag hos kommunerne. Det er en kompleks og krævende opgave - og et stort ansvar - at godkende og føre tilsyn med de tilbud, hvor nogle af samfundets allersvageste bor. Opgaven består både i at kontrollere, at der ikke foregår snyd eller misbrug på stedet, at skatteborgernes penge bruges som tiltænkt, og at borgerne behandles ordentligt. Men opgaven består også i at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene.

De personer, som fører tilsyn med tilbuddene, skal derfor have en stærk faglig indsigt i blandt andet økonomi, jura, pædagogik og socialfaglighed. I mange kommuner er der i dag alene få tilsynsførende. Derfor er det også vanskeligt for den enkelte kommune at sikre, at disse kompetencer er til stede i tilsynet i dag.

Undersøgelser viser, at der i dag er meget stor forskel på, hvordan kommunerne løser godkendelses- og tilsynsopgaven. Det betyder, at der stilles vidt forskellige krav til det faglige indhold i tilbuddene i landets 98 kommuner. Det betyder også, at der for borgerne kan være stor forskel på tilbuddet, alt

efter hvor i landet de anbringes eller bosætter sig. Samtidig har en række enkeltsager afdækket, at det kommunale tilsyn i visse tilfælde ikke har haft den fornødne kvalitet til at opdage overgreb, som i nogle tilbud har fundet sted i årevis. Det er naturligvis helt uacceptabelt!

I dag driver kommunerne egne tilbud samtidig med, at de skal føre tilsyn med både egne og private tilbud. Der er brug for en højere grad af uvildighed, så der kommer friske øjne på tilbuddene – også de kommunale tilbud.

Samtidig er den indsigt i kvaliteten i tilbuddene, som tilsynet giver, vigtig for at sikre udvikling i tilbuddene. Derfor bør tilsynsopgaven fortsat have en tilknytning til kommunerne, der har forsyningsforpligtelsen og ansvaret for visitation i de enkelte sager.

Det er vigtigt, at tilsynet altid kan udfordre tilbuddene på deres pædagogiske tilgang, på deres behandling af borgerne og på deres økonomi. Tilsynet skal altid være to skridt foran – og det kræver en reform, der indeholder markante ændringer.

Regeringen ønsker derfor

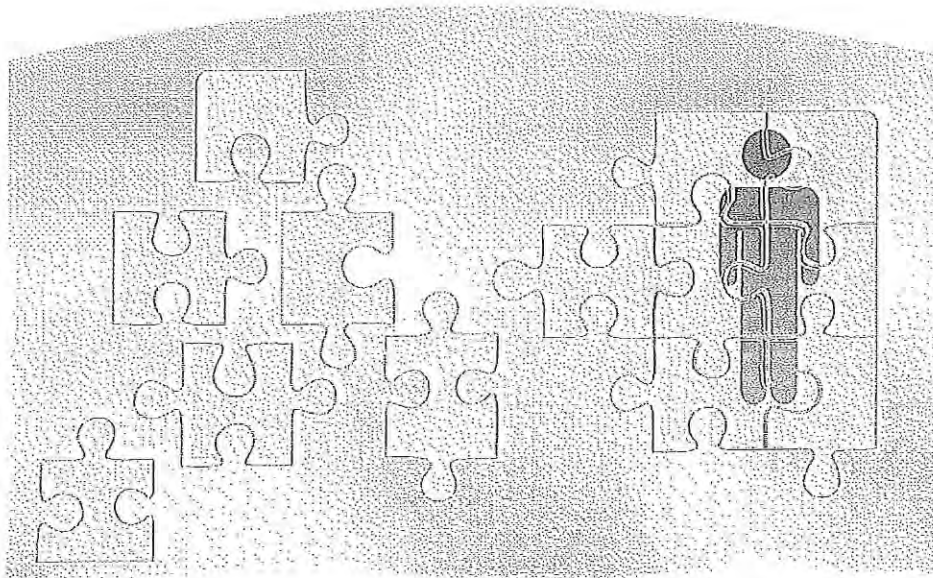
Større enheder og højere grad af uafhængighed i tilsynet

- Ansvar for at godkende og føre tilsyn med sociale døgntilbud flyttes fra de 98 kommuner til 5 enheder, således at der etableres et nyt socialtilsyn. De fem socialtilsyn placeres i fem kommuner, som udpeges ved lov og får det fulde ansvar for opgaven i hver deres geografiske region. Det sikrer større faglige enheder. Samtidig vil det ikke længere være muligt for kommunerne at føre tilsyn med egne tilbud. De fem tilsynskommuner fører indbyrdes tilsyn med hinanden.

Større ensartethed i tilsynet

- Alle omfattede tilbud nygodkendes af det nye socialtilsyn.
- Tilsynet sikrer både kontrol med og læring for tilbuddene og vil derfor indeholde en kombination af uanmeldte og anmeldte tilsynsbesøg.
- Der stilles krav om mindst 1 årligt tilsynsbesøg i alle sociale døgntilbud.
- Opstilling af klare kriterier for, hvornår et tilbud skal have skærpet tilsyn og for tilsynets sanktionsmuligheder, herunder hvornår et tilbud kan lukkes.
- Præcisering af, at tilsynet kan give påbud, som skal efterleves, hvis tilbuddet fortsat skal være godkendt. Der kan for eksempel gives påbud om, at der skal ansættes eller efteruddannes personale, som kan håndtere den målgruppe, som tilbuddet har boende.
- Afgørelser fra tilsynet kan påklages til de sociale nævn.
- Udvikling af kurser for alle tilsynsførende og udviklet tilsynskoncepter og metoder.
- Anvendelse af en mere systematisk forberedelse af tilsynet baseret på flere datakilder end tilsynsbesøget, fx registerdata, surveys til tilbud, gennemgang af skriftligt materiale bl.a. årsrapport, regnskab, budget, bestyrelsesmateriale.

FRA TILFÆLDIGE INDSATSER TIL SYSTEMATISK INDDRAGELSE AF VIDEN

Når vi påtager os et medansvar for nogle af vores allersvageste medborgere, bør vi også kunne love de børn, unge og voksne, at de kommer til at bo et sted, som kan hjælpe dem. Det skal være slut med, at den sociale indsats har karakter af tilfældige eksperimenter.

Der er i dag stor forskel på de enkelte døgn-tilbud, som er hjem for udsatte og handicappede børn og voksne. Og det skal der fortsat være. Der skal både være plads til små tilbud drevet af ildsjæle og meget specialiserede tilbud, hvor borgere med komplekse problemstillinger bor sammen.

Men vi bør kunne stille krav til alle tilbud om, at de har en professionel tilgang, og at de

formår at sikre, at borgeren trives og helst forbedrer borgerens situation. Og vi bør også kunne stille krav om, at alle tilbud løbende opdaterer deres viden og udvikler deres kompetencer.

Der findes masser af gode tilbud i Danmark, som leverer fremragende socialt arbejde. Disse tilbud skal vi i højere grad bidrage til at udvikle til at blive endnu bedre. Vi skal turde udtale os om, hvad kvalitet af socialt arbejde er, og hvad vi forventer af tilbuddene. Det har vi ikke været gode nok til. De tilbud, som ikke er gode nok, skal lukkes. Det har for store menneskelige og økonomiske omkostninger at lade dem fortsætte.

Ca. 14.000 børn og unge var ved udgangen af 2010 anbragt uden for hjemmet, fortrinsvis i plejefamilier, på opholdssteder og døgninstitutioner. De samlede offentlige udgifter til anbringelserne udgjorde ca. 10 mia. kr. (2012-pl)

Ca. 15.000 voksne handicappede og sindslidende boede i 2011 i botilbud efter service-lovens §§ 107-108. De samlede udgifter hertil var ca. 12 mia. kr. (2012-pl)

Det er nødvendigt at klæde socialtilsynet på til at foretage en vurdering af kvaliteten

baseret på aktuelt bedste viden og klare, ensartede indikatorer.

Regeringen ønsker derfor

Bedømmelse af tilbuddene ud fra centralt fastsatte faglige kvalitetsindikatorer

- Ved inddragelse af eksperter opstilles der – bl.a. inspireret af erfaringerne fra Sverige – indikatorer for kvaliteten i tilbuddene. De nye tilsynsenheder skal anvende disse indikatorer i deres bedømmelse af tilbuddene. Indikatorerne vil f.eks. inkludere beboernes trivsel, faglig udvikling i tilbuddet og match mellem medarbejderkompetencer og målgruppen.

Inddragelse af både forskningsbaseret viden og viden fra praksis i tilsynet

- Socialstyrelsen skal understøtte inddragelse af nyeste viden i socialtilsynene.

Krav til tilbuddene om, at de kan redegøre for effekten af deres arbejde

Alle sociale døgntilbud, uanset målgruppe, skal kunne redegøre for:

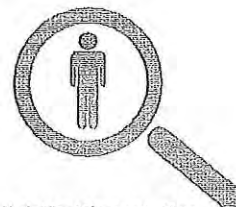
- Målgrupperne, som tilbuddet henvender sig til.
- De sociale metoder, som tilbuddet anvender.
- Resultatmål, som forventes for målgrupperne.

BORGERNE I CENTRUM

Kvaliteten af et tilbud er i sidste ende kendetegnet ved, i hvor høj grad tilbuddet formår at forbedre borgerens situation og bidrage til borgerens trivsel.

I dag er der ikke krav om, at tilsynet altid skal høre beboerne og pårørende i forbindelse med et tilsynsbesøg. Samtaler med borgerne og systematiske trivselsvurderinger kan imidlertid være væsentlige bidrag til at afdække svigt og udvikle kvaliteten.

Det sker desværre også hyppigt, at bekymrende oplysninger ikke viderebringes fra de

visiterende kommuner til driftstilsynet. Der har fx været sager, hvor kommuner har fjernet børn fra anbringelsessteder på grund af problemer, uden at tilsynet er blevet underrettet.

Endelig er det problematisk, at tilsynet kun giver et øjebliksbillede af tilbuddets situation, hvor mange udsatte borgere måske ikke tør give udtryk for kritik af det personale, som de er dybt afhængige af.

Der skal sikres et langt større fokus på borgeren i tilsynet med tilbuddene.

Regeringen ønsker derfor

Inddragelse af viden fra både beboere, pårørende og de kommuner, som har anbragt borgere i tilbuddet

- Krav om gensidig underretning mellem den anbringende kommune og socialtilsynet ved bekymrende hændelser.
- Krav til systematisk inddragelse af oplysninger fra beboere, pårørende og ansatte, herunder ved brugertilfredsheds- og trivselsvurderinger.
- Krav om indberetning af magtanvendelser til tilsynet og om, at tilbuddene skal oplyse, hvilke kommuner der har visiteret borgere til tilbuddet.

En klar indgang, hvis man oplever svigt i et tilbud

- Oprettelse af en 'whistleblower-funktion' i hvert af de 5 tilsyn. Borgere, pårørende og medarbejdere skal vide, hvor de kan rette henvendelse, hvis de oplever uhenigtsmæssigheder eller svigt i et tilbud.

FLERE TILBUD SKAL GODKENDES

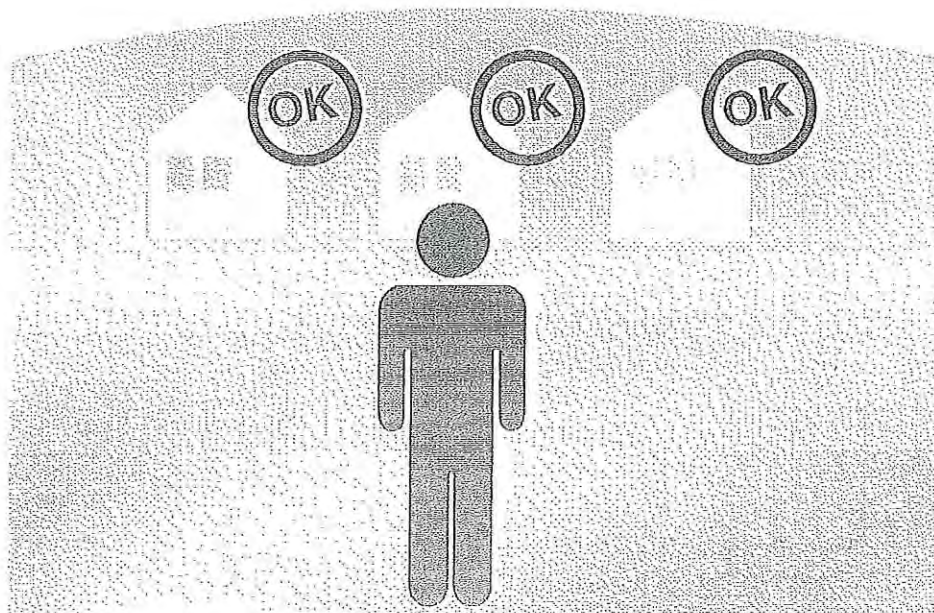
I dag er der kun krav om godkendelse af nogle af døgntilbuddene til udsatte og handicappede børn og voksne. Der er for eksempel ikke krav om godkendelse af længerevarende botilbud til voksne, selvom der kan være tale om beboere med store og komplekse problemer.

Der er i dag ikke krav om godkendelse af kommunale og regionale tilbud. Der er desuden

ikke krav om godkendelse, hvis en kommune benytter samtlige pladser i et tilbud.

Det bør være ligegyldigt for borgerne, om de bor i et kommunalt eller et privat tilbud. De bør opleve, at der stilles samme høje krav til kvaliteten.

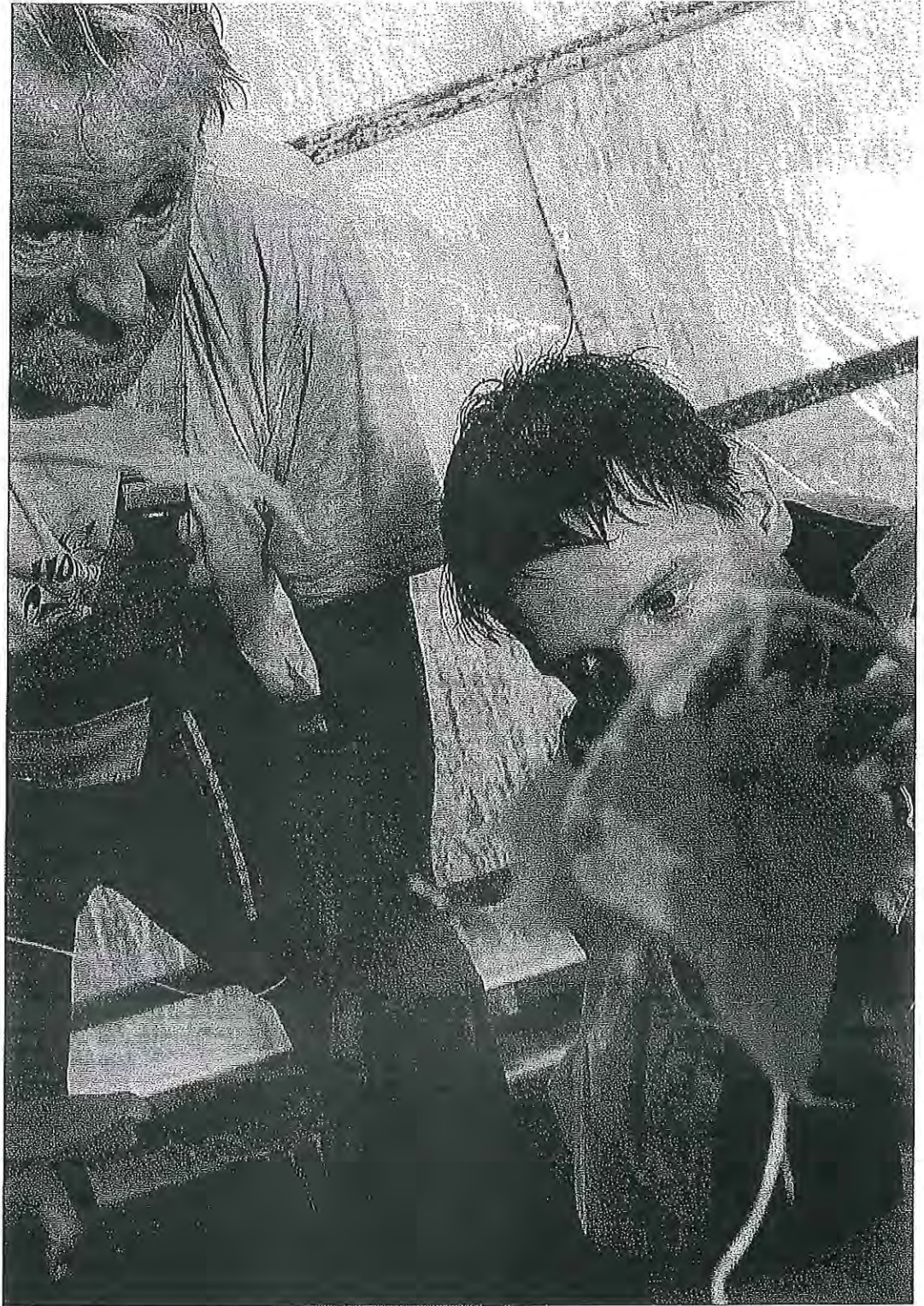

Regeringen ønsker derfor

Godkendelse af flere typer af tilbud

- Godkendelse af både private, kommunale og regionale tilbud.
- Kravet om godkendelse gælder på børneområdet alle typer af anbringelsessteder til børn og unge, herunder plejefamilier. Der er dog fortsat mulighed for, at kommunerne kan godkende plejefamilier, netværksplejefamilier, egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder som konkret egnede.
- På voksenområdet gælder godkendelseskravet længerevarende og midlertidige botilbud til voksne, krisecentre, forsorgshjem og ambulante behandlingstilbud til stofmisbrugere. Der arbejdes desuden på, at hjælp og støtte efter serviceloven, der ydes i fx almene boliger også skal godkendes.
- Et tilbud skal godkendes, selvom én kommunalbestyrelse anvender samtlige pladser i et tilbud. Det betyder, at også såkaldte sær- og enkeltmandsforanstaltninger fremover skal godkendes.

FAGLIGT STÆRKE OG BÆREDYGTIGE TILBUD

Tilbud, der drives som enkeltmandsvirksomheder, er kendetegnet ved at være særligt skrøbelige. Der mangler ofte eksperterne øjne, der sikrer kontrol og udvikling af tilbuddet. Det medfører en øget risiko for, at noget går galt. Ildsjæle kan brænde ud, uden at nogen opdager det.

En række af de alt for mange sager, der har været om misbrug og snyd i sociale tilbud, har vedrørt enkeltmandsvirksomheder, og det skal der gøres noget ved.

En stærk og kompetent bestyrelse kan styrke det ledelsesmæssige ansvar for

tilbuddet og føre kontrol med den daglige ledelse. Friske øjne på indsatsen, der ikke er optaget af den daglige drift, kan samtidig medvirke til at sikre, at der sker en fortløbende udvikling i tilbuddet. En forudsætning for dette er, at bestyrelsen har en grad af uafhængighed fra den daglige ledelse.

Der skal fortsat være plads til ildsjæle, der er drevet af et engagement for at hjælpe udsatte borgere. Men de skal oprette sig i en virksomhedsform med en bestyrelse. Det er det første værn mod brodne kar.

Regeringen ønsker derfor

Styrkelse af ledelsen af sociale døgntilbud

- Det vil ikke længere være muligt at drive sociale døgntilbud som enkeltmandsvirksomheder.
- Der stilles krav til, at alle private døgntilbud (undtaget plejefamilier) har en bestyrelse, der kan sikre tilsyn med og udvikling af tilbuddet.
- Tilbuddets leder må ikke have stemmeret i bestyrelsen, og der må ikke sidde personer, der er nærtstående til lederen, i bestyrelsen.

BEDRE STYR PÅ ØKONOMIEN

Det er afgørende, at tilbud til udsatte og handicappede borgere har en solid økonomi. Hvis et tilbud bukker under økonomisk, har det ikke kun konsekvenser for de ansatte, men i høj grad også for de borgere, som må flytte fra tilbuddet. Regeringen ønsker derfor større gennemsigtighed omkring økonomien i tilbuddene.

Efter de eksisterende regler tager den økonomiske del af godkendelsen og tilsynet udgangspunkt i en godkendelse af tilbuddets samlede budget, fordi tilbuddets takster beregnes med udgangspunkt heri. Problemet med at lægge så stor vægt på godkendelse af tilbuddets budget som styringsredskab er dog, at et budget alene er en forventning om indtægter og udgifter, som derfor ikke er bindende. Meget tyder på, at det snarere er et manglende udtrykkeligt aftalegrundlag mellem kommunen og tilbuddet, som fører til økonomiske overraskelser for kommunerne.

Det nuværende regelsæt er samtidig meget uklart i forhold til, hvilke krav der kan stilles til tilbuddets konkrete økonomiske dispositioner, og kommunerne forvalter reglerne meget forskelligt. Det er derfor vanskeligt for de private tilbud at tilrettelægge en fornuftig økonomistyring, som muliggør opsparring til udviklingsaktiviteter og henlæggelser til sikring af, at 3. mandskrav altid kan indfries.

Private skal fortsat kunne opnå en rimelig fortjeneste på at drive tilbud for udsatte borgere, hvis de gør en god indsats, som kommer borgerne til gavn. Men det skal ske på et oplyst grundlag og med størst mulig gennemsigtighed. Skatteborgernes penge skal anvendes på den bedst mulige måde, og derfor skal det også sikres, at det er synligt, præcist hvad pengene går til.

Der skal stilles relevante krav til tilbuddene, som sikrer deres økonomiske soliditet og høj faglig kvalitet.

Regeringen ønsker derfor

Bedre styr på økonomien i tilbuddene

- Krav om udarbejdelse af en årlig rapport bestående af økonomiske nøgletal for tilbuddet, udskiftninger i personalegruppen og andre ændringer, som har betydning for, hvordan opgaven løses.
- Krav om indsigt i budget og regnskab på tværs af koncerner, når der er et hovedkontor med flere tilbud.
- Tilbuddets regnskaber altid skal revideres af en revisor, som skal foretage revisionen i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, der omfatter både økonomisk revision og forvaltningsrevision.
- Bedre gennemsigtighed ved takstfastsættelsen og styrkelse af kommunernes rolle som købere af ydelser i tilbud.

KOLOFON:

Titel:
Et nyt socialtilsyn
- Bedre kvalitet for udsatte børn og voksne

Udgivet af:
Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
www.sm.dk

Udgivet: september 2012

Lay-out og produktion: Silkeborg Bogtryk
Oplag: 250

Fotos: Mikal Schlosser og Sigurd Høyen.
Grafiske illustrationer: Michael Lund

ISBN-nr: 978-87-7546-389-3 (trykt version)
ISBN-nr: 978-87-7546-388-6 (elektronisk version)

Publikationen kan bestilles hos:
Social- og Integrationsministeriet
Lovekspeditionen
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-post: p-lex@sm.dk

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1050 København K
sm@sm.dk
www.sm.dk

FORRETNINGSORDEN FOR INTEGRATIONSRÅDET I LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Kapitel 1

Integrationsrådets formål og opgaver

§ 1. Integrationsrådet har til formål at medvirke til, at kommunalbestyrelsens integrationsindsats er effektiv og sammenhængende samt egnet til at fremme etnisk ligestilling.

Stk. 2. Integrationsrådet kan af egen drift eller efter anmodning afgive vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen, jf. integrationslovens § 42, stk. 2.

Stk. 3. Integrationsrådet kan ikke behandle enkeltsager. Enkeltsager kan danne grundlag for rådets behandling af principielle spørgsmål.

Kapitel 2

Integrationsrådets sammensætning

§ 2. Integrationsrådet består af 20 medlemmer med bopæl i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Stk. 2. 4 medlemmer udpeges af og blandt kommunalbestyrelsens medlemmer.

Kommunalbestyrelsen udpeger endvidere 1 repræsentant for hver af følgende grupper/foreninger:

- Netværksgruppen
- Lyngby Guiderne
- LO
- Skolebestyrelserne
- Oplysningsforbundene
- Idrætsforeningerne
- Børne- og ungdomsorganisationerne
- De almene boligorganisationer
- 6 -8 repræsentanter for flygtninge/indvandrergruppen i kommunen.

Integrationsrådet kan selv udvide rådet med personer med særlig baggrund eller ekspertise.

Stk. 3. Integrationsrådets første funktionsperiode er 1. januar 1999 til 31. december 2001. Herefter følger rådets funktionsperiode den kommunale valgperiode. Integra-

tionsrådet forbliver i virksomhed, indtil udpegningen af nye medlemmer af rådet har fundet sted.

§ 3. Integrationsrådet afholder sit konstituerende møde snarest efter, at kommunalbestyrelsen har udpeget rådets medlemmer, jf. § 2, stk. 2. Kommunalbestyrelsen indkalder til mødet.

Stk. 2. På det konstituerende møde vælger integrationsrådet blandt sine medlemmer en formand og en næstformand efter reglerne i § 24, stk. 1, i den kommunale styrelseslov. Næstformanden fungerer i formandens sted ved dennes fravær.

Stk. 3. Der foretages fornyet formands- og næstformandsvalg, jf. § 3, stk. 2, 1. pkt., hvis formanden eller næstformanden udtræder af rådet, eller hvis 2/3 af rådets medlemmer beslutter dette. Valget optages som et selvstændigt punkt på dagsordenen for det møde, hvorunder valget skal afholdes.

§ 4. Et medlem af integrationsrådet udtræder af rådet, hvis medlemmet ophører med at have bopæl i kommunen, jf. integrationslovens § 42, stk. 3.

Stk. 2. Hvis et medlem fratræder sit hverv eller dør, udpeges et nyt medlem efter reglerne i § 28 i den kommunale styrelseslov.

Kapitel 3

Integrationsrådets virksomhed

§ 5. Integrationsrådet afholder møde mindst 2 gange om året. Den ordinære møderække fastlægges ved rådets første møde i et kalenderår.

Stk. 2. Integrationsrådet afholder endvidere møde, når formanden finder det for nødvendigt, eller når mindst 1/3 af rådets medlemmer fremsætter anmodning herom ved henvendelse til formanden eller sekretariatet.

§ 6. Formanden indkalder til møde ved fremsendelse af udkast til dagsorden senest 1 uge før mødets afholdelse.

Stk. 2. Hvis det er påkrævet, kan indkaldelse til ekstraordinære møder ske med kortere varsel end 1 uge.

Stk. 3. Integrationsrådets medlemmer kan få optaget en sag på dagsordenen ved at sende forslaget til formanden eller sekretariatet senest 2 uger før mødets afholdelse.

Stk. 4. En sag, der ikke har været optaget på udkastet til dagsorden, jf. stk. 1, kan ved mødets begyndelse optages på dagsordenen, hvis formanden finder, at sagen ikke kan udsættes, og hvis dette kan tiltrædes af et flertal af rådets medlemmer. En sag kan endvidere optages på dagsordenen, hvis der er enighed herom.

§ 7. Integrationsrådets møder ledes af formanden og i dennes fravær af næstformanden. Er formanden og næstformanden fraværende ved et møde, ledes dette af et medlem, der vælges ved stemmeflertal.

Stk. 2. Mødelederen formulerer de spørgsmål, som integrationsrådet skal stemme om.

§ 8. Integrationsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af rådets medlemmer er til stede.

Stk. 2. Integrationsrådets medlemmer kan kun deltage i rådets afstemninger, når de er til stede under disse.

§ 9. Integrationsrådets beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt. Ved stemmelighed er formandens eller mødelederens stemme afgørende. Et mindretal kan kræve sin opfattelse tilført rådets vejledende udtalelser. Suppleanter har kun stemmeret ved at ordinær medlems forfald.

Stk. 2. Integrationsrådets vejledende udtalelser offentliggøres og sendes til relevante myndigheder, organisationer og personer.

§ 10. Medlemmerne af integrationsrådet er omfattet af forvaltningslovens regler om inhabilitet.

Stk. 2. Et medlem, der er bekendt med, at der for den pågældendes vedkommende foreligger forhold, som nævnt i forvaltningslovens § 3, stk. 1, skal snarest underrette rådet herom, medmindre det er åbenbart, at forholdet er uden betydning, jf. forvaltningslovens § 6, stk. 1.

§ 11. Der udarbejdes beslutningsreferat af integrationsrådets møder. Referatet udsendes til rådets medlemmer.

Kapitel 4

Sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet

§ 12. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for sekretariatsbetjeningen af integrationsrådet, herunder for offentliggørelse af rådets udtalelser. Kommunalbestyrelsen drager endvidere i fornødent omfang omsorg for at holde integrationsrådet orienteret om emner, der ligger inden for rådets formål, herunder om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen.

Kapitel 5

Ikræfttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 13. Denne forretningsorden er vedtaget af kommunalbestyrelsen den 3. maj 2010 og træder i kraft d.d.

Stk. 2. Ændringer i og tillæg til forretningsordenen skal vedtages af kommunalbestyrelsen.

NOTAT
om

Proces i forbindelse med indstilling af etniske repræsentanter til Integrationsrådet 2010-2013

Lyngby-Taarbæk Kommune har siden 1999 haft et Integrationsråd efter Integrationslovens §42. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år, som følger kommunalbestyrelsens valgperiode. Perioden for det nuværende Integrationsråd udløber den 31. december 2009. Der skal derfor nedsættes et nyt Integrationsråd for perioden 1. januar 2010 til 31. december 2013.

Integrationsrådets formål og opgaver

Integrationsrådet har til formål at medvirke til, at kommunalbestyrelsens integrationsindsats er effektiv og sammenhængende samt egnet til at fremme etnisk ligestilling. Rådet kan give vejledende udtalelser om den almindelige integrationsindsats i kommunen og om de introduktionsprogrammer, der tilbydes af kommunalbestyrelsen. Rådet kan ikke behandle enkeltsager. Enkeltsager kan danne grundlag for rådets behandling af principielle spørgsmål. Integrationsrådet har en årlig bevilling på 50.000 kr.

Integrationsrådets nuværende sammensætning og mødeaktivitet

Rådet har i den forløbne valgperiode bestået af 20 medlemmer:

- 4 repræsentanter for kommunalbestyrelsen
- 2 repræsentanter for Lyngby Netværksgruppe (Netværksgruppen har senere accepteret at 1 af repræsentanterne går til Lyngby Guiderne)
- 1 repræsentant for Landsorganisationen (LO)
- 1 repræsentant for skolebestyrelserne
- 1 repræsentant for FOF
- 1 repræsentant for Samrådet for Børne- og Ungdomsorganisationerne
- 1 repræsentant for idrætsforeningerne
- 1 repræsentant for de almene boligorganisationer
- 8 repræsentanter for flygtninge- og indvandrergrupperne i LTK

På møderne deltager endvidere Social- og sundhedsforvaltningen forvaltningen som sekretariat samt en repræsentant for Stadsbiblioteket.

I perioden 2006-2009 har der været afholdt 3-4 møder hvert år i Integrationsrådet. Gennemsnitligt har fremmødet været ca. 12 medlemmer ved hvert møde, heraf gennemsnitligt ca. 4 medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk.

Lovens krav til Integrationsrådet

Lovens krav til integrationsråd fremgår af integrationslovens § 42. I forhold til valg af medlemmer, står følgende:

- § 42, stk. 3. Integrationsrådet består af mindst 7 medlemmer med bopæl i kommunen. Medlemmerne udpeges af Kommunalbestyrelsen. Rådets funktionsperiode følger den kommunale valgperiode.
- § 42, stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter medlemstallet. Medlemmerne udpeges blandt medlemmer af lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller andre tilsvarende personer i kommunen. Endvidere udpeges medlemmer blandt personer med tilknytning til skolebestyrelser og lokale foreninger i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af rådet som repræsentanter for kommunen.

På Kommunalbestyrelsens konstituerende møde den 1. december 2010 blev følgende medlemmer valgt til Integrationsrådet:

- Gitte Kjær-Westermann (Venstre)
- Sofia Osmani (Konservative)
- Anne Körner (Venstre)
- Dorete Dandanell (SF)

Direkte valg eller indstilling?

Der har været brugt to forskellige metoder i forhold til at finde medlemmer til Integrationsrådet i LTK. Direkte valg blev brugt i forbindelse med nedsættelse af Integrationsrådet i perioden 1. januar 2002 til 31. december 2005. Her blev de etniske medlemmer til Integrationsrådet fundet ved et valg, hvor der var opstillet 17 kandidater. Der mødte ca. 40 personer op og stemte ved valget. På baggrund af erfaringerne med direkte valg, blev det besluttet, at afprøve en anden metode i forbindelse med etableringen af det nuværende råd (perioden 1. januar 2006 til 31. december 2009). Her blev de etniske medlemmer valgt ved indstilling i stedet for ved direkte valg.

På møde i Integrationsrådet den 16. september 2009 drøftede Integrationsrådet processen for nedsættelse af det kommende råd. Det blev i den forbindelse anbefalet at fortsætte med udpegning af medlemmer frem for at afholde direkte valg. Det blev også fremhævet, at det er afgørende, at de medlemmer, der bliver udpeget, også har lyst til at sidde i rådet og deltage i møderne.

Sammensætning af Integrationsrådet 2010-2013

På baggrund af de nuværende erfaringer med sammensætning af Integrationsråd, foreslår Forvaltningen følgende procedure for valg og indstilling af medlemmer til det kommende integrationsråd:

Valg og indstilling af medlemmer fra foreningerne og organisationerne

Forvaltningen foreslår, at foreningerne og organisationerne – nævnt herunder – indstiller hver deres repræsentant til Integrationsrådet og melder dette tilbage til forvaltningen primo februar 2010:

- 1 repræsentanter for Lyngby Netværksgruppe
- 1 repræsentant for Lyngby Guiderne
- 1 repræsentant for Landsorganisationen (LO)
- 1 repræsentant for skolebestyrelserne
- 1 repræsentant for FOF
- 1 repræsentant for Samrådet for Børne- og Ungdomsorganisationerne

- 1 repræsentant for idrætsforeningerne
- 1 repræsentant for de almene boligorganisationer

De nævnte svarer til de foreninger, der har indstillet et medlem i den forgangne periode. Der bør som hidtil udpeges et tilsvarende antal medlemmer.

Valg og indstilling af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk

Der skal være 8 medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk i Integrationsrådet. Forvaltningen foreslår, at medlemmerne bliver valgt og indstillet i samarbejde med rådets nuværende medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk samt lokale flygtninge- og indvandrereforeninger eller tilsvarende personer i kommunen jf. integrationslovens § 42 stk. 4.

Forvaltningen foreslår, at indstilling af disse medlemmer – som forrige gang – sker på et møde i februar 2010, hvor følgende personer og foreninger bliver inviteret:

- Nuværende medlemmer af Integrationsrådet:
  - Kashal Sahlih
  - Kobra Nang Ghulam Rasool
  - Gitti Jafari
  - Sadegh Sarayani
  - Akuffo Lokko
  - Silas Mudoh
  - Jørgen Juri Thoren
- Lokale flygtninge og indvandrerforeninger
  - Afgansk Forening
  - Selvhjælpsgruppen for etniske
  - Arabisk Forening
  - Den Iranske Kulturforening
  - Den Kinesiske Forening
  - Den Tyrkiske Indvandrerforening
  - Den Vietnamesiske Børne- og Familieforening
  - Iraqisk Forening Sumar
  - Lyngby Indvandrere, Culturel Institute
  - Dansk Flygtningehjælp, Lyngby Netværksgruppe
  - Dansk Flygtningehjælp, Lyngby Guiderne

Forvaltningen forslår også, at oplyse om mødet i DGO i rubrikken 'Nyt fra Lyngby-Taarbæk kommune'.

På mødet vil Forvaltningen orientere om Integrationsrådet og herunder hvilke forventninger, der er til medlemmer af integrationsrådet. På mødet vil de fremmødte, som ønsker at blive medlem af Integrationsrådet, få mulighed for at fortælle om deres baggrund og begrundelse for at være medlem. Forvaltningen indsamler disse informationer og tager dem med i den endelige indstilling af medlemmer til Kommunalbestyrelsen.

Endelig udvælgelse af medlemmer til godkendelse i Kommunalbestyrelsen

Det er Kommunalbestyrelsen, der skal udpege medlemmerne af Integrationsrådet. Efter mødet med indstilling af medlemmer til Integrationsrådet, vil forvaltningen udarbejde en endelig indstilling til Kommunalbestyrelsen med de medlemmer, som indstilles til at være medlem af Integrationsrådet for den kommende periode.

Udvælgelse af medlemmerne vil tage udgangspunkt i følgende kriterier:

- Bopæl i kommunen
- Anden etnisk baggrund end dansk
- Engagement og interesse for området
- Afspejler og repræsenterer de vigtigste etniske grupper i kommunen
- Må ikke være på gennemrejse i Danmark (f.eks. udenlandske studerende på DTU)
- Så vidt mulig en ligelig kønsfordeling

Tidsplan

19. januar 2009	Møde i Social- og Sundhedsudvalget – Procesplan for udpegning af medlemmer til Integrationsrådet forelægges.
Januar (uge 3)	Foreningerne og organisationerne modtager brev om indstilling af repræsentanter til Integrationsrådet.
Januar (uge 3)	Lokale flygtninge- og indvandrere foreninger modtager invitation til møde om indstilling af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk til Integrationsrådet.
Januar (uge 3)	Oplysning i om mødet om valg og indstilling af medlemmer til integrationsrådet i DGO 'Nyt fra Lyngby-Taarbæk Kommune'
Februar (uge 6)	Møde med valg og indstilling af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk.
Februar (uge 6)	Deadline for at melde repræsentanter ind fra foreninger og organisationer.
Februar (uge 7)	Forvaltningen udarbejder indstilling til Kommunalbestyrelsen med medlemmer til Integrationsrådet.
8. marts	Møde i Kommunalbestyrelsen – indstilling af medlemmer til Integrationsrådet forelægges.
25. marts	Første møde i Integrationsrådet

Karen Elisabeth Thorsen

Medlemmer til Integrationsrådet i Lyngby-Taarbæk

Sagsnummer: 2010010205

Oprettet: 05-01-2010

Dokumentejer: Karen Elisabeth Thorsen

Dagsorden

Generel

Journalnøgle(r):

00.10.10 - A30

Emne

Medlemmer til Integrationsrådet
i Lyngby-Taarbæk

Integrationsråd, opbygning af,
Konstituering, nedsættelse,
oprettelse, udpegning

Dokumenttype:

Beslutning fra Dagsordensystem

Dato:

20-01-2010

Besked:

Organisation:

Social og sundhedsudvalget

Navn:

ID-Nummer:

Udvalg: SSU Social- og Sundhedsudvalget

Mødetitel: Social og sundhedsudvalgsmøde Dato: 19-01-2010 Tid: 15:30 17:30 Punktets nummer:
6 Status : Åbent punkt Lukket Punkt

Beslutningsstatus: Færdigbehandlet Dagsordenredaktør: Helle Karup/SOCIAL/LTK

Resume:

Sagsfremstilling:

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen foreslår at Social- og Sundhedsudvalget godkender den proces, som er fremlagt i notatet: Proces i forbindelse med indstilling af etniske repræsentanter til Integrationsrådet 2010 til 2013.

Sagsfremstilling

Lyngby-Taarbæk Kommune har siden 1999 haft et Integrationsråd efter Integrationslovens §42. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år, som følger kommunalbestyrelsens valgperiode. Perioden for det nuværende Integrationsråd udløber den 31. december 2009. Der skal derfor nedsættes et nyt Integrationsråd for perioden 1. januar 2010 til 31. december 2013.

perioden 1. januar 2010 til 31. december 2013.

Rådet har i den forløbne valgperiode bestået af 20 medlemmer, heraf er 8 medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk.

Forvaltningen har udarbejdet notat: 'Proces i forbindelse med indstilling af etniske repræsentanter til Integrationsrådet 2010-2013', som er udsendt til medlemmerne. Notatet indeholder forslag til proces for indstilling af medlemmer til Integrationsrådet. Forslaget bygger på de nuværende erfaringer med sammensætning af Integrationsråd og indeholder følgende elementer:

- Foreningerne og organisationerne indstiller hver deres repræsentant til Integrationsrådet.
- De 8 medlemmer med anden etniske baggrund end dansk bliver indstillet i samarbejde med rådets nuværende medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk samt lokale flygtninge- og indvandrerforeninger eller tilsvarende personer i kommunen jf. integrationslovens § 42 stk. 4.
- Indstilling af disse 8 medlemmer sker på et møde i februar 2010, hvor relevante personer og foreninger bliver inviteret til at deltage.
- Kommunalbestyrelsen vil på møde i marts 2010 endeligt udpege medlemmerne til Integrationsrådet for perioden 2010 til 2013.

Økonomiske konsekvenser

Ingen, da opgaven løses inden for de allerede afsatte rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen udpeger medlemmerne til Integrationsrådet jf. Integrationslovens § 42, stk.3. Den hidtidige praksis har været, at fagudvalget tager stilling til processen for indstilling af repræsentanter.

Social- og Sundhedsudvalget d. 19. januar 2010

Godkendt.

Projektinitieringsdokumentation for Projekt Helhedsplan for Socialpsykiatrien

Indholdsfortegnelse

1.	Dokumenthistorik	1
2.	Baggrund.....	1
3.	Formål og mål	3
4.	Omfang og afgrænsning	3
5.	Projektorganisation	4
6.	Business case/eksistensberettigelse	4
7.	Interessentanalyse.....	5
8.	Kommunikationsplan	7
9.	Risikoanalyse	7
10.	Milepælsplan	8
11.	Konsekvenser af projektet	10

1. Dokumenthistorik

Dato	Version	Ændringer	Initialer
08.08.2012	1		BØ

2. Baggrund

Socialpsykiatrien består i dag af følgende typer af tilbud i henhold til Serviceloven:

- Hjemmevejledning § 85
- Beskyttet beskæftigelse § 103
- Aktivitets- og samværstilbud § 104
- Midlertidigt botilbud § 107
- Længerevarende botilbud § 108

Derudover er der Akuttilbuddet, som Social- og Sundhedsudvalget netop har besluttet at tage med videre i budgetprocessen, samt diverse selvhjælpsgrupper og mestringskurser i sammenhæng med nogle af de øvrige tilbudstyper.

De lokale leverandører er de to selvejende tilbud Nettet og Kirsten Marie samt Slotsvænget, som er kommunens eget tilbud. Alle tre tilbud har igennem årene udviklet nye tilbud og projekter, der ikke fuldt ud er gensidigt koordineret, samt uden at der har ligget en samlet strategi for udviklingen af socialpsykiatrien bag. Det betyder, at der er et overlap mellem tilbuddene i kommunen, som er uhensigtsmæssig.

Flere af leverandørerne leverer samme typer af tilbud til nogenlunde samme målgruppe af sindslidende. Der har igennem de seneste år været en stigende tomgang på især botilbudspladserne, som nu tydeligt manifesterer sig som decideret overkapacitet.

For de selvejende institutionernes vedkommende har det ingen betydning for driftstilskuddet, som er uændret ved ledig kapacitet. Sidste år var der uforbrugt kapacitet for ca. 800.000 kr.

Der har været forsøgt kompenseret for den ledige kapacitet på de midlertidige botilbud ved at udbyde pladser til andre kommuner. Denne praksis har vist sig uhensigtsmæssig på flere måder, men primært af økonomiske årsager bør denne praksis ophøre. Typisk bedres beboerne så de kan flytte i egen bolig, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune overtager finansieringsansvaret af fx forsørgelsesydelse som førtidspension.

En anden væsentlig grund til at se nærmere på det socialpsykiatriske område er, at psykiatriområdet som helhed er i opdrift i Danmark. Dansk Sundhedsinstitut har i en undersøgelse registreret, at der i perioden 2000 – 2008 var en stigning i antallet af borgere i kontakt med den regionale behandlingspsykiatri på 40 pct.¹ Samtidig sker der en skærpelse af de regionale tilbud, så der tilbydes kortere indlæggelser og mere specialiseret og dermed centraliseret ambulante behandling.

De kortere indlæggelser giver ofte flere opgaver i kommunerne i relation til borgere med svære psykiske lidelser (herunder skizofreni) – især i socialpsykiatrien. Denne gruppe kan ofte ikke klare sig i eget hjem uden støtte, og der stilles derfor øgede krav til de socialpsykiatriske tilbud.

Hertil kommer et stort udokumenteret antal borgere, som afvises på psykiatriske skadestuer, da de på grund af hospitalernes nedskæring i antal sengepladser ikke får behandling ved mildere og moderate symptomer på psykiske lidelser. De færre sengepladser betyder, at hospitalerne prioriterer de dårligste borgere først. Den gruppe der afvises, risikerer at opleve en forværring i tilstanden, som på sigt betyder, at de får et mere omfattende behov for socialpsykiatrisk støtte i kommunerne.

Endelig opleves der en stigende tilgang af unge, som debuterer med en sindslidelse i de sene teenageår. Ifølge WHO vil 20 % af befolkningen opleve en psykisk krise i løbet af deres liv, og heraf vil 75 % opleve den inden de er fyldt 25 år. Dette udfordrer blandt andet de unges muligheder for at gennemføre en uddannelse.

Social- og Sundhedsudvalget har på den baggrund besluttet, at der opstartes arbejde med en samlet helhedsplan for socialpsykiatrien. Hensigten med helhedsplanen er at sikre fælles paradigmer for hvad tilbuddene skal rumme samt den faglige metode og det menneskesyn, som tilbuddene skal arbejde efter. Denne fælles forståelse skal danne grundlag for, at tilbuddene kan knyttes tættere sammen og i højere grad kan samarbejde og supplere hinanden i forhold til målgrupper og indsatser, så der skabes grundlag for at imødekomme målgruppernes behov på en højt kvalificeret måde, uden at udgifterne til området øges.

Samtidig er det hensigten med helhedsplanen at skabe en øget organisatorisk koordination og samspil mellem tilbuddene, sådan at socialpsykiatrien i Lyngby-Taarbæk Kommune bliver samlet i samme enhed, der arbejder efter konkrete strategiske mål.

Helhedsplanen skal indtænke samspil med de frivillige organisationer, da der vurderes at være et uudnyttet potentiale i samspillet i forhold til borgere med sindslidelse.

---

¹ "Opgaveudvikling på psykiatriområdet - Opgaver og udfordringer i kommunerne i relation til borgere med psykiske problemstillinger" (Dansk Sundhedsinstitut).

3. Formål og mål

Formål

Formålet med helhedsplanen er:

- At forbedre sammenhæng, koordinering og kvalitet i den socialpsykiatriske indsats i Lyngby-Taarbæk Kommune med udgangspunkt i en recovery-orienteret tilgang til sindslidelser, hvilket indebærer fokus på:
  - Muligheden for at komme sig fra alvorlige psykiske problemer, uanset diagnose og behandlingshistorie
  - Vigtigheden af at borgeren er i centrum for og kontrol over såvel indsatsen som den individuelle udviklingsproces
  - Borgerens forståelse af sin egen situation, sin historie og de løsninger der vælges
  - Betydningen af netværk, relationer og den sociale situation i øvrigt for såvel måden problemerne kommer til udtryk på som for de løsninger der findes
- At borgerne i højere grad kan få tilbud lokalt i kommunen frem for at der skal købes ofte væsentligt dyrere tilbud i andre kommuner
- En mere optimeret drift på tværs af de socialpsykiatriske tilbud i Kommunen

Mål

Projektets mål er at udvikle en samlet helhedsplan for socialpsykiatrien i Lyngby-Taarbæk Kommune. Helhedsplanen skal rumme:

- En vision for socialpsykiatrien med fokus på det faglige og værdimæssige grundlag der arbejdes efter. Visionen skal gælde på tværs af myndighed og leverandører, såvel som interne og eksterne tilbud.
- Konkrete anvisninger af, hvordan visionen kan udmøntes i praktisk organisering af de socialpsykiatriske enheder og funktioner i kommunen.

4. Omfang og afgrænsning

Projektet omfatter en proces med involvering af alle kommunale aktører inden for det socialpsykiatriske område. Det skal indtænkes hvordan beskæftigelsesområdet, børne- og ungeområdet og frivilligområdet inddrages i processen.

Endelig skal det afgøres hvordan målgrupperne for socialpsykiatrien og eventuelt pårørende involveres, fx gennem afholdelse af borgermøder.

Helhedsplanen skal bygge på eksisterende viden om recovery og om hvordan processen med at komme sig kan understøttes. Det skal således tænkes ind i processen hvordan denne viden indhentes og inddrages.

En del af helhedsplanen skal være en plan for implementeringsprocessen efterfølgende. Projektet omfatter derimod ikke i udgangspunktet selve implementeringen.

5. Projektorganisation

Projektet organiseres med en styregruppe med:

- Projektejer
- Leder fra Center for Social Indsats
- Leder fra Center for Arbejdsmarked
- Leder fra Center for Sundhed og Kultur
- Leder fra de hver af de eksterne socialpsykiatriske tilbud
  - Nettet
  - Kirsten Marie
  - Slotsvænget
- Projektleder

Når Centerchefen for Social Indsats er ansat, vil denne blive Projektejer. Indtil da er Projektejeren Direktør Ulla Agerskov.

Desuden etableres en projektarbejdsgruppe som styres af projektlederen og desuden består af ledelses- og/eller medarbejderrepræsentation fra

- Rådgivergruppen
- Myndighedsfunktionen
- SKP-enheden
- Nettet
- Kirsten Marie
- Slotsvænget

Projektarbejdsgruppen får til opgave at udarbejde selve helhedsplanen på baggrund af den eksisterende faglige viden på området, de erfaringer der findes i de forskellige enheder og borgernes og brugernes perspektiver på socialpsykiatrien. Dette indebærer at projektarbejdsgruppen skal stå for at gennemføre en proces hvor deltagerne bidrager med deres viden og erfaringer, sørger for at indhente eventuel yderligere viden og sikrer inddragelse af et borger- og brugerperspektiv.

6. Business case/eksistensberettigelse

Investeringer	Gevinster
Der frikøbes en projektleder fra Slotsvænget ti timer ugentligt i projektperioden. Det vil muligvis være nødvendigt med ressourcer til afholdelse af borgermøder eller lignende for at inddrage målgrupperne i processen	Det forventes at projektet bidrager til: <ul style="list-style-type: none"> • Øget koordinering og samarbejde på tværs af myndighed og udførere på området • Bedre kvalitet i

<p>Øvrige investeringer er ikke i udgangspunktet nødvendige, men det kan ikke udelukkes at implementeringen af planen vil kræve investeringer</p>	<p>opgaveløsningen på såvel bestiller- som udførerniveau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre udnyttelse af ressourcerne på udførerområdet • Mulighed for i højere grad at være selvforsynende inden for det socialpsykiatriske område
<p>Det vil kræve en række interne ressourcer at gennemføre projektet, idet såvel styregruppen som projektarbejdsgruppen skal sætte tid af til at mødes og eventuelt arbejde i mellem møderne.</p> <p>Det forventes at styregruppen skal afholde fire møder, og at projektarbejdsgruppen skal afholde otte møder.</p>	<p>På sigt forventes det at den øgede koordinering og de forbedrede samarbejdsrelationer skaber en bedre udnyttelse af personaleresourcer på området.</p>
<p>Der vil ikke komme merudgifter til drift som følge af projektet.</p>	<p>Fra 2014 er der krav om at helhedsplanen skal anvise handleforslag, der vil lede til et fald i udgifterne. I udgangspunktet er det forventet at der skabes et fald på 0,5 mio. kr. i 2014, 1,0 mio. kr. i 2015 og 1,5 mio. kr. i 2016. Denne opgørelse vil løbende blive kvalificeret.</p>

7. Interessentanalyse

Interessent	Beskrivelse af interesse i projektet	Fordele (for interessenten)	Ulemper (for interessenten)	Aktiviteter ift. kommunikation med interessent
Brugere af socialpsykiatrien				
Myndighed og rådgivere				

Eksterne tilbud				
SKP'ere				
Politikere				
Borgere				
Center for Uddannelse og Pædagogik				
Center for Arbejdsmarked				
Center for Sundhed og Kultur				

Psykiatrisk Center Ballerup				
-----------------------------	--	--	--	--

8. Kommunikationsplan

Hvem (Interessent)	Budskab (Budskab og formål)	Hvordan (Kommunikationskanal)	Hvornår (Tidsinterval)	Ansvar (Udarbejde)
Brugere og borgere	Sikre inddragelse og indflydelse	Borgermøder Høring	Oktober April	Projektarbejdsgruppe
Medarbejdere på området	Sikre inddragelse og indflydelse Sikre opbakning til planen	Lokale møder og arrangementer Evt. møde i den store kreds	Løbende	Styregruppe-medlemmer for hver sin enhed
Psykiatrisk Center Ballerup	Sikre samarbejde og koordination mellem socialpsykiatri og behandlingspsykiatri	Evt. møde med repræsentanter i en undergruppe Høring	November April	Projektarbejdsgruppe

9. Risikoanalyse

Risici (Hvad kan gå galt? Sandsynlighed og konsekvens betragtes også)	Forebyggende handlinger	Afbødende handlinger (Træder kun i kraft hvis risiko indtræffer)

10. Milepælsplan

Projektet startes op i august 2012 og forventes at levere en færdig plan til politisk godkendelse inden udgangen af første kvartal 2013.

Milepæl	Dato	Ansvarlig
1. møde i styregruppen: Projektplan udarbejdes Interesser og risici kortlægges	16. aug. 2012	BØ
Møde i interessentkredsen: Fremlæggelse af projektplan Drøftelse af interesser, risici og	21. aug. 2012	BØ

forebyggelsestiltag		
1. møde i arbejdsgruppen: Drøftelse af overordnede temaer i helhedsplanen Første drøftelse af visioner, værdier og retning Planlægning af borgermøde	4. sep. 2012	BØ
Projektbeskrivelsen til orientering i Social- og Sundhedsudvalget	12. sep. 2012	BØ
Borgermøde: Fremlæggelse af viden, vision og værdier Debat Workshops om temaer i helhedsplanen	okt. 2012	Arbejdsgruppen
2. møde i arbejdsgruppen: Drøftelse af input fra borgermøde Struktur for helhedsplanen Planlægning af eventuelle undergrupper ud fra temaer	okt. 2012	BØ
2. møde i styregruppen: Godkendelse af struktur og temaer for helhedsplanen Godkendelse af undergrupper og udpegning af deltagere	okt. 2012	BØ
3. møde i arbejdsgruppen: Drøftelse af konkrete temaer vedr. visioner, værdier og retning	nov. 2012	BØ
4. møde i arbejdsgruppen: Drøftelse af konkrete temaer vedr. organisering af området	nov. 2012	BØ
5. møde i arbejdsgruppen: Drøftelse af konkrete temaer Foreløbige skitser til delrapporter færdiggøres til styregruppen	dec. 2012	BØ
3. møde i styregruppen: Drøftelse af foreløbige delrapporter Drøftelse af lokale processer for inddragelse i og opbakning til processen	dec. 2013	BØ
6. møde i arbejdsgruppen: Videre arbejde med delrapporter ud fra styregruppens tilbagemeldinger	jan. 2013	BØ
7. møde i arbejdsgruppen: Færdiggørelse af første udkast til samlet helhedsplan	jan. 2013	BØ

4. møde i styregruppen: Drøftelse af udkast til helhedsplan Drøftelse af implementeringsplan	feb. 2013	BØ
8. møde i arbejdsgruppen: Færdiggørelse af helhedsplan Udarbejdelse af implementeringsplan	feb. 2013	BØ
Helhedsplanen behandles i Social- og Sundhedsudvalget	marts 2013	BØ
Høringsproces	april 2013	
Helhedsplanen behandles i Social- og Sundhedsudvalget	maj 2013	

11. Konsekvenser af projektet

Projektet forventes at få konsekvenser for såvel måden udførerområdet inden for socialpsykiatrien organiseres på, som for måden der samarbejdes på tværs mellem myndighed og udførere.

Det er endnu for tidligt at sige hvad konsekvenserne vil blive, da projektet netop går ud på at afklare dette.

NOTAT

om

Status på paradigmeskiftet på ældreområdet.

Paradigmeskiftet på ældreområdet – ”Aktivitet/træning i hverdagen” blev iværksat i januar 2012 og hele omstillingsprocessen forventes at køre frem til udgangen af 2015.

Formålet med paradigmeskiftet er helt overordnet set at styrke den enkelte borger til i højere grad at mestre egen tilværelse, for herigennem at skabe mulighed for, at borgeren forbedre sin livskvalitet, samtidig med at tidspunktet for hjælp udskydes. Herudover skal paradigmeskiftet også sikre, at både borger og medarbejder ændrer opfattelse af de kommunale tilbud om hjælp fra kompenserende hjælp til en rehabiliterende/aktiverende hjælp.

STATUS OKTOBER 2012.

Kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.

- Godt og vel halvdelen af medarbejderne har gennemført heldagsundervisningen på nuværende tidspunkt. Heldagsundervisningen er tilendebragt ultimo marts 2013.
- Alle medarbejdere vil i løbet af 2013 og 2014 modtage 2 x ½ dags opfølgning på heldagskurset. Planlægningen af opfølgningskurserne indledes snarest.
- 2 udviklingsmedarbejdere i center for Træning og Omsorg yder vejledning og støtte til plejegrupperne om konkrete borgerforløb og understøtter dermed implementeringen af paradigmeskiftet ”fra teori til praksis”. Konkret yder de støtte i situationen, dvs. de går på arbejde med medarbejderne
- Lederudviklingen er startet op og forventes afsluttet i løbet af 1. halvår af 2013. Hvert områdes ledergruppe modtager coaching og der ydes tillige støtte til netværksledelse på tværs af områderne.
- Den centrale visitation får en helt særlig rolle i paradigmeskiftet, hvorfor visitatorer og koordinerende sygeplejersker gennemfører et særligt kompetenceudviklingsforløb, der er planlagt til sidst i november måned 2012.
- For at sikre løbende information til alle medarbejdere om fremdriften i den 4-årige indsats sendes der løbende nyhedsbreve ud med information og gode historier og erfaringer. Der er oprettet særlige kommunikationsfora på intranettet og der er etableret en særlig postkasse i det elektroniske pleje- og omsorgssystem for at understøtte vidensdelingen på tværs af områder og faggrupper.
- Der er planlagt en opfølgningsdag for ledere og alle MED-repræsentanterne i december 2012 hvor der gøres samlet status for paradigmeskiftet og hvor der bliver lejlighed til at udveksle erfaringer og gode historier.

Ledelsesmæssig styring og evaluering

- Alle områder har udarbejdet lokale handle- og kommunikationsplaner, der skal sikre lokal forankring og fremdrift af paradigmeskiftet i de enkelte områder. Disse planer følges og justeres løbende
- Der er udarbejdet forslag til måleprogram med henblik på at følge resultat og udbytte ved implementeringen af det nye paradigme med fokus på både borgerens situation/funktionsniveau, de virkninger det får dels på den faglige indsats, på medarbejdernes arbejdsmiljø og for kommunens økonomi på ældreområdet. Måleprogrammet opstilles i forhold til 6 hovedområder, hvor der opstilles mål, succeskriterier samt måleparametre og -metode. De 6 hovedområder er: Borger, Personale, Organisation, Kompetenceudvikling, Økonomi og Kommunikation.
- Måleprogrammet iværksættes med virkning fra 1.1.2013 og resultaterne fra udvalgte dele af måleprogrammet vil efter nærmere aftale kvartalsvis blive forelagt ledelsen i center for Træning og Omsorg.
- Måleprogrammet vil også blive anvendt i forbindelse med evalueringen af indsatsen. Idet resultaterne af paradigmeskiftet først forventes at vise sig efter en længere periode, gennemføres der en midtvejsevaluering i løbet af foråret 2014 og der slutevalueres når den 4-årige periode er slut i oktober – december 2015. Evalueringsrapporten forventes at ligge klar i løbet af 1. kvartal af 2016.
- Social- og sundhedsudvalget vil medio og ultimo 2013 blive orienteret dels omkring fremdriften af paradigmeskiftet og dels om en status i forhold til indarbejdede budgetmæssige besparelser for 2013.

Organisatoriske tilpasninger.

- Der arbejdes aktuelt med tanken om etablering af tværfaglige rehabiliteringsteam både centralt og delcentralt forankret og etablering af ambassadører, som skal sikre den målrettede indsats ift. den enkelte borgers forløb og sikre at ”der holdes liv i” paradigmeskiftet på den lange bane.
- Nye mødefora med mere tværgående fokus er i gang med at blive etableret

Information og kommunikation.

Der ligger en særlig udfordring i år, idet der skal findes en balance mellem på den ene side behovet for hurtigt at få kommunikeret budskabet ud til borgerne og på den anden side nødvendigheden af, at den enkelte medarbejder er rustet til at tage dialogen med borgerne omkring emnet, når de arbejder i borgerens hjem. Dialogen ruster medarbejderne til, via kompetenceudviklingen som først er gennemført for alle medarbejdere ved udgangen af 1. kvartal 2013.

- Alle borgere som modtager hjælp har fået udleveret pjecer om Aktivitet/træning i hverdagen og lige efter efterårsferien er en helt ny pjece målrettet til de pårørende klar til udsendelse.
- Pjecer er også udsendt til vore samarbejdspartnere og ligger i Borgerservice, på biblioteket, på områdecentren og i kommunens lokaler hvor borgere færdes.
- Der ligger information om paradigmeskiftet på kommunens hjemmeside og i uge 43 vil der være en reklamespot på hjemmesidens forside, der henviser til informationen.
- Der er udviklet en række plakater, flyer og skilte, som er opsat på alle områdecentre og i kommunens lokaler hvor borgere færdes.

- Der har på nuværende tidspunkt været bragt 2 artikler i DGO, en 3. er på vej efter efterårsferien og der arbejdes på at få bragt et særligt tillæg til DGO om paradigmeskiftet først i det nye år.
- Artikler om paradigmeskiftet forventes at blive bragt dels i Ældresagens blad og i FOA bladet i løbet af efteråret. Ligesom der løbende bringes små indlæg om emnet i de enkelte områdecentres beboerblade og når områdecentrene holder Åbent Hus arrangementer kombineres det også med information om paradigmeskiftet.
- Endelig får medarbejderen udleveret en "pixi" nøgle på heldagskursus med nogle udskiftelige kort i, som skal støtte op omkring den enkelte medarbejders kommunikation med borgeren.

Center for træning og omsorg har på nuværende tidspunkt ikke modtaget egentlige henvendelser fra borgere, som har givet udtryk for utilfredshed med den nye indsats, men er vidende om et par enkelt-sager, hvor et par borgere på områdecentrene har været frustreret over medarbejdernes nye tilgang til at hjælpe. Begge sager er løst ude decentralt, hvor der er gjort en ekstra indsats for at forklare de involverede borgere i hvorfor hjælpen ændrer karakter.

Susanne Hansen